

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

Z Notices of Sanskrit MSS
6605
S3N52
v.4

Vol 4

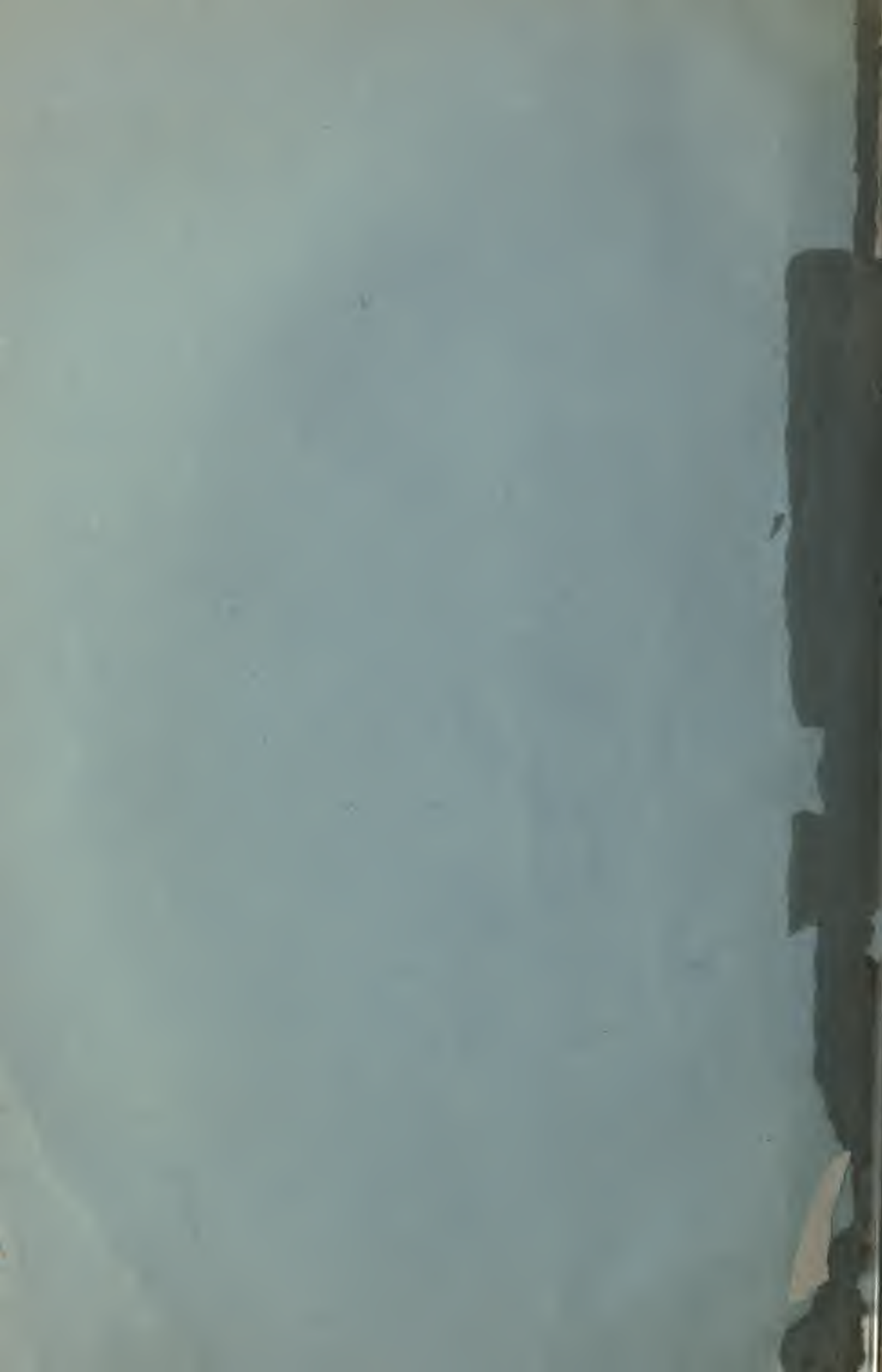
one only

2

6605

S3N/52

v. 4

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

SECOND SERIES

BY
MAHĀMAHOPĀDHYAYA HARAPRĀSĀDA ŚĀSTRĪ,
M.A., F.A.S.B.,
Vice-President, Asiatic Society of Bengal.

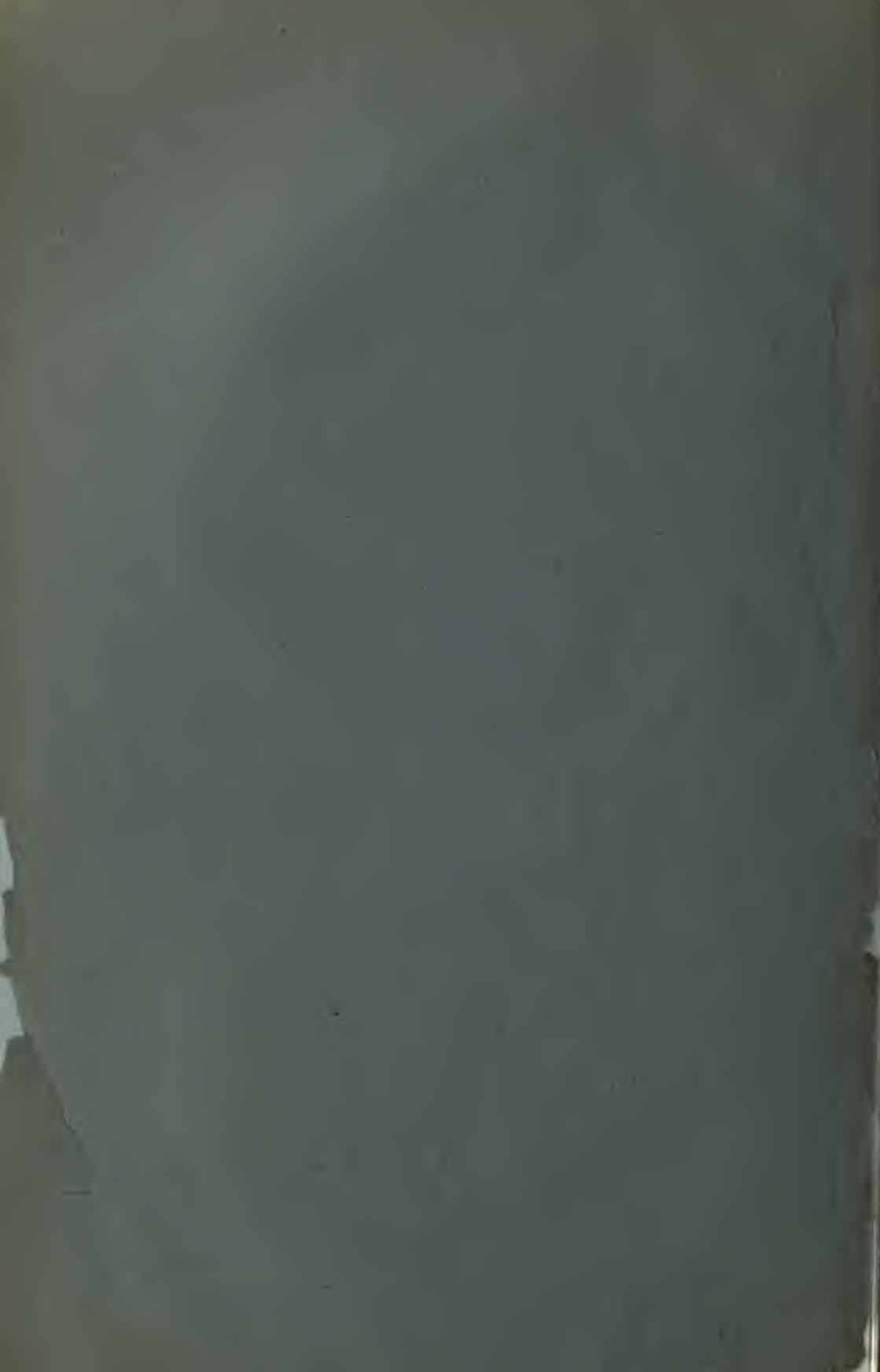
PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL

VOLUME IV.

CALCUTTA:
DACTIST MISSION PRESS.
1911.

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

SECOND SERIES

BY
MAHĀMAHOPĀDHYĀYA HARAPRASĀDA ŚĀSTRĪ,
M.A., F.A.S.B.,

President, Asiatic Society of Bengal.

medha-
edha

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL

VOLUME IV.

CALCUTTA:
BAPTIST MISSION PRESS.
1911.

Z
6605
S3 N52
V. 4

PREFACE.

This volume contains Notices of 359 MSS. examined in Private Libraries in Bengal, Behar and at Benares. The MSS. belong to various branches of Sanskrit literature ; an analysis of these works is given below :—

Vedās.—Bengal is not famous for its Vedic literature. But the present volume contains notices of a number of Vedic works chiefly from Benares.

Aitareya-bhāṣya-viṣamapada-vyākhyānam (48), by an anonymous author, gives the explanation of difficult terms in the *Aitareya Bhāṣya* of Sāyanācārya.

Ukhāsambharanākāṇḍa-bhāṣyam. The sixth book of Śatapatha Brāhmaṇa, is called the Ukhāsambharanākāṇḍa. No. 40 is a commentary on it by Sāyana.

Pitṛmedha-Bhāṣyam (No. 159). Dr. Caland has published the Pitṛmedha portions of the Āpastamba sūtras, the Hiraṇyakeśi sūtras, the Bhāradvāja sūtras. From the extracts here given, it is difficult to say to what sūtra the bhāṣya belongs.

Pratihāra-sūtra-bhāṣya (162) by Varadarāja, son of Vāmanācārya, grandson of Ananta Nārāyaṇa, belonging to the *Uśika gottra*. The *sūtra* belongs to the *Sāmaveda*. The author wrote a *vṛtti* on the *Ārṣeyakalpa* too. He consulted *Brāhmaṇas*, *Sūtras*, *Nidānas*, *Upagranthas* and their commentaries.

Praīṣyādhyāya (177). This work belongs to the *R̥gveda*. It contains four chapters: the first is called *Praīṣyādhyāya*, the second *Nivītādhyāya*, the third *Kuntāpādhyāya*, and the fourth *Puroyugādhyāya*.

Kṣudra-sūtra (69) belongs to the *Sāmaveda*. See I.O. 45B. *Kuṣmāṇḍahoma* or *Kuṣmāṇḍa-mantra-vyākhyā* (61) is a commentary by Sāyanācārya on the third, fourth, fifth and sixth *anuvākas* of the second *prapāṭhaka* of the *Taittirīyā*.

raṇyaka. The present MS. contains the commentary on the seventh *anuvāka* on the *kuṣmāṇḍa* homa too. The word *kuṣmāṇḍa* does not mean pumpkin gourd, but a number of *mantras* in the *Taittirīyāranyaka*.

Chandoga-vyākaraṇa-sūtrāṇi (43) is a work on *Śikṣā* in which *Śākaṭāyana* has been quoted as an authority. The work has been placed after ॐ, thus the alphabetical order has been broken.

Kraturatnamālā (68), see Ulwar 178 and Stein 14.

Cayanapradīpa (84), by Nṛsiṃha Vājaṇṇī, is a work on kindling the sacrificial fire.

Trikāṇḍamaṇḍana-bhāṣyam (116) is an anonymous commentary on *Trikāṇḍamaṇḍana* by Bhāskaramiśra, the son of Kumāra-svāmin.

Sādhāraṇapadārtha-tattva-dīpana (331), by Vāsudeva, the son of Śrīpati Dvivedin, enumerates the objects that are common to all *Vedic* sacrifices.

Agnimārutaśāstra-klpti (2) gives the use of the hymns to the divinities, Agni and Marut, in the *Vedic* sacrifices. The hymns are chanted by the *Udgātṛ* priest.

Upākarmaprayoga (41) gives rules for the complete recital of a Brāhmaṇa's own *Śākhā* from the Full-moon Day of the month of *Śrāvaṇa*.

Ekāgnikāṇḍa-mantra-vyākhyā (14), by Miśra Haradatta Sūri, explains the *mantras* of the *Ekāgnikāṇḍa* of the *Śatapatha Brāhmaṇa*.

Jyotiṣtomavihārakārikā (98) with a commentary (99) on it, by Sāradānanda Yajvā, the student of Devayājñika, gives directions for the erection of a pandal for the performance of the *Jyotiṣtoma* sacrifice. The work belongs to the Āpastamba school of the Black *Yajurveda*.

Dvītiyaśyenaprayogakārikā (130) and *Dvītiyaśyenopādhanakārikā* (131) gives *Kārikās* for the preparation of the altar and kindling the fire in the *Śyenaṇyāga*.

Sāyamprātarhomaprayoga (335) gives directions for the performance of both the morning and the evening sacrifices.

SMṚTI (BAUDHAYANA).

Baudhāyana Dharmapraśna (134) contains the *Dharma* or *Samayācarika-sūtras* for the use of the Brāhmaṇas of the *Bodhāyana-Śākhā* of the Black *Yajurveda*.

Baudhāyana-sūtra-vṛtti (181). The MS. contains the chapter on *Darśa* and *Paurṇamāsa* alone. This is the same as in Rajendralāla No. 152. Burnell, in p. 19A, attributes this work to Mahādeva-Vājapeyin.

Baudhāyana Kalpa, by Śiṅganācārya, who held the same office as Sāyanācārya, is described under No. 180. It appears to be a commentary on the *Śrauta-sūtras* of Baudhāyana. The MS. under notice comes to the end of the 17th *praśna*.

SMṚTI (ĀPASTAMBA).

Āpastamba-dṛisahasrakārikā (132) is a metrical work on the construction of the altar in the form of a hawk with two thousand bricks.

Kapardi-kārikā (49) is a metrical work according to the interpretation, by Kapardi Svāmī, on *Āpastamba sūtras*. The MS. comes to the end of the 20th *paṭala*.

Paribhāṣā-sūtra-bhāṣyam, by Kapardi Svāmin (155), contains the commentary only on the technical rules of the *Āpastamba Kalpasūtras*.

SMṚTI (SĀMKNYĀYANA).

Sāmkhyāyana-sūtra-bhāṣya (294) is a *Bhāṣya* commentary on the *Sāmkhyāyana Śrauta-sūtra* of the *Ṛgveda*.

ŚAUNAKA.

Tricakalpapaddhati (113), by Vaidyanātha, is a liturgical work on the *Trica* ceremony, according to the *Śaunaka-śākhā* of the *Ṛgveda*.

SMṚTI (NIBANDHA).

Ahalyākāmadhenu (24) is a modern law-book by Keśava, dedicated to Ahalyā, the wife of Khaṇḍe Rāv, the son of Mal-

lāri Rāv, the first ruler of the Holkar family. She reigned for about 20 years about the end of the 18th century : the chapters are called vatsas or calves.

Acārasāra (27), a part of Gadādhara-paddhati compiled about the beginning of the 18th century in Uḍṣyā, by Gadādhara, the Guru of the Khurdā Rājā. The work has been in course of publication in the Bibl. Ind. The author belonged to an illustrious family of many learned Paṇḍitas. He was the son of Nīlāmbara, the son of Kṛṣṇa, the younger brother of Haladhara, and the spiritual preceptor of Rājā Harekṛṣṇa. Nīlāmbara is stated to have been a man of extensive learning, and the recipient of the highest honors from his royal disciple. His brother Yameśvara, too, was a great man.

Nityācāra (145), by Vidyākara Vājapeyī, the son of Śambhukara, is a work on the daily duties of a follower of the White Yajurveda, their atonements for crimes and the duties of the Vaiṣṇavas. This is a compilation for the Brāhmaṇas of Uḍṣyā, made during the 14th century. Printed in the Bibl. Ind. series, 1903, under the name of *Nityācārapaddhati*.

Nityācārapaddhati (146), by Gopālānanda, is a book written in the interests of the Sāmavedin Brāhmaṇas. It belongs to the same country as above.

Nirṇayāmṛta (147) by Allāḍanātha, the son of Siddha Lakṣmaṇa, is a treatise for the determination of proper times for the Śrauta and other sacrifices, written at the request of Sūryasena, to whom the book is attributed by Dr. Rājendralāla in No. 1707. The MSS. examined by Dr. Rājendralāla and myself are defective in the introductory verses. But the MS. described by Eggeling (I.O. Catal., p. 491B) seems to be nearly complete. In his description the following genealogy of his patron is found :—

Svarūpa Chauhan had a son named Karṇadeva. His son was Uddharapa who made a great name at Delhi, and obtained from the King of Delhi a town named Ekacakrā on the Yamunā. His sons were Sūryasena *alias* Gopinārāyaṇa,

and Pratāpasena, who were joint proprietors of Ekacakrā. Sūryasena's son was Devasena. Sūryasena asked Allāḍa-nātha to write a book in his name. The works consulted are:—

Manusmṛti, Viṣṇu, Parāsara, Āpastamba, Mitākṣarā, Aparārka, Arṇava, Pārijāta, Smṛtyarthasāra, Smṛtican-drikā, Matsyapurāṇa, Kūrma°, Varāha°, Vāmana°, Viṣṇu°, Mārkaṇḍeya° and Bhaviṣya°, the Pariśiṣṭa of Hemādri, Gr̥hyapariśiṣṭa of Ananta Bhaṭṭa, Kālādarśa, Cintāmaṇi, Tridaṇḍi, Kṛtya-kalpataru, Sakalapurāṇa-samuccaya, Durgot-sava, Rāmakautuka, Saṁvatsarapradīpa, Bhojarāja's works, Devadāsa's works, Rūpanārāyaṇa's works, Mahādeva's work, Vidyābhaṭṭapaddhati, and Viśvarūpa-nibandha.

Eggeling says that the work is quoted in Nirṇayadīpikā, dated 1518 A.D. The work was written at a time when the small kingdom of Delhi, founded by the Syāids and taken from them by the Lodis, was torn by dissensions among the noble men of the land. Several of the Hindu chiefs founded semi-independent principalities: among the founders of these may be mentioned Madanapāla of Kāṣṭhā, patron of the author of Pārijāta; Madana Siṁha, the patron of the authors of Madana-Ratna-pradīpa. Uddharāṇa of Ekacakrā, the father of Sūryasena, also appears to have been one of the number.

Saroja-sundara (325) is a work on Smṛti, for which see Ulwar 1537, Extr. 370. Aufrecht says that the author's name, Sarojasundara, is an invention of Peterson. Oudh III, 16 attributes the authorship of *Saroja-sundara* to Kṛṣṇa Bhaṭṭa.

Divya-siṁha-kārikā (128). Divyasīṁha is said to have written two works entitled *Kāla-dīpa* and *Śrādhā-dīpa*. The present work is simply a versified abstract of these two works. Divyasīṁha was a Uḍiyā Brāhmaṇa belonging to the *Vātsyā-gana-gotra*. He says that this work is written for खोपस्थिते that is, for his own recapitulation.

There are two works on *Kṛtya* or ceremonial rites,

namely, *Kṛtyapaddhati* (62) and *Kṛtyapradīpa* (63). The first is by Yādavācārya, and the second by Vācaspati Miśra.

There are three works on *Tithis*, namely, (1) *Tithinirṇaya* (108) by Bhaṭṭoji *Dikṣita*, the son of Lakṣmidhara, (2) *Tithinirṇaya* (109) by Vaidyanātha who follows the findings of Vijñānensvara, Ananta Bhaṭṭa, and Bhojadeva, and (3) *Tithivivecana* (110) by Ramāpati Siddhānta.

There are two works on *Dāna*, making gifts, namely, (1) *Dānadīpāvalī* (121) by Yogīśvara, the minister of Niḥṣaṅkabhānu, the Gajapati king of Uḍṣyā, and (11) *Dāna-ratna-pradīpikā* (122) by Candracūḍa.

There are eight works on *Prāyaścitta* or atonement, of which the most important work is *Sarvaprāyaścitta* (326), which treats of the rites preliminary to all sorts of *Prāyaścittas*. *Prāyaścitta-kutūhala* (170) is by Raghunātha, who follows the findings of Ananta. The present work contains *Prāyaścitta* for transgressing the rules of *Smṛti* only. Raghunāth apparently had another work for transgressing the rules of *Śruti*. The MS. described seems to contain the second chapter only. *Prāyaścittapradīpa* (171) follows the school of Bauddhāyana and treats of *Prāyaścittas* for transgressing the rules of *Śrauta* sacrifices. *Prāyaścitta-vilocana* (172) by Vāsudeva Tripāthī treats of all sorts of *Prāyaścittas*. *Prāyaścitta-śata-dvayī* (173) by Bhāskara follows the school of Āpastamba, and the interpretation of Dhūrtasvāmī, as well as the *Vṛtti* commentary of his father on the *Āpastamba sūtras*. His father is described simply as Ārya. As the work in 200 verses appears from the opening verse to be a work on the *Śrauta prāyaścitta*, and as the only *Vṛtti* commentary mentioned by Aufrecht to the *Āpastamba Śrauta sūtra* is *Prayoga-vṛtti* by Tālavṛnta nivāsin, Bhāskara may be his son. A commentary on the above is *Prāyaścittapradīpikā* (174), for which see Bk. 320. *Prāyaścittāśata-dvayī* (175) is another work of the same name and of the same school, to which a commentary by Veṅkaṭeṣa Vājaṭeyī is given in No. 176.

On *Śuddhi* or purification there are three works: *Śuddhi-candrika* (301), by Kālidāsa, which has a commentary by Dhanañjaya, noticed under No. 302, and another by Dāsacayana Vājapeyī (303). All the authors are Uḍiyā Brāhmaṇas.

On *Śrāddha* there are three works: namely, (1) *Śrāddha-dīpa* (306), by Divyasiṃha Mahāpātra of the Vatsagotra; (2) *Ṣoḍaśī* (313), a short work giving directions for offering funeral cakes to one's ancestors with their dependents, on the sides of both his father and his mother; (3) *Ṣoḍaśī pūrtikārikā* (314) is a longer work connected with the above.

Anuṣṭhāna-paddhati (12) is a work on the daily duties in the fourth stage of a Brahmin's life. It is attributed to Troṭakācārya or Hastāmalaka, a pupil of Śaṅkarācārya. In the prose Col. it is attributed to Troṭakācārya. But the verse following says that the *kārikās* are by Hastāmalaka. Either the two authors must be the same or the present work should be *Kārikās* on the *Paddhati* and not the *Pad-dhati* itself.

There are three works on the worship of images of different deities. (1) *Gaṇeśācāra-candrikā* (73) by Dāmodara, the disciple of Sarveśvara. It is an important work and perhaps the only one on the *Smṛti* of *Gaṇapati* or the worshippers of *Gaṇeśa*. (2) *Durgotsava-candrikā* (124) by Rāmacandra Gajapati, a king of Uḍiyā, who follows *Īśāna-saṁhitā*, *Kālikāpurāṇa*, *Rudrayāmala*, and *Sammohanatantra* in giving directions for the worship of *Durgā* in autumn. (3) *Dolatattvāmṛta* (128), by Kṛṣṇanātha Nyāyapañcānana, gives the text on which the *Dolayātrā* or the swinging ceremony of *Kṛṣṇa* is based.

Ahnikā-candrodaya (38), by Viṣṇu Śarmā, the son of Yajñatattvadikṣita, treats of the daily duties according to the *Madhyandina Śākhā* of the white *Yajurveda*.

Samkrānticandrikā (316), by Rājakṛṣṇa, treats of the religious ceremonies to be performed on the *Samkrānti* day, that is, on the day the sun passes from one sign of the Zodiac to another.

Sādasya-tattva-dīpa (830) by Vāsudeva, the son of Śrīpati and the younger brother of Mādhava, relates to the ceremony by which a *sādasya* or a superintending priest is appointed in any *Śrauta* ceremony.

Vaiṣṇavaradharma-saṃgraha (285) gives the duties of the Vaiṣṇava sect.

Three works relate to the few Vedic ceremonies which are ordinarily performed at the present day. (1) *Nityahoma Kārikā* (144), by Balarāma, treats of the daily libation of clarified butter to the fire, for a Brāhmaṇa who keeps up the fire. *Vaiśvadeva-vali* (284) is authoritative to a Brāhmaṇa belonging to the *Kaṭhumaśakhā* of the *Sāmaveda*. The offering to all the gods (*Viśve devas*) atones for the sins for maintaining five places, *Pañca Sūnāḥ* in the house, where animals may perish. (8) *Yūparidhiviveka* (226), by Kṛṣṇarāma Sārva-bhauma, treats of the sacrificial stakes at which animals are tied, their measurement, the wood of which they are to be made, their consecration, and so on.

Malamāsā vicāra (210), by Bhagīratha Miśra, who seems to have written a complete code of *Smṛti* entitled *Vicāra-darpaṇa*. The present MS. contains only one treatise of that code, namely, that on intercalary months.

Mahāpravara-bhāṣyam (211), by Bhāskara Sūri, is a commentary on some work on *Gotra* and *Pravara* which begins: अथमुरसि दधानं ।

DARŚNAM (NYAYAH.)

Anumāna-dīdhiti-vyākhyā, by Jagadīsa, (11) commences from the beginning of the chapter entitled *Sāmānyanirukti* to the end of the *Anumānakhaṇḍa*, and not to the end of the chapter of *Vādha*, as my Paṇḍita reports. It is commonly said that Ragunātha Śiromaṇi commented upon the *Tattva-cintāmaṇi* to the end of the chapter on *Vādha* and that Jagadīsa simply followed him. But the fact is that Śiromaṇi commented upon the whole of the *Anumānakhaṇḍa*. But his commentary after *Vādha* is a very short one. And so Jaga-

dīśa's commentary on this, too, is short. The present MS. goes to the end of his commentary.

Avayavaṭṭippanī (No. 20), by Jagadīśa, contains his commentary on Raghunātha Śiromaṇi's *Dīdhiti* commentary on the chapter on *Avayava* of *Tattvacintāmaṇi*.

Dravyasāra saṃgraha, by Raghudeva (129), is a short treatise explaining the categories of the amalgamated Nyāya-vaiśeṣika system of Navadvīpa. Raghudeva was a pupil of Harirāma Tarkavagīśa. His own title was Nyāyālaṃkāra. He was a later contemporary of Jagadīśa and flourished in the beginning of the 18th century. Babu Kānticandra Rāḍhī mentions many commentaries by him, but *Dravyasāra-saṃgraha* is not in the list.

Navīnanīrmāṇam (138) by the same Ragudeva Nyāyā-lāṅkāra is a short summary of the substance of the various commentaries, specially of the commentary *Gūḍhārthatattvadīpikā* by himself, on the *Anumānakhaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*. Stein doubts whether the name of the work is *Navīnanīrmāṇa*. He also is not certain what book on *Anumāna* it comments upon. Raghudeva certainly comments upon the *Anumānakhaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*. As regards the name I suspect this is *Gūḍhārthatattvadīpikā*.

Nyāyasāstrapradīpa (149) by Bhaṭṭācārya (by which title Gadādhara Bhaṭṭācārya of Nadia is generally known) treats of the logical analysis of sentences which forms the subject of the 4th book, *Śabdakhaṇḍa* of *Tattvacintāmaṇi*.

Parāmarśadīdhitiṭīkā, by Gadādhara Bhaṭṭācārya (152), is a commentary on Raghunātha Śiromaṇi's commentary on the chapter of *Parāmarśa* in the *Anumāna-khaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*.

Vātsyāyanabhāṣyānūryākhyā (263), by Gaṅgādhara Kavirāja of Murshidabad, composed in Sana or B.S 1292, that is, twenty five years ago, is a commentary on the Bhāṣya commentary of Vātsyāyana on the Nyāyasūtras of Gotama.

Śabdamaṇiprakāśa (287), by Gopinātha, is a commentary on the 4th part or *Śabdakhaṇḍa* of the *Tattvacintāmaṇi*. In

the opening verse the author's name is given as Gopinātha. In the Colophon, however, he is styled Harihara Bhaṭṭācārya. Under the circumstance the authority of the Colophon is of no value.

Śabdamaṇiprakāśa, by Haridāsa Nyāyālaṃkāra (288), is another commentary on the same. The author is said to have been a pupil of Vāsudeva Sārvabhauma, the founder of the Navadvīpa school. So he must have flourished early in the 16th century.

Śāśadharaṭṭippanam, by Guṇaratna Gaṇi (293), is a commentary on Śāśadhara's Nyāyasiddhānta Dīpa or Nyāyaratna-prakaraṇa, recently printed at Benares.

Bhāṣyabhāvaṇiprakāśa (203), written by Gopinātha and copied by Śrinivāsa, appears to be a commentary on Praśastapāda's *Bhāṣya* commentary on the *Vaiśeṣika-sūtra*. Aufrecht knows of no commentary on the *Praśastapādabhāṣya*.

VEDĀNTA DARŚANAM.

Īśāvāsyabhāṣyaṭṭippanam (39) is a commentary on Śāṅkarā's *Bhāṣya* commentary on *Īśopaniṣad* by one who styles himself Prakāṭārtha-kāra.

Kāṭhakopaniṣadbhāṣya ṭippanam (54) is an anonymous commentary on Śāṅkara's *Bhāṣya* commentary on the *Kāṭhopaniṣad*.

Kṛṣṇatāpanīyopaniṣad (64 and 65) is unknown to Aufrecht and to Schrader, though its *Dīpikā* commentary by Nārāyaṇa is known. The two MSS. complete the work in two parts, *Pārva* (65) and *Uttara* (64).

Keneṣīta-Vākya-Bhāṣya-Tippanam (66) contains notes on Śāṅkara's *Bhāṣya* commentary on the *Upaniṣad*. The author says that Śāṅkara was not satisfied by a *Bhāṣya* commenting on each word of the *Upaniṣad*. Anonymous.

Gopālatāpanībhāṣyam (77) by Viśveṣvara has not hitherto been described properly.

Talavakāropaniṣadbhā ṣyaṭṭippanam (106) is an anony-

mous commentary on the Bhāṣya of Śāṅkarācārya on *Kenopaniṣad*.

Taittirīyaka-bhāṣyaṭīkā (114) is a commentary by Prakāṭārthakāra on Śāṅkara's Bhāṣya commentary on Taittirīyopaniṣad.

Praśnopaniṣad-Bhāṣya-Ṭīkā (169), by Nārāyaṇendra Sarasvatī, a disciple of Jñānendra Guru, a disciple of Kaivalyendra, is a commentary on Śāṅkara's Bhāṣya commentary on *Praśnopaniṣad*.

Brahmopaniṣad-vyākhyā entitled *Kṛṣṇatattvapṛākāśikā* (185) by Keśava Kāśmīri, a writer of the Nimbārka school, is a commentary on *Brahmopaniṣad*.

Vāruṇyupaniṣad-Bhāṣyam (264), by Sāyanācārya, is a part of his Bhāṣya on the *Taittirīyāranyaka*, namely, the 8th and 9th *prapāṭhaka* of which Rajendralāla publishes no commentary in his edition of the Taittirīya *Āraṇyaka*.

Sāṃhītyupaniṣad-Bhāṣyam, by Mādhavācārya (329), is a part of his commentary on the *Taittirīyopaniṣad*, namely, that of the seventh *prapāṭhaka* in twelve *Anuvākas*. Of this *Prapāṭhaka*, too, Rājendralāla publishes no commentary. The commentary is also called *Śikṣābhāṣya*. Nos. 329 and 264 notice a complete commentary by Sāyanācārya on the *Taittirīyopaniṣad*.

Mahāvākyanirṇaya (215), anonymous, contains dissertations on the twelve great sayings from the Upaniṣads.

ADVAITAVĀDA (VEDĀNTADARŚANAM).

Brahmāmṛta-varṣiṇī (No. 184), by Dharmabhaṭṭa, is a new commentary on the *Brahmasūtras*, of the *Advaita* school.

Vākyavṛttīṭīkā (262) is a commentary on Śāṅkarācārya's *Vyākhyavṛtti*. It is the same work as noticed in Rajendralāl 1384, in which the commentator's name is given as Ānandatīrtha.

Vivaraṇa tattvadīpanam (268), by Akhaṇḍa Muni, the disciple of Akhaṇḍānubhūti, is a commentary on the *Vārtika* commentary by Sureśvara on the *Śārīraka-bhāṣya*.

Śārirakanyāyarakṣā (śikṣā) maṇi, by Appaya Dikṣita (No. 295), is a commentary by Appayadikṣita on the *Śārirakabhāṣya*.

Samkṣepasārirakavyākhyānam, entitled *Siddhāntadīpa*, by Viśvaveda (317), is a commentary on *Samkṣepasāriraka* by Sarvajñātman. *Samkṣepasāriraka-subodhinī* (318), by Puruṣottama Miśra, is also a commentary on the same work. Viśvaveda's commentary on *Samkṣepasāriraka* seems to have been the first commentary on the work, as Rāmatīrtha whose commentary is described by Eggeling in pp. 742-43, had the *Siddhāntadīpa* before him, and as the commentator of 318 was a pupil of Rāmatīrtha and followed him in his commentary.

Siddhānta-Ratnāvalī, by Agnicit Balabhadra Miśra (342), is a short treatise on the *Advaita* system of the Vedānta philosophy.

Manana Grantha (208), in sixteen varṇakas, is a work in praise of *Vairāgya*. The work commences with an obeisance to Vāsudeva Yati and has, as the first śloka, the usual *maṅgalācaraṇam* of Sāyanācārya वागौशाद्याः सुमनसः etc. All notices of this work are unsatisfactory.

Rāma-Ratnākaraṭīkā (236), by Mahāmudgala, is a commentary on a work entitled *Rāma-Ratnākara*. A work of the same name by Madhuvrata is mentioned by Aufrecht in p. 518 as coming from Oudh, a province noted for Rāma-cult. From the extracts given under this number, the work has a strong Advaita-tendency representing Rāma as the Brahman.

Nṛsiṅhāśarma is a well-known and voluminous writer of the *Advaita* School, and his *Advaita-Ratnaḥ* is a well-known work. The present volume contains the description of an incomplete and dilapidated manuscript of a commentary on the work, under No. 7. The author's name is lost by a lacuna. His Guru's name is Kṛṣṇānanda, and he makes his obeisance to Mahesvarānandatīrtha, Śāṅkara and Śāṅkarānanda. This is a different commentary from that by Agnihotra mentioned by Hultzsch in his Extract No. 500.

Ātmajñānopadeśaṭīkā (29), by Ānanda Giri, is a commentary on a certain short treatise entitled *Ātmajñāna*, attributed to Śāṅkarācārya, beginning with the word “ATHA.” This is different from *Ātmabodha* which begins with *TAPOVIH*.

Pratyaktatṭvavivekaṭīkā (163) is a commentary entitled *Padadīpikā*, on the *Anukramaṇīkā* chapter of the *Pañcadaśī*. *Pañcadaśī* has been several times printed in Calcutta.

Ṣaṭpadīmañjarī (310), by Śāṅkarānandatīrtha, the disciple of Śivanārāyaṇānandatīrtha, is already noticed by Dr. Mitra under No. 2849.

Ātmabodhaṭīkā (31) is the same as described by Dr. Mitra under 1677 and in I.O. Cat., p. 736A. Rājendra Lāla, from the colophon in his manuscript, attributes it to Madhusūdana, and Eggeling, from the colophon in his manuscript, attributes it to Śāṅkarācārya himself. But Eggeling is evidently wrong, for the commentary begins thus after the *Maṅgalācaraṇa*:—तत्र भगवान् शङ्कराचार्यः, etc. Śāṅkarācārya would never call himself a *Bhagavān*. The *Maṅgalācaraṇa* is an obeisance to Rāmacandra, which also goes against his theory.

Ātmasvarūpānusandhānam (32), by Gopīnātha Vājapeyī, the son of Jagannātha Dīkṣita, is an independent treatise on the exposition of the sentence ‘*Tattvamasi*.’ *Āvṛttipāda* (26) by Ānandatīrtha is unknown to Aufrecht. It is an independent treatise on the Vedānta, in which he seems to recapitulate, on the lines of Śāṅkarācārya, the teaching of *Bhṛguvṛtti*.

Tripurī (117), attributed to Śāṅkarācārya, and its *ṭīkā* (118), by Ānandagiri, a disciple of Śuddhānanda, are unknown to Aufrecht. The Text is divided into three parts called *Pura* and goes over all the topics of Vedānta in a very systematic fashion.

Nayamayākhālikā (135), by Appaya Dīkṣita, appears to be a work of the Advaita School of Vedānta. It is called वर्त्ममतसार, which should be corrected into *Caturmatasāra* (Hulzsch No. 1510), *Caturmata* meaning all the four Advaita Schools.

RĀMĀNUJA-VEDĀNTA.

Adhyātmacintāmaṇi (8) in eight leaves and in 170 ślokas, contains both the text and the commentary, without leaving any clue to distinguish the one from the other. From the statement in the Benares Sanskrit College Catalogue published at Allahabad, in page 407, we know the text begins with the verse *आत्मा न देवो न नरः* (p. 7, line 4) and ends with *परिविन्तन् भवेत् सुखो* (p. 7, line 11); while the commencement of the commentary is not to be found on the Benares Manuscript as the first leaf is lost. But it ends with *जन्तुसंसार-पोतकम्*. Under the circumstances the inference is irresistible that the commentary begins with *नमोऽस्त्वस्मद्गुरुभ्यश्च*, that is, the second verse in the MS. under notice, and the first verse *सुन्दरजामाढ्यमुनेः* ending with *जन्तुसंसारपोतकम्* should go at the end of the commentary. *Sundara-jāmāṭṛ* and *Saumya-jāmāṭṛ* is one and the same person, and not different persons as stated by Hall in p. 112. Oppert says that the Text is by *Saumya-jāmāṭṛ* and it has a commentary by *Nārāyaṇa*. The commentator, whoever he may be, makes obeisance to *Rāmānuja*, *Yāmuna*, *Rāmamiśra*, *Nāthamuni*, *Ādyakulanātha*, *Śāṭha-vairi*, *Senā-dhipati*, *Jagaumātā*, *Śrīdhara*, as the succession of his Gurus.

The same school of Vedānta has a short work by *Parāśara Bhaṭṭācārya*, in praise of *Rāmānuja*, in eight verses, explaining the eight-lettered formula *ॐ नमो वासुदेवाय*. It is entitled *Aṣṭaśloki*. *Kathavaṭe* mentions of a commentary on this work by *Śrinivāsa*, a well-known author of this school. *Aṣṭaśloki-vyākhyā* (No. 23) is a commentary on *Parāśara*'s work by *Govindārya*, a pupil of *Śāṭhāri*. *Govinda* describes himself as *Raṣīkakulendu* and follows the traditional interpretation, acknowledging his obligations to *Nāthamuni* and other ancient writers.

Toṭādrimaṭhaśtha-guru-paramparā (115) gives the following succession of Gurus in the *Toṭādrimaṭha* :—

Rāmānuja, *Parāṅkusadāsa*, *Yāmunamuni*, *Rāmamiśra*, *Puṇḍarikākṣa*, *Nāthamuni*, *Śāṭhakopa*, *Viṣvakṣena*, *Śrī*, *Śrīd-*

hara. With Yāmuna is connected Lakṣmaṇayogī, with Śrī Rāṅgeśa, with Śaṭharipu Saumyajāmātr.

Bhāradvāja Saṃhitā and its commentary under No. 197 are both written in the interests of the sect.

Viśiṣṭādvaitavijaya-vāda (270), by Narahari, the son of Rāghava, is a polemical work for the establishment of the truth of Rāmānuja's interpretation, as against that of the *Advaita* School.

An incomplete MS. of *Śrūta-prakāśikā* is described under No. (307). It is a commentary on the Bhāṣya-commentary of Rāmānuja.

Saccarita-Rakṣā (319), by Veṅkaṭeśa, is an independent work of the Rāmānuja School for marking the body with the forms of Viṣṇu's disc, etc.

Kārikādarpaṇa, by Varada Kavi (55), is a work on the Rāmānuja system of philosophy in 4 parts. In the 4th part the sampradāya or the succession of teachers is treated of. The author is a son of Śrīnivāsa and a grandson of Varada. His elder brother was Sundarācārya who was his teacher also. The work is an exposition of Rahasyatrayasāra by Veṅkaṭācārya. Rahasyatraya is said to be a *mokṣa-sāstra*.

VALLABHA'S SCHOOL OF VEDĀNTA.

Anubhāṣya-vivaraṇam (5, 6), by Giridhāri, the son of Gopāla, contains a commentary on the first and the second pāda of the first adhyāya of Vallabha's commentary on the *Brahmasūtras*.

Brahmasūtra-vṛtti (182) is also a commentary on the *Brahmasūtras* in accordance with the teachings of Vallabha.

The three works on *Bhakti* (Nos. 188, 189 and 190) belong to this school of Vedānta-vaiṣṇavism. The first attempts to establish the validity of the doctrine of *Bhakti*; the second attempts to construct a system of the Viṣṇu worship from the theory of Vedānta as expounded by Vallabha; and the third is a hymn to Kṛṣṇa by Viṭṭhala according to

the same theory. *Bhagavadbhāvanā* (191) treats of meditation on Viṣṇu according to the same theory.

MĀDHVA SCHOOL OF VEDĀNTA.

Jayatīrtha-vijayaṭīkā (86) is a fragment of a commentary on the disputations held by Jayatīrtha, a successor of Mādhva, to establish the theory of his sect as against others.

Nyāyāmṛtā is a work by Vyāsatīrtha of the Mādhva school. *Nyāyāmṛta-taraṅginī* (150) is a commentary on *Nyāyāmṛta* by Rāmatīrtha, the brother of Nārāyaṇatīrtha.

NIMBĀDITYA SCHOOL OF VEDĀNTA.

Aitihya-Tattvarāddhānta (46). The word Aitihya means tradition of any sort. It is included among the eight pramāṇas of the Purāṇas. Nimbāditya's school lays great stress on the reliability of Aitihya. The work is attributed to Nimbāditya himself.

Aitihya-Hārdda-Saṃvedyam (47) is also a work on Aitihya. The author is unknown.

PURĀṆA.

Āśoka-trivātrivrata from the *Brahmāṇḍapurāṇa* (21) treats of a *Vrata* or vow to be taken for three nights in the month of Āśvina. The *vrata*, successfully performed, removes sorrows of women.

Āryā-stava (35) is a short hymn, said to have been derived from the *Harivaṃśa*.

Kārtika-māhātmya is a well-known work. It is to be found in many *Purāṇas*. But No. 56 is by Giridhara, compiled in the interests of *Vaiṣṇavas* in Śaṃvat 1836. It seems that different chapters of this work have been taken from *Kārtikamāhātmyas* of different *Purāṇas*, such as *Nārada-purāṇa*, *Padma-purāṇa*, *Sarva-Purāṇasamaccaya*, *Purāṇasāroddhāra*, *Brahmāṇḍapurāṇa*, and the *Skandapurāṇa*.

Gaṅgā-kavaca (No. 70) is taken from the *Brahmāṇḍa-purāṇa*.

Go-trivātrivratam (No. 76) is from the *Bhāviṣyottara-purāṇam*.

Jyaiṣṭha-māhātmyam (95) is from *Jaimini-bhārata*, the interlocutors being Yudhiṣṭhira and Bhīṣma.

There are two commentaries on the *Devīmāhātmya* noticed in this volume. One No. 125 is by Mādhavānanda Cakravartī, and the other No. 126 is by Dhṛtidāsa.

Nāśiketopākhyānam (No. 143) in eighteen chapters is an expanded and enlarged version of the *Nāśiketopākhyāna* of the *Purāṇas*.

Bhaktikulasarvasva (187) is another name of *Tārā-sahasranāma*. It is an interlocution between Pārvatī and Śaṅkara.

Three commentaries on the *Bhagavadgītā* are to be found under 192, 193 and 194. The first by Gaṅgādhara Kavirāja is nonsectarian; the second by Daivajña Sūryapaṇḍita belongs to the *Advaita School*; and the third by Kalyāṇa Bhaṭṭa belongs to Vallabha's School.

Bhagavallīlā-cintāmaṇi (195) by Kamala-locana, son of Kṛṣṇa candra, the grandson of Govinda, the great-grandson of Rāmacandra, and the great-great-grandson of Viśvanātha of the *Bhāradvāja gotra*, is a commentary on the *Śrībhāgavata*.

Bhārgavopapurāṇam gives a biography of Rāmānuja. The MS. (199) contains forty chapters of the last part.

Sivapurāṇam (298 and 299) is complete in two parts. The first part contains 52, and the second 45 chapters. This is a different work from what generally goes under the name *Sivapurāṇa*.

TANTRA.

Āsurītantra (37), an interlocution between Śiva and Kārtika, is a short liturgical work on the worship of Āsurī.

Kulamatham (59) is not an original Tantra, which is always an interlocution between Śiva and Pārvatī or some other divine beings. It is, however, an independent work by Kaviśekhara, dealing mainly with the worship of the Kaula sect. But it often deviates from the main point to treat of the *Vīra* sect, who worship sitting on corpses.

Govinda-vṛndāvana (78) in twenty-five *paṭalas* is a part of the *Vṛhad-gautamīya-tantra*, a larger recension of the *Gautamīyatantra*, for which see L. 1143.

Tattvasāra (103) is an original Tantra, being an interlocution between Ānanda-Bhairava and Ānanda-Bhairavī. *Tattvasāra* is really *Yogasāra*, a treatise on the Yoga practice in which drinking is enjoined for the attainment of success in Yoga. It was hitherto known only from quotations.

Tattvāmṛta-Taraṅginī, by Kulānanda Nātha (104), is complete in seven *taraṅgas*, and treats of the higher subjects of *tantra*, such as 'What is *Ātmā*?' 'What is *Prakṛti*?' 'What is *Puruṣa*?' 'What are six *āmnāyas*?' and so on. It is unknown to Aufrecht.

Timira-candrikā, by Rāma-ratna (111), is incomplete. The present MS. contains only those chapters which deal with the daily duties of a certain sect of *Tāntrikas*.

Purnābhiṣeka-dīpikā (160), by Ānanda-nātha, the son of Ramānātha, a Brāhmaṇa of the Ardhakālī family, deals with *Purnābhiṣeka* or complete initiation with the five M's. The present treatise is written in the interests of the *kaulas*.

Prapañca-Sāra-Sambandha-dīpikā (164), by Uttama-bodha, the pupil of Uttamaprakāśa, is an incomplete MS. coming up to the 80th *paṭala*, while the work is complete in thirty-six. There is nothing in the text to show who the "*Ācārya*" was. He is simply an *Ācārya*. But Uttamabodha attributes it to Pādācārya, that is, Padmapādācārya. Most likely he is not right. For the book does not belong to the *Advaita* ideas. Uttama-bodha, however, in his commentary, gives it a thoroughly *Advaita* interpretation. There is a work,

named Prapañcasāra, however, attributed to Śāṅkarācārya. The colophon of that work (see H. P. R. 2,129) describes the author as Śrīmacchaṅkarācārya, while the Advaita Śāṅkara is described as Bhagavat. I believe he is Gauḍīya Śāṅkarācārya, who wrote several Tāntrika works in the 15th century in Bengal. A connection of any of these two works with the advaita school would appear strange.

Brahmāṇḍanirṇaya from the *Brahmayāmala* (183) is a short treatise on creation or cosmogony. The account differs materially from all Brahminic accounts of the creation, but agrees admirably with the modern Bengal conception of creation.

Vividha-liṅgapūjanam (269) is from the *Rudrayāmala*.

Sivacūḍāmaṇi (296), by Dāmodara Samādhi, treats of the worship of Śīva.

Śiva-tāṇḍavatīkā (297), by Premanidhi Śarmā, is entitled Mallādārśa, because the author was asked to write it by Malai [Malla], the son of Ghanaśyāma Malla, and the grandson of Sāhamalla, king of Tākmā hills, on the Gaṇḍakī in the North. The author's chief endeavour is to explain the cakras or diagrams.

Śivārcana-candrikā (300), by Śrīnivāsa, son of Śrīniketana. Śrīnivāsa went to Jalandara on a pilgrimage, and there learnt the Śaiva Śāstras from Śrī-Sundara. Then he came to Benares where he set up a *ṭol* for teaching. He wrote this work on the worship of Śīva at the request of his students.

Śaivakalpadruma (304), by Lakṣmīdhara in eight kāṇḍas, is a comprehensive work on the worship of Śīva. The work was composed at Bhuvaneśvara. The author's father was Rāmakṛṣṇa, his uncle was Madhusūdana, and his grandfather was Pradyumna, who was greatly respected by kings Nṛsiṅha and Mukunda.

Śyāmārcana-taraṅginī (305), by Viśvanātha Somayājīn, who describes himself as, 'अद्वैतप्रियप्रथिक,' is a tract on the

duties of a worshipper of Śyāmā. In the work the chapters are named *आवर्त्त* (whirlpool) and *वैचि* (wave).

Ṣaṭkarmollāsa, by Pūrṇānanda, is complete in twelve *ullāsas*, of which the present MS. (808) contains only nine. Pūrṇānanda is a well-known author whose *Tattvacintāmaṇi* was written in 1579. In the present work he treats of the six cruel rites, namely, (1) raising enmity between two loving persons; (2) making one of them go abroad; (3) subjugation of others to one's own will; (4) stupefaction; (5) killing; and (6) fascination.

Ṣaṭ-karma-dīpikā (309), by Śrīkṛṣṇa Vidyāvāgiśa Bhaṭṭācārya, treats of the same topics.

Sundarī-Ratnāvali (843) is a *Tāntrika* story of *Draviḍa-śiṣu* attaining success by worship of *Devī* in the form of *Sundarī*.

Bharadvāja-Saṃhitā (197) has been described in L., vol. VIII, p. 226, and I.O., p. 852B. Rājendralāla says it is probably a part of a *Tantra*. Eggeling describes it in the chapter of *Tantra*, mysticism. I doubt if it is a *Tāntrika* work, because the essential feature of a *Tantra*, that is, the derivation of *mantras* from the letter of the Sanskrit Alphabet, is not prominent in this work. It is, I believe, a work of the *Vaiṣṇavās* of Southern India.

Bhāva-cūḍāmaṇi (200) is a *Tāntrika* work, often quoted and of great authority. It treats of the three different *Bhāvas* in which *Tāntrika* worship can be conducted; the first of them being *Divya*, the second *Vīra*, and the third *Paśu*. In the first the five M's have no place; in the second they appear prominently; and in the third they are omitted, but the *ācāras* of *Smṛti* are not respected.

Bhāva-dīpikā (201), by Acyuta Dhīra, the son of Janārdaṇa and the grandson of Puṣkara, is a work on the same subject as above.

Bhāva-Sāra (202), an anonymous work, is also on the same subject.

Mantrārtha-dīpikā (209), by Govinda Nyāyavāgiśa

Bhaṭṭācārya, explains the meanings of *mantras*. It is a comprehensive work on the subject.

Mahāmūṇḍamālā-tantra (212) is an original *tantrā*, being an interlocution between Pārvatī and Mahādeva. It treats of the three *Bhāvas* and the worship of Durgā.

Mahālakṣmī-māhātmya (213) is a work complete in 16 chapters. *Mahālakṣmī* is much worshipped in the Marhāṭṭa country, and the scene in the opening verses is laid at Kolhapur.

Mahālakṣmī-hṛdaya-stotra (214) is said to be a part of the *Ātharvaṇa-Rahasya*: it is a hymn in the *Mandākrāntā* metre.

Mālā-vidhāna-tantram (217) treats of rosaries, *mantras* and counting of the beads.

JYOTIṢA.

Muhūrtacintāmaṇi-ṭīkā entitled *Pramitākṣarā* (No. 220), by Rāmdaivajña, the author of the text himself. See I.O. Cat., p. 1072B.

Muhūrta Bhāṣaṇa (221) by Rāmasevaka, the son of Devidatta, composed in Saṃ 1778, is a treatise on astronomy as applied to Smṛti. Another treatise on the same subject by Hariśācārya is described under No. 228.

Maṇipradīpa (No. 206), by Raghunātha Bhaṭṭa, the son of Soma Bhaṭṭa, is a treatise on the calculation of the sun's conjunction with the signs of zodiac. The work is based upon Bhāskarācārya's great work on Hindu astronomy.

Mīnarāja-jātaka (No. 218), by Mīnarāja Yavanācārya, extends over 8,000 *Indravajrā* verses. See I.O. Cat., p. 5096A., and Oxf., p. 329. The MS. noticed in 218 appears to be complete. In my paper in the Journal of the Asiatic Society, Bengal, 1897, p. 310, I pointed out that there is a palm-leaf manuscript in the Durbar Library, Nepal, written in old Newāri, of *Yavanajātaka* in 4,000 *Indravajrā* verses. At the end of the work there is a statement that Yavaneśvara

formerly, in the 91st year of some era most likely Śaka, translated the work into the “Divine Language” Sanskrit most likely in prose. But Sphūjīdhvaja, another Yavana Rāja, rendered it into 4,000 *Indravajrā* verses in the year 191 of the same era. Utpala, the commentator of Varāhamihira, confounded Sphūjīdhvaja with Yavanācārya, as appears from a note in Kern’s preface to the Bibliotheca Edition of *Vṛhatsamhitā*. The present work appears to be an amplification of the same work by Minarāja, another Yavanācārya, in 8,000 verses of the *Indravajra* metre. But the author, not to miss the authority of the ancient Yavanajātaka, names it *Vṛddhayavana-jātaka*. Subsequent authors seem to have made use of the *Vṛddha-Yavanajātaka*, and not of the work versified by Sphūjīdhvaja. Hence the mistake made by Utpala.

Samvitprakāśa (323), by Govinda-kaviśvara, the son of Kāhnu-kaviśvara, is described as a *Kāvya* in fifteen svargas. But it is really a work on astrology which deals mainly with *Praśna gaṇanā* or divination by questions.

Vasanta-Rāja-śākuna (261) is a well-known and often noticed work on prognostication by Vasantarāja, son of Vijayarāja and grandson of Śivarāja, and not, as Aufrecht says, the younger brother of Śivarāja, nor a younger brother of Vijayarāja, as Eggeling says. तत्पादसमुपजीवी वसन्तराजोऽनुज-स्तस्य. Here the word अनुज can not mean younger brother. In other Sanskrit works of Bengal, notably in the *Rāmācarita*, the word अनुज is often used in the sense of son. The word तत्पादसमुपजीवी is but rarely used of a brother. Aufrecht says that his patron was Candradeva of Mithilā. But he does not give authority for his statement. Eggeling underlines वङ्गदेवेन, that is, the author’s patron was a king of Bengal. He is quoted by Mallinātha, who flourished about the end of the 14th century. The 13th and the 14th centuries are a period barren of any literature in Bengal. I would therefore place Vasantarāja about fifty years before the Muhammadan conquest of Bengal.

Praśna-dīpikā (167) and *Praśna-sāra* (168) are works on divination by questions. The first is a commentary on *Horāṣaṭpañcāśikā* of Pṛthuyāśas the son of Varāhamihira, by Dāmodara the son of Raghunātha and Jānakī; and the second is attributed to a Rākṣasī named Nikaṣā.

Bālabodharatna-kaumudī (179) is an elementary treatise on astrology. Anonymous. The MS. noticed contains 17 chapters.

Samāvivekaṭīkā (320) by Mādhava, the son of Govinda Jyotirvid, is a commentary on *Samāviveka* or *Varṣatantra*, being the second part of Nīlakaṇṭha's *Tājika*, composed in 1587 A.D.

Sāmudraka (334) appears to be the same work on palmistry as described in the Florentine Cat. 342.

Ramala-nava-ratna (231) in nine chapters, by Paramasukhopādhyāya, is a work on divination by the throw of dice.

Ravīndvargrahaṇopāya (232), by Rāmacandra Bhaṭṭācārya, is a short treatise on the subject of the eclipses of the sun and the moon.

Ubhayaagrahaṇa vyavasthādhikāra (42) is another work on the same subject. Anonymous.

Akṣaracintāmaṇi (1) is an astrological treatise attributed to Śiva, on divination possibly from letters.

Aṅkādarśa (3), by Kṛpārāma Mukhopādhyāya, is a treatise on the first four rules of Arithmetic.

Abda-ratna (15), by Daivajña Durgāśahāya, is a short astrological treatise for calculating the consequences, from the positions of planets, on the fortune of man from year to year. The system of calculation is the Arabic system on the basis of 120 years as the full span of man's life. The last verse obscurely hints that the author's father's name was Vilāsa.

Gaurījātaka (79) is an anonymous treatise in verse on fortune-telling from the positions of the planets at the time of the birth of a man.

Grahacakra vivaraṇam (80), by Kṛṣṇaratha, is a com-

mentary on Grahacakra, a work on astronomy unknown to Aufrecht. It has twelve chapters.

Grahādarśapattram (81), by Nidhimisra Daivajña of Oudh, composed in Samvat 1871. It is based on Bhāskarācārya's well-known work.

Candronmīlana is a Tāntrika work on divination. See I.O., p. 1116, and L., Vol. I, p. 281. No. 83 appears to be a short treatise based on *Candronmīlana*. It busies itself with divination by means of letters.

Jaganmohana (85), by Lakṣmaṇācārya, is a comprehensive work on astrology including divination and augury.

Jātaka-Kallola (87), by Raghunātha Paṇḍita, the son of Lakṣmaṇa; *Jāta karmapaddhati* (88), by Divākara, the son of Nṛsiṅha Gaṇaka, and the grandson of Kṛṣṇa Daivajña; *Jātakārṇava Saṃgraha* (89), by Varāhamihira; and *Jātakā-lamkāraṭīkā* entitled *Bālabodhinī*, by Narmadā Giri (90), are all works on Jātaka fully described in this volume.

Jñānālamkṛta-mañjarī, incomplete and anonymous (94), is a work on divination by means of questions; *Jyotirmanī*, incomplete (96), *Jyotiṣaratna* by Kamalākṣa Śarmā (97), *Jyotiḥsāra* (100) by Ramā Kānta are elementary treatises on astrology as applied to Smṛti.

Tājikapaddhati is a short astrological treatise by Keśava Daivajña. *Tājikapaddhatiṭīkā* (107) is a commentary on the same by the author himself.

Daivajñāmanohara (127) is a rare work on astrology by Lakṣmīdhara, the son of Keśava Bhaṭṭa, son of Dhāreśvara an inhabitant of Puṣpapurī, son of Daṇḍapāṇi Pāṭhaka who lived at Benares, son of Vāmana of Pratiṣṭhāna, son of Brahma Bhaṭṭa an inhabitant of Devagiri. Known from quotations only.

Pañcapakṣī attributed to Mahādeva is a well-known work on augury. No. 151 is a commentary rarely known of that work.

Praśnacūḍāmaṇi (166) by Candrasekhara is a rare work on divination.

Superapraśna (344) attributed to *Sarasvatī*, the Goddess of Speech, is a work on divination by the throw of dice.

Nārada Samhitā (141) is a comprehensive work of astrology.

VAIDYAKA.

Āyurvedaparibhāṣā (No. 84) gives the technical rules of interpretation of Hindu medical works. It is anonymous.

Paryāyamuktāvali (154) is a work on synonyms of medical terms. The unknown author seems to have made a great use of a previous work on the same work by Mādhava-kara.

Pākāvali (156) is a compilation on pharmacology containing prescriptions for the preparation of different concoctions (*pāka*). Though the name given is *Pākāvali*, in the MS. itself it is called *Pākavidhi*. It is anonymous. Two other works of the same description are also anonymous. They seem to be the *rademecum* of different families of medical men.

Sārasaṅgraha (336) by Viśvanātha is a collection of prescriptions for various diseases.

Bhaiṣajya-Rasāmṛta Samhitā (205) by Upendra is a short treatise for beginners on the various branches of the Hindu medical science. They are:—Tonic medicines; human medicines, Divine medicines, mercurial treatment and surgery.

Yogāvali (227) contains a number of prescriptions by Piṅgalā yoginī: the chapters are named *Kalpas*.

Ratnāvali (280), anonymous, is a work on the treatment of various diseases.

Rasaratnākara (234), by Nityanātha Siddha, is a well-known work on medicinal preparation of mercury.

KĀVYA.

The most important Kāvya mentioned in this volume is *Kapphinaḥyudaya* (50), by Kāśmīra Bhaṭṭa Śiva Svāmī. See pp. 25, 33, 49, 52, 54, 55, 195, 196, 197, 198, 199, of M. R. R. Śeṣagiri Śāstri's report on a search of Sanskrit and Tamil MSS. in Madras for 1893-94. The author flourished in the

court of Avanti Varinā, Mahārājāh of Kāśmīra (855 to 884). The work had a wide currency in India in the subsequent centuries, as it is quoted by many commentators of Amara-koṣa, notably by Sarvānanda Banerji, the author of *Tṛkāsarvasva* (1417 to 1431) and also in *Līṅgābhāṭṭya*. Though written in Kāśmīra, the MSS. yet discovered of the work are in Uḍiyā character.

Bhāravi is a very ancient work. It is quoted by the commentator to the *Vātsyāyana Kāma sūtra* who does not quote Kālidāsa. He may, therefore, be placed in the 3rd or the 4th century A.D. His success to a great extent exalted the *Śaivas*. So the *Vaiṣṇavas* wanted to rival him, and they produced the *Śiśupālavadha* about the end of the 6th century (?). The Jainas emulated the efforts of the *Śaivas* and *Vaiṣṇavas*, and produced the *Dharma Śarmābhyaudaya*, and the Buddhists, not to lag behind, produced *Kappinābhyaudaya*. They belong to the same school of poetry; in this school the poet does not confine himself to the creation of beauty alone but tries his skill in *bandhas*, punnings and other things which are regarded as an obstacle to the appreciation of beauty.

Abhinava Gītagovinda (17) by Puruṣottama Deva Gajapati. He flourished about the end of the 15th century in Uḍiyā and carried his conquests from the Hugly to Kañci. His statue on horse-back is engraved in a bas-relief in the temple of Jagannātha. The work is in ten cantos. It is an imitation of Jayadeva's well-known work, *Gītagovinda*.

A large poem, written in the interests of Jainas, is the *Dhammīla caritra* (133) by Jayāsekha Sūri. The Paṇḍita who prepared the notice of this work for me has brought me only the first and the last slokāś, from which it appears that the poem gives an account of the religious and charitable works of one Dhammīla with a view to teach what is good in this world and in the next. The author Jayāsekha Sūri is the poet Jayāsekha, who wrote the Jaina *Kumāra*

Sambhava Kāvya. For, at the last verse of his *Kumāra Sambhava* he says, “धम्मिस्सह्मादिमहाकवित्वकलनाकल्लोनिनीनौरधिः”

Pāṇḍavacaritraṃ (157) is also an extensive Jaina poem in 9720 slokās by Maladhārī Devabhadra Sūri. Peterson mentions many Jaina authors of the name of Devabhadra. But the epithet Maladhārī suggests that he was a pupil of Maladhārī Abhayadeva, who flourished in the 18th century of the Christian era.

Bhāratāmṛta Kāvya (198), by Divākara Kavicaṇḍra Rāya, son of Vaidyeśvara and Mukṭā. The work commences with Pururavā, and the twelfth canto with which the incomplete MS. ends comes down to the description of *Khāṇḍava vana* also described in the *Ādiparva* of the *Mahābhārata*. The MS. comes from Uḍṣyā.

Muktācaritraṃ (219) was found in the private collection of Babu Hariścandra of Benares. My Paṇḍita Bahu Vallabha Śāstri attributes the authorship to Kṛṣṇa Kavi. But there is nothing in the description he brought, to shew to whom the authorship belongs, except perhaps the word कृष्णकवि-भूयते: which cannot by any means be construed to mean the author. Paṇḍita Sudbākara Dvivedī in his catalogue of Sanskrit Manuscripts in the North-Western Provinces, VIII, 16, attributes the authorship to Jīva Gosvāmī. Apparently both the Paṇḍitas examined the same MS. of 100 leaves at the house of the late Babu Hariścandra.

Rasābdhi (285) is a *Mahākāvya* by Devakinandana, son of Raghunātha, son of Viṭṭala, son of Vallabha Dīkṣita.

Viṣṇupadāvalī (272 A.), unknown to Aufrecht, is a collection of songs in Sanskrit in honour of Viṣṇu. The MS. under notice is incomplete. The songs are in imitation of the songs of *Gītāgovinda*.

Kavikarpaṭī (53), by Kavirāja Śāṅkhaḍhara. This is not a work on rhetoric, as Aufrecht says. The object of the work is explained in the second verse, a translation of which runs thus:—“Carefully learning this book by rote and learning the art of versification from those who know it, one

can readily compose verses in an assembly, even though he may not know the meaning of the words." The work gives a long list of words and collocation of words in Sanskrit which may fit in in any particular metre. Printed at Dvārbhāṅgā. See Oudh VIII, 10; XIX, 42. Peters. 3, 21^a, 340, 393, 4, 25, 6, 325. Stein 59, 267.

A commentary on *Gitagorinda* (74) by Vanamālī Bhaṭṭa, son of Śivadāsa Bhaṭṭa. Composed at Benares.

Nārāyaṇa Śatakam (142), by Vidyākarapurohita, describes in a century of verses the various limbs of Nārāyaṇa. It is accompanied with a commentary by Pītāmbara, the son of Nṛsiṅha.

Vallabhāṣṭaka-vivṛti (260). Hall says that the original text of *Vallabhāṣṭaka* is in eight verses in the Śragdharā metre (p. 153). Eggeling gives the beginnings and ends of these eight verses and attributes them to Viṭṭala (p. 826-27); why, he does not say. In the notice before me the last verse of the commentary is by Viṭṭala, in which he says, "Let all Ācāryas pity me their servant, Viṭṭala. By me has been explained the eight verses in honour of Vallabha by the grace of my father." In the first verse, again, he says that the dust of his father's feet incites his mind to explain the verses made by his father in honour of Ācārya Vallabha.

Sarvottamaṭīkā (327), by Viṭṭala Dikṣita, is a commentary on the *Sarvottamastotra* in praise of Kṛṣṇa by Vallabhācārya. Eggeling says (in p. 828) that the stotra consists of 86 stanzas.

The poem *Sahṛdayānanda* has been published in the Kāvya-mālā series. No. 328 describes a commentary on the poem by Rāmacandra Miśra, the son of Mr̥tyuñjaya Miśra.

Kālidāsa's *Meghadūta* is well known. Nos. 224 and 225 contain the descriptions of newly discovered commentaries on it. The second is by Vṛhaspati or Rāyamukuta of Bengal who flourished about the beginning of the 15th century. And the first is by Mahāmahopādhyāya Narahari, apparently an Udiyā paṇḍita, who finds no good in the ordinary inter-

pretations of the poem and tries to prove that it was written in honour of the Jagannātha of Purī, that the name Meghadūta does not mean cloud-messenger, but the cloud acts here as a porter, or a crier in a mosque who collects all classes of men to Purī during the *Rathayātrā*, in which Jagannātha for a few days in a year goes to the Gundīcā house.

The *Naiṣadhīya Carita* is well known. No. 148 notices a commentary on it, by Udayakara, the son of Svarṇadhara, the grandson of Rāmadhara, and the great grandson of Gadādhara of Tirabhukti, under the patronage of Ṭhakkura Rāmacandra, the son of Ṭhakkura Rājakara, and the grandson of Ṭhakkura Śrīkara, a Kāyastha by caste. On the conclusion of the commentary Rāmacandra gave the commentator a ring and two ear-rings and other valuables.

Vijayapradīpikāṭikā (265) should be *Vijayapraśastikāvyaṛtti*. It is a commentary in 10,000 ślokas on a panegyric on Vijaya.

Ānandalaharī-bhāṣya-locanam (33), by Rāmakavi Diṇḍimā, is a new commentary on the Bhāṣya commentary on the *Ānandalaharī* of Śaṅkarācārya. Rāmakavi was born at Kāncī or Kanjibharam. He travelled in many parts of India for the purpose of *Digvijaya*, conquest of the world, that is, casting into shade the poets of all places by his facility in versification. In the course of his "conquest" he came to Purī and there he wrote the present commentary to please the Brāhmaṇas. His titles are Mukuṭa-Rāya and Mahāpātra.

NĀTAKAM.

There are five dramas described in this volume, two were written under the patronage of the Rājās of Bhuluā in the Noakhali district of East Bengal, and three under the patronage of various Rājās of Uḍiṣyā.

Kuvalayāśva-carita (60) is by Lakṣmaṇa Māṇikyā of Bhuluā. Another drama of this Rāja has been mentioned in the second volume, p. 160 of the "Notice of Sanskrit

Manuscripts," second series. The *Kuvalayāśvacarita nāṭaka* is in nine acts and is based upon the story of Kuvalayāśva and Madālasā, as found in the Purāṇas.

Vaikunṭha-vijaya (283), by Amara Māṇikya, the son of Lakṣmaṇa Māṇikya of Bhulua, is based on the story of *Uṣā-haraṇa* from the *Harivaṁśa*.

Bhañja Mahodaya Nāṭikā (196), by Narasiṁha Miśra, is a drama in five acts on the spiritual advancement of the human soul. It was enacted in the court of Balabhadra, a Gajapati king of Uḍiṣyā. It embodies the teachings of Śivanārāyaṇa Bhañja, a Rājā of Kēuḥhore near Mayūra-bhañja. The full name of the drama is शिवनारायणभञ्जमहोदय नाटिका ।

Madhurāniruddha (207), by Cayanī Candra-sekhara, the guru of the king of Uḍiṣyā, is in eight acts. See Oxf. 142A. It is an algebraical drama on a spiritual subject. (See Hindu theatre). It was composed during the reign of Rājā Rāmacandra who was very successful in his wars against the Muhammadans.

Samṛddha Mādhava Nāṭaka (321), by Govinda Kavibhūṣaṇa Sāṃanta Rāya of the Bharadvāja Gotra, is an imitation of the *Gītāgovinda*. The stage-manager appears to have been a disciple of Nityānanda, an associate of Caitanya.

LEXICOGRAPHY.

Abhidhānaṃ (16) by Rāma Śarmā is a lexicon unknown to Aufrecht.

This volume contains three commentaries on the *Amarakoṣa*. The first (18) is by Daityāri Kavi, the son of Śaṅkara and the grandson of Pañcānana. He seems to have been a Uḍiyā Paṇḍita, as he makes his obeisance to Jagannātha. He explains the *Maṅgalācarana* of Amarakoṣa as addressed to Buddha. The second (19) is by Paramānanda Śarmā, an inhabitant of the village named Sālikani in the parganā of Bhawal in the district of Dacca. The third (101) is *Tika-sarvasa* by Sadānanda Banerjee. See Śeṣa Giri's exhaustive

description of this work in his report on a search of Sanskrit and Tamil manuscripts in Madras for 1893-94.

Koṣa saṃgraha (No. 67), by Madhusūdana, appears to be unknown to Aufrecht. It seems to have been compiled from *Amarakoṣa*, *Ekākṣarakoṣa*, *Vakārabheda*, *Nakārabheda*, *Uṣmarābheda* and *Vyādi*. For a Bengali Manuscript it appears to be old, as it was copied in the Śaka year 1590.

Nāmamālā vṛtti (140) is a commentary by Hemacandra on his *Abhidhāna cintāmāṇi* or *Nāmamālā*.

Nānārtharatnaṃ, by Śrīnātha (139), is an *Anekārthakoṣa* for the beginners.

Viśvaikakṣaranāmamālā (271), by Viśva Śambhu Muni, is an *Ekākṣara koṣa* in which *Ekākṣara* words are alphabetically arranged.

VYĀKARANAM.

Pāṇini's school is represented in this volume by six works.

Praudhamanoramāṭikā (341), by Hari Dīkṣita, the son of Vīreśvara Dīkṣita, and grandson of Bhaṭṭoji Dīkṣita, who is the author of *Siddhānta Kaumudī* and its commentary *Praudhamanoramā*. Hari Dīkṣita's commentary on *Praudhamanoramā* goes by the name of *Śabdamanoramā*. See I.O. Cat., p. 174 B.

A commentary on *Śabdendu Śekhara* mentioned in No. 290, entitled *शब्देन्दुशेखरज्योत्स्नी*, is by Udayaṃkara; a commentary on the *Paribhāṣenduśekhara* entitled *Tripathagā*, by the son of Veṅkateśa and Sāvitrī, is described under No. 291. The name of the work should be read *Paribhāṣendu śekharaṭikā* in the place of *Śabdenduśekhara paribhāṣāṭikā* which is misleading. See Stein 42.

Bhāva Prakāśikā (292), by Vaidyanātha Pāyagaṇḍa, is a commentary on commentary on Haridīkṣita's *Sabdaratna*. See Florentine Cat. No. 170. The commentator quotes the *Maṅgalācaraṇa* of *Śabdaratna*. But in his own *Maṅgalācaraṇa* he speaks of commenting on not *Śabdaratna* but *Sabdaratnenduśekhara*. Considering the relation in which Vaidyanātha

Pāyagūṇḍa stood to Nāgeśa, it appears very probable that he was not commenting upon *Sabdaratna*, but on a commentary on that work by Nāgeśa. In this No. for *Sabdendu-śekhara vyākhyā* read *Sabdaratnendu śekhara vyākhyā*.

Paribhāṣāpradīpārci (153), by Udañkara, is an independent work on the technicalities of Pāṇini. The author seems to have written a short commentary on the sūtras of Pāṇini. See Kathavaṭe, p. 115.

Phakkikā Samuccaya (178) appears to be a collection of subtle points in the *Mahābhāṣya* on Pāṇini. These points were collected by a teacher for the use of his students. The MS. is found in the Mymensingh district, where Pāṇini is never taught, and it was copied in the year 1641 of the Śaka era. The work seems to have been compiled at Benares.

Prakriyādīpa (161) by Pradyumna Vidyābhūṣaṇācārya is an independent treatise on Sanskrit Grammar for the use of beginners. It is based on the revised *Rasavati*, a supplement by Jumara Nandī of the *Samkṣiptasāra*.

Prayogapallava (165) by Bhavanātha Pallavakāra, who composed and copied this work in Sam 1718, treats of *Dhātu* only. The work is intended for beginners, and specially intended for the use of one Bhavānīnātha.

Ratnasāra (228), by Murāri, is a School Grammar based on the *Kātantra*. The author used the work of Vardhamāna mainly in compiling this treatise. It was written for the use of the son of the Rājā of Haridrā.

Ratnāvali (229), by Gauḍamohana Bhaṭṭa, treats, in a versified form, of Kāraka, Samāsa and Taddhita according to the school of *Samkṣiptasāra* (?).

Sarasvatabhāṣyaṭīka (387), entitled *Padacandrikā*, by Govindācārya, is a new work unknown to Aufrecht.

Ekārthākhyānapaddhati or *Kriyānirghaṇṭa* (No. 15) is a work on verbal roots in Sanskrit in 700 ślokās by Bhaṭṭamallā. It appears to be a work of the *Kātantra* School. The work comes from Uḍṣya in Uḍiya character.

Sāmānyaparakriyā (832), by Vasupraharāja, is a short grammar for beginners belonging to the Pāṇini School. Tradition has it that Vasupraharāja was an inhabitant of Dharākoṣa in the Ganjam district.

ALAMKĀRA.

Sāhityadarpaṇa was composed by Viśvanātha, a paṇḍita of Uḍiṣyā. A commentary on this entitled *Sāhityadarpaṇa locana* (388), obtained at Purī, speaks of Viśvanātha as a minister of a Rājā of Trikaliṅga. The commentator's name is not given in the MS. noticed here. But Stein 65 says that his name was Ananta and that he was the son of Viśvanātha.

Prabhāṣphūrti (339), a commentary on the same work by Lokanātha Dikṣita, who bases it on a previous commentary entitled *Darpaṇaprabhā* by his guru Gopinātha.

Kāvyādarśatikā (58) is by Tribhuvana candra Deva, a Jaina scholar.

Kāvyaprabhāṣṭī (57) is a commentary on the chapters in Agnipurāṇa which treat of *Kāvyā* and *Alamkāra*, by Gaṅgadhara Kavirāja of Murshidabad, who died a few years ago.

Rasakalpadruma (233), by Jagannātha Miśra, is an ambitious work of great extent on nine *rasa* or emotions in rhetoric. Each *rasa* has five leaves विभाव, अनुभाव, सञ्चारिभाव, सत्त्विकभाव and रस. These five dalas or leaves make a pallava or twig. All the twigs together make the *Kalpadruma*. Hence the title of the work *Rasakalpadruma*. But I do not know whether the present MS. is Jagannātha's *Rasakalpadruma* itself or its commentary, because Jagannāth's *Maṅgalācarana* comes after a long introduction. Jagannātha makes his obeisance to Bharata alone, for in no other work the emotions are treated of so fully as in the Bharata Nāṭya Śāstra.

Śāhitya-Ratnākara, a short work on rhetoric, has been described in my second volume of the "Notices of Sanskrit Manuscripts." The present volume contains a commentary

on this work by Kṛṣṇa Miśra (No. 340). The author belonged to the *Kantsyakula*, a very influential family in Uḍiṣyā. His grandfather was a very learned man named Rāma. The name of the commentary is *Alaṃkāra-sudhākara*.

JAINA WORKS.

The only two original sūtras of the Jainas in this volume are *Thūṇaṅgasūtra* I(102), and *Vipāka śruta sūtram* (267). The only commentary to an original sūtra is the *Antagaḍadaśāṅga sātravṛtti* (14). Even the Jainas in ancient times used the word upaniṣad in their literature. *Adhyātmopanīṣad* (10), by Ācārya Hemacandra, a contemporary and teacher of Kumārapāla, is a work on *Yogasāstra*. The work is in verse and complete in twelve prakāśas. The present manuscript ends with the fourth chapter.

Samaya Sundara Gaṇi was the pupil of Sakala Candra Gaṇi. Sakala Candra was the pupil of Jaina Māṇikya Sūri of the Kharataragaccha, who obtained the title of *Yugapradhāna* from Akbar. There is a hemistich राजानं ददते सौख्यम् । Samaya Sundara explained this hemistich in 800,000 different ways and put them in the form of a book entitled *Artharatnāvalī* or *Aṣṭlakṣārthī* (22).

There is a Jaina work named *Sarvārtha-siddha-sutra*, which has a commentary entitled *Tattvārtha-Ratnākara* (105). The commentary is by Prabhāvacandra, the pupil of Dharmacandra.

The duties of Jaina sādhus are enumerated in the work entitled *Kalpāntaroddeya* (51). The author in the opening verse speaks very highly of Siddha Bhūpati.

Śatruñjaya Māhātmyam (286), by Dhaneśvara, belonging to the Acārya Rāja Gaccha, is complete in fourteen *sargas*. It relates to a mountain named Śatruñjaya in Kāthiawad, and incidentally treats of the great men among the Jainas.

Sāmayaka ṭikā-vārtikam in Hindi (333) is a work for the atonement of all sorts of sins.

Śabda-Ratnākara (289) is a koṣa by Sādhu Sundara

Gaṇi, the disciple of Sādhukīrti Upādhyāya. It has six chapters, treating of (1) Arhat, (2) Gods, (3) human beings, (4) inferior animals, (5) hell, (6) miscellaneous matters.

Ṣaṣṭi-śata-prakaraṇam (811) is a work in Prākṛta for religious instructions of the Jainas. It has a commentary entitled *Ṭippanī* (812), which says that the *prakaraṇa* (*Ṣaṣṭi-śata prakaraṇa*?) was composed by Semicandra, perhaps Somacandra, the pupil of Jinayaticandra Sūri.

Kalyāṇa-mandira-stotravṛtti (52), by Samayasundara Gaṇi, is a commentary on Siddhasena's *Kalyāṇamandira-stotra*. The commentary was composed in Samvat 1695, that is, 1639 A.D.

Gacchācāra-prakīrṇaka (71) is a work on the *acāras* of Jaina monks in Prākṛta. It has a *ṭīkā* by Vijayavimala Gaṇi, the pupil of Ānandavimala Sūri (72).

Gurucchattisī (75) in Prākṛta enumerates the ten kinds of gifts from the *Thāṇāṅga sūtra*, and the 36 good points in the character of a *guru*.

Caturanuyoga-vyākhyā (82) is a commentary on the Prākṛta work entitled *Caturanuyoga*, four kinds of discipline.

Jinaśataka (91) is century of verses in honour of Jina, divided into four chapters.

Jinasahasranāma (92) and *Jinastutimāla* (93) are also on the same subject.

Tricarṇācāra (119) by Jina Sena is complete in 18 chapters.

Nalacaritram (136) is a Jaina version of the story of Nala. The author offers his obeisance to Śāntinātha of Āyā, a dependency of Jodhpur.

Navatattva-ṭīkā (137) is a commentary on a work entitled *Navatattva* dealing with the philosophical conceptions of the Jainas, such as *Jīva*, *Ajīva*, etc.

Pārśvanāthacaritram (158) is a poem by Hemavijaya Gaṇi in six *sargas*.

Siddhānām svarūpam (315) in Prākṛta treats of the nature of salvation according to the Jaina idea.

Samyaktva kaumudī (322) is a story of a king named Suyodhana.

Sambodha sattari (324) in Prākṛta treats of seventy religious topics.

Mahāvidyāvṛttitippanam by Bhuvanasundara Sūri (216) is a commentary on *Mahāvidyāvṛtti* in 16 stories.

INDEX OF HISTORICAL AND GEOGRAPHICAL
NAMES TO THE NOTICES OF SANSKRIT
MSS. VOL. IV.

अ		पृ:	पं
अखण्डमुनि	...	१९८	१८
अखण्डानुभूति	...	१९८	१८
अग्नीश्वर	...	१२८	१८
अच्युत	...	१५३	२४
		१५४	४
अत्रि	...	४५	१३, १५
अद्वैतानन्द	...	२०१	१०
अनङ्ग	...	१६८	२०
अनन्त (रामदेवज्ञस्य पिता)	१६७	२, ५	
अनन्तभट्ट	...	८२	२४
अनन्तदेव (उल्लवसूनु)	२५९	८, १०, १२	
अनन्तदेव (श्रीमदापदेवात्मज)		२१	१६
अनन्तदेव	...	१३०	१६, २३
अनन्तनारायणयन्त्रा	१२४	११	
अनुभवानन्द	...	२५४	१०
अप्ययदीक्षित (रङ्गराजाध्वरिसूनु)		१०२	१४
		२१८	२
अभयदेव	...	२५८	२७
अमरमाणिका	...	२१०	१५, २१
अमरसिंह	...	१४	२५
		१५	२
		५३	१
अर्द्धकालीवंश	...	१२२	२२
अल्लाङनाथ	...	११२	२०
अवधपुर	...	६३	१
अहल्या	...	१९	४, ८

आ		पृ:	पं
आउयापुर	...	१०२	२३
आकवरसाहिय्यलाल	१७	२२	
आगवर	...	१५२	१७
आङ्गिरस	...	९१	१७
आनन्दगिरि (शुद्धानन्द शिष्य)	२५	१०	
		८९	८
आनन्दज्ञान	...	२६१	११
आनन्दतौर्य	...	२९	१९
		६७	२१
		२०७	२५
आनन्दनाथ	...	१२२	११, २३
आनन्दविमल	...	५६	१, ५
आनन्दवेद	...	२३७	१०
आपस्तम्ब	...	९१	१७
आर्त्तिहर (सर्वानन्द वन्द्यो- पाध्यायस्य पिता)	७७	६	
आर्या	...	१३२	२१

ई

ईश्वरीप्रसादनारायण	९०	२१
--------------------	----	----

उ

उत्कल	...	१४८	१०
उत्तमप्रकाश	...	१२६	१०
उत्तमबोध	...	१२६	११
उत्तमश्लोकयति	...	१८६	१
उदयकर	...	११४	१, ५, ७
उदयङ्कर	...	११८	१६
		२१४	२४

उदयशीलगणि	...	२६४	१४
उद्युव	...	२५९ ८, १०, १२	
उपलिक	...	९१	१९
उशिक	...	१२४	१२

र

एकाग्र	...	२२७	८, १६
--------	-----	-----	-------

क

कर्पट्विस्वामी	...	११९	२५
कपिञ्जल	...	२४५	१८
	...	२५०	२६
कफिक	...	३९	१६
कमललोचन	...	१४७	२
कमलाक्षस्वामी	...	७४	१७
कल्याणभट्ट	...	१४६	९
कविचन्द्रराय	...	१५१	५
कविशेखर	...	४६	१७
	...	४७	५
काकोयली	...	१९२	२४
काञ्ची	...	२७	२०
कात्यायन	...	१२	१६

१११, १

काशी	...	४४	६
	...	९०	१९
	...	९७	१२

काशीरात्र	...	९०	१९
काश्मीरभट्टशिवस्वामी	...	३९	२३
काष्टकवीश्वर	...	२४२	१४

कुटुम्ब	...	२२७	९
	...	२४५	२८

कुमारपाल	...	८	१६
कुलनाथ	...	६	२५
कुलानन्दनाथ	...	७९	१५
{ कृपारमण	...	२	१३
{ कृपाराम	...	३	७

कृष्ण	...	२२	५
कृष्ण	...	१६६	९
कृष्णचन्द्र	...	१४७	१
कृष्णदेवज्ञ	...	६९	१७
कृष्णनाथनाथपञ्जानन	...	९८	१०, १५
कृष्णराय	...	६२	६
कृष्णराम	...	१७०	२४
	...	१७१	१

कृष्णानन्द	...	५	१४
कृष्णानन्दकवि	...	२४५	१८, २४
केन्दुभरी	...	१४८	११
केशव (काश्मीरी)	...	२४	१४
	...	१४०	२०
केशव	...	१९१	१८
केशवकवि	...	२४	३, ६
केशवभट्ट	...	२४	१३
केशवभट्ट (लक्ष्मीधरस्य पिता)	...	९७	१५, २०
केशवाचार्य	...	८१	२६
कैवल्येन्द्र	...	१३०	७
कोल	...	१६२	१८
कोलपार	...	१६२	१८

ख

खण्डेगाव	...	१९	३, १२
खरतरगाव	...	१७	२१
	...	२०३	१९
	...	२६४	१३

ग

गङ्गाधरकविराज	...	४५	१५
	...	१४५	१
	...	१९५	१३
गजपति	...	१४८	३
गजपतिनिःशङ्कभानु	...	९१	१०, २६
गणधर	...	४०	८
गणाधिप	...	११	२२

गण्डकी ...	२१९	२०
गदाधररायगुरु ...	२२	१९
	२३	३
गदाधर (रामधरप्रपितामह) ११४	६	
गदाधरभट्टाचार्य ...	११५	४
	११७	२५
गय ...	१६२	१९
गिरिधर (श्रीगोपालात्मज) ४	१६	
	५	३
गिरिधर ...	४४	१४
गुणरत्नगणि ...	२१६	२४
गोतमा ...	१९	२
गोपाल (गिरिधरपिता) ४	१६	
	५	३
गोपाल ...	१८९	७
गोपालदास ...	२४	५
गोपालनन्दयति ...	२०१	९
गोपालसरस्वती ...	२०१	१५
गोपालानन्द ...	१११	२,९
गोपीनाथ (जगन्नाथ- दीक्षितात्मज) ...	२६	२६
	२७	१
	१५५	१३
गोपीनाथ (हरिहरदास) २१२	२५	
गोपीनाथ ...	२५१	२५
	२५२	४
गोपीनारायण ...	११२	१०
गोभिल ...	१११	१
गोविन्द (कृष्णचन्द्रस्य पिता) १४६	२७	
गोविन्दकवीश्वर ...	२४२	१४
गोविन्दकविभूषण ...	२४०	२६
गोविन्दज्योतिर्वित् २०३	४,७	
गोविन्दज्योतिर्वित् (माधव- पिता) ...	२३९	२१,२३
गोविन्दन्यायवागीश १५९	२०,२१	
	१६०	५

गोविन्दराज ...	१८	१६
	१८२	२४
	१८३	१
गोविन्दाचार्य ...	२५०	१६
गौतम ...	८९	२४
	९१	१६
	१९५	२

घ

घनश्यामसल्ल ...	२१९	२३, २४
-----------------	-----	--------

च

चन्द्रचूड़ ...	३३	४
चन्द्रचूड़ ...	९२	१२
चन्द्रशेखर ...	१२७	२२
चन्द्रशेखररायगुरु (चयनी) १५८	१२, १९	
चिन्तामणि ...	२०३	५, ७
चूड़ामणि ...	७२	२४

ज

जगदीशतर्कालङ्कार ...	९	११
	१६	१६
जगद्गुरुसिद्धान्तवागीश २०४	२१	
जगन्नाथ ...	२६	२५
	१५५	१२
जगन्नाथमिश्र ...	१७६	१३, २२
जगन्नाथानन्द ...	२०७	९, १२
जनार्दन ...	२५	२७
जनार्दन (अच्युतधौरस्य पिता) १५४	३	
जयकृष्णदीक्षित ...	१९२	२४
जयानन्दभट्ट ...	१९१	१८
जानकी ...	२२	१८
जानकी (दामोदरस्य माता) १२८	२४	
जिनचन्द्रमूर्ति ...	१७	२३
	२०३	१९
	२६४	१३

जिनमाणिक्यमूरि ...	१७	२१
जिनवर्द्धनमूरि ...	२६४	१३
जिनसागरमूरि ...	२०३	२२
	२६४	१४
जिनसेन (जेनसेन) ...	८९	२२, २५
त्रैमिनि ...	७३	१६
	१८५	२५
ज्ञानेन्द्र ...	१३०	७
ज्योतिःस्वरूप ...	१८८	१२

ड

डिलि ...	१५२	१७
----------	-----	----

त

तत्तकनगर ...	५५	१६
तारकब्रह्मसरस्वती ...	२०१	१६
तारकब्रह्मयति ...	२०१	१४
तीरभुक्ति ...	११४	६
तुलसीवंश ...	२२	५
त्रिकलिङ्ग ...	२५०	२७
त्रिभुवनचन्द्र ...	४५	२५
	४६	५
त्रोटकाचार्य ...	१०	९

द

दण्डपाणिपाठक ...	९७	१२
दण्डिन् ...	४५	२५
	४६	५
दयानन्द ...	९०	२०, २३
दानव्यास ...	९१	१८
दामोदर ...	५६	१५
दामोदरदेवज्ञ ...	१२८	१९, २४
दामोदरममाधि ...	२१८	१२
दामचयनवाजपेयी ...	२२६	७
दिवाकर ...	६९	१७

दिव्यसिंह ...	९२	२७
दिव्यसिंहनृपति ...	१३२	१२
	१५५	२१
दिव्यसिंहमहापात्र ...	२२९	७, १६, १७
दुर्गामहाय ...	१२	३
देवकीनन्दन ...	१७८	४
देवप्रभमलधारी ...	१२१	३
देवयाज्ञिक ...	७५	२६
देवल ...	९१	१६
देवसेन ...	११२	९
देवादि ...	९७	१०
देवीदत्त ...	१६७	२०
दैत्यारि ...	१४	२७
द्रोणचिन्तामणिभट्ट ...	१३२	२५

ध

धनञ्जय ...	२२५	६
धनेश्वर ...	२१२	१३
धन्यमाणिक्य ...	२१०	१४
धर्मचन्द्र ...	८०	८
धर्मदेव ...	२६०	१२
धर्मभट्ट ...	१३९	२४
धारेश्वर ...	९७	१४
धूर्तस्वामी ...	१३२	२२
	१३३	६
	२७९	२६
	१८०	५
धृतिदास ...	९६	१९

न

नरसिंहमिश्रवाजपेयी (वा नृसिंह) ...	६५	१३, १५
नरसिंहमिश्र ...	१४८	२०, २३
नरसिंहभूष ...	२६२	३
नरहरि (महामहोपाध्याय) ...	१६९	१९
नरहरि (गद्यवसूनु) ...	१९९	२७

	शुः	पं
नर्मदागिरि ...	७०	२१
नाथमुनि ...	६	२५
	१८	१०
	८७	८
नारद	१०६	२२
नारायण (माधवात्मज)	२६५	२५
नारायणाचार्य ...	११५	२१
नारायणेन्द्रसरस्वती	१३०	८
निकषा ...	१२९	१९
नित्यनाथसिद्ध ...	१७७	१२
निधिमिश्रदैवज्ञ ...	६३	१, ५
निम्बादित्य ...	३५	१९, २५
	३६	९
	३७	४
निर्भय ...	१९२	२०
नीलकण्ठ ...	१६६	२८
नीलशैल ...	१४७	२
नीलाम्बर ...	२२	९, १८
	२३	१
नृसिंह (वा नरसिंह)	६५	२, १३, १५
नृसिंहगणक ...	६९	१७
नृसिंह (पौताम्बरस्य पिता)	१०८	४
नृसिंहनृप ...	२२७	११
नृसिंहाश्रम ...	६	३
नैध्रुवकाश्यप ...	१९९	२६

प

पञ्चानन ...	१४	२६
परमसुखोपाध्याय ...	१७४	२३
	१७५	१
परमानन्दशर्मा ...	१६	१
पराङ्मुखादास ...	८७	६
पराशर ...	९१	१७
पराशरभट्टाचार्य ...	१८	९
पञ्चनदी ...	४४	३, ६

	शुः	पं
पाणिनि ...	१२	१६
	११८	१०
पार्थपुर ...	१८९	५
पार्वती ...	१७७	१२
पौताम्बरकविचन्द्र	१०७	२३
	१०८	४, ६
पुण्डरीकाक्ष ...	८७	८
पुण्डरीकपुर ...	५९	२०
पुण्यवाणी ...	११३	२६
पुरुषोत्तम ...	१३	२३
	२१	२७
	२७	२२
	१४७	२४
पुरुषोत्तमवैयाकरणगजपञ्चानन	१८७	१५
पुरुषोत्तम ...	२०५	२५
पुरुषोत्तमदेवगजपति	१४	१०
पुरुषोत्तममिश्र (रामतीर्थ- मुनिशिष्य) ...	२३८	१
पुरुषोत्तममिश्र ...	२६२	७
पुष्पपुरी ...	९७	१३
पूणानन्द ...	२३०	२७
प्रकटार्थकार ...	३२	३
	२३३	१
	८६	२७
प्रतापसेन ...	११२	५
प्रतिष्ठान ...	९७	११
प्रद्युम्नविद्याभूषण ...	१२३	१६, २५
प्रभावचन्द्र ...	८०	८
प्रयाग ...	४३	२८
	४४	५
प्रशस्तपाद ...	१५५	२५
प्रेमनिधि ...	२२०	१४, १५

फ

फणी ...	१२	१६
---------	----	----

व	शः	पं
वलभद्रदेव ...	१४८	१७
वलभद्रमिश्र ...	२५४	११
वलराम ...	१०९	१६
वलवन्तसिंह ...	२०२	१९
वाच्यवेश ...	९०	१८
वालकृष्ण ...	१८८	७, १२
वोधायन ...	८१	१८
	१३१	५
	१३७	१५
	१६८	१९
वृहस्पति ...	८१	१६
	१११	७
वृहस्पति (महिन्तापनीय- कविचक्रवर्तीराज्यधराचार्य)	१७०	१२, १४
ब्रह्मभट्ट ...	८७	१०

भ

भगौरथमिश्र ...	१६०	१८
भट्ट (देश) ...	१४८	१०
भयलौ ...	१९	४
भट्टमल्ल ...	३४	२७
	३५ ७, ११, १२	
भट्टोजीदीक्षित ...	८२	१५
	२५३	११
भवनाथ ...	१२६	२०
	१२७	३, १०
भरद्वाज ...	१४६	२५
	१४९	११, १४
	१५०	२४
	२४०	२६
भाप्रोपाल ...	१६	१
भारतीतीर्थ ...	१२४	२७
भास्कर (आर्यात्मज) ...	१३२	२१
भास्कर (सहकुर) ...	११४	१०

भास्करसूरि ...	१६१	८
भास्कराचार्य ...	६२	२५
	१३३	५
	१५७	१०
	१८९	११
भुवनसुन्दरसूरि ...	१६४	१३
भैरव ...	१८६	१४
भोज ...	८२	२५
भोलुया ...	२१०	९

म

मणिकर्णी ...	१२८	१८
मधुसूदन ...	४	८
मधुसूदन ...	५२	२७
मधुसूदन ...	२२७	१२
मल्लारिगव (खण्डेरावस्य पिता)	१९	२
मशकाचार्य ...	५४	५
महामुद्रगल ...	१७८	२२
महामुकुलभट्ट ...	१८३	२३
मच्छेयविद्यातीर्थ ...	१९५	२४
माधव (वासुदेवाग्रज) ...	२४६	१९
माधव (नारायणस्य पिता) ...	२६५	२५
माधव (गोविन्दभोतिर्वित्)	२३९	१९,
सूनु) ...		२१, २३
माधवकर ...	११८	२७
माधवानन्दचक्रवर्ती ...	८६	९
मानसिंह ...	८५	१५
मार्कण्डेयशर्मा ...	११०	२४
मार्कण्डेय ...	१३२	२५
माहिम्नती ...	२१९	१९
	२२०	४
मिश्रपाद ...	२०	१८
मुकुन्ददेव ...	१४	११
मुकुन्दकारणपति ...	२२७	९
मुक्ता ...	१५०	२२

	पृ:	पं
सुरारि ...	१७२	९, ११
मृत्युञ्जयमिश्र ...	२४५	२८, ३०
मेघविजयगणक ...	२६३	१२

य

यज्ञदत्त ...	३१	१२
यज्ञपार्श्व ...	२२	२५
यदुनाथ ...	४	१६
	५	३
यमुना ...	१३६	६
	२००	२२
यमेश्वर ...	२५	१७
यवनाचार्य ...	१६५	२२
याज्ञवल्क्य ...	९१	१६, १७
यादवाचार्य ...	४९	८, १८
यामुनमुनि ...	६	२३
	८७	७, ११
	२०८	१८
युगोत्तम ...	५६	१
योगीश्वर ...	९१	२७

र

रघुदेवशर्मा ...	१०३	२६
रघुनन्दन ...	६८	८, १८, २२
रघुनाथ (दामोदरदेवज्ञस्य पिता) ...	१२८	२४
रघुनाथ (अनन्तदेवोदय) ...	१३०	२३
रघुनाथ ...	१३५	२१
रघुनाथ (देवकीनन्दनस्य पिता) ...	१७८	१, ४
रघुनाथभट्ट (सोमभट्टात्मज) ...	१५७	१२, १६
रघुनाथशर्मा ...	८४	२
रघुवीर ...	९९	१
रङ्गराजाध्वरी ...	२१८	२

	पृ:	पं
रङ्गराजाध्वरी ...	१०२	१४
रमलाचार्य ...	१७४	२३
रमाकान्त ...	७६	९
रमाचार्य (व्यासविन्दु) ...	११५	२२
रमानाथ ...	१२२	२२
रमापतिमिहान्त ...	८३	२६
रम्यजामातृयोगी ...	८७	१६
राघव ...	१९९	२६
राजकर ...	११३	२१
	११४	१०
राजकृष्ण ...	२३६	१०, १७
राजीवलोचनसेन ...	५३	११
राधामोहनब्रजवासी ...	३७	१४
रामदेवज्ञ ...	१६६	२०, २९
	१६७	२, ५
राम ...	६	२४
	८७	७, १२
राम (अग्निचित्) ...	१८०	५
रामकविडिड्डिम ...	२७	१८, २०
राम (कृष्णमिश्रस्य पितामहः) ...	२५२	१५
रामकृष्ण ...	२२७	१३
रामचन्द्रकवि ...	११३	२४
	११४	५, १४
रामचन्द्रगजपति ...	९३	२४
	९५	७, ८
रामचन्द्रभट्टाचार्य ...	१७५	१२, १९
रामचन्द्रशर्मा ...	१६	३
रामचन्द्र (विश्वनाथात्मज) ...	१४६	२६
रामचन्द्रमिश्र ...	२४५	२९
रामतारण ...	१२९	२०
रामघर ...	११४	७
रामपाल ...	८९	२७
रामब्रह्मचारी ...	१८७	२०
रामभट्ट ...	५०	२१
रामरत्न ...	८४	२१

	पृ:	पं
रामरत्न (राजकरस्य पिता)	११३	३३
रामशर्मा ...	१२	१७
रामसेवक ...	१६७	१४, २०
रामानुज ...	६	२२
	८७	५
	१९९	१५
	२०८	२५
	२३०	३
रेवा ...	१९	५

ल

लक्ष्मण (रघुनन्दनस्य पिता)	६८	१९
लक्ष्मणयोगी ...	८७	११
लक्ष्मण ...	२१०	११
लक्ष्मणमाणिका ...	४८	११
लक्ष्मणाचार्य ...	६६	१५
लक्ष्मीधरमूरि ...	८२	१५
लक्ष्मीधर ...	९७	१६, १७, २०
लक्ष्मीधर ...	२२७	१४, १७
लम्बोदर ...	२६५	१२
लघन ...	१६२	१९
लिखित ...	९१	१६
लिखीलाकर ...	८९	२७
लीलावतीनगरी ...	३९	३
लोचनाथदीक्षित ...	२५१	२६
	२५३	६

व

वरसकुल ...	१३४	६
	२२९	१७
	२३०	५
वनमालीभट्ट ...	५७, १५, १९, २२, २६	
वरदराज ...	१२४	१३, १८

	पृ:	
वरदाचार्य (श्रीनिवासा- चार्यस्य पिता)	४२	२०
	४३	८
वरदकवि (श्रीनिवासस्य पुत्र)	४२	२०, २४
	४३	९
वर्द्धमान ...	४५	२४
	१०२	२५
	१७२	२, १२
वर्षवर्षण ...	८	१
वराहमिहिर ...	५०	७
	७०	६
	१२८	२०, २२
वल्लभाचार्य ...	४	७
	१०	२४
	११	१
	१३८	२
	१७७	२५
	१७८	३
	१९२	५
	१९३	१३, १४
वशिष्ठ ...	८२	२९
	९१	१६
वसन्तराज ...	१९३	२६
वसुदेवेन्द्र ...	२०६	६
वाचस्पति ...	४९	२९
	५०	१६
वात्स्यायन ...	९२	२७, ३
	१९५	४, ५, १२
वाढरायण ...	१८५	२५
वापुजीव ...	१५२	१७
वामदेवानन्द ...	२२२	२५
वामन ...	९०	२०
वामन (ब्रह्मभट्टसूनु)	९७	११
वामनाचार्य ...	१२४	११
वाराणसी ...	५७	२२

	पृ:	पं
वासुतेयाङ्कुर ...	१४	१३
वासुदेवत्रिपाठी ...	१३१	२०
	१३२	३, ५, ११
वासुदेवयति ...	२०५	२२, २८
	२०६	६
वासुदेव (श्रीपतिमूल)	२४६	२०, २४
विक्रमादित्य ...	१५	१
विजयगणि (महोपाध्याय)	१९६	२१
विजयविमलगणि	५६	२, ५
विठ्ठल ...	४	७
	१४३	२३
	१७७	२६
	१७८	३
	१८७	१
	१९३	११
विद्याकरपुरोहित	१०८	१, ५
विद्याकरवाजपेयी	११०	१३
विद्यारण्य ...	१२४	२७
	२३३	१
विनायकमिश्र ...	१३२	१३
विन्दलोचनाचार्य	२७	१७
विन्ध्य ...	३९	२
विश्वनाथ (रामचन्द्रस्य पिता)	१४६	२५
विश्वनाथ ...	२४९	२४
विश्वनाथकविचक्रवर्ती	२५१	१, ५
विश्वनाथ (विश्वेश्वर)	२२८	७, २०
विश्ववेद ...	२३७	१०
विश्वशम्भुमुनि ...	२००	११
विश्वेश्वर ...	५९	१२
विष्णु ...	९१	१६
विष्णुशर्मा ...	३१	१३
विध्वक्सेन ...	८७	९
वीरस्वामी ...	८	१३
वीरेश्वरदीक्षित ...	२५३	११
वीरेश्वरदेवज्ञ ...	१८९	११

	पृ:	पं
वेङ्कटाचार्य ...	४२	१२
	१३४	६
	२१५	८
	२५८	१०
	२५९	३, ९
वैद्यनाथ ...	८२	२६
वैद्यनाथ ...	८६	१०
वैद्यनाथपायगुण्ड ...	२१६	३
वैद्येश्वर ...	१५०	२३
वैराटनगर ...	१४१	४
व्यास ...	९१	१८
व्यासकुल ...	११५	२०
व्यासतीर्थ ...	११६	१, ८

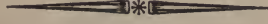
श

शङ्कर (दैत्यारिकवेः पिता)	१४	२६
शङ्करदेशिक ...	२३३	१०
शङ्कराचार्य ...	१०	९
	२५	२२
	२९	१८
	८१	१
	१९४	१४
शङ्करानन्द ...	५	१९
	१२५	४
शङ्करानन्ततीर्थ ...	२३३	१४
शङ्ख ...	९१	१६
शङ्खधर ...	४१	२३
शठारि ...	६	२६
	१८	८
	८७	१६
	१८२	२२
शम्भु ...	२२८	८
शम्भुकरमिश्र ...	६५	१६
शाकटायन ...	३३	२७
शाठकोप ...	८७	८

	पृ:	पं		पृ:	पं
शारदानन्द ...	७५	२६	श्रीपति ...	२४७	१
शिक्षनाचार्य ...	१३७	१	श्रीहर्ष ...	११४	१४
शिव ...	१	१२			
शिवदास ...	५७	१६, १९,			
		२५			
{ शिवनारायण ...	१४८	२३	सकलचन्द्राणि ...	१७	२४
{ शिवनारायण (शिवपुरो-				२०३	२०
नारायण) ...	१४८	१२	सत्यनाथयति ...	२०८	४
शिवनारायणानन्दतीर्थ	२३३	१३	सत्यनिधितोर्थ ...	२०७	२७
शुकदेव ...	११७	७		२०८	४
शुकदेवपण्डित ...	२०२	१९	सदानन्दशर्मा ...	२८	१६
शुद्धानन्द ...	२४	२४	समयसुन्दराणि ...	२०३	२१, २५
	२५	९		४०	१९, २४
	८९	८		१७	२४
	१८६	१	सर्वानन्दवन्द्योपाध्याय	७७	६, ९
	२६१	१०	सर्वेश्वर ...	५६	१४
शैलराज ...	४	७	साधुकीर्तुणपाध्यायमिश्र	२१४	१२
शौनक ...	८६	११	साधुसुन्दराणि ...	२१४	१३
श्री ...	८७	९, १३	सायनाचार्य ...	३२	१६
श्रीकर ...	११४	१०		३८	३
श्रीकृष्णविद्यावागीश	२३२	४, १०		२४६	११
श्रीदेव ...	२५९	२६	सार्ङ्गसाधु ...	४६	१५
श्रीधर ...	७	१	सालिकनिग्राम ...	१६	१
{ श्रीधर ...	८७	९	साहसल्ल ...	२१९	२०
{ श्रीधर (इन्दिरासहचर-			सिद्धलक्ष्मण ...	११२	१८
नारायण) ...	८७	१३	सिद्धभूपति ...	४०	८
श्रीनाथ ...	१०५	१	सुन्दरजामातृमुनि ...	६	१८
श्रीनिकेतन ...	२२३	२८	सुन्दर ...	४२	२२
श्रीनिवास ...	८	२३		४३	११
	३७	८, १३		२२४	४
	४२	२१	सुमेरु ...	५९	२१
	४३	८	सूर्यदेवज्ञ ...	१४५	१८
	१५५	२३	सूर्य ...	१५७	११
	२२७	१	सूर्यसेन ...	११२	१, १९
			सेनेश ...	८७	१३
श्रीपति ...	२४६	२४	सोमभट्ट ...	१५७	१६

	शु:	पं		शु:	पं
सौम्यजामातृ ...	७	१०, १३	हरिभद्रसूरि ...	१८९	२७
संक्षेपकाचार्य ...	२०६	६	हरिद्रा ...	१७२	८
संक्षेपकृत ...	२३३	१	हरिव्यासदेव ...	२४	८
सम्भनकपार्श्वनाथ ...	२५८	२६	हरीशाचार्य ...	१६८	७
स्वर्णकूटाचल ...	२२७	१६	हरिहरदासभट्टाचार्य ...	२१३	२
स्वर्णधर ...	११३	२५	हरेकृष्ण ...	२२	७
	११४	७		२३	१
स्वयम्भुदेव ...	२६०	२०	हलधर ...	२२	८
स्वभूवंश ...	२६०	१२	हारीत ...	९१	१८
			हेमचन्द्र ...	१०६	४
ह			हेमचन्द्र ...	८	१६
हरदत्तमिश्र ...	३४	१६	हेमविजयगणि ...	१२१	१५
हरिदासभट्टाचार्य ...	२१३	२४	हैदरावाद ...	१५२	१७
हरिदीक्षित ...	२५३	११	हंसराजोपाध्याय ...	८	२

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 1. अक्षरचिन्तामणिः । Substance, country-made paper, 9 × 3 inches. Folia 21. Lines, 7 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1897. Place of deposit, Harapura, Post Office Gopālganja, Chapra, Paṇḍit Jagadeva. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. प्रथम्य शारदां देवीं लम्बोदरविनायकम् ।
कलाकौतुकहेतुं चिकालं महेश्वरम् ॥
अन्वकस्य वधार्थाय विपुरस्य वधाय च ।
मयैवेमं कृतं ग्रन्थं शृणु यत्नेन पार्श्वेति ॥

End. समये राजविरोधे द्रव्यविनाशे तथा च दुर्भिक्षे ।
मिथुनस्त्रीचापमौने भवति हि भयं न संशयो लग्ने ॥

Colophon. इति श्रीशिवविरचिताक्षरचिन्तामणिग्रन्थः समाप्तः ॥ संवत् १८९७ ॥

विषयः । शुभाशुभकथनम् । शुभाशुभशकुनादिकथनम् । संज्ञाप्रकरणम् । खरप्रकरणम् । जलयोगादिकथनम् ॥

No. 2. अग्निमातृशस्त्रकृतिः । Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 6. Lines, 20 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. अग्निमातृशस्त्रस्य कृतिरुच्यते । अक्षर्योः × शो सा वो षो वैशा-
नराय शृणुपाजसे × पः । रत्नविष × धरसेषु गात वो षो अग्निर्हि
देवीं अमृतो दुष्यति ।

End. ततोऽध्वर्युर्होतृचमसं सशेषं ऊत्वा सदस्यानीय होत्रे समर्पयति ।
(इतो नास्ति ।)

विषयः । अग्निमावतविषयकमन्त्राणि ।

No. 3. अङ्गादर्शः । Substance, country-made paper, 10 × 3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 90 çlokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1786. Place of deposit, Khunverāgrām, Post Office Garvetā, Zilla Midnāpur, Babu Vaikunṭha Nāth Chakravartī. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

अङ्गेषु ये हरणपूरणखण्डयोगाः

सिद्धासुदं ददति संस्कृतयस्यतसः ।

तान् बालबोधविषये विदधोति लोके

ज्योतिःषु च द्विजलपारमणप्रयासः ॥

भागोऽंशो हरणं हारो विभागो भजनं हरिः ।

पूरणं जननं पूर्तिर्दन्तिश्च गुणनं गुणः ॥

खण्डनं मट्टनं हानमवदानमपाकृतिः ।

योजनं भरणं मेलः पिण्डनं सङ्करौकृतिः ॥

क्रमेण हरणादिपर्यायकथनम् ।

एकचन्द्रो घरा ब्रह्म नन्दासंख्यासुखं मलः ।

अमादिर्मलकं चापो मूलं देवोऽग्निनी लघुः । इत्यादि ।

End.

येनैव हरणं हनं तेनैव परिपूरितः ।

यदि भागः सहाय्यः स्यात् सिद्धे हरणपूरणे ॥

हरणपूरणयोः प्रामाण्यदर्शनम् ।

इष्टाक्षरे हरगुणेः सुकृतेक १४ पूर्णे

तर्केषु ५९ होनविभवेषु ५९ विवक्षितेषु ।

दान्ते ९ हृते शशिन १ खे० विभवाब्दि ४९ इत्या-

दिदेऽङ्गसंख्या नवका ८४ न श्रुतोति साधुः ।

भगवद्दीप्तगुणगौतमचिन्ता चतुर्था

योगादिसंस्कारावासुदाहरणदर्शनम् ।

व्युत्पन्नानां जनयति सुदं कोशशालोकतुङ्गा
 मध्यस्थानां रविरिव तमः संशयं यो भिनत्ति ।
 गुत्यन्ति तद्विविधपटुतां येऽखिलां कतुकामा
 अङ्गादर्शः स्फुरतु नितरां सोऽयमग्रेषु तेषाम् ॥
 पटुताङ्गविदां गरीयसी भवति सुखमनेन भूयसा ।
 न पुनः कृतरीतिसंग्रहः पटुतामेति कुशाग्रधीरपि ॥

Colophon. इति सुखवंशकरीरचौकपारामकृतौ सकलाङ्गसंस्कारे अङ्गादर्शो नाम
 निबन्धः सम्पूर्णः । शुभमस्तु शकाब्दाः १७८६ । ७ । ६ ॥ श्रीमधुसूदन-
 शर्म्माणः स्नाचरं ।

विषयः । गुणभागादिना अङ्गानां चरणपूरणादिनियमकथनम् ।

No. 4. अजितशान्तिस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, 14 × 6
 inches. Folia, 3. Lines, 23 on a page. Extent, 100 ślokas. Character,
 Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya
 Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अजिच्चं जिच्चसव्वभयं
 सन्तिं च पसंतं सव्वगयपावम् ।
 जय गुब सन्ति गुणकरे
 दोवि जिनवरे पणिययामि ॥

End. जइ इत्यह परमपयं
 अहवा किन्तिं तुवित्थइं भुवने ।
 तावे लुक्कुहरणे
 जिन वयणे आयरं जणह ॥

Colophon. इति सम्पूर्णम् ।

विषयः । अजितनाथस्वामिस्तोत्रम् ।

No. 5. अनुभाष्यविवरणम् । By गिरिधारी । Substance, country-made paper, 20 × 10 inches. Folia, 117. Lines, 16 on a page. Extent, 2,340 çlokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1916. Place of deposit, Benares, City, late Hariścandra Babu. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः ।

श्रीश्रीनाथसुकुन्दरायसरसिकखानन्दशेषोष्णस

श्रीमद्वक्त्रभविष्ठलेशसुभगश्रीशैलराजसुदा ।

अवागत्य मदीयमुद्दिनि कृपावशो सुदासा × जे (?)

लीलारासपरासदौयचरणाम्भोजे नमाम्यर्थे ॥ (?)

End.

प्रकाशे द्वितीयाध्याये प्रथमपादे, विलक्षणतादिति सूत्रे तर्कस्वरूपसुक्तं । तर्कश्च यदि पर्वतो बह्निमात्रस्यातर्हि धूमवान्न स्यादितिवत् यदि प्राणादिवाक्यं ब्रह्मपरं न स्यात् तदानुगमो न स्यादित्युदापोच्चात्मकः सर्व्ववानुसन्धेय इति दिक् ॥

Colophon.

इति श्रीमन्सुकुन्दरायसहजमाधुरीपरमानिर्व्वचनीयसरसवदनतामरस-
सुधाश्रदावगाहि-श्रीमदाचार्य्यपदाक्षकृपापारसार-श्रीमत्प्रभुचरणाम्भज-
महाराज-श्रीयदुनाथकुलोद्भवगोखामि-श्रीगोपालात्मज-श्रीगिरिधरविर-
चिते अनुभाष्यविवरणे प्रथमाध्यायस्य प्रथमः पादः समाप्तिमगमत् ।
संवत् १९१६ ।

विषयः । वक्त्रभाष्यप्रणीताष्टभाष्याख्या ।

No. 6. अनुभाष्यविवरणम् । (प्रथमाध्यायस्य द्वितीयपादस्य) । By गिरिधारी । Substance, country-made paper, 20 × 10 inches. Folia, 45. Lines, 16 on a page. Extent, 900 çlokas. Character Nāgara. Date, Samvat 1916. Place of deposit, Benares City, late Hariścandra Babu. Appearance new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः ।

अथ समन्वयसूत्रान्तर्गतार्थसन्देशनिवारके द्वितीयपादे चतुर्भिः सूत्रैः
प्रसिद्धोपदेशाधिकरणमारचयन्ति, सर्व्वेषु प्रसिद्धोपदेशान् ।

End. स्वभावसिद्धो निर्णीत + द्वाङ्मुखन्यूनतया भौतिकवैलक्षण्येन निर्णीतः ।
वस्तुस्वभावे तर्को नास्तीति आशङ्क्योपसंहरन्ति तस्मादिति ।

Colophon. इति श्रीयदुनाथकुलोद्भवगोस्वामि-श्रीगोपालात्मज-श्रीगिरिधरविरचिते
अणुभाष्यविवरणे प्रथमाध्यायस्य द्वितीयः पादः समाप्तमगमत् ।
संवत् १९१६ ।

विषयः । अणुभाष्ययाख्या ।

No. 7. अद्वैतरत्नकोषयाख्या (खण्डिता त्रुटिता च) । Substance, country-made paper 12 × 4 inches. Folia, 43. Lines, 9 on a page. Extent, 1,100 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, very bad. Prose. Generally, correct.

Beginning. × × × × × × × जगतो योनिमयस्य ।
सच्चिदानन्दमद्वैतं सर्वेश्वरमहं भजे ॥
कृष्णानन्दयतीश्वरं गुरुवरं × × × × × ×
× × × × × × × परहितयापारं नन्ददम् ।
शिष्या यस्य कटाक्षदेशपतनात् कार्त्तार्यभाजो भूषं
वेदान्तार्थं × × × × × × × × × × ॥
महेश्वरानन्दतीर्थे महेशपरविषयम् ।
शङ्करं शङ्करानन्दसुभौ वन्दे मुहुर्मुहुः ॥
शुद्धानन्द × × × × × × × × × × × ×
× × × × × × विचारमार्गकुशलस्नानस्य शुद्धिप्रदम् ।
शुद्धत्वादपि कायधर्मवचसामानन्दहे × दृष्टाम्
× × × × × × यस्मार्थतो नामतः ॥
... ...
सरस्वतीं सदा वन्दे सर्वसिद्धिप्रदायिनीम् ।
सर्वार्थसुप्तिदा सा च सन्निधत्तां सदा मम ॥
दक्षिणाश्रुतिं × × × दक्षिणं दक्षिणामुखम् ।
सर्वज्ञं सर्वदं पुंसां सदा × × × साक्षिणम् ॥

श्रीधरायादिगुरवे नमो भूयो नमो नमः ॥
 इत्थं सञ्चित्य मनसा शुभां गुरुपरम्पराम् ।
 अध्यात्मविषयां चिन्तां करोम्यात्मविशुद्धये ॥
 आत्मा न देवो न नरो न तिर्यक् स्थावरो न च ।
 न देहो नेन्द्रियं नैव मनः प्राणो न नापिधौः ॥
 न × × न विकारौ च ज्ञानमात्रात्मको न च ।
 स्वस्मै स्वयं प्रकाशः स्यादेव रूपस्वरूपभाक् ॥ इत्यादि ।

End.

इत्थं त्वत् सन्निधौ वा च मुक्तां मम दशनिधे ।
 सत्यां कुरुष्व दयया तथा तत् प्रतिपादनात् ॥
 सौम्यजामातृमुनिना सम्यक् दृष्टामिमां सदा ।
 चिन्तामध्यात्मविषयां परिचिन्तन् भवेत् सुखी ॥
 अस्मद्विषपरिचाष प्रेमप्रवणमानसम् ।
 वादिकेशरिणं वन्दे सौम्यजामातरं मुनिम् ॥

Colophon.

इति श्रीअध्यात्मचिन्तामणिः समाप्तः ॥ श्रीशुभमस्तु सर्व्वजगताम् ।
 श्रीरामः श्रीरामः ।

विषयः । आत्मनः स्वरूपादिनिरूपणं भगवन्निष्ठस्वरूपकर्तृत्वलनिरूपणञ्च ॥

No. 9. अध्यात्मविन्दुः । Substance, country-made paper, 16 × 7 inches. Folia, 30. Lines, 24 on a page. Extent, 900 śloka. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीपरमेश्वराय नमः ।
 अनन्तविज्ञानविभूतिशाली
 सत्प्रातिहार्याद्भुतभूतिमाली ।
 तीर्थान्तरीयानवबुद्धयोगा-
 गमार्थदेशो जयतां जिनेन्द्रः ॥

End.

तथा चात्मज्ञानात् । सर्व्वज्ञानात् आत्माज्ञानज्ञानं सर्व्वमित्यवतिष्ठते यद्येवं
 न स्यात् तदा ज्ञानस्य परिपूर्णात्मसंचेतनाभावात् परिपूर्णस्यैवास्मात्मानेऽपि
 ज्ञानं न सिध्येत् ।

Colophon. लोपज्ञाध्यात्मविन्दुविवरणे उपाध्यायश्रीमदुर्वर्धयविरचिते प्रथमा
द्वाविंशिका समाप्ता । इति श्रीचंसराजोपाध्यायविरचितो अध्यात्मविन्दुः
समाप्तः ।

विषयः । जेनमते आत्मज्ञानोपायकथनम् ।

No. 10. अध्यात्मोपनिषत् । Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 21. Lines, 22 on a page. Extent, 488 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1652. Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya, Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नमो दुर्वाररागादिवीरकार्यनिवारणे ।
अर्हते योगिनाथाय महावीराय ते नमः ॥
पुण्यगे च सुरेन्द्रे च कौशिके पादसंस्पृशे ।
निर्विशेषनमस्कारश्रीवीरस्वामिने नमः ॥

End. प्रसन्नवदनः पूर्वाभिसुखो बाष्पदङ्मुखः ।
अप्रमत्तः सुसंस्थानो ध्याता ध्यानोद्यतो भवेत् ॥

Colophon. इति परमार्हतश्रीकुमारपालमुपालशुश्रूषिते आचार्य्यैमचन्द्रविरचिते
अध्यात्मोपनिषद्ग्रन्थे संजातपद्यबन्धे योगशास्त्रे द्वादशप्रकाशे चतुर्थः प्रकाशः
समाप्तः । संवत् १६५२ ।

विषयः । आत्मोपदेशः ।

No. 11. अनुमानदीधितिव्याख्या । Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 79. Lines, 8 on a page. Extent, 2,600 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansimpha Pargana Aṭiyā, Post Office Jāmurki, Gram Hālāliya. Paṇḍit Harināth Vidyābhāṣa. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीदुर्गा जयति ।

परिकरः सहकारी स च आग्निपञ्चधर्मत्वादिः तत्प्रसङ्गादिति तेन हेतुना
विरोधादिसम्बन्धेन स्मृतस्योपेक्षानर्हत्वादिति भावः । तत्त्वनिर्णयादौ-
त्यादिना विजयादेः परिपञ्चः तत्कार्येति × महेतुकार्येत्यर्थः । इत्यादि ।

End.

इत्यत्र दूषणे तात्पर्यमिति जन्यत्वात्यन्ताभावस्य एकत्र प्रदर्शनेन जन्यत्वा-
द्यवच्छिन्नभेदस्याप्येकत्वस्य मूलस्य भावस्य मूलस्वरूपविज्ञप्तादिति भावः ।

कुर्वन्ति नित्यमनुमानमणेरनेके-

प्रायः प्रायसमधिदौधितिनौतिभाजः ।

एषा पुनस्तदपि नैव निजं निगूढ-

मर्थं प्रकाशयति तेन ममेष यत्नः ॥

अपि मूढो मयकाकृते निबन्धे

वचिमुचेः परगौरवादविरुद्धात् ।

गुणिनिन्दाकृत × × × × वस्य

प्रतिवेत्तं वादि × × × भविष्यत् ॥ (?)

Colophon.

इति श्रीजगदीशतर्कालङ्कारविरचितानुमानदौधितियाख्या समाप्ता ।

श्रीरामः शकाब्दाः । १६२७ ॥

विषयः । तत्त्वचिन्तामणिदौधितेः सामान्यनिष्कर्षादिवाधान्त आख्यानम् ।

No. 12. अनुष्ठानपद्धतिः । By तोटकाचार्य । Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 150 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Pūrī Sañka-ramaṭha, Madhusūdana Tīrthasvāmī. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

विश्वेश्वरं प्रणम्यादौ सम्प्रदायगुरुनपि ।

वक्ष्ये चतुर्थांशमिषां नित्यवृत्त्येषु पद्धतिम् ॥

ब्राह्मे मुहूर्त्ते उद्याय धौतकौपीनकः शुचिः ।

परिधाय द्विराचम्य प्राणायामवयं चरेत् ॥

सङ्गमारे गुरुं ध्यात्वा श्वेतवर्णे निरञ्जनम् ।

वराभयकरं शान्तं द्विभुजं ब्रह्मविष्णुम् ॥

तत्पादाम्बुजनिर्गच्छत् सुधाधाराभिरामुतम् ।

ध्यात्वात्मानं नमस्कृत्यात् तन्मयं खलु भावयेत् ॥ इत्यादि ।

End. आपकचितयं कृत्वा प्राणायामवयं तथा ।
 प्रणवाद्भूतं कृत्वा मन्त्रावाक्यं ततः पठेत् ॥
 प्रणवस्य अपस्तम्ब प्राणायामवयं ततः ।
 समर्पणं अपस्तम्ब प्राणायामवयं ततः ॥
 श्रद्धादिपूजनं कृत्वा विष्णुं ध्यायेदनन्यधीः ।
 संहारमुद्रया भूयः × × त्यागनशोधनम् ॥
 दशाभिमन्त्रितजलेक्षतो गुष्पादिबन्धनम् ।
 कृत्वा शुद्धेन मनसा पठेद्देवान्कार्तिकम् ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिब्राजकाचार्यश्रीशङ्करभगवत्पूज्यपादशिष्यबोडका-
 चार्यविरचितानुष्ठानपद्धतिः समाप्ता ॥
 श्रीवृक्षामलकेनेव वेदान्तज्ञानचक्षुषा ।
 यतीनां हितकामेन रचिता कारिकावली ॥

विषयः । यतीनां दैनिककर्तव्यकर्मनिरूपणम् ।

No. 13. अन्तःकरणप्रबोधविवृतिः । Substance, country-made paper,
 15 × 6 inches. Folia, 10. Lines, 16 on a page. Extent, 250 ślokaś.
 Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late
 Hariścandra Babu. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगोपीशाय नमः ।

दर्शयेत् स्वस्य श्रीभाग्यं स्त्रीयानां भक्तिवत् + च ।
 स्वमनोबोधवाक्यानि प्रकटीकृतवान् प्रभुः ॥
 प्रथम्य पिष्टपादाङ्गं चिन्तिताधिकदायकम् ।
 स्वमनोबोधकाचार्यवचो व्याख्यातुमुद्यतः ॥

End. इति श्रीपिष्टपादाङ्ग परागधनिना मया ।
 श्रीवृक्षभविरचिता विहृतिः पूर्वतामियात् ॥
 रचिता श्रीमदाचार्यपदाङ्गे मया स्वतः ।
 वेनेव कृतकृत्योऽस्मि इति मे निश्चिता मतिः ॥

Colophon. रति श्रीवक्त्रभविर्चिता अन्तःकरणप्रबोधविट्तिः समाप्ता ॥

विषयः । वक्त्रभाचार्यप्रणीतान्तःकरणप्रबोधनामकप्रबन्धस्य वक्त्रभप्रणीता व्याख्या ।

No. 14. अन्तर्गङ्गादृष्टाङ्गसूत्रवृत्तिः । Substance, country-made paper, 15 × 6 inches. Folia, 6. Lines, 38 on a page. Extent, 456 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Diṇmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीसर्वज्ञाय ।

अथ अन्तर्गतदशाङ्गं किमपि विव्रियते । तच्चान्तो भवान्तः कृतो विहितो
येस्ते अन्तर्गताः, तद्वक्तव्यता प्रतिबद्धादश दशाध्ययनरूपाः ग्रन्थपद्धतयः
इति अन्तर्गतदशाः दृष्ट्वाचाष्टौ (. .) गाः भवन्ति ।

End. उच्छ्वस्यनयन कोसिति उच्छ्वसेति । अन्तर्प्रवेशितो नयनकोशो लोचन-
कोशो यस्य स तथा जीवं जीवेन गच्छति जीववैर्येण न तु शरीर-
वैर्येणेत्यर्थशेषं अन्तर्गतदशाङ्गवदिति । अनुत्तरीपपत्तिव्याख्या नवमाङ्ग-
प्रदेशविवरणं समाप्तमिति ।

Colophon. — — — — —

विषयः । अन्तर्गङ्गादृष्टाङ्गसूत्रव्याख्या ।

No. 15. अब्दरत्नम् । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 11 on a page. Extent, 200 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna City, Paṇḍit Jayanārayana Vājapeyī. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. गणाधिपं विद्मद्हरं जनानां
प्रणम्य पादाम्बुजसेवकानाम् ।
विज्ञोक्ततत्प्रोदितशब्दरत्नं
देवज्ञकण्ठाभरणं तनोमि ॥

End. विलासकदुबास चतुरौविलासनामेक्षितः ।

सुतोऽस्य सुखदं सतामसमन्दरं यथात् ।

Colophon. इति श्रीदेवज्ञदुर्गासहायविरचिते चन्द्रलेखे संज्ञाकृतिः समाप्ता ॥

समाप्त्यायं पन्थः ।

विषयः । विंशोत्तरीदशादिप्रकारकथनम् ।

No. 16. अभिधानं । By रामशर्मा । Substance, country-made paper. 12 x 3 inches. Folia, 37. Lines, 7 on a page. Extent, 850 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansimha, Parganā Aṭiyā, Post Office Jāmurki Village, Hālāliyā, Paṇḍit Gurudās Vidyāratna. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीकृष्णः ।

ब्रह्मादिदेवासुरद्वन्द्वन्द्विते

पद्माक्षये साक्षिपरोजराजिते ।

कन्दर्पदर्पान्नकपादनोरजे

सन्तु प्रणामा वरदोद्दवने ॥

भगवान् पाणिनिर्यानि फणिकात्यायनादयः ।

उज्जुङ्खलानि रुपाणि तन्यन्ते रामशर्मा ॥

क्षिप् भयानके घोरं कङ्कणऽङ्गु परिभागे ।

स्त्रावन्त्या धीवरे तु स्यात् दासो दासस्तु धीवरे ॥

ज्ञातात्मशूद्रभृत्येषु दासो दासी च तत्स्त्रियाम् ।

अदरं अठरे × × × × - - - - - ॥ इत्यादि

End. संसिका संसयोबायां भस्तरण्यान्तु मक्षिका ।

अक्षिनेवाक्षि × × अक्षिर्वाते पुमानपि ॥

कुक्षिस्तु अठरे पुंसि स्यादिकुम्भधुरिकाक्षणे ।

लौहोऽस्त्री शस्त्रके लौहो जडिके सर्व्वतेजसे ।

Colophon. अथ समाप्तत्वात् ।

विषयः । कोषपन्थेभ्यस्तमः कोष एव ।

No. 17. अभिनवगौतमोविन्द । By पुरुषोत्तमदेवगजपति । Substance, palm leaves, 11 × 1½ inches. Folia, 39. Lines, 5 on a page. Extent 1,250 ślokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीजगन्नाथाय नमः ।

कालिन्दीजलकेलिलोलतण्डारारौतनीलाम्बला

निर्गतङ्गजलानिसारितवतीराजोक्थ सर्वादिशः ।

तारोपान्तमिनन्निक्कुञ्जभवने मृदं चिरात्पश्यतः

शैरेः समुद्रमयन्ति साविजयते साकूतवेषुध्वनिः ॥

यस्याः कृपाः शतनिषेकशतेन वर्षे

बीजानि चित्तद्रुविषञ्जपि निर्गयाम् । (?)

नूनं भवन्ति बड् × × × × ×

पादौ नमामि वचसामधिदेवतायाः ॥

शृणुत सुकृतिमेतां वल्लवीवज्जभस्य

प्रचुररसनिवन्ध्यां मेखला मासकानाम् ।

अपि विनमितवन्धो गूढमुत्कण्डकोऽयं

न यदि हि विष × × दृष्टिको हन्ति गाढम् ॥ (?)

निन्दन्तो नितरां खलाः परकृति + + + + स्तुतिं

कुर्वन्तो मुदमुद्वहन्ति न तथा तेषां पुनः सन्निधौ ।

निन्दासाधनपरायणा प्रदिपदं चे तां विहायाधुना

स मेऽहं दधतां तुतां परकृतौ द्रष्टौ विधास्ये कृतिम् ॥ (?) इत्यादि ।

राधासुरारिरमणोत्तरसस्य लौलासमेतमुन्दरमन्दपुराभिरामम् ।

साहित्यसारसमुदायबुधः प्रबन्धमेतं करोति पुरुषोत्तमभूमिभर्ता ॥

गौतम् । मालिनी गौडारागेण गौथवे ।

वारिपूरितगगनकन्दरजलधिमग्नमहासुरम्

शङ्खनामकमाशु भिला कलितवेदमकातरम् ॥

नमते मौनशरीरमद्भुतमखिलमुनिजनवन्दितम् ।

जननपालविनाशकारणनीलगिरिशोभितमश्रुतम् ॥ इत्यादि ।

End.

मङ्गलगुञ्जरीरागेण गौथवे ।

उद्धृतनिगमनिकायं धृतमौनाकृतनिकायं

कल्पवपुषमुदारं धरणिधरसुरसारम् ।
 करधृतमन्दरशैलं नन्दगोपकबालं
 करसमुदितकरबालं कस्किनमरिक्कुलकालम् ।
 दशविधभवद्वतारं भवजभयादिवितारं
 वपुषधोत्तमगीतं सुखयतु सज्जनचित्तम् ।
 नित्यानन्दचिदात्मकाय सहजप्रद्योतमीनं विधे (?)
 हृत्पद्मान्तरवासिनेऽखिलजगत् छटिक्त्रियाहेतवे ।
 विश्वबाधपरायणाय समये तस्यैव संहारिणे
 मायाकल्पितमूर्तये भगवते देवाय तुभ्यं नमः ॥

Colophon.

रति श्रीपुषधोत्तमदेवगजपतिमहाराजकृते अभिनवगीतगोविन्दे स्वाधीन-
 भर्तृकावर्णने सानन्दमुकुन्दो नाम दशमः सर्गः । धीरश्रीमुकुन्ददेव-
 महाराजाक्षरबीजे शुभरासे समन्त सतर चङ्क विद्या पाँच दिने नरगुर-
 शासने महाजन वासु तेयाङ्किह्वर लिखितमिदं पुस्तकम् । (?)

विषयः । रति—विरहशीवर्णने विरहबाधो नाम । १ । ... अभिसारिकावर्णने मुदित-
 राधो नाम । २ । नायिकाभिवर्णने सोत्कण्ठवैकुण्ठो नाम । ३ । ... अभिनवगीतगोविन्दो नाम । ४ ।
 विप्रलब्धावर्णने विदग्धमाधवो नाम । ५ । वासकसज्जावर्णने संक्षुब्धराधो नाम । ६ । छटिता-
 वर्णने विलसपुष्परीकाक्षो नाम । ७ । मानिनीवर्णने कुण्डवैकुण्ठो नाम । ८ । प्रीतिभर्तृकानु-
 कूलराधो नाम । ९ । ... स्वाधीनभर्तृकावर्णने सानन्दमुकुन्दो नाम । १० ।

No. 18. अमरकोषटीका । (समूजा) By दैत्यारिकवि । Substance,
 palm leaf, 18 × 1½ inches. Folia, 94. Lines, 6 on a page. Extent,
 4,500 çlokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Pāri
 Sāṃkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगोपीनाथः शरणम् ।

श्रीनीलाचलवासिनो भगवतः पादारविन्दद्वयी-
 मान्नित्यामरभिङ्गकोषविषयं व्याख्यानमारभ्यते ।
 श्रीपद्माननसत्कवीश्वरसुतश्रीशङ्करस्यात्मजः
 श्रीदैत्यारिकविः कबीन्द्रपरिषद्मुद्रास्तानायकः ॥

पुरा किल श्रीविक्रमादित्यनाम्नो महाराजस्य सभायां परमकोविद्वर
महाकविरमरसिंहनामा भगवतो बुद्धस्य सेवां कर्तुं + + न प्रवर्तयन्
तस्य क्षुत्या पश्यमेकं चकार । यस्येत्यादि । इत्यादि ।

End. गृहाः गृह्णाते + + + + + किप् सम्प्रसारणं अनुकम्पायां कः
आसक्ता इत्यनुषङ्गे क्तः इत्यादिः ।

Colophon. इति शिञ्जादिवर्गव्याख्यानम् ।

विषयः । अमरकोषव्याख्यानम् ।

No. 19. अमरकोषमाला । By परमानन्दशर्मा । Substance, country-
made paper, 14×3 inches. Folia, 281. Lines, 8 on a page. Extent,
7,000 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1644. Place of deposit,
Akurṭākm via Tangail, Paṇḍit Jagaccandra Sārvabhauma. Appearance,
old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

अनादिमध्यान्तमनीशमीशं
प्रणम्य तं कश्चिदसुं गिरीशम् ।
निषदयोगार्थक + + + +
निरूप्य कुर्मोऽमरकोषमालाम् ॥

उपाया बहवः सन्ति निबद्धाः पाणिने + + ।

ममापि तादृशो यत्नः + + कालापतुष्टये ॥

अत्र ग्रन्थारम्भे शिष्टाचारसिद्धान्तैर्महोपनिषद्विनाशार्थं च अभीष्टदेवतायाः
सेवनोपदेशेन प्रणामं दर्शयति । यस्येत्यादि । इत्यादि ।

End. व्रतसम्पादनाय यः स्याडिले ढण्डाद्धादिते भूभागे × × शेते स्याडिल-
शायी । व्रताभीक्ष्ण्योश्चेति पानिनिः ॥ इतः परं आदेशो नास्तीति ।
श्रीदुर्गा ।

Colophon. (अतः परं अख्यतम्)

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानं, “सन्त्यच पुरुषवर्गशेषपुष्पिकायां परमानन्दशर्माविर-
चितामरकोषमाला” इति ।

यथा । इति सदुपाध्यायभाष्योयालाक्षपरगणान्तर्गतसालिकनिग्रामनिवासिधौपरमानन्द-
शर्मकृतायामसरकोषमालाख्यायां टिप्पण्यां शैलवर्गव्याख्या समाप्तेति शकान्दा १९०४ ।

... लिखितं रामचन्द्रशर्मणा ।

No. 20. अथर्वटिप्पणी । Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 31. Lines, 8 on a page. Extent 750 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansinpha. Pargunā Aṭiya, Post Office Jāmurki, village Hālāliyā, Paṇḍit Harināth Vidyā-vāgiṣa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

सूक्तोक्तन्यायलक्षणस्यापि दृष्टतया स्वयं न्यायलक्षणमाह उचितेति युक्त-
मोक्तप्रतिज्ञादिपञ्चकान्त्याभिप्रायार्थमानुपूर्व्यीकानां युक्तमोक्तप्रतिज्ञा-
भिप्रायार्थकं तेन क्रमोपपन्नप्रतिज्ञाहेतूदाहरणोपनयनिगमानानां लाभः ।
इत्यादि ।

End.

किन्तु तदेकदेशार्थं इत्येव प्रागुक्तं न तु चेत्यर्थान्वितो न प्रतिज्ञार्थं
इत्युक्तमित्याशयेनाह प्राय इति । श्रीरामः शरणम् ।

Colophon.

इति महानदोपाध्याय श्रीजगदीशतर्कालङ्कारभट्टाचार्यविरचितावयव-
टिप्पणी सम्पूर्णेति ।

विषयः । रघुनाथशिरोमणिकृतावयवलक्षणस्य व्याख्यानम् ।

No. 21. अथशोकविराजव्रतम् । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 16. Lines, 14 on a page. Extent, 192 ślokas. Character, Nāgara. Date, Śamvat 1749. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । द्रोपद्युवाच ।

लक्ष्यं ब्रूहि व्रतं किञ्चित् कीनां शोकविनाशनम् ।

एकरात्रं द्विरात्रं वा विरात्रं पुनश्चोत्तमम् ।

श्रीकृष्ण उवाच ।

अश्वयुक्तशुक्लपक्षस्य विराचव्रतमाचरेत् ।

नाम्ना शोकविराचं तु नारीशोकविनाशनम् ॥

End.

या शोकव्रतमिदं कुरुते विराचं सत्कीर्तिराशिफलदं भुवि मानवानां ।

तां धर्मकर्मभिरलं सुखमाप्नुवन्ति चान्ते व्रजन्ति निपुणाः पदसुप्तमस्य ॥

Colophon.

इति श्रीमच्छाण्डपुराणे अशोकविराचव्रतोच्चापनविधिः । संवत् १७४९ ।

विषयः । अशोकविराचव्रतकथनम् ।

No. 22. अष्टलक्षार्थी । Substance, country-made paper, 16×7 inches. Folia, 44. Lines, 20 on a page. Extent, 1,408 ślokas. Character, Nāgari. Date, Śaṃvat 1945. Place of deposit, Benares City, Dīn-
maṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose.
Correct.

Beginning.

श्रीमर्षज्ञाय नमः ।

श्रीसूर्यः त्रेयसे भूयात् भक्ति-तत्पर-भूस्पृशाम् ।

यस्य नाम-सद्व्यस्य जापः पापहरो भवेत् ॥

साम्प्रिथं कुरुतात् ब्राह्मी देवता वरदायिनी ।

सेवका यत्प्रसादेन साधयन्तीषितं फलम् ॥

राजानं ददते सौख्यं इति श्लोकेकपादस्य मया निजबुद्धिबुद्धिनिमित्तं अर्थाः
क्रियन्ते ।

End.

अर्थरत्नावलीवृत्तिः कविकण्ठावलम्बिनी ।

रचमाणा चिरं नन्द्यादुयावच्चन्द्रदिव्यकरौ ॥

Colophon.

इति श्रीमत् अरतरगच्छाधिकाराजश्रीजिनमानिक्यस्वरिपट्टालकार-
श्रीशकवरसाक्षिलालदिनप्रदत्तयुगप्रधानपदवी × × श्री ९जिन-
चन्द्रस्वरिगिष्ठमुख्यपण्डितप्रवरमकलचन्द्रगणिमणिवाचकसमयसुन्दरगणिविर-
चिता अर्थरत्नावलीनाम्नी अष्टलक्षार्थी सम्पूर्णा ।

विषयः । राजानं ददते सौख्यं इत्यस्य अष्टलक्षप्रकारेणार्थकथनम् ।

No. 23. अष्टश्लोकीयाख्यः । By गोविन्दार्य वा गोविन्दराज । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 15. Lines, 13 on a page. Extent, 500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājgopāl Matha, Mohanta Mahārāj Śrī Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

विहतरहस्यत्रयां विस्पष्टां भट्टदेशिकोद्दिष्टाम् ।

विहृषोम्यष्टश्लोकीं शठरिपुगुरुवर्यदृष्टेन पथा ॥

परमकाव्यशिकः श्रीमत्पराशरभट्टाचार्यः सकलजनोक्तिजीविषया सर्व्वेदसारतया सर्व्वदा मुमुक्षुभिरनुसन्धेयस्य रहस्यत्रयस्य नाथमुनिप्रभृतिमत्सम्प्रदायपरम्पराप्राप्तमर्थं दिदर्शयिषुः प्रथमं स्वरूपज्ञानपूर्व्वकत्वादमीहोपायप्रवृत्तेः स्वरूपप्रतिपादनपरमशुद्धाचरमन्त्रं विहृषोति चतुर्भिः श्लोकैः । इत्यादि ।

End. द्वेषमुलेनापि तस्मिन्नेन भक्त्युत्पादनादस्यात् सिद्धसाधनस्वीकाररहितानामपि तादृशमभिमाननिष्ठानां भवति परमपदप्राप्तिरिति सत्सम्प्रदायिनां पन्थाः । इत्थं कुशिककुलेन्दुर्गोविन्दार्यः शठरिसम्पादः । व्याचष्टाष्टश्लोकीं प्रथयन् प्राचीनमेव पन्थानम् ॥

Colophon. इति श्रीमन्निवासगुरवे नमो नमः । श्रीमते रामानुजाय नमः ।

विषयः । अष्टश्लोकीयाख्यानम् ।

No. 24. अष्टश्लोकात्मकेऽनुः । Substance, country made paper, 10×5 inches. Folia, 900. Lines, 14 on a page. Extent, 36,000 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1831. Place of deposit, Durgam Chāṭ Library. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणपत्यस्मिकागुरुभ्यो नमः । सङ्कलनवृत्तिर्जयति केशवदेवाय नमः

यो यातीह जगद्देवं प्रविश्यान्निदिदात्मना ।

तं वन्दे केशवं देवं गृहस्थानां सुखास्पदम् ।

यदनुपपद्यते नित्यं गृहेषु गृहमेधिनः ।

लभन्ते सङ्कलं सम्यक् नोमि तं सङ्कलेश्वरम् ।

लोके ख्यातावुभावास्तां दम्पती कीर्तिभूषणौ ।
 श्रीमान् सञ्चारिरावश्च तत्पत्नी गीतमाभिधा ॥
 खण्डेरावाङ्गतो जातस्तत्पुत्रो वीरसत्तमः ।
 अहल्या विदिता साक्षात् भक्त्यलीवशूषणा ॥
 विवातीरोपकण्डे प्रबलगुणगणेः कार्त्तवीर्याधिपस्य ।
 विख्याता या पुरासीत् तदनुसुजनता सत्कथालापनाम्ना (?) ।
 जाता साहस्यती या भुवि पुनरधुना कालयोगाभिगुप्ता ।
 सेऽं ख्यातायहल्याधिकमतिविलसत्कर्म्मभिर्दृश्यते च ॥
 श्रीमच्छ्रीकार्त्तवीर्याङ्गुनविपुलभुजक्रीडया यच्च जात
 तीर्थधारासहस्रे विलसति विमले सर्वदाध्यानरम्यम् ।
 कला तवाश्रयं वै वितरति सततं दानधारामसङ्ख्यां
 खण्डेरावप्रियेषा क्षितिचुरशरणा श्रीमती श्रीअहल्या ॥
 अहल्या कामधेनुर्वै तन्नाम्नेयमुदाहृता ।
 नानाभिरामवत्सुतो निर्णयोऽपयोऽश्रवा ॥
 अस्यां आढ्यासदृत्तं निरुध्य गृहमेधिनाम् ।
 गृहा वास्तुविधानाढ्यं वत्सं वक्ष्येऽथ श्रेयसे ॥
 गृहस्थस्य क्रियाः सर्वा न सिध्यन्ति गृहं विना ।
 यतस्तस्माद्गृहारम्भप्रवेशसमयौ भवे ॥
 गृहं सुसम्भारमित्यर्थः । इति भविष्यपुराणोक्तत्वाद्गृहं स्थापयश्चकलेन गृह-
 कल्पना । तच्चादौ मत्स्यपुराणोक्तवास्तुस्वरूपमाह तदुक्तं विधानरहस्ये ।
 ऋषय ऊचुः ।
 प्रासादभवनदीनां निवेशं विसृताद्दद ।
 कुर्यात् केन विधानेन कश्च वास्तुवदाहृतः ॥ इत्यादि ।

End.

तथाच स्मृत्यर्थसारे ।

रत्नं समोचप्रबन्धं विवाहविषयेष्विति ।

यदि कश्च जनस्तान् कला समुपगच्छति ॥

गुणतत्पन्नताङ्कुलेरुद(?)स्तज्जोजातो(?) भवेत् ।

भोगतस्तां परित्यज्य पालयेज्जननीमिव ॥

× × × × × × ×

विवाहकल्पनासिद्धयेयागश्च प्रबन्धतः ।

आत्मा लोके प्रकर्तव्यो गोत्रप्रवरनिर्णयः ॥

चक्षुःश्रवणधनधान्याद्यन्यस्यास्य सुलक्षणः ।

गोत्रप्रवरसङ्गावौ वक्ष्ये यो समुदीरितः ॥

Colophon. इति श्रीचक्षुःश्रवणधनधान्याद्यन्यस्यास्य गोत्रप्रवरनिर्णयो नाम वक्ष्यः ॥ श्रीकेशवाय
नमः । सम्बत् १८३१ ॥

(ग्रन्थोऽयं मध्यस्थितः)

विषयः । १ वत्सो गृहवास्तुविधानादिकथनम् । २ व. सूर्ययामादौ दक्षिणाप्रका-
शाथे मूल्यादिवर्णनम् । ३ व. सकलश्राद्धादिकथनम् । ४ व. सकलसंस्कारकर्मोदिकथनम् ।
५ व. धनधान्यादिदानकथनम् । ६ व. जलाशयारामोत्सर्गादिकथनम् । ७ व. चतुर्दश-
तिथित्रतादिनिरूपणम् । पौर्णमासीव्रतादिकथनम् । ८ व. गोत्रप्रवरनिर्णयः ॥

ग्रन्थोऽस्मिन् सर्व्वं वक्ष्याः क्रमशः ॥

No. 25. अह्नौनकारिका । Substance, country-made paper, 14×6 inches. Folia, 7. Lines, 20 on a page. Extent, 168 ślokas. Character, Nāgara Date ? Place of deposit, Benares, Bāmanāchārya. Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. गुहं रक्तेश्वरं नत्वा गणराजं तथा पुनः ।

हीनेऽहीने कृते किञ्चिन्मित्रपादप्रसादनः ॥

दैवलं विद्यते मित्रे इत्यादि ॥

End. न मनुष्याण शक्याऽहं दातुं नाहञ्च पायिवेः ।

परमात्मा मम स्वामी येनाहं स्थापिता भृशम् ॥

Colophon. इत्यहविंशदह्नौनकारिका ।

विषयः । अह्नौनयागप्रयोगविचारः ॥

No. 26. व्याख्यातवादविवरणम् । By अनन्तदेव । Substance, country-made paper, $11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 18. Lines, 17 on a page. Extent, 1,000 çlokas. Character, Nāgara Date ? Place of deposit, Puri, Sāñkara Matha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीपितृभ्यो नमः । श्रीमदनन्तदेवेभ्यो नमः ।
 नलोपनिषदाख्यातख्यातिरूपधरं मङ्गः ।
 व्याख्यादृष्टां मुदे व्याख्यातवाद × × × ॥
 व्याख्यातस्येति यत्नं वाच्यतावच्छेदकमित्यर्थः । × × × × × ×
 रघुलभूता विप्रतिपत्ति × × बोध्या व्याख्यातस्य वाच्यतावच्छेदकं
 यत्नं व्यापारत्वं वेति ॥ इत्यादि ।

End. एकक्रियाहेतुका परक्रिया प्रतीत्युदाहरणेऽसंसर्गतयेव हेतुत्वप्रतीत्युपपत्तेः
 तस्मात् प्रयातीति यत् पश्येति परैरेकवाक्यतोपपादनीया शक्यते च न्याय-
 मतेऽपि प्रयाति यत्नं पश्येत्येवं तदुपपादिनामित्यलम् ॥
 व्याख्यातं नृतिशिरोगिभिर्देह व्याख्यातञ्च मुनीश्वरैः ।
 श्रीकृष्णेति समाख्यातं तुष्टेद्याख्यातचिन्तया ॥

Colophon. इति श्रीमदुचिष्याविनोदाबदानितदिङ्मण्डलश्रीमदापदेवात्मजानन्तदेवकृत-
 माख्यातवादविवरणम् ॥ शुभमस्तु ।

विषयः . व्याख्यातवादस्यविवेचनम् ।

No. 27. आचारसारः । By गदाधरायगुरुः । Substance, palm leaf, $15 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 242. Lines, 4 on a page. Extent, 480 çlokas. Character, Uriyā. Date ? Place of deposit, Balasore, Srirāmacandra Tol, Paṇḍit Rudranārāyana Kāvya-tirtha. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 अशेषवर्णाग्रमधर्मस्तुष्टये
 शरीरिमावस्य च शीघ्रमुक्तये ।
 निजालये श्रीपुरुषोत्तमाङ्गये
 दधद् वसुर्दारुमयं मङ्गःश्रये ॥

रचितजननिकायाभीष्टदानैक दक्षः

क्षपयतु विमलायाः सानुकम्पः कटाक्षः ।

स्मृतनिकरगभीराभोधिमध्यार्धरत्ना

नयनकृतविधाने नूतनश्लेऽन्तर्गम्यम् ॥

क्षणात् कौशिकवाजपेयि तुलसीवंश्याद् बृहत्पण्डितान्

नीतिग्रन्थकृतः स रायगुरुविर्यवाधिकारी सुधीः ।

पुत्रः शारदवाजपेयसखकृद् जातो हरेकृष्णभू-

नाथश्रीषड्विंशौगुरुर्हलधराभिष्टोऽप्यजोयामकृत् ।

वेदान्तादिममस्तशास्त्रनिलयो नीलाम्बराष्ट्रोऽनुज

स्तस्य स्मार्तवरोकद्वैवविदभृत् पादित्यविस्मयार्णवः ।

मद्बुद्ध्याकरणस्य नीतिनिपुणः श्रीनीलश्लेष्मिणितु-

संज्ञस्नानमुखोत्सवानवयवस्तोत्रञ्च योऽवर्णयत् ॥

धीरशान् सवितीर्णदापितमहासम्प्रापनधूतमान्

संस्थाप्य ध्वारिणो विधाय धनदप्रस्थान् द्विजांस्तान् व्यधात् ।

प्राप्य प्राप चतुर्मुखादिकमहायज्ञेषु सन्तोषयन्

विप्रादीनपि राजसूयजनितं शोधिष्ठिरं यो यज्ञः ॥

... ..

... ..

यज्वा यक्षरसो यमेश्वर इति धाता बृहत् पण्डित-

स्तं नीलाम्बरनामकञ्च पितरं श्रीजानकौ मातरम् ।

नत्वा राय गुरुगंधार सुधीराचारसाराभिध

ग्रन्थं प्रारभते विलोक्य यमिसं निःसंशयाः सृज्जनाः ।

नव्यापुराणे । वर्णाश्रमाचारवता पुरुषेण परः पुमान् ।

विष्णुराराध्यते पन्था नान्यस्तत् तोषकारकः ॥ इत्यादि ।

End.

वञ्जनाङ्कभोजनाशक्तौ तु

अर्भाधानेषु मध्येषु शाङ्कणान् भोजयेदश ।

Colophon.

इति यज्ञपार्श्वोक्तः कर्माद्विदशशाङ्कभोजनसाधकम् । इति प्रथमसर्ग

नियमः ।

श्रीनीलाम्बरनामरायगुह्यातो हरिकण्ठभू-
 नाद्यप्रप्तमातपव उदभूद् यो याजकः सन् सुधीः ।
 श्रीमान् रायगुह्यदाधरसुधीस्तस्यात्मजः कौशिको
 ग्रन्थं संशयनाशनं रचितवानाचारसाराभिधम् ॥

विषयः । प्रातरारभ्य यावदाह्निककृत्यनिरूपणम् ॥

No. 28. आचार्यचरित्रविश्रामः । Substance, country-made paper.
 9 × 12 inches. Folia, 23. Lines, 23 on a page. Extent, 750 ślokaś. Char-
 acter, Nāgara. Date ? Place of deposit, Kailadevā Matha, Hatwa.
 Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । श्रीनिम्बार्काय नमः ॥
 भक्तार्त्तिघ्नमहौषधं भवभयध्वंसैकदिव्यौषधम् ।
 तापानर्थकरौषधं निजजने संजीवनैकौषधम् ;
 श्यामोद्दलनौषधं पिव मनो निम्बार्कनामौषधम् ॥
 माथुरे मथुरायाञ्च पुण्ड्रमलतात्रये ।
 नानापक्षिगणाकीर्णे पुण्ड्रसत्त्वनिषेविते ॥
 × गाधीशं चिकालञ्जं सम्प्रदायप्रवर्त्तकम् ।
 दीक्षिता चण्डिका येन ज्ञानभक्तिप्रभावतः ॥
 व्यासदेवदत्ति प्राङ्मलदेवा हरिशब्दतः ।
 सर्व्वे परशुरामाद्याः खभूदेवादयोऽपरे ॥
 सर्व्वे सर्व्वविदो धीराः पप्रच्छुरिदमादरान् ।
 भगवन् सर्व्वधर्मज्ञ सर्व्वधर्मप्रवर्त्तकम् ॥
 ब्रुहि नः श्रद्धधानानामाचार्यचरितं शुभम् ।
 श्रीमन्निम्बार्कमाचार्ये अस्माकं कुलदैवतम् ॥
 सुदर्शानावतारं हि प्राङ्गरार्याः प्रमाणतः ।
 वयं तत् विस्तृता सर्व्वे श्रोतुमिच्छामहे प्रभो ॥

End.

आचार्यचरितं रम्यं श्रुत्वेदं कोविदैर्जनैः ।
 गुरुभक्तिः विधातया संसाराब्धितिवीर्यभिः ॥

आचार्यदेवचरितेऽत्र पुरातनार्य-
 संनिर्मिते निजधिया मुक्तां विनोद्य ।
 श्रीकेशवाख्यकविना च सथा प्रसङ्ग-
 पुष्टिः कृता हृदि सतां वितनांतु मौल्यम् ॥
 श्रीमद्गोपालदासस्य ब्राह्मणस्य सहात्मनः ।
 नियोगात् केशवाख्येन विदुषा विस्तरः कृतः ॥ * ॥

Colophon.

इत्याचार्यचरित्रस्य विश्वामेऽस्मिन् चयोदशे ।
 श्रीहरिव्यासदेवस्य सहिमा परिकीर्तितः ।
 श्रीमते मङ्गलमूर्तये नियमानन्दाय नमः ॥ * ॥

विषयः । १ विश्वामे आचार्यव्यासाणां अवतारकथनम् । २ वि. निम्बार्कब्रह्मण्ड-
 स्वामिप्रादुर्भावकथनम् । ३ वि. अवतारत्वे प्रमाणादिकथनम् । ४ वि. निम्बार्कस्यावतारकथनम् ।
 ५ वि. निम्बार्कसहिमादिकथनम् । ६ वि. संक्षेपेण भाष्यकारस्यावतारकथनम् । ७ वि.
 गुरुभक्त्युत्सवादिकथनम् । ८ वि. आचार्यावतारतिथि-मासादिकथनम् । ९ वि. केशवभट्ट-
 स्यावतारकथनम् । १० वि. केशवभट्टस्य दिग्विजयकथनम् । ११ । १२ वि. केशव-
 काश्मीरिभट्टस्य चरितं वर्णनम् । १३ वि. श्रीहरिव्यासदेवस्य सहिमकथनम् ॥

No. 29. आत्मज्ञानोपदेशटीका । By आनन्दगिरि । Substance, country-
 made paper, 12 x 4 inches. Folia, 9. Lines, 16 on a page. Extent, 500
 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri Śaṅ-
 kara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

आत्मज्ञानोपदेशविधिं व्याख्यास्यामः ।

विधूतविविधालम्बकल्पनं कल्पना × × ।

× × ज्ञानन्दसन्दोहं तं वन्दे पुरुषोत्तमम् ॥

यस्य प्रसादमासाद्य स × ति बहवो गताः ।

तमहं प्रत्यहं वन्दे शुद्धानन्दपरं गुरुम् ॥

आत्मज्ञानार्थं प्रकरणं अष्टोपनिषदर्थसारपादकं प्रारभमाणो भगवान्
 भाष्यकारश्चिकीर्षितप्रकरणप्रत्यूहपरिमन्त्रिप्रचयगमनाभ्यां शिवाचारपरि-
 पास्तनाय च मङ्गलाचरणं बृहदारण्यकप्रमाणं प्रकुर्वे × ।

ॐ हारवाचशब्दस्य द्वावेतौ ब्रह्मणः पुरा ।

कण्ठं भित्वा विनिर्यातौ तस्मात्माङ्गलिकावुभौ ॥

इति स्मृतिमनुस्मृत्याद्यशब्दोच्चारणरूपं मङ्गलाचरणमादौ सम्पादयति
अथेति । इत्यादि ॥

End.

पदाभ्यासस्य प्रकरणपरिसमाप्तिफलत्वादिति शब्देन शास्त्रार्थस्य सर्वस्यैवात्र
संक्षिप्तोक्तत्वात् वक्तव्यवशेषाभावाद्देशे $\times \times$ मतिविशदमिति सूचयति ॥

संसारगरलध्वंसि सुधाधाराभिवर्षिणी ।

आत्मज्ञानानुगा टीका डीकतां पुरषोत्तमम् ॥

Colophon.

इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यश्रीमत् परम-
हंसपरिव्राजकाचार्य्य-भगवदानन्दगिरिजतावात्मज्ञानोपदेशटीका समाप्ता ।

विषयः । आत्मज्ञानोपदेशप्रकरणस्य शङ्कराचार्य्यकृतस्य व्याख्यानम् ।

No. 30. The same work at the Rājaguru Maṭha, Benares City, Substance, palm leaf, 18×3. Folia, 55. Lines, 10. Extent in çlokas, 1,400. Character, Bengali. Old. Correct.

No. 31. आत्मबोधटीका । Substance, country-made paper, 20×6 inches. Folia, 7. Lines, 20 on a page. Extent, 336 çlokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Raja Gurn's Maṭha, Ganesamahallā, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीदुर्गायै नमः ।

शतमखपूजितपादं शतपथममसोऽप्यगोचराकारम् ।

विकशितजलरश्मिनेनं सीतावामाङ्गमात्रये रामम् ॥

तत्र भगवान् शङ्कराचार्य्य उक्तमाधिकारिणो वेदान्तप्रस्थानत्रयं निर्माय
तद्वलोकनासमर्थानां मन्दबुद्धीनां अनुग्रहाय सर्व्ववेदान्तसिद्धान्तसंग्रह-
मात्मबोधार्थं प्रकरणं दिदर्शयिषुः प्रतिजानीते तपोभिरिति ॥

End.

तस्मादात्मतीर्थं चातस्य न किञ्चिदवशिष्यत इति भावः ।

प्रसादं कुर्व नो ब्रह्मन् परिव्राजशिरोमणे ।

नमस्ते यतिशार्दूल जितेन्द्रिय जनार्दन ॥

Colophon.

विषयः । शङ्करकृतसंन्यासनामक-वेदान्तग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

No 32. आत्मस्वरूपानुसन्धानम् । By गोपीनाथ वाजपेयी । Substance. palm leaf, 13×2 inches. Folia, 41. Lines, 8 on a page. Extent, 1,700 ślokas. Character, Uriya. Date ? Place of deposit, District Puri. Pratāpapurūṣottamapura, Paṇḍit Viśvanātha Mahāpātra, Kāvya-tirtha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ उपानिषदे धाम वसिष्ठनाम ।

यस्य संकल्पमात्रेण सर्गः सर्वः प्रवर्तते ।

तमन्तर्यामिन् पूर्णं नारायणमुपानिषदे ।

अथाधीतस्वाध्यायो भगवत्समर्पणपूर्वकानुष्ठितनित्यनैमित्तिकवैतानिककर्म
जातदूरीकृतदुरितजाततया निर्मलीकृतमानसः साधनचतुष्टयसम्पन्न
आपाततो जातधर्मज्ञानोऽसम्भावनाविपरीतभावनाक्रान्तमानसो विचारं
विना स्वधारणात्मकज्ञानासम्भवात् विज्ञानार्थं स्वगुरुमेवाधिगच्छेत् समित्-
पाणिः श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठमिति तादृशगुरुपासनाविधनाद् ब्रह्मज्ञानाय
विचारं कुर्यादिति प्रथमसूत्रार्थः । तत्र साधनचतुष्टयं च नित्यानित्यवस्तु-
विवेकः इहामुत्र च फलभागाद् वैराग्यं शमदमादिषापन्मुक्ता चेत् तत्र
नित्यानित्यवस्तुविवेक इति आत्मा नित्यः अन्यत् सर्वमनित्यमिति ।
इत्यादि ।

End.

अनुसन्धानान् शरीरभेदात् स्मृतेश्च ब्रह्मवेदो ब्रह्मैव भवतीत्यादि दृशयो
गौरवमेति कृतं पञ्चविधेन । तस्मात् प्रकरणसिद्धान्तमुपसंहरति ब्रह्मैवेति
मुहूर्त्वात् ब्रह्मैवात्मा विधीयत इति आत्मैव सत्यं दिग्देशानवच्छिन्नं अवार्थं
अतो अन्यदात्म इति ।

श्रीनारायणभक्तिमान् कृतशरत् सद्वाजपेयाध्वरः

श्रीमदीक्षितपण्डिताधिसज्जगन्नाथात्मजः गुरुधीः ।

गोपीनाथकृतौ विभाज्य तदिदं शास्त्रार्थतत्त्वं मुदा

वाक्यं तत्त्वमसीति नामपठितं मुक्ते मुदा वर्धयेत् ।

Colophon. इति श्रीमन्महापाध्यायगोपीनाथवाजपेयिविरचितं आत्मस्वरूपानुसन्धान
नाम प्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । मन्त्रमसीति वाक्यस्य स्वरूपोद्घाटनम् ।

No. 33. आनन्दलहरीभाष्यलोचनम् । By रामकविडिण्डिम । Substance,
country-made paper, 11×5 inches. Folia, 107. Lines, 11 on a page.
Extent, 2,400 ślokaś. Character, Nāgari. Date, 1832 Śaṃvat. Place
of deposit, Harapur, Post Gopālgunga, District Chapra, Paṇḍit Jagadeva.
Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. (आद्य० खण्डितम्)

End. प्रदीपमालाभिर्दिवस्करनीराजनविधिः । तेजोराशेः सूर्यस्य नीराजन-
विधिः । आरात्रिकविधानं सूर्यः किं दीपाराधनेन तुष्यति तथाच
स्तुतिरेषा । अपि च स्वकीयैरक्षोभिः स्वकीयैर्जलैः सलिल-
निधेः समुद्रदेवतायाः सौहित्यजननं तर्पणद्वारादग्निसम्पादनम् । सौहित्यं
तर्पणं दग्निरित्यमरः । तत् समानैव ममेषास्तुतिः ।
वाचां छत्वा चरणकमले तावके पुष्पमाला-
मञ्जीकृत्य प्रकटय ममानन्दसाक्षाज्यलक्ष्मीम् ॥

Colophon. इति श्रीपद्माक्षप्रमाणज्ञातिरात्रयाजिमहाभट्टारकविन्दोलोचनाचार्यपुत्र-
श्रीरामकविडिण्डिमसुकुटारायमहापात्रकृतो आनन्दलहरीभाष्यलोचने द्वि-
तीयमुक्तीलनं सम्पूर्णम् ॥ * ॥

काशीदेशसमुद्भवः कविवरः श्रीरामसङ्ग्रिण्डिमः

कृत्वा दिग्विजयं कविललहरीकोलाहलपराक्रमैः ।

प्राप्य श्रीपुरोत्तमं पुरवरं तद्विप्रगोष्ठीमुखं

तेषां दर्पकृते चकार महतीं टीकां चङ्गानीस्तुतेः ॥

रेखामण्डलमध्यमानवतिचक्षुः (?) ग्रहाष्ट्यामतो

भानूभानुतनूद्भवेऽथ शशिनं केतौ कुजं मण्डले ।

सौम्ये चैव विधुन्तुदे सुरमुखं भौमे भृगुहोदरे

सौरिमण्डले गते तमिने केतुबधस्ययेन ॥ (?) सम्बत् १८३९ ॥

विषयः । आनन्दलहरीव्याख्यानम् ॥

No. 34. **आयुर्वेदपरिभाषा ।** Substance, country-made paper, 16 × 6 inches. Folia, 19. Lines, 5 on a page. Extent, 350 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamausimpah, Parganā Aṭiyā, Post Jāmurki, Gram Hālāliā, Paṇḍit Yadunāth Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

जयति मनेकदीपः प्राची वदनैकदंष्ट्रपुष्पनः ।

उदयाचलेकतिलकस्त्रिभुवनमुकुटैकमाश्रित्यः ।

अथक्तामुक्तलेशोक्तसन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रवक्ष्यामि दीपभूताः सुनिश्चिताः ।

तत्राशक्तं यथा विदारीगन्धादिसाधितेन तेनानुवासयेदित्यथ कायकल्पो
नोक्तो अथ यथाधिकरणेनोक्तिरित्यादिपरिभाषा । इत्यादि ।

End.

कराङ्गुलीपर्वण्युग्मं द्रवमध्ये निमज्जयेत् ।

तदग्नं यावदुलिष्ठेत् द्रवं तद् विन्दुसंज्ञकम् ॥

Colophon.

इत्यायुर्वेदपरिभाषा समाप्ता । शकाब्दाः १७५० ।

स्वाक्षरं श्रीसदानन्दशर्म्माः पुस्तकघ ।

विषयः । सुविकृतवैद्यकपञ्चेषु यानि नोक्तानि तेषामेव सङ्कलनम् ।

No. 35. **आयुर्वेदस्तवः ।** Substance, palm leaf, 14 × 1 inches. Folia, 3. Lines, 4 on a page. Extent, 48 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Purī Saṃkara Maṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

वैशम्पायन उवाच ।

आयुर्वेदं प्रवक्ष्यामि यथोक्तमग्निभिः पुरा ।

मारायणीं ममस्यामि देवीं विभुश्चेकरीम् ।

तं विद्धिः वीर्यंतिः कीर्तिर्हीनित्या सम्मतिः × × ।

सन्ध्या रात्रिः प्रभा निद्रा काक्षराचिसमेव च ।

आयुर्वेदं कात्यायनो देवो कौशिकी ब्रह्मचारिणी ॥ इत्यादि ।

End.

याधिभ्यस्तुभयश्चैव पूजिता नाशयिष्यसि ।

× × × × ×

एवं तान्नु समादिश्य गतोऽन्तर्धानसौचरः ॥

× × ×

Colophon.

इति खिलहरिवंशे खण्ड × × विधाने आर्यास्तवः समाप्तः

विषयः । श्रीदुर्गायाः स्तुतिः ।

No. 36. आद्यतत्तिपादः । By|आनन्दतीर्थः । Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 12. Lines, 22 on a page. Extent, 300 çlokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, late Hariścandra Babu, Benares City. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

वठतस्मूलनिषमं पठुतरममल्लाहबोधने विमलम् ।

नाटितविनेयहृदयाविश्वं विश्वेश्वरं वन्दे ॥

नवनीरदनिर्मलप्रभो

नवनीतादपि कोमले हृदि

तपोनीरधिप्रीतदीधिति-

नेयतात् सत्यवतीद्युतः कृती ॥

End.

शंकरभगवत्पादादतरीत्या आद्यतत्तिस्वरूपमिदम् ।

आनन्दतीर्थदेशिकशिष्यामनीन्द्रैर्विवेचितं विशदम् ॥

अलमिति कथितविषये भृगुवज्जीसुपद्धतिः पुनर्भनित्वा ।

येऽयं साध्याद्यत्तो लिङ्गं भवतीति योजितं योग्यम् ॥

ज्ञानवृत्तौ ज्ञानोपदेशसमवेतुसन्निवेशेन ।

आनन्दतीर्थवर्यैरुपदेशसहस्रैर्निरूपितो हेतुः ॥

Colophon.

... ...

विषयः । उत्तरमीमांसाशास्त्रम् ।

No. 37. आसुरीतन्त्रम् । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Harapura, Jagadeva Paṇḍit, P.O. Gopālganj, Chapra. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । कार्तिकेय उवाच ।

विधिं कथय मे तात आसुरीकल्पमिच्छया ।

ऋतुकाकियिनचनं को मासः कोऽपि वासरः ॥

किं हि वषट् का वेला किं ध्यानं तस्य कारयेत् ॥ इत्यादि ।

End. ब्रह्मविष्णुशिवादीनां वाहि मां च सुरार्थिते । ?

ॐ मूलमन्त्रेण आसुरि देवि इत्यागच्छामस्व श्रीआसुरीदेवी सत्यम् ।

Colophon. इति आसुरीतन्त्रं समाप्तम् ।

विषयः । मारणविध्यादिकथनम् ।

No. 38. आह्निकचन्द्रोदयः । By विष्णुशर्मा । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 274. Lines, 8 on a page. Extent, 4,200 ślokas. Character, Nāgari. Date, Samvat 1928. Place of deposit, Patna City, Sanskrit Sanjivani, Paṇḍit Jayanārāyaṇa Bājapeyi. Prose and Verse. Appearance, new. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

जयन्ति हरिपादाब्जपरागाः संकुता खलाम् ।

अनवधिः शरीराणि पुनानाः सप्तकर्मास्तु ॥

श्रुतयः श्रुतयो भिन्नाः खलानि मुनयस्तथा ।

मेनिरे कर्मण (?) ज्ञातं दर्शनालसचेतसा ।

+ + + + +

तन्मुचपङ्कजं नमयितुं चन्द्रोदयः खेयताम् ।

× × × × × ×

अथ यजुर्वेदमाध्यन्दिनशाखिनामाह्निकं कर्माभिधीयते ।

यत आह विष्णुपुराणे ।

वर्षात्रमाचारवता पुरुषेण परः पुमान् ।

विष्णुराध्यते पन्था नान्यत् ततोपकारणम् ।

इति परमपुत्रवार्थभूतहरिसन्तोषसाधनतया विधानम् ॥

End.

एकोनविंशतेरर्वांगिकादस्य ततो दयम् ।

विंशत्यूर्ध्वमुत्तरेषु चिराचमशुचिर्भवेत् ।

इति अष्टादशदिनमवधिः प्राक्पदोपादानात् कचित् चतुर्दशदिनादर्धा-
गिति पाठः ॥ तत्र खानसारस्य गणनया तु अविरोध एव ।

× × × × × ×

इति रजःस्रलाधर्मः ।

× × × × × ×

ज्ञात्वा स मूलवाक्येषु कर्मणः ।

प्रयोगोऽनुधबोधाय क्रियते विष्णुना पुनः ॥

Colophon.

इति श्रीमन्निम्नाग्निहोषदीक्षितयज्ञदत्तात्मजस्रलाधर्ममाहृग्निचित्स्वपतिमहा-
याज्ञिकत्रीविष्णुशर्मविरचिते चन्द्रोदयाङ्गिके प्रथमः प्रयोगनिर्णयः ॥
शुभं भूयात् संवत् १८९८ ॥

विषयः । दिजानां आङ्गिकश्राद्धादिप्रयोगकथनम् । रजःस्रलाधर्मकथनम् ॥

No. 39. ईशावास्यभाष्यटिप्पणम् । “प्रकटार्थकारौयम्” Substance, country-made paper, 18×6 inches. Folia, 12. Lines, 20 on a page. Extent, 378 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit. Rājaguru Maṭha, Gaṇeśamahallā, Benares City. Appearance, old, Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

वेनात्मनापरेणेशायाग्रं विश्वमशेषतः ।

सोऽहं देहद्वयीसाक्षी वर्जितो देहतद्गुणैः ॥

ईशावास्यमित्यादिमन्त्रान् व्याचिच्छासु भैगवान् भाष्यकारः तेषां कर्मशेष-
त्वाशङ्कान्तरे (?) दस्यति ।

End.

मुख्यार्थपदेषु हिरण्ययादिमन्त्रे (...) मार्गयाचनमनुपपन्नं स्यात्, न तस्य
प्राणा उत्क्रामन्त्यत्र (...) समश्नुते इत्यादिश्रुतेः, अतो मुख्यार्थे बाधा-
ङ्गोपार्थपदेषु इत्यर्थः । यस्मादर्थाङ्गं न संगच्छते तस्मादित्युपसंहारः ॥

ईशाप्रभृतिभाष्यस्य श्रीशङ्करस्य प्रथीयसः ।

मन्दोपकृतिसिद्धार्थं प्रणीतं टिप्पणं स्फुटम् ।

Colophon. इति ईशावास्यस्य श्रीशङ्करकृतभाष्यस्य टिप्पणं प्रकटार्थकारिणं समाप्तम् ।

विषयः । ईशावास्यभाष्यभाष्या ।

No. 40. उखासम्भरणकाण्डभाष्यम् । Substance, country-made paper, 12×6 inches. Folia, 154. Lines, 22 on a page. Extent, 3,100 ślokaas. Character. Nāgara. Date ? Place of deposit. Paṇḍit Govinda Bhaṭṭa, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

यस्य निःसृजितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् । इत्यादि ।

चिरण्यगर्भकर्तृकैव हृष्टिरास्मात्ता, अग्रे प्रपञ्चदृष्टेः पुरा इदं जगत्
इत्यादि ।

End.

मन्त्रगतदशसंख्याद्वारेणान्निरपि विराट् श्रीयमानस्याग्नेर्विराजाम्यकलात् वा
उर्ध्वोर्ध्वदिगपेक्षयादिशोऽदृश्यमिदं शमीति श्रुतेस्तदपेक्षया प्राणा अपि
दशगतमन्यत् ।

Colophon.

इति सायनाचार्यविरचिते माधवीयेवेदार्थप्रकाशे-शतपथब्राह्मणषडकाण्डे-
ऽष्टमोऽध्यायः ।

विषयः । शतपथब्राह्मणषडकाण्डस्य भाष्या । प्रकृतिसिद्धिनिभूतसोमयामाहभूतमन्त्र-
भाष्या ।

No. 41. उपाकर्म्मप्रयोगः । By चन्द्रचूडभट्ट । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 8. Lines, 16 on a page. Extent, 128 ślokaas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1845. Place of deposit, Govinda Bhaṭṭa, Benares. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीवेङ्कटेशाय नमः ।

ॐ यथाग्निः स्थाप्यते तत्र प्राचीवदक्षसंस्था उदीचीः प्राक्संस्थाऽखिलसिद्धि
रेखा लिखितान्निरेवेक्ष्य येनमुत्पद्य भूर्भुवःस्तरोमित्यग्निं प्रतिष्ठाप्योत्तरेण
पूर्वेण गन्धर्वायमुपदध्यात् । इत्यादि ।

End. स्मृतात् सत्यमुपागां अपीता वै वेदाः, जयादिप्रतिपद्य मेऽपराधान् प्रहृत्य
ब्रह्मणोद्वासनानं कृत्वा यथाशक्ति ब्राह्मणोद्वासनानं कृत्वा स्वाध्यायमधीयीत
इति ।

Colophon. इति चन्द्रचूडकवे संस्कारनिर्णये उपाकर्म समाप्तं ।

विषयः । आवण्यां पौर्णमास्यामुपवीतधारणविधिः ।

No. 42. उभयग्रहणव्यवस्थाधिकारः । Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent, 162 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garveta, Grām Khunverá, Babu Vaikunṭhanātha Cakravarti. Appearance, old. Prose. Generally Correct.

Beginning. अथ चन्द्रपक्षणधिकारो लिख्यते ।

द्विप्र इत्यादि । रवेरौदयिकास्युठं द्वाभ्यां पूरयित्वा पर्व्वदण्डं चतुर्भिर्हृत्वा
यज्ञं तेन युक्तं कुर्यात् ततो द्विरभिर्भवति तमपि प्रथक लिखेत् ततः पुन-
रपि दिनहन्मानीष पक्ष्यानि पर्व्वदण्डं दत्वा षट्हाभिः पूरयेत् ततो
दशभिर्हरेत् स्रग्ं पूर्व्वसाधितराज्जभ्रुवे मिश्रयेत् ॥ इत्यादि ।

End. रविपक्षयस्य यदि परिमितद्वादशभागन्यूनं तदा लोके ज्योतिर्विदा न निगद्यं
चन्द्रपक्षयस्य यदि षोडशभागन्यूनं तर्हि न कथनीयमिति ।

Colophon. इत्युभयपक्षव्यवस्थाधिकारः समाप्तः । श्रीरामचन्द्रे मम मतिरस्य सुदृढा ।

विषयः । चन्द्रदृष्ट्यर्थोपपक्षणविधिविधौ व्यवस्था ।

No. 43. कुन्दोगव्याकरणसूत्राणि । By शाकटायनाचार्यः॥ Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 5. Lines, 20 on a page. Extent, 105 ślokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Pātālesvara, Benares City, Paṇḍit Bahuballabha Chatterji. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः सामवेदाय ।

अथ वाचो हन्ति व्याख्यास्यामी वायुं प्रकृतिमाचार्या वायुर्मुखेन वाचो भवति
वाचो नाह इति शाकटायनो वायुरयमस्मिन् काये सूक्ष्मत्वमतीत्येषोऽर्थः ।
इत्यादि ।

End. चन्नाचरात् । उपसर्गात् रा × स्थं ? । उद चाये । चाञ्जीगते ? । संभ्रा
दन्ये स्मरः । पादन्यः । खरोमन्यं रति चतुर्थः ।

Colophon. इति इन्दोगयाकरषसूत्राणि समाप्तानि ।

विषयः । सामवेदीययाकरषम् ।

No. 44. एकाग्रिकाण्डमन्त्रयाख्या (सन्देहविषयोषधी) । By मुरहरदत्त-
सूरि । Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 47. Lines,
38 (?) on a page. Extent, 1,880 slokas. Character, Nágara. Date ?
Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old.
Prose. Correct.

Beginning. (अस्य प्रथमतो द्वे पत्रे न स्तः । तेन तृतीयपत्रप्रारम्भवाक्यं लिखितं)
जन्या अस्या बध्वाः परिष्वले परिष्वजाय पर्याप्तं एवं भूतं विवाहकर्म-
प्रवर्तितवन्तः ।

End. एतमर्थं सत्युल्लेखं नानुगात्, ततश्च शतं शरदः पुर (+ +) न वरुण
दिवसान् जीवन्तु, सत्यं त्वनेन पर्वतेनाग्मना तिरोदधतां तिरोहितं
कुर्वन्तु । इति द्वाविंशः खण्डः ।

Colophon. इति श्रीपद्माक्षप्रमाणम्भानसोपध्यायमित्रहरदत्तसूरिविरचितायामे-
काग्रिकाण्डमन्त्रयाख्यायां सन्देहविषयोषधीं द्वितीयः प्रश्नः ।

विषयः । शतपथब्राह्मणस्य एकाग्रिकाण्डोपमन्त्रयाख्या ।

No. 45. एकार्थाख्यातपद्धतिः । By भट्टमल्लसूरि । Substance, palm-
leaf, 12×1½ inches. Folia, 39. Lines, 4 on a page. Extent, 1,200
slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Rajgopal
Maṭha, Mohanta Śrī Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, tolerable.
Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीहृदेवाय नमः ।

भूवाय्यादिप्रकृतये पुरुषत्रयसूक्तये ।

सदाख्यातपदायास्मै परम्परायाकाने नमः ॥

संस्कृत्य गुणपादाजे भट्टमल्लेन रच्यते ।

शुनित्सूनां प्रमोदार्थमेकार्थाख्यातपद्धतिः ॥
सत्तायामस्ति भवति विद्यते चाथ जन्मनि ।
उत्पद्यते जायते च प्ररोक्षत्युद्भवत्यपि ॥ इत्यादि ।

End.

कृति घट् पिवतिभ्यश्च कषन्तासु विभाषया ।
युतादेर्लुङि बिद्भ्यःस्यसनोर्लुङि च कल्पाते ॥
परस्मैपदमन्यस्मात् तथा मिहप्रयोगतः ।
श्रीमतो भट्टमङ्गाध्याग्निःसूतैषा कलानिधेः ॥
विद्वच्चकोरैराचम्या भवत्याख्यातचन्द्रिका ।
नयीमूर्तिर्भगवतः सम्प्रत्यक्षप्रसादतः ॥
त्रैलोक्यचतुर्भूतस्य तस्य प्रीत्यै प्रकल्पिताम् ।
अनुष्टुभां भट्टमङ्गशक्रे सप्रशतानि तु ॥

Colophon. इति श्रीभट्टमङ्गविरचितः क्रियानिर्घण्टः समाप्तः । श्रीमज्जगन्नाथाय नमः

विषयः । घातुगणकयनम् ।

No. 46. ऐतिह्यतत्त्वराजान्तः । By निम्बादित्य । Substance, country-made paper, 5 × 4 inches. Folia, 112. Lines, 7 on a page. Extent, 1,400 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Kailadeva Maṭha, District Chapra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीमते निम्बादित्याय नमः ।

ॐ नमः कृष्णाय हंसाय निम्बाकायानिषदतः ।

आचार्याय चतुर्थ्युपरम्पराप्रवर्तिने ॥

सम्प्रदायविहीना ये मन्त्रास्ते विपश्चा मताः ।

अतः परम्परा सेवा प्रयत्नेन मनीषिभिः ॥

पारम्पर्यान् गुरुन् नत्वा विगीतधानिनुत्तये ।

ऐतिह्यतत्त्वराजान्तः समीयतेऽनुसन्धये ॥

कृष्णोऽहंसोऽनिषदोऽत्र निम्बार्क इति विस्तृतः ।

आद्याचार्य्यचतुर्थ्युपरम्परा ऐतिह्यसूत्ररूपकः ॥

सनत्कुमारसनकसनन्दनसनातनाः ।

अथ तस्य चतुर्थ्युपरः शिष्यो नैष्ठिकशेखरः ॥

End. साकं लक्षैर्विजयतेऽत्र विराजमानाः ।
 भक्तेषु पञ्चरसैः परिशील्यमानाः ॥
 भक्तेः प्रिया समरमित्यनुभावयन्नि ।
 ये वैष्णवाः परमभाजवताः प्रतीताः ॥
 ते भक्तिदुर्गमजरं शरणं भजन्तः ।
 पादारविन्दविभवानुभवाय कल्पाः ॥
 तिष्ठन्ति ह्यप्यपराधस्युज्जुर्गनिष्ठाः ।
 रचेति भक्तिसुतपुत्रवदेव नित्यं ॥

Colophon. ऐतिह्यं तत्परादान्ते निम्बादित्यविक्रिते ।
 श्रीभक्तिशरणसंविनो द्वादशः सन्धिरार्जितः ॥ ?
 श्रीमते निम्बादित्याय नमः ।

विषयः । १ सन्धौ आद्याचार्यानुसन्धिकथनम् । २ सन्धौ कृताचार्यानुसन्धि-
 कथनम् । ३ सन्धौ चेताचार्यानुसन्धिकथनम् । ४ सन्धौ द्वापराचार्यानुसन्धिकथनम् ।
 ५ सन्धौ कल्याणचार्यानुसन्धिकथनम् । ६ सन्धौ ब्रह्मदशानुसन्धिकथनम् । ७ सन्धौ दुत्तर्षानु-
 सन्धिकथनम् । ८ सन्धौ मताचार्यानुसन्धिकथनम् । ९ सन्धौ शम्भुयात्रमानुसन्धिकथनम् ।
 १० । ११ सन्धौ रसभावानुसन्धिकथनम् । १२ सन्धौ श्रीभक्त्यनुसन्धिकथनम् ।

No. 47. ऐतिह्यहार्दसंवेद्यं । Substance, country-made paper, 13×6 inches. Folia, 40. Lines, 12 on a page. Extent, slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1949. Place of deposit, Kailadevā Maṭha, Hatwa. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीमते भगवद्विम्बाकाय नमः ॥
 पारम्यार्थान् गुरुन् जला ह्यनुसारजारदाम् ।
 ऐतिह्यहार्दसंवेद्यं वक्ष्ये निम्बाकसंविदे ॥
 × × × ×
 विगीतं श्रूयते सत्तु यद्वाग्यो व्याप्तसंविदा ।
 निगतादिप्रमाणैः सा व्यवस्था विविच्यते ॥
 विगीतप्रमसंनृत्यै व्यवस्था विचिन्त्यतेऽपुना ।
 एते चात्रकलाः पुंसः ह्यनुसन्धिकथनम् ॥

इत्युपायं विवेकस्तु करणीयो विवेकिभिः ।

हरेस्तुर्थविभागोऽंशः कलाः षोडशभागशः ॥

End.

स्त्रैतिह्यहार्दसंवेद्य इति राजान्नुद्धृतः ।

तत् सम्प्रदायसम्बन्धान् निम्बार्कासम्प्रदायिनः ॥

यद्गामतः प्रसिद्धास्ते तस्मै भगवते नमः ।

निम्बार्काख्यानिषदाय कुमाराय नमो नमः ॥

नारदाय नमस्तस्मै निम्बादित्याय वै नमः ।

श्रीनिवासाय गुरवे भगवते नमोनमः ॥

चतुर्थगुविमोक्षकान् नैष्ठिकब्रह्मचारिणः ।

प्रणमामः सदाचार्यान्संस्कृतलपजीविनः ॥

निम्बादित्यैः सदा चिन्त्यं न देयं विगुणात्मना ।

स्त्रैतिह्यहार्दसंवेद्यं हंसैरेव विविच्यताम् ॥

Colophon.

इति ऐतिह्यहार्दसंवेद्ये कलौ युगे श्रीमत्-श्रीनिवासाचार्याधिकारे
श्रीमन्निम्बादित्याश्रुसिक्तप्रकाशितः पञ्चमोऽध्यायः । लिखितं राधाभोदन-
ब्रजवासिना हृन्दावने समाप्तः पन्थः संवत् १८४८ ॥

विषयः । १ अध्याये ऐतिह्यसुखेन निम्बार्काख्यानिषदाधिकारकथनम् । २ अ० सत्य-
युगे चतुःसनाधिकारकथनम् । ३ अ० चैतायुगे नारदाधिकारकथनम् । ४ अ० द्वापरयुगे
निम्बादित्याधिकारकथनम् । ५ अध्याये निम्बादित्यपदतिप्रमाणकथनम् । चतुर्थगाचार्याश्रम-
स्वच्छकाष्टककथनं तथा कलियुगे श्रीनिवासाचार्याधिकारकथनम् ॥

No. 48. ऐतरेयभाष्यविषयपदव्याख्यानं । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 64. Lines, 26 on a page. Extent, 1,920 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1775. Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. कस्यचिन्महर्षेरितराख्यायाः पल्लवाः पुत्रो महीदास ऐतरेयो भूम्या लब्धवरः
तस्य मन × × × अग्निर्वै देवानां इत्यादि ब्राह्मणं, अथ मन्त्रावत-
मित्यादि आरण्यचतुष्टयं च प्रादुरभूत् । तत्र विषयपदानि स्पष्टीक्रियन्ते
अग्निर्वै देवानामिति । इत्यादि ।

End. यदि पाषाणसदृशशिरस्को भवति, प्रवृत्त इत्यर्थः, तथापि त्वयं कर्म-
विशेषः शीघ्रमेव एवं सृणुते हि नस्ति इति ।

Colophon. इति अष्टमपञ्चिकायां पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः । पञ्चिकाषि समाप्ता । सायना-
चार्यविरचितमाधवीयवेदार्थप्रकाशान्तर्गतविषमपदव्याख्यानं समाप्तं ॥

विषयः । ऐतरेयब्राह्मणस्य सायनभाष्यस्य विषमपदव्याख्या ।

No. 49. कपर्दिकारिका । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 57. Lines, 12 on a page. Extent, 1,416 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Vāmanācārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. चयाशमेव वर्षानां सव्ययज्ञेऽवधिक्रिया ।

स्नानन्तरेकान्तराभिः पत्नीभिः स्यान्न शूद्रया ॥

१० । अनेक यजमानने कर्मणा ब्राह्मणेन तु ।

सह प्रयोगो यज्ञः स्यात् ताभ्यः × × स्य न कवित् ॥ ?

End. उक्तं शास्त्रं विकल्पस्तु विहतिरवगम्यते ।

छलेवोदवसानीयानुत्पृष्टानामुपायनम् ॥

Colophon. अष्टमः पटलः ।

विषयः । आपस्तम्बप्रयोगविधानकारिका विंशतिप्रश्नपर्यन्ता ।

No. 50. कण्डिकाभ्युदयः । By काश्मीरभट्टशिवस्वामी । Substance, palm-leaves, 16×1 inches. Folia, 79. Lines, 4 on a page. Akṣaras, 90 on a line. Extent, slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Sāsana, Zilla Puri, late Paṇḍit Gopināth Miśra. Appearance, tolerable. Verse. Incorrect.

Beginning. त्रील्लङ्घः शरवम् ।

सर्वज्ञतादिगुणगोचरमायर्थ्या

या ध्येया यतोऽपि यतिबन्धुरमाधयोधा ।

सामान्यनिर्धूतचतुर्विधविधमार्तिं

मूर्तिहंसां दिगंत दामवल्लीं शिवं वः ॥ (?)

अस्ति प्रथा परमदैत्यसुखाय नाभिः
 खता गजाननगुहावसिताधिबिम्बं ।
 लीलावतीति नगरी कलितावदाना
 दुर्गेव भावितरणा हरिणाङ्गनेन ॥
 या तुङ्गसौधतलकीलितकेतुदण्ड-
 षण्डैर्जवाज्जलसुचामभिपाठितानां ।
 उत्सृङ्गिनीभिरवतंसपताकिकाभि-
 र्बन्धं व्यधादिवदिवो व्रणपट्टिकाभिः ॥
 यवान्धकारिचलशकाजवैजयन्ती
 त्रिधामसारशिखरैर्मैशमैन्द्रनीलैः ।
 ओकोभिराकुलमखलितैघसिन्धु-
 विचित्रवीचिवलयस्य विद्यायसः श्रीः ॥ (?)

... ..

तस्यामङ्गीनकटकस्फुटयोरभद्र-
 सम्पृक्तशक्तिमहिमाष्टतभूरिशोभः ।
 भूभृद् बभूव बहुदर्शनभोग्यवृत्तिः
 श्रीकृष्णः प्रभुरिवेन्दुकलावचूडः ॥ इत्यादि ।

End,

तरसि हरसि वेरासुद्धसेतो विपन्ता
 वरकिरणममन्तासामिकाले हि भावं ।
 सरसमहिमबन्धापरिरङ्गन्तमाहं
 कलचतमविविधासम्पदे आसवेष्टोः ॥ ?

Colophon,

इति श्रीकृष्णभट्टशिवस्वामिनः कृतौ कृष्णभट्टाभ्युदये लीलावतीनगरीतद्वरेन्द्र-
 क्रोनविंशःसर्गः ॥

विषयः । इति श्रीकृष्णभट्टशिवस्वामिनः कृतौ कृष्णभट्टाभ्युदये लीलावतीनगरीतद्वरेन्द्र-
 वर्णनं नाम । १ । हरविचित्रपन्थासो नाम । २ । सभासंचोभो नाम । ३ । दूतसम्प्रेषणो नाम । ४ ।
 पर्वतवर्णनं । ५ । शिविरसन्निवेशो नाम । ६ । जहनुवर्णनं नाम । ७ । कुसुमक्रीडाशायो नाम । ८ ।
 सलिललीलावर्णनं नाम । ९ । दिगन्तवर्णनं । १० । प्रसाधनवर्णनं नाम । ११ । आपान
 विवशो नाम । १२ । सुरतसन्निवेशवर्णनं नाम । १३ । इति-१४ । सङ्कल्युद्धो नाम । १५ ।
 युद्धवर्णनम् । १६ । समसंस्कृतप्राकृतभाषासमावेशः । १७ ।

No. 51. “कल्पान्तर्वाच्यम्” । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 53. Lines, 26 on a page. Extent, 2,120 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Diñmañḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. पुनः प + + मति श्रुतावधिमतः कैवल्यसङ्गा विभो-
लक्ष्मणे श्रुतमन्दनो भगवता संस्थापितः स्वे पदे ।
अज्ञोपाङ्गमयः सपुस्तकगजाध्यायोपलब्धोदयः ।
श्रीसिद्धाभिषेकभूषितशेषरामात्यधिरं मन्दताम् ॥

End. यावत्सेवकरे गभक्षिकटके पते धरिणी वधूः ।
तावन्नन्तु धर्मकर्मनिरतः श्रीसङ्गमद्वारकः ॥

Colophon. इति श्रीकल्याणवाच्यं सम्पूर्णम् ।

विषयः । जैनसाधूनां कर्तव्याकर्तव्यकथनम् ।

No. 52. कल्याणमन्दिरवृत्तिः । By समयसुन्दरगणि । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 34 on a page. Extent, 288 slokas. Character, Nágara. Date, Samvat 1695. Place of deposit, Diñmañḍalācārya Mahārāja, Bālacandra Suri, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. पाश्चात्तयं जिनं नमः शिष्यायै वृत्तिरिति स्फुटं ।
कल्याणमन्दिरस्त्रीव्याख्या समयसुन्दरः ॥

End. अस्मिन् महाकवे महाकविविरचितकाव्यं प्रतिमन्त्राचरं संभाव्यते, परं
इतिकारैकवादिवाद्यायानां अभावात् न दर्शितास्ततो मयापि न
लिखिता भङ्गाः ? इत्यदुहितिकारक एव परं जीतार्थैः समुपस्थापितम्
स्वयं श्रेयाः ॥

Colophon. संवत् १९९५. इति श्रीसमयसुन्दरगणिविरचिता श्रीकल्याणमन्दिरवृत्तिः

विषयः । कल्याणमन्दिरस्त्रीव्याख्या ।

No. 53. कविकर्पटी । By शङ्खधर । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri Sañkara Maṭha. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

यः कातन्त्रसुधानिषत्कलसः साहित्यरत्नालयः

सानन्दस्फुटगद्यपद्यरचनाप्रागल्भ्यशब्दोदयः ।

षट्कर्कशतपूरपूर्ववदनः सदृत्तचन्द्रोदय-

सस्येयं कविकर्पटीकरचनाकण्ठे प्रतिष्ठायताम् ॥

यत्नादिमां गतां विधाय × × ।

श्रुतोपदेशाद्विदितोपदेशः ।

अज्ञातशब्दार्थविनिश्चयोऽपि

स्लोकं करोत्येव सभासु शीघ्रम् ॥

आदौ तावदनुष्टुपपद्येन चन्द्रवर्णनमारभ्यते ।

तत्र प्रथमपादे पञ्चाक्षरेण गङ्गाप्रवाहः । मृणालनालः । शङ्खसञ्चयः ।

इत्यादि ।

End.

अथ शार्दूलविक्रीडितं । तत्र प्रथमपादे —

विष्ण्वातो गुणशालिका गुणमयः ।

विद्याभिः परिपौडितः कविरथं ।

× × × × × ×

पुनः । वागीश्वरोऽयं नृपः । जीयादयं भूपतिः ।

भूयोपमालोक्यतां ? । विज्ञानपारायणः । विद्वानयं राजते ॥

Colophon.

इति श्रीकविराजशङ्खधरविरचिता कविकर्पटी समाप्ता ।

विषयः । नानाविधकविताप्रणयनोपयोगिनी पुस्तिका ।

No. 54. काठकोपनिषद्भाष्यटिप्पणम् । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 20. Lines, 16 on a page. Extent, 320 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, late Babu Hariścandra, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

(अस्य प्रथमतः द्वे पत्रे नमः) ।

नूनमिति — नृत्यनुक्त — पूर्वभाषादीनामपि कथायामापेक्षितं, पुरयति स

एवमुक्तः पिवेति । प्रेतौभूतोयमागतो नावलोकनीय इति मन्त्रोपेक्षा यथा
न करोति तथा प्रसादं कुर्वित्याह—किञ्च तत्प्रष्टतमिति ।

End.

नान्यद्रूपमर्चिरादिमार्गं गम्यं × × × संयोगस्य वियोगावसानत्वादित्यर्थः,
एवं शब्दस्य चिच्छब्देन सञ्च सम्बन्धः एवं चिदिति ।

Colophon.

इति शाङ्करस्य काठकोपनिषद्भाष्यस्य टिप्पणं समाप्तम् ।

No. 55. कारिकादर्पणः । By वरदकवि । Substance, country-made paper, 12 × 5½ inches. Folia, 49. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri Rājgopal Maṭha, Mohanta Śrī Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, fresh. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीमवे निगमान्तमहागुरवे नमः ।
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेशरी ।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥
प्रणोमि प्रणवस्याद्यौ दम्पतौ जगतां पतौ ।
नाभिपङ्कजनीडस्य वेधः कीरगिरोत्सुकौ ॥
वन्देऽहं निगमान्तार्यचरणाम्भोरुचदयं
यद्रेणवो नृणां भुक्तिनिर्माणपरमाश्रयः ॥
विगाहे निगमान्तार्यविष्णुपादसमुद्भवां ।
रक्षस्यवयसारार्यां विखीतसमकलषाम् ॥
आनेयं वरदाचार्यसम्पत्ताचार्यमाश्रये ।
तत्सुतं श्रीनिवासायै तारकं माहशमपि ॥
आनेयं सुन्दराचार्यममृदप्रजमाश्रये ।
सर्वज्ञः सम्प्रदायं यो बालिशं मामशिक्षयत् ॥
आनेयश्रीनिवासायै सुतोऽहं वरदः कविः ।
रक्षस्यवयसारस्य आकुर्वे कारिकाः क्रमात् ॥
जगति निगमचूडाचार्यवाचारक्षस्य-
निधिमिव जननाम्भो निर्भयः साहसिक्यात् ।
प्रकटयितुमसाधे संप्रहृत्तोऽस्मि यदा
प्रतिभुव इव तन्मे देशिका दर्शयन्ति ॥

तत्र भगवान् वेदान्ताचार्यो निखिलजगदुज्जीवनाय श्रीरहस्यप्रयसाराख्यं
मोक्षशास्त्रं प्रणिनाय इत्यादि ।

End.

गुरुरेव परायणं गुरुरेव परागतिरित्यादि स्मृतिरदाहरन्ति स्मर्त्तार इत्यर्थः ।
तस्मादिहामुच्यते च तत् पादौ आचार्यपादौ शरणमिति देशिका यासुना-
दयो विदुः सच परत्र चापि नित्यं यदीयचरणे शरणं मदीयमित्याभि
× × तस्मादाचार्यचरणावेव शरणमिति सर्व्वदा न्यस्तभरैः सुखेन
वर्त्तितव्यमिति भावः ॥

Colophon.

इति श्रीमदाचार्यवरदाचार्यचरणाम्बुजचन्द्ररीकस्य तत्सुत श्रीनिवासाचार्य-
करवैकजीवितस्य वरदकवेःकृतौ कारिकादर्पणे सम्प्रदायभागसुरीयः ।

बालस्य मेऽप्यजो धाता पितामह इवापरः ।

सारज्ञः सुन्दराचार्यः सम्प्रदायानुपादिशत् ॥

क इह निगमसूत्राचार्यसूक्तौ निगूढं

करवदरुहती स्यान्मां विना साहसिक्यात् ॥

निधिमिव जननाम्बोनिर्भयो वा तथापि

प्रतिभुव इव यन्मे देशिका दर्शयन्तु ॥

विषयः । वेङ्कटाचार्यकृतस्य रामानुजसम्प्रदायविभाजनविषयकस्य रहस्यप्रयसारनामकस्य
ग्रन्थस्य विश्वरतोऽर्थप्रकाशनादिकम् ।

No. 56. कार्तिकमाहात्म्यम् । (नानापुराणौघम्) । Substance, country-
made paper, 12×5 inches. Folia, 57. Lines, 12 on a page. Extent,
1,600 slokas. Character, Nāgara. Date V. S. 1836. Place of deposit,
Puri Śaṅkara Maṭha. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः

स्वन्द उवाच ।

यापिना पापसङ्गतं प्रसङ्ग निजवेजसा ।

हरन्ति सर्व्वतीर्थानि प्रयोगस्य बलेन हि ।

तानि सर्व्वानि तीर्थानि साधे सकरमे रवौ ।

प्रत्यन्दं निर्मलानि स्युस्तीर्थराजसमागतात् ।

प्रयागद्यापि तीर्थेन्द्रः सर्व्वतीर्थापितं मलं ।

× × × × × × ×

यत् सङ्गयन्ति पापौघमावर्षं तीर्थनायकः ।

तमेकमञ्जनादूर्जे तत्र पाञ्चनदे भुवम् ॥

... ..

प्रयागे माघमासे तु सम्यक् खानस्य यत् फलं ।

तत् फलं कार्तिके काव्यां पञ्चनद्यां दिने दिने । इत्यादि ।

End. माहात्म्यमेतदाकर्ण्य पूजयेत् तत्र वाचकं ।

गोभूचिरण्यवस्त्रैस्तु विष्णुतुल्यो यतो हि सः ।

वाचके पूजिते यस्माद् विष्णुर्भवति पूजितः ।

तस्मात् तं पूजयेन्नित्यं यदीच्छेत् सफलं व्रतम् ॥

Colophon. इति स्कन्दपुराणे कार्तिकमाहात्म्यं समाप्तं । शुभं भूयात् ।

रघुशिवसुचन्द्रैः सम्मिते विक्रमान्दे

महसि श्रमितिथौ जीवे हरेः कीर्तनस्य ।

गिरिधरद्विजवर्य्येभारचीदं सुपुत्र-

मस्तमिव हृदि स्याद् वैष्णवानां जनानाम् ॥

विषयः । इति श्रीनारदीयपुराणे कार्तिकमाहात्म्ये प्रथमोऽध्यायः । इति स्कन्दाष्टादश्वरिते ।
इति श्रीपद्मपुराणे । इति श्रीसर्वपुराणे कार्तिकमाहात्म्ये । इति पुराणसमुच्चये कार्तिकमाहात्म्ये ।
इति श्रीपुराणसारोदारे कार्तिकमाहात्म्ये । इति पुराणसमुच्चये कार्तिकमाहात्म्ये । इति
ब्रह्माष्टपुराणे सारोदारे कार्तिकमाहात्म्ये नारदपितामहसंवादे ईश्वरस्य महिमन्तोषं समाप्तं ।
इति श्रीपुराणसारोदारे कार्तिकमाहात्म्ये शालग्राममाहात्म्यं । इति सर्वपुराणे सारोदारे
कार्तिकमाहात्म्ये शालग्रामशिलानिर्णयः । इति श्रीपुराणसारोदारे कार्तिकमाहात्म्ये तुलसी-
माहात्म्यं । इति श्रीस्कन्दपुराणे जलपुत्रमाहात्म्यं । इति श्रीस्कन्दपुराणे कार्तिकमाहात्म्यं ।

No. 57. "काव्यप्रभावृत्तिः" Substance, country-made paper, 19×5 inches. Folia, 80. Lines, 12 on a page. Extent, 6,400 slokas. Character, Bengali. Date, Sana 1292. Place of deposit, Benares City, Babu Paresu Nath Ray, Kavi-rāja. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

निःशङ्के निजकायरत्नभवने मत्कायरत्नावली

रपाण्या प्रविनीचया कृतशुभापादेहिताविचरणात् ।

जातेऽप्राप्तमे समे कविमुखे सत्काव्यरत्नाकरे ।

देव्युन्मज्जनमज्जना जगति या क्रीडत्यहं तां भजे ॥

ब्रह्माभौतिकमुत्तमाधममिदं सर्वं जगत्पद्मसं ।

देवदाननिष्ठमहेलनुद्धतं खलामुखाद्यात्मकम् ॥ ?

तस्येह प्रतियोज्य यं कविरपि खद्योतमं वाङ्मयं ।

स्वच्छन्देन सुखात्मकं नवरसं ब्रह्मापरतो जयेत् ॥ ?

काव्याख्यातवणी सती गुणवती नित्यं रसोल्लासिनी ।

माषिक्याद्युपमादिरलघटितैर्भास्वत्सुवर्णात्मकैः ॥

नानालङ्कारैः सुशोभिततनुः कण्ठे प्रवक्तुः स्थिता ।

श्रोतृणां हृदयद्वताहमतिहृत् साध्वी तथाप्युचते ॥

End.

इत्येतद्विषया प्रोक्तं काव्यालङ्कारशासनं ।

नये जानन्ति जानन्ति न ते काव्ये विचारणामिति ॥

इत्याग्रेये महापुराणे अविषया प्रोक्ते काव्यालङ्कारशासने काव्यदोषलक्षणं

चयोदशोऽध्यायः ।

Colophon.

इत्याग्रेयेमहापुराणे अविप्रोक्तकाव्यालङ्कारशासनस्य गङ्गाधरकविराजकृतायां

काव्यप्रभाष्टौ चयोदशोऽध्यायस्य दृष्टिः समाप्ता सन १९८९ । १५ चैव ।

विषयः । अग्निपुराणोक्तकाव्यालङ्कारशास्त्रा ।

No. 58. काव्यादर्श टीका । By त्रिभुवनचन्द्र देव । Substance, country-made paper, 20×4 inches. Folia, 58. Lines, 8 on a page. Extent, 1,180 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Babu Nilkamal Bhattacharyya, zemindar, Glanga via Tangail. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

नमो गणेशाय ।

सर्वज्ञं सर्वहितं देवं श्रीवर्द्धमानमानस्य ।

त्रिभुवनचन्द्रेण्यं विरच्यते दण्डिनटीका ॥

विघ्नोपशमनपुण्यसम्भारभक्तिप्रकर्षं सम्प्रदायविच्छेदलक्षणं फलमवलोक्य

मङ्गलायै स्तोकमाह ।

चतुर्मुखसुखाम्भोज वनहंसवधुर्धम ।

मानसे रमतां नित्यं सर्वशुद्धा सरस्वती ॥

इत्यादि ॥

End. न केवलं रमते कीर्तिञ्च लभते कीर्तिं यशः प्राप्नोति

× × × × × × ।

गुणदोषविभागस्य प्रयोजनमेवैतत् अतः सद्भिः गुणदोषविभागजन

× × × × यत्नः कर्तव्य इति ध्वन्यते ॥

Colophon. इति विभुवनचन्द्रदेवविरचितायां दण्डिटीकायां काव्यादर्शे दण्डिनः द्वितीयः
दुष्कारविभागो नाम द्वितीयः परिच्छेदः । समाप्तश्चेदं पुस्तकमिति ॥

विषयः । दण्डिकृतकाव्यादर्शस्य व्याख्यानम् ।

No. 59. कुलमतं (तन्त्रं) । By कविशेखर । Substance, palm leaves, 15 × 1½ inches. Folia, 70. Lines, 4 on a page. Extent, 1,120 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Sukhapur, Post Jaypur, Pandit Pitāmbara Agnihotri. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः कुलदेवतायै । श्रीगुरवे नमः ।

प्रथम्य परदेवतां श्रीकमलं प्रमोदास्यदं

पुरान्तकमुरान्तकाक्षभवसौलिष्टद्वान्वितं ।

प्रकृष्टगुणघोरभं गुणपदाक्षसत्ताधुना

तनोति कविशेखरः कुलमतं परिज्ञावितम् ॥ ?

विचार्य गुणशासना शिष्यतापमानां मतं ?

मतं कुलविद्यं मतं प्रचुरतन्त्रलक्ष्यमेतं । ?

इदं कुलमतं मया सकलसत्यपक्षे हिता

क्षमध्वमयि कौलिका मयि वषं मनः कथ्यते ॥ ?

न कौलमार्गात् त्रिपुरे हन्ति मार्गः

परो नृणां ज्ञानभवाय सर्वदा ।

जीवन्मरो यद्य भवत्यमृत्युः

तुल्यः सुराणामपि दुर्लभोऽयम् ॥ इत्यादि ।

End. यत्र यत्र हि विषे न विधानं

तत्र तत्र परमागमविज्ञाः ।

वर्णने सकलभूतहितार्थाः

शोधयन्तु मम ते मततन्त्रैः ॥

शके युगखण्डविधौ परिमितेऽथ चिन्नेविधौ । ?

कलाचयदिने विचार्य निखिलागमादुच्यते ॥

सुदे कुलविदां सदा परसमाधिभाजां सुदा ।

द्विरष्टपटलैरिदं कुलमताख्यतन्त्रं कृतम् ॥

Colophon. इति श्रीकवियेश्वरविरचिते कुलमते दीपिनीविधानं नाम षोडशः

पटलः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

शुभमुस्तु सर्वजगतां श्रीदक्षिणकालिकायै नमः ॥

विवयः । इति कवियेश्वरविरचिते कौलाचारो नाम प्रथमः पटलः । इति श्रीन्यासवि-
वरणं नाम । १ । इति श्रीसपर्यायः । २ । इति बालकसंस्कारः । ४ । इति श्रीगुह्यशिख-
लक्षणं नाम । ५ । इति दीक्षाविधानं नाम । ६ । इति यन्त्रसंस्कारः । ७ । इति माला-
संस्कारः । ८ । इति पुराणं नाम । ९ । इति बलिदानविधिः । १० । इति षट्कर्म्म-
विधिः । ११ । इति वीरसाधनं नाम । १२ । इति श्वसाधनं नाम । १३ । इति योगिनी-
साधनं नाम । १४ । इति आकर्मणादिप्रयोगकथनं नाम ? । १५ । इति दीपिनी-
विधानं नाम । १६ ।

No. 60. कुलयात्राचरितम् । By लक्ष्मणमाशिक्य । Substance, country-
made paper, 10×4 inches. Folia, 93. Lines, 6 on a page. Extent,
1,500 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Khil-
pára via Noakhali, Pandit Ramgobinda Tarkālañkāra. Appearance, very
old. Prose and verse. Correct.

Beginning. प्रथमपत्रं नास्ति । आदितः द्विविधतुःपचाण्णतीव खण्डितानि अतः
प्रस्तावनां परित्यज्य प्रारम्भवाक्यं लिख्यते ॥

ततः प्रविशति यथानिर्दिष्टो राजा मन्त्री च ।

राजा । एवमेव अथ कः सन्देहः । मयि शासितरीत्यादि पुनः पठित्वा आर्य्यसुमते
पश्य पश्य—मयि जीवति सुतनूजे चरति दुरन्तश्चपोविघ्नं ।

दिनमणिनिर्मलबन्धे नव दश × × × यशोराशिः ॥

सुमति । देव प्र । तापञ्चोतिषा प्रदीप्ते + + कुतो विघ्नानां प्रचारः ।

राजा । पौराः किमिदमुचरन्ति ।

मन्त्री । यद्येवं तदा दिग्विजयानन्तरविश्रामावसरे कोपि दुरात्मा एवमाचरन्
पारनिकमुष्मन्नुभवितुमुष्कण्डते ॥ इत्यादि ॥

End. शतः परमपि प्रियमस्ति । तथापि ।
 प्रिया प्राचैर्युक्ता पुनरपि कृता मन्मथचरौ
 आचार्यौ × × × प्रियसखः ।
 परित्यक्तं रात्र्यास्यदमपि पुनर्लब्धमधुना
 किमेतस्मात्प्रेय × × × गतः । तथापीदमस्तु ।
 × × विवर्जिताः श्रुतिविदः पुष्पान् पुष्पं द्विजाः
 राजानः परिपालयन् + + धर्मैव निःशाचवाः ।
 नदन् × × प्रजा युवतयः × × दौहिताः
 सर्वे प्राशस्त्यो भवन्तु कुशला नम्यन्तु सर्वपादः ।
 इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

Colophon. इति श्रीयुतलक्ष्मणमाधिकाविरचिते कुवलययाचनामनाटके समुल्लसितनायको
 नाम नवमोऽङ्कः । समाप्तोऽयं प्रबन्धः ।
 × × × × × ×

विषयः । इति श्रीयुतलक्ष्मणमाधिकाविरचिते प्रसन्नकुवलययाचनामनाटके कुवलयया-
 चनाम्ना नाम प्रथमोऽङ्कः । इति मद्दालसापरिचयो नाम द्वितीयोऽङ्कः । इति मौक्तिकविच्छेपो
 नाम तृतीयोऽङ्कः । इति विकलकुवलययाचो नाम चतुर्थोऽङ्कः । इति मद्दालसापरिचयो नाम
 पञ्चमोऽङ्कः । इति वलितमद्दालसो नाम षष्ठोऽङ्कः । इति उन्मत्तकुवलययाचो नाम सप्तमोऽङ्कः ।
 इति अक्षतरपुरप्रवेशो नामाष्टमोऽङ्कः । इति समुल्लसितनायको नाम नवमोऽङ्कः ।

No. 61. "कुष्माण्डहोमः" । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 18. Lines, 11 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhatṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. इतीयादिषु-चतुर्षु-अनुवाकेषु-पापवधायं कुष्माण्डहोमाद्भूता मन्त्रा
 उच्यन्ते तत्र इतीयानुवाकस्यामृच्च प्रथमास्त्यमाच-यदेवा देव इत्यादि ।

End. इदानीं विधत्ते कर्मादिष्वेतैर्जुडयान् पूतो देवलोकान् समश्रुत इति
 परब्रह्मण कर्मारम्भे कुष्माण्डहोमेन पूतस्य देवलोकप्राप्तिर्भवति ।

Colophon. इति यजुरारण्यके द्वितीयप्रपाठके सप्तमोऽनुवाकः ।

विषयः । कुष्माण्डहोमविधानम् ।

No. 62. कृत्यपद्धतिः । By यादवाचार्य । Substance, country-made paper, 16×4 inches. Folia, 91. Lines, 7 on a page. Extent, 700 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayaman-singha, Pargana Āliyā, Post Jāmurki, Gram Hālāliyā, Pandit Gurudāsa Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

गृहिणामपवित्राणां क्षितार्थं कृत्यपद्धतिः ।

नला नारायणं देवं यादवेन वितन्यते ॥

ब्राह्मे सुहर्ते उत्थाय रात्रिवासस्यह्ना नेत्रे मुखे च प्रक्षाल्य द्विराचम्य
शौचार्थं जलं शुचिं स्नानिकाञ्च गृहीत्वा नैर्ऋत्यां दक्षिणस्यां वा दिशि
गृहादि × विचेपपर्यन्तं देशमतीत्य दृष्ट्वैर्भूमिमाच्छाद्यावगुण्डितनासिका
मुखशिरा दक्षिणकर्णेपरिभावेन पृष्ठलम्बितयज्ञसूत्रे मौणी पुरीषोत्सर्गं
कुर्यात् ॥ इत्यादि ॥

End.

अथ पञ्चमीव्रतं । — — — — —

— — सोम उवाच ।

भद्रं प्रश्नोत्तमं चेदं पौराणिकमनुत्तमं ।

शृणुतां पठतां नृणां × × × × × नाशनम् ॥ (?) इत्यादि ।

(अतःपरं खण्डितं) ।

Colophon.

इति श्रीयादवाचार्यकृतकृत्यपद्धतौ आक्षिप्तप्रकरणं ।

विषयः । संक्रान्तिनिरूपणं । तत्र कर्त्तव्यकर्मनिरूपणं । महानिशनिरूपणं । एकादशी-
व्यवस्था । वैशाखादिद्वादशमासकृत्यनिरूपणं । तत्र धर्मघटदानविधिकथनं । जलघटदान-
विधिः । अक्षय्यतृतीयासावित्रीव्रतदशहरत्यादीनां विधिकथनं ॥

No. 63. कृत्यप्रदीपः । By वाचस्पतिमिश्रः । Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 76. Lines, 7 on a page. Extent, 2,100 slokas. Character, Bengali. Date Śaka 1741. Place of deposit, Durgapur Post Begamganga via Noakhali, Paṇḍit Kāśicandra Nyāyapañcānana. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रणम्य पुण्डरीकाक्षं श्रीवाचस्पतिशर्मणा ।

आलोक्य मुनिवाक्यानि विप्राचारो वितन्यते ॥

आचाराकृते ह्यायुराचारादीक्षिताः प्रजाः ।

आचारादुत्तममध्यमाचारो ह्यन्यलक्षणम् ॥

अलक्षणमशुभसूचकममङ्गलचिह्नं तत् सूचितश्चाधर्मस्तज्जनितफलमेवाचारो-
विनश्यति । तथा—

सर्वलक्षणहीनोपि समुदाचारवान् नरः ।

अदधानोऽनसूयश्च शतं वर्षाणि जीवति ॥ इत्यादि ।

End.

याचायां वराहाचार्याः ।

दृष्टिः करोति दोषं तावद्वाकालसम्भवा राज्ञः ।

यावन्न भवति यानै नरपशुचरणाङ्गिता वसुधा ॥

तद्देशां समुदायायी रत्नाकरे । मणिस्थ $\times$ गुह-शुक्ल-वाल्मीकि-कास्तमय-
सिंहमकरान्यतरगुहस्थितिपूर्वराक्षणागतातिचारिगुहकसम्बन्धरूपवैराशिं
मणिस्थमाणातिचारिगुहकपञ्चयवक्तिगुहकालाविंशतिवासरेकेत्वादुक्तोत्तर-
सप्ताहगुह्यादित्यसिंहादित्यपौषादिमासचतुष्टयान्तमैकद्वितीयतमदिनाधि-
करणक $\times \times$ त्रैकविंशत्यान्यतमदिनानि निषिद्धसमयस्तदन्य एव
शुद्धसमय इति ।

Colophon.

इति महामहोपाध्यायसन्निभ-श्रीवाचस्पतिविरचितः कृत्यप्रदीपः सम्पूर्णः ।
सरस्वत्यै नमः । गुरवे नमः ।

धवजलधिमहीन्द्रचौषिमाने शकान्दे

घटमितदिनबन्धोरन्तरीये चषांघे ।

भवपदकमलं सद्गच्छ घषे बुधस्य

कलिचदिदमशेषं रामभद्रो द्विजातिः ॥

विषयः । प्रातरारम्भ विप्राणां दैनिककर्तव्यविधिविवेचनम् । तत्राचारप्रशंसाकथनं ।
प्रातःकृत्यनिरूपणं । तत्र शौचानन्तरं आचमनविधिनिरूपणं । दन्तधावनविधिकथनम् ।
प्रातःस्नानादिविधिकथनम् । तर्पणविधिकथनम् । सन्यासप्रयोगकथनम् । पूजादिविवेचनम् ।
भक्ष्याभक्ष्यविवेचनं । सायंसन्यासविधिकथनम् । अथ शयनविधिकथनम् । स्त्रीसहवास-
विधिविधानम् । अथस्त्रीसहवासानन्तरं स्नानविधिकथनम् । अथ गोभिलोक्तथानतर्पण-
विधिकथनम् । अथ गोभिलोक्तथानज्ञाने नरसिंहपुराणीयथानादिविधिकथनम् । अथ
नरसिंहपुराणीयथानान्तरं बन्धोगपरिशिष्टोक्तसन्यासवन्दनादीनां विष्णुपुराणीकृततर्पणस्य च
विधानकथनम् । अथ अमावास्यादौ पार्वत्यै विधिकथनम् । वैश्वदेवकर्मनिरूपणं । नित्य-

आदिविधिकथनम् । आभ्युदयिककालनिरूपणं । अथ वाजसनेयिशादप्रयोगकथनम् । अथापाच-
काभ्युदयिकप्रयोगनिरूपणं । अथ सपाचकाभ्युदयिकप्रयोगकथनम् । अथ समयस्य शुद्धाशुद्धि-
विवेचनम् ॥

No. 64. छण्णतापनीयोपनिषद् (उत्तरभागः) । Substance, palm-
leaf, 17×2 inches. Folia, 6. Lines, 5 on a page. Extent, 120
slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri Śaṅ-
karamaṭha. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. एकदा हि ब्रजस्त्रियः सकामाः शर्व्वरीसुषिला
सर्व्वेश्वरं गोपालं कृष्णं हि वायूचिरे ।
उवाच ताः—कृष्ण × ब्रेक्रेमै ब्राह्मणाय भैक्ष्यं दातव्यं भवति दुर्वाससेति
कथं यास्यामोऽतीर्त्त्वा जलं यमुनायाः यतः येयो भवति । इत्यादि ।

End. × × कला स्तुतिं पुण्यतमां ब्रह्मणे सखरूपिणे ।
कर्तृत्वं सर्व्वलोकानामन्तर्हानि वभूव सः ।
ब्रह्मणो ब्रह्मपुत्रेभ्यो नारदानुश्रुतं यथा ।
तथा प्रोक्तन्तु गन्धर्व्विं गच्छ त्वं खालायान्तिकम् ॥

Colophon. इत्याद्यर्च्व्वणोपनिषदि छण्णतापनीयोपनिषदुत्तरभागः समाप्तः ।

No. 65. छण्णतापनीयोपनिषद् (पूर्व्वभागः) । Substance, palm leaf,
17×2 inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas.
Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri Śaṅkaramaṭha.
Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायान्तिष्ठकारिणे ।
नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥
मुनयो ह वै ब्रह्माणसूक्तुः कः परमो देवः कुतो मृत्युर्विभेति कस्य विज्ञाने-
नाखिलं ज्ञातं भवति केनेदं विश्वं संसरतीति तदुद्बोधाच्च ब्रह्मा कृष्णो वै
परमं दैवतं गोविन्दामृत्युर्विभेति गोपीजनवक्त्रभञ्जनेन तज्ज्ञातं भवति ।
इत्यादि ।

End.

असुं पञ्चपदं सन्तमावर्तयेद् यः

स यात्यगायासतः केवलं तत् ।

(तत्पदं) अने × देकं मनसो यवीयो

× × यदेवा आमुवन् पूर्वमर्षदिति ॥

तस्मात् कृष्ण एव परोदेवस्तं ध्यायेत् तं × × × × तं भजेत् तं यजे-
दित्यौ तत्सदिति ।

Colophon.

इत्याद्यर्थोपनिषदि कृष्णतापनीयोपनिषदुपूर्वभागः समाप्तः ॥

No. 66. केनेषितवाक्यभाष्यटिप्पणम् । Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent, 444 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rajguru's Matha, Gape~~re~~ Mahallā, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः परमात्मने ।

प्रयत्नाद्यन्तरेणैव मनसादेः प्रवर्तकं ।

विदिताविदितान्यलसिद्धं ब्रह्माद्यमव्ययम् ॥

केनेषितमित्यादिकं सामवेदशाखाभेदब्राह्मणोपनिषदं पदशो व्याख्यायापि
न तुतोष भगवान् भाष्यकारः । इत्यादि ।

End.

सत्यकामः स्वयंसिद्धः सर्वेशो यः स्वशक्तितः ।

स एकान्तः प्रविष्टोऽहमुपास्यः सर्वदेहिनाम् ॥

Colophon.

इति केनेषितवाक्यभाष्यटिप्पणं समाप्तम् ।

विषयः । केनेषितोपनिषदु भाष्यव्याख्या ।

No. 67. कोषमङ्गलः । By मधुसूदन । Substance, country-made paper, 10×2½ inches. Folia, 71. Lines, 4 on a page. Extent 980 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1590. Place of deposit, Santoga via Tangail, Babu Bhuvan Candra Sen Kaviraj. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

नत्वा नारायणं कोषमङ्गलं मधुसूदनः ।

व्यातेनेऽमरसिंहस्य व्याख्यानौपायिकं मतम् ॥

सिन्धुः समुद्रेऽनन्ते च सिन्धुर्नद्यां महानसे । व्याडिः ।

अथमुदयति सुद्राभञ्जनः पद्मिनीना-

मुदयगिरिवनालौबालमन्दारदृष्टः ।

विरहविधुरकोकद्वन्द्वबभ्रुर्विभिन्दन्

कुपितकपिकपोलक्रोडताम्रसमांसि ॥

अकारो वासुदेवः स्यादाकारस्तु पितामह इत्येकाक्षरकोषः । इत्यादि ।

End.

सद्यं वामे च दक्षिणे । फलं फालं मतं भाग्ये भोगप्रत्यययोरपि । रभसः

रात्रौ नापितचाण्डालकपिनाम न कौर्त्तयेत् । एतेन दिवा कौर्त्तितलं

शुभमस्तु शकाब्दाः । १५९० ।

Colophon.

श्रीराजीवल्लोचनसेनेन लिखितमिदं सकीयपाठार्थञ्च । श्रीदुर्गाचरणे मम सदा भक्तिरस्तु ।

विषयः । अमरकोष-एकाक्षरकोष-वकार भेद-एकारभेद-उष्णवर्णभेदादिकोषाणां संग्रहणं । इदमेतस्य विशेषलं यदमरकोषस्य स्वर्गवर्गादावश्यकपदानां दृष्टान्तपूर्वकं व्युत्पत्तिकथनमिति ॥

No. 68. क्रतुरत्नमाला । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 22. Lines, 20 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariścandra Babu. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगुरुभ्यो नमः ।

क्रतुरत्नमाला लिख्यते ।

द्योम् वन्दे (...) विघ्नदृष्टकन्दे (...) पदारविन्दे । ?

यं देवमिन्द्रोपि त्रिदेववन्द्यः सन्देहभेदे तमपीह वन्दे ॥ ?

End.

पर्व्याणि सत्यमहः, ? इत्येकद्वीक्षापत्ते । अथवा पर्व्याणि द्वीक्षा, पञ्चम्या

सत्यमहः ? । नायं मीमांसकानां अभीष्टतरः पक्षः ।

(इतो नास्ति) ।

Colophon.

× × × × × × ×

विषयः । क्रतूणां सर्वविषयनिरूपणम् ।

No. 69. "चुद्रसूत्रम्" । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 29. Lines, 18 on a page. Extent, 512 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1766. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय नमः सामवेदाय, नमो मन्त्रकाचार्याय ।
 ॐ घामकामस्य कृत्तो ज्योतिष्टोमः । प्रजाकामस्य उपेयु ? जातम (...)
 रमिति स्तोत्रीयो नौधसस्यर्जुनचिं ? ब्रह्मसाम न हि वज्ररमस्य नैते
 तयोः पूर्वम् ।

End. तत्र एव सोऽन्यः कल्पो भवति इत्येतेन प्रेक्षेनावर एकान्तो द्वादशाक्षरानां
 विद्यते न पर इति न पर इति ।

Colophon. इति चुद्रसूत्रे द्वतीयः प्रपाठकः समाप्तः । संवत् १७६६ । श्रीहस्त-
 पद्धत्यां सीमवासरे ।

विषयः । सामवेदीययज्ञसम्बन्धिपदार्थनिर्वचनम् ।

No. 70. गङ्गाकवचं । (ब्रह्माण्डपुराणीयं) । Substance, country-made paper, 4½×4 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 55 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1853. Place of deposit, Puri Saṅkaramaṭha, Madhusūdana Tirthasvāmi. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । ॐ गङ्गायै नमोऽस्तु ते ।

अथ गङ्गाकवचं लिख्यते ।

ॐ नारद उवाच ।

ॐ ब्रह्मण् केन प्रकारेण सर्वपापक्षयो भवेत् ।

कथं रचेत् सुरश्रेष्ठः साधकं च सुरापगा ॥

केनैव विधिना गङ्गा त्रेयस्करी भवेद्विधे ।

यत् पाठान् सुलभं शीघ्रं तद्ददस्व पितामहः ॥ (?)

ब्रह्मोवाच ।

साधु साधु जया पुन × × × प्रकाशकं ।

कवचं ब्रह्मकवचादिषु लोकेषु दुर्लभम् ।

अप्रकाश्यं च यद् गोप्यं × × स्तुत्वा च धार्यतः । ?

त्वं त्वं पठ सदा तात यदीच्छसि स्वकं हितम् ॥ इत्यादि ।

End. तत्सर्वं चमितं देव प्रसिद्धं परमेश्वर । ?

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणे श्रीब्रह्मनारदसम्वादे श्रीगङ्गाकवचस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।
संवत् १८५३ ।

No. 71. गच्छाचारप्रकीर्णकम् । Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 135 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1871. Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नमिच्छन् महावीरं नियसंदणसंस्थिच्छं महाभाग ।
गच्छायारं किञ्चि विजडरिमोक्षु अस्मदुदायो ॥

End. गच्छायारं सुपित्तानं पयित्ता लिखु लिखुली ।
जजं जजं जहा लक्षिणं दृष्ट्वा द्रष्टव्यमप्यगो ॥

Colophon. इति श्रीगच्छाचारप्रकीर्णकं सम्पूर्णम् । सम्बच्चन्द्रवसुमुनिभूमिवर्षे मिति
कान्तिकमासे कृष्णपक्षे श्रीतत्त्वकनगरमध्ये लिखितम् ।

विषयः । गच्छानां (जैनयतीनां) आचारकथनम् ।

No. 72. गच्छाचारप्रकीर्णकटीका । By विजयविमलगणि । Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 147. Lines, 30 on a page. Extent, 7,350 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. भट्टारकप्रभु श्रीदयानन्दगुरुभ्यो नमः ।
उद्धोषं विदधे ज्ञानामिव भव्यशरीरिणां ।
गोविलासैर्निजैर्योऽसौ जीयात् वीररविश्विरम् ॥

End. शिष्यो छरिगुणा युगोत्तमानन्दविमलसूरीषां ।
निर्मितवान् वृत्तिमिमां सुपकारकृते विजयविमलः ॥
यावन्मञ्जीतले मेखयावबन्द्दिवाकरौ ।
तावत् वृत्तिरियं धीरैर्वीक्ष्यमाना जयलिङ्ग ॥

Colophon. आनन्दविमलसूरीश्वरचरणसेवक-श्रीविजयविमलगणिविरचितायां गच्छा-
चार-प्रकीर्णकटीकायां श्रीगुरुपर्वक्रमवर्णनाधिकारः समाप्तः ।

विषयः । गच्छाचारसूत्रव्याख्या ।

No. 73. गणेशाचारचन्द्रिका By दामोदर । [Substance, palm-leaf,
13×1 inches. Folia, 31. Lines, 4 on a page. Extent, 750 slokas.
Character, Uriya. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śāsana,
zilla Puri, Pandit Sādāsiva Kāvyaṇṇṭha. Appearance, tolerable. Prose
and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविप्रमत्त ।
गुणं सर्वेश्वरं मुद्धां प्रणिपत्य प्रकाशयते ।
दामोदरेण कृतिना गणेशाचारचन्द्रिका ।
ब्राह्मे मुक्तये चोत्थाय ध्यायेद्दिङ्मान् मनो गुणं ।
निश्चिरः श्वेताम्बुजान्तस्यं द्विनेत्रं द्विभुजं सितं ।
वराभयकरं शाला बन्दे मुद्रितमानसं ।
आमाङ्गुलिस्तया रक्तसिङ्गासिद्धमङ्गेश्वरं ।
मानमैश्वर्यचारैश्च सम्पूज्य प्रणमेत् ततः ।
अष्टाष्टमण्डलाकारं आश्रयं चराचरं ।
तत्पदं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ।
इति नला बहिर्भूता मन्त्रं खानाद्यंमाचरेत् ॥ इत्यादि ।

End. दक्षिणे उरगं सूतमेव सुषड्वयं न्यसेत् ।
उद्गमादपरान्तानां पर्यान्तानि विनिश्चिपेत् । ?
सूत्राणि तु गतिप्राप्तः प्रागुक्त्य प्रमुञ्चानि च ।

× × × ×

इतीदं मया तन्त्रोक्तं प्रकारान्तरं ।

Colophon. इति श्रीगणेशाचारचन्द्रिकायां सप्तमः पटलः ॥

विषयः । इति श्रीगणेशाचारचन्द्रिकायां सन्धाविधिर्नाम प्रथमः पटलः । जपविधिर्नाम द्वितीयः पटलः । वाङ्मयपूजा नाम तृतीयः पटलः । ब्राह्मणभोजनविधिर्नाम चतुर्थः पटलः । काम्यकर्म्मकरणविधिर्नाम पञ्चमः पटलः । मन्त्रवैगुण्यप्रायश्चित्तदक्षिणादानादिविधिर्नाम षष्ठः पटलः । सप्तमः पटलः ।

No. 74. गीतगोविन्दविष्टतिः By वनमालिभट्ट । Substance, country-made paper, 14×7 inches. Folia, 62. Lines, 8 on a page. Extent, 900 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1815. Place of deposit, District Chāprā, Sisoyā, Paṇḍit Rāghavaprasāda. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

स्थिराणां जङ्गमानाञ्च येन हृष्टिर्निरूपिता ।

सर्वेशाय नमस्तस्मै कृष्णाय जगदात्मने ॥

श्रीकृष्णदेवक्युपासितुं प्रविविधः ।

श्रीशिवलेशरूपया सकिशोरभक्तिः ॥

गोविन्दगीतविष्टतिं वनमालिनामा ।

भट्टस्तनोति सुकती शिवदासस्तुः ॥ इत्यादि ।

End.

कीदृशानि सारस्वतानि सारस्वतानि सारस्वतीरसभूतानि जयदेवभनिता-
स्तनेन सर्वपदार्था निराकृता इति भावः ॥

शिवदासस्तनूजेन भट्टेन वनमालिना ।

गीतगोविन्दटीकेयं रचिता शुभदास्तु वः ॥

वैशाखे कृष्णपक्षस्यैकादश्यां शुभमङ्गले ।

वाराणस्यां कृताटीका भट्टेन वनमालिना ॥

× × × × ×

वंशीरवैर्माहितमारकोटिं वन्दे सदा तं दृषमाणुजारतं ॥

Colophon.

इति श्रीगीतगोविन्दकृष्णचन्द्रसेवको दीत्यावतंसश्रीशिवदासपण्डितात्मज-
श्रीवनमालिभट्टविरचितायां (वनमालिसङ्ग्रह्यां) श्रीगीतगोविन्दटीकायां
सुप्रीतपीताम्बरो नाम द्वादशः सर्गः ॥ ० । संवत् १८१५ ॥

विषयः । गीतगोविन्दस्य व्याख्यानं ।

No. 75. गुहकृत्तौसी । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 8. Lines, 24 on a page. Extent, 325 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. दशविंशे दशे पश्यते, तं जहा अनुकम्पा १. संगर्हेचेव २. भये ३. कोलन-
तिर ४. लज्जाय ५. गारवेणात्य ६. अधस्ते पुनस्तमे ७. धम्मेय अष्टमेवते
८. काहीय ९. कथनीय १०.

End. तत्रविद्ध जहा सुयाञ्च गुहगुह संग्रहमया उभत्तीर इत्य जत्तीसङ्गत्तौस
भाउभणियाञ्च एव कुलाए १९. सिधिवयर सेन सुद्धगुह सीसेण विरयं
कुल्यमेयं पडिक्कु (. .) असद भावा भव्वा पावतु कल्लावं ४०.

Colophon. गुहकृत्तौसी सम्पूर्णम् ।

विषयः । ठावाइस्त्रवान्तर्गतदशविधदानवर्णनं, संक्षेपेण जैनमाधूनां कर्तव्याकर्तव्यनिरु-
पणं, गुर्वादीनां षट्चिंशत् गुणकथनञ्च ।

No. 76. गोविन्दराजव्रतं । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 13. Lines, 16 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Late Babu Hariscandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

युधिष्ठिर उवाच ।

येन लक्ष्मीः सकलपि नराणां भवने भवेत् ।

सकन्ति सर्वेते स्त्रीणां व्रतञ्च वद मे प्रभो ॥

श्रीकृष्ण उवाच ।

End. एतन्ने कथितं राजन् व्रतस्त्रोद्यापनं शुभं ।

श्रीकृष्णि शान्तमानं ये सिद्धास्तेषां मनोरथाः ।

भविष्यन्ति न मुन्देते तेषां लोकाश्च शान्तिताः ।

Colophon. इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे गोविन्दराजव्रतोद्यापनं समाप्तं ।

विषयः । गर्वा व्रतादिकथनम् ।

No. 77. गोपालतापनीभाष्यम् । By विश्वेश्वर । Substance, country-made paper, 15×6 inches. Folia, 29. Lines, 12 on a page. Extent, 435 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Late Hariscandra Babu. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

परमकारुणिकतया सगुणोपासनक्रमेणाधिकारिजनानर्थनिवृत्तये सच्चिदानन्दस्वरूपश्रीकृष्णार्जुनतावाप्तये च श्रीगोपालविद्यासुदीपयन्ति तापनी श्रुति-रित्यादि ।

End.

नारदाय इत्यत्र पञ्चम्याः सुपां सुलुगितिस्तत्रेण ङादेशः, भवसंताप-संतानशतनी तदर्थबोधिनी टीका जनार्दनविनिर्मिता श्रीकृष्णप्रीतये कृष्णे जयति ।

Colophon.

श्रीमद् विश्वेश्वरविरचिता गोपालतापनी टीका समाप्ता शुभमस्तु ।

विषयः । गोपालतापन्युपनिषद्वाक्या ।

No. 78. गोविन्दवृन्दावनं (वृहद्भौतमीयं) । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 35. Lines, 12 on a page. Extent, 1300 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkaramaṭha Madhusūdana Tirthasvāmī. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीराधाकृष्णार्जुनाय नमः ।

पुण्डरीकपुरे पूर्वं सकलद्रुमकानने ।

सुमेरोरुत्तरे शृङ्गे रत्नभूमिसुखावहे ॥

विचित्रचित्रसुभगे सुवर्णबालुकान्विते ।

समानोदितचन्द्रार्कसद्युतौ मणिमण्डपे ।

कल्पवृक्षवनान्तःस्थे नानापल्लिविघूर्णिते ॥

सुखं तावत् समासीनाः शौनकाद्या महाशयाः ॥

शौनकः पर्वतोगाधिर्मरीचिर्दधीचिस्तथा ।

शान्तातपः सुनीतिश्चेत्यन्येऽपि सुनिसत्तमाः ॥

स्मरन्तः कृष्णमाद्याश्च बोधयन्तः परस्परम् ।
 जपमृष्टादशाष्टीं × × × × ॥
 कदाचित् पर्यटनेको नारदो ब्रह्मणः सुतः ।
 यद्वदन्त्या तत्र यातः कर्षणीं चिन्मयीं धनम् ।
 संभ्रमादुत्थिताः सर्वे नत्वा दत्त्वा वरासनं ।
 उपविष्टं मुनिवरं पादार्घ्याचमनीयकं ।
 भूयो भूयोऽपि मुनये स्मृततां वाचमप्यदुः ।
 मुने त्वं ब्रह्मणः श्रेष्ठः सुतो ब्रह्मा इवापरः ।
 वयं तवोपदेशेन रतामः कृष्णवर्त्मसु ।
 संसारसागरे घोरे विषयघाटमकुले ।
 पुत्रदारघनावर्ते बह्वपन्नवपङ्क्तिने ।
 जायन्ते च विद्यन्ते च तेषामन्तो न विद्यते ।
 तस्मिन् तत्प्रसादेन केन ते जीवजातयः ॥

नारद उवाच ।

एवं वया पुरा श्रुतो ब्रह्मा लोकोपितामहः ।
 तथा वः कथयिष्यामि यथा प्रोक्तं स्वयम्भुवा ॥

ब्रह्मोवाच ।

अज्ञानवृक्षराशौनामग्रिमनुरयं मुने ।
 हृत्पद्मं मध्येमन्त्राणां मन्त्रराजो दशाक्षरः । इत्यादि ।

End.

सर्वेष्वेतेषु दोषेषु माधुकैः समाहितः ।
 जुहुयादक्षमन्त्रेण वृतेनाद्योत्तरं शतम् ॥
 महापूजाञ्च देवस्य कुर्यात् तदोपशान्तये ॥

Colophon.

इति श्रीगोविन्दहस्तावने परमरहस्ये वृक्षद्वीतमीये पञ्चविंशः पटलः ।
 श्रीराधाकृष्णार्था नमः ॥

विषयः । इति श्री गोविन्दहस्तावने परमरहस्ये वृक्षद्वीतमीये १मः पटलः । १यः पटलः ।
 १यः पटलः । २यः पटलः । ३मः पटलः । ४ठ—१५ पटलाः ।

No. 79. गौरीजातकं । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 135 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1865. Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

नमामि गौरीं शिरसा वागर्थप्रतिपत्तये ।
जातस्ये अद्य विस्तृत्यां विस्तारो धुनाधुना । ?
क्रूरचेने यदा जन्मास्मिमितो लग्ननाथकः ।
अर्द्धजीवो यदायातो अष्टवर्षं स जीवति ॥ इत्यादि ।

End.

लग्ने पापव्यये पापनिधने पापसंस्थितः ।
तदा मातृभयं विद्यादशे चतुर्थे तु ॥ ?

Colophon.

इति श्रीगौरीजातकं समाप्तम् ॥ संवत् १८६५ ।

विषयः । जातकलग्नशुभाशुभफलकथनमुखेन मातृरिष्टादि कथनम् ॥

No. 80. ग्रहचक्रविवरणं । By कृष्णरथ । Substance, palm leaf, 14×1½ inches. Folia, 76. Lines, 4 on a page. Extent, 1,150 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः ।

श्रीकृष्णचरणौ नत्वा तरणीं विघ्नवारिधेः ।
विष्टतिर्यङ्चक्रस्य गणकप्रीतये ब्रुवे ॥
ग्रन्थारम्भे विघ्नविघातार्थं ग्रहराजं स्तुत्यं प्रणमति
यः कर्त्ता जगतां भर्ता संहर्त्ता महसां निधिः ।
प्रणमामि तमादित्यं वहिरन्तस्मोपदं ॥
तं आदित्यं स्तुत्यं प्रणमामि नमस्करोमि ॥ इत्यादि ।

End.

कृष्णपक्षे त्रयोदश्यां मघा × × करे रविः ।
यदा तदा गजच्छाया शङ्खं पुष्पैरवाप्यते ॥
कृष्णपक्षे त्रयोदश्यामाश्विनकृष्णत्रयोदश्यां ।
महाबलक्षणे यदि चन्द्रः दक्षानक्षत्रे रविस्तिष्ठति ॥

अग्निन् योगे गजाङ्गाया भवति । तत्र श्राद्धं पुष्पैरवाप्यते । आश्विनहृत्पुष्प-
वयोदसीरे मघारे चन्द्रश्चिव हस्तानक्षत्रे रविश्चिव इन्द्राङ्गु गजाङ्गाया
योगः कृत्ति । अथ श्राद्धं कृत्ते पुष्पं होतुम् ।

+ + + + +

वेमन्ते लेखि यित्वा स्वरूपे व्याख्यानं कर्तुम् ।

Colophon. इति श्रीहृत्पुष्पविरचिते संस्कृतदेशभाषाभ्यां प्रहसकविवरणे अगस्त्यो-
दयादिनिरूपणाख्या द्वादशोऽध्यायः । समाप्तः ।

विषयः । इति श्रीहृत्पुष्पविरचिते संस्कृतदेशीयभाषाभ्यां प्रहसकविवरणे मध्याधिकारः
समाप्तः प्रथमोऽध्यायः । इति श्री..... स्फुटाधिकारो नाम द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।
इति श्री..... तिथ्याधिकारो नाम । ३ । (चतुर्थी नास्ति) इति श्री..... नक्षत्रचक्राद्या-
धिकारो नाम । ५ । इति श्री..... वक्रनिरूपणं नाम । ६ । इति श्री मङ्गलादि-
प्रहाराणां चक्रकेन्द्रादिनिरूपणं नाम । ७ । इति श्री..... चक्रचक्रार्थादिनिरूपणं नाम । ८ ।
इति श्री षष्ठी संवत्सरनिरूपणाख्या । ९ । इति श्री..... अयनांशचरदिनाङ्कादि-
निरूपणाख्या । १० । इति श्री..... लग्नसाधनाख्या । ११ । इति श्री..... अगस्त्योद-
यादिनिरूपणाख्या । १२ ।

No. 81. ग्रहादर्शपत्रम् । By निधिमिश्रदैवज्ञ । Substance, country-
made paper, 9×4 inches. Folia, 7. Lines, 12 on a page. Extent
338 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1871. Place of deposit,
District Chāprā, P. O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Paṇḍit. Appear-
ance, tolerable. _ Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

गणेशं गिरं गोपिकावल्लभं च ।

गुरोः पादपद्मं यद्वा न भास्करादीन् ॥

प्रथम्याय कुर्वे ग्रहादर्शपत्रम् ।

मतं भास्करादीन् निधिः संनिरीक्ष्य ॥

पद्मप्रसिद्धो न शङ्को गताब्दको-

न्यपेक्षितैर्वैदिकैर्विभाजितः ॥ इत्यादि

End.

गतगम्यदिने: × × × × ।

पुस्तकालयभवेद्गुरुः ॥

अवधपुरनिवासी श्रीनिधिर्विप्रवर्यः ।

सकलग्रहगतिज्ञः सर्वसिद्धान्तरीत्या ॥

विबुधजनहितार्थं श्रीग्रहादर्शपत्रं

विधुनगवसुचन्द्रे वैक्रमेन्द्रे अकार्षीत् ॥

Colophon. इति श्रीनिधिमिश्रदैवज्ञविरचिते ग्रहादर्शपत्रे ग्रहस्पष्टाधिकारः समाप्तः ॥ संवत् १८७१ ॥

विषयः । ग्रहाणां मध्यमाद्यधिकारकथनम् । दिनगणना-नित्यग्रहानयनादि कथनम् ॥

No. 82. चतुरनुयोगव्याख्या । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 6. Lines, 20 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīmaṇḍalā cārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. इह प्रवचने चलारोनुयोगः, तद्यथा चरणकयटानुयोगः, धर्मकथानुयोगः, गणितानुयोगः, द्रव्यानुयोगश्च ।

End. अस्माभिः प्रति पा (...) प्राग्व्याख्यातोऽनुयोग एकैकः सकलायां गाथायां, चतुरनुयोगास्तु पृथग्धुना, इति ।

Colophon. इति चतुरनुयोगव्याख्या सम्पूर्णा ।

विषयः । जैनचतुरनुयोगव्याख्या ।

No. 83. चन्द्रोन्मीलनदीपकं । Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1718. Place of deposit, Zilla Medinipur, post Garveta, gram Khunverā, Babu Vaikuṇṭha Nāth Chakravartī. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

द्वितनयः क्षितिराक्षिताक्षतिवाहिन्या मृगेन्द्रवाहिन्याः ।

सकलचराचरशिरसि परागपदं नमामि ॥ (?)

दैत्यराज इदं वक्ष्ये जगत्त्रिन्नासुदीपकं ।

मणि श्रुतिर्विदः कण्ठे बुद्धिनिर्मलकारकं ।
 लाभालाभं सुखं दुःखं जीवितं मरणं तथा ।
 जयः पराजयः सम्भिर्गमागमविनिययः ।
 लुकचिन्ता च तथा सृष्टि राजावस्थादि कौतुकं । (२)
 एतत् सर्व्वं महाशास्त्रे चन्द्रोन्मीलनदीपके ॥
 ज्ञानदीपकमादाय वर्त्तिं कृत्वा सदचरैः ।
 स्वरारोहेण संयोज्य ज्वालयेदुत्तराधरैः ॥
 चक्रपटलपयशा वर्गा उक्तास्तेषु वर्गेषु हि बलं शुभाशुभं सर्व्वं ।
 एतच्च जगत् सर्व्वं व्याप्तमचरमस्माभिः ॥ इत्यादि ॥

End.

प्रश्नस्य वर्गदर्शनादेव यो दृश्यते स एव प्रश्नाक्षरं निरूप्यते यद्दर्शस्य
 प्रथमाक्षरं तद्दर्शस्य प्रथमाक्षरं भवति वर्गस्य प्रधानं आलिङ्गिते अधिके
 आलिङ्गितं चतुर्थं अभिधूमिते ।
 दग्धेन पक्ष्मो वर्गो विलोमो धूमिताधरैः ॥
 अवर्णा यदाभिधूमिता भवन्ति तदा वैपरीत्याय चतुर्थो वर्गो गृहीतव्यः ।
 इति स्वरार्थचतुर्थप्राप्तिः ।

Colophon.

इति सारोद्धारे चन्द्रोन्मीलनशास्त्रे ज्ञानपटलः समाप्तः । शकाब्दाः ।
 १०१८ । ५ । १६ ।

विषयः । लाभालाभादिनिरूपकवर्गनिरूपणं । वर्गाणां न्यासविधिः । स्वराणामुत्तराधर-
 रूपेण निरूपणं । योनिनिरूपणं । दग्धसमयादीनां निरूपणं । मृत्वाक्षरनिरूपणं । जीवित-
 मरण-सुख-दुःख-जय-पराजयादिनिरूपणं । कालनिरूपणं । चक्रपटलनिरूपणं । लग्नभेदे
 वर्गाणामवस्थानात् फलभेदकथनमिति निष्कर्षः ॥

No. 84. चयनप्रदीपः । By नरसिंह वाजपेयौ । Substance, palm-
 leaf, 15×1 inches. Folia, 51. Lines, 3 on a page. Extent, 1,000
 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Damodarpur
 Śāsana, zilla Puri, Late Paṇḍit Gopināth Misra. Appearance, old.
 Verso. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।
 एकाहोनिमसवादिरपि सम्यगनुष्ठितः ।
 यद्विभनोरथप्राप्तिस्तस्मै नु चरये नमः । (२)

श्रीनृसिंहं नमस्कृत्य कात्यायनमुनीन् गुरुन् ।
 चयनस्य प्रदीपोऽयं नृसिंहेन प्रणीयते ॥
 अग्निः सोमक्रतोरङ्गमनारभ्य श्रुतोऽप्यसौ ।
 लिङ्गाद्वाक्याद्देशिकश्च नियतो हि महाव्रते ॥
 न स्यादग्निष्टोमसंस्थे विद्यामग्निनिधानतः ।
 अग्निष्टोमपरं वाक्यं विष्णुतावेव सङ्गतं ॥ इत्यादि

End.

एवं साङ्गेभिर्निर्गते चयने इतः परं त्यजेत् ।
 यावज्जीवं पश्चिमांसं × × वर्षति धावनं ॥ (?)
 नोपेयाद्वनितां शूद्रासथं धर्मो युगान्तरे ।
 द्वितीयचयने भार्य्यां चचां वैश्याश्च वर्जयेत् ॥
 तृतीयचयने विप्रो ब्राह्मणीमपि वर्जयेत् ।
 अयन्तु नियमः पुंसः सन्भवेन कलावपि ॥

 इत्यग्निचिद् वाजपेयी नरसिंहविनिर्मितः ।
 चयनस्य प्रदीपोऽस्तु प्रीतये सुरवैरिणः ॥

Colophon.

इति श्रीमहामहोपाध्यायाग्निचिद्वाजपेयिनरसिंहमिश्रविरचितचयनप्रदीपः
 समाप्तः शम्भुकरमिश्रेण लिखितोऽयं चयनप्रदीपः ।

विषयः । यज्ञविधिविधानं ।

No. 85. जगन्मोहनं । By लक्ष्मणाचार्यः । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 243. Lines, 11 on a page. Extent, 3,600 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

प्रह्लादभोजसुरासुरेन्द्रनिलयस्फुर्जत्किंनोऽज्वल-
 ज्योतिर्लीढपदारविन्दयुगलस्रवस्वरूपी रविः ।
 ब्रह्माण्डोदरसंस्थिताखिलजगद्ध्वान्तस्य रुधिरसं-
 यः कुर्वन् सद्यसा जगत्यनुदिनं पर्य्येति कालात्मकः ॥

ज्योतिः शास्त्रं समग्रं प्रथमपुरुषतः स्वर्णगर्भादुविदिता ।
 पूर्वज्ञाते पर्यखिलमुनिवरगणाः प्रार्थनायां चकार ॥ ?
 तच्चेदं विश्वरूपं ब्रह्मपदनिर्गुणैर्गुणमध्यात्मरूपं ।
 शश्वत् सर्वप्रकाशं ग्रहचरितविदां निर्मलं ज्ञानचक्रः ॥
 स्कन्धद्वयं हतविचित्रमर्थगम्भीरमादावधुना यदुक्तं ।
 तत्कर्मणः स्कन्धमिदं तृतीयं वक्ष्ये जगन्मोहननामधेयं ।
 + + + + । इत्यादि ॥

End.

आरमं स्पृशेन्मूले यदा पृच्छति पृच्छकः ।
 सर्वस भवेत्तस्य नावकार्या विचारणा । ?
 देवगृहे नदीतीरे स्थाने चैव मनोरमे ।
 उपविश्य यदा पृच्छेत् तदासिद्धिमवाप्नुयात् ॥
 + + + +
 सुखोपविष्टे दिक्स्थले पृच्छके सिद्धिरोहिता ।
 विदिक्स्थे च दुरासीने कार्यसिद्धिर्न जायते ॥

Colophon.

इति श्रीसारङ्गसाधुवचनामृते भट्टश्रीलक्ष्मणाचार्यविरचिते जगन्मोहने
 अङ्गस्यर्णविद्या नाम द्विनवतितमोऽध्यायः समाप्तः ॥ शुभं भूयात् ।

विययः । १ अध्याये शास्त्रवितारकथनं । २ दैवज्जलक्षणकथनं ॥ ३ दृष्टाध्यायः ।
 ४ वत्सरशरीराधिपतिनिर्णयः ॥ ५ सम्वत्सरफलादिकथनं । ६ ऋषमन्तिशस्त्ररसनीरसाधिप-
 फलकथनं । ७ रवेराष्ट्राप्रवेशफलकथनं । ८ गुरुदयाब्दफलकथनं । ९ रविचारादिकथनं ।
 १० चन्द्रचारकथनं । ११ भौमचारकथनं । १२ बुधचारकथनं । १३ गुरुचारकथनं ।
 १४ शुकचारकथनं । १५ शनिचारकथनं । १६ राहुचारकथनं । १७ केतुचारकथनं ।
 १८ ग्रहणफलकथनं । १९ परिवेशकथनं । २० कालनिर्णयः । २१ संक्रान्तिफलकथनं । २२ अरिष्ट-
 सूचकाध्यायः । २३ अङ्गप्रदीपदृष्टिशुभिनादिनिर्णयः । २४ कालज्ञानं । २५ सुखप्रादि-
 निरूपणं । २६ दुःखप्रादिनिरूपणं । २७ तिथिफलादिकथनं । २८ वारादिकथनं ।
 २९ नक्षत्रफलकथनं । ३० योगादिकथनं । ३१ करणादिनिरूपणं । ३२ तारावलादिकथनं ।
 ३३ लग्नगुणादिफलकथनं । ३४ लग्नसंज्ञाकथनं । ३५ सुहृत्संज्ञाकथनं । ३६ अवयोगकथनं ? ।
 ३७ नक्षत्रदशादिकथनं । ३८ अवयोगपञ्चोत्पातकथनं । ३९ अमृतयोगमिहयोगादिकथनं ।
 ४० स्वपक्षमस्यापनं । ४१ गुणदोषापवादकथनं । ४२ अष्टकमैलक्षणं । ४३, ४४ प्रत्येकाष्टकवर्ग-
 लादिकथनं । ४५ प्रसाराष्टकफलकथनं । ४६ गण्टादिकथनं । ४७ प्रतिपदादिनिर्णयः ।

४८ रजस्वलाशुद्धादिकथनं । ४९ आधानकथनं । ५० पुंसवनादिकथनं । ५१ सीमन्तोन्नय-
नादिकथनं । ५२ सुतकर्मकथनं । ५३ यक्षयोनिभेदकथनं । ५४ यक्षवलादिकथनं । ५५ प्रश्नाधि-
कारः । ५६ शुक्रप्रोक्तारिष्टादिकथनं । ५७ उपस्रुतिकाध्यायः । ५८ गर्ग-यम-वराहप्रभृति
प्रणीतद्वितीयप्रकारारिष्टकथनं ॥ ५९, ६० राजयोगादिकथनं । ६१ राजयोगभङ्गादिकथनं ।
६२ लग्नांशगुणकथनं । ६३ प्रभावफलकथनं । ६४ नक्षत्रजातकान्तर्भूतमहादशानन्दशानिरूपणं ।
६५ पञ्चविधदशभेदकथनं । ६६ स्त्रीजातककथनं । ६७ स्त्रीलक्षणकथनं । ६८ सामुद्रिकलक्षण-
कथनं । ६९ नामकरणकथनं । ७० कर्णवेधकथनं । ७१ अन्नप्राशनकथनं । ७२ चौरकर्मकथनं ।
७३ चोरस्त्रीकाराङ्कुरार्पणकथनं । ७४ उपनयनविध्यादिकथनं । ७५ विवाहशकुनप्रश्नकथनं ।
७६ कालशुद्धिकथनं । ७७ महादोषकथनं । ७८ हत्याकृत्यविवेकः । ७९ विवाहान्तर्भूताष्टा-
दशकूटादिकथनं ॥ ८० मुहूर्तनिरूपणं । ८१ विवाहलग्नद्वादशकथनं । ८२ गृहप्रवेशकथनं ।
८३ वास्तुनिरूपणं ॥ ८४ विजययात्राप्रश्नकथनं । ८५ केतुचिकोणाश्रितयोगकथनं ।
८६ समरयात्रादिकथनं ॥ ८७ सकलदेवप्रतिष्ठापनकथनं । ८८ राजाभिषेककथनं । ८९ राज्ञां
मन्त्राभिषेककथनं । ९० वस्त्राध्यायः । ९१ सर्वकर्ममन्त्रग्रहणादिनिरूपणं । ९२ अध्याये गृह-
गोधिकाराशान्त्यङ्गस्पर्शविद्यादिकथनं ॥

No. 86. जयतीर्थविजयटीका । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 40. Lines, 12 on a page. Extent, 960 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Pandit Vāmanācārya, Bibihāṭī. Appearance, old. Prose. Correct. Incomplete.

Beginning.

श्रीवेद्यासाय नमः ।

श्रीरामं श्रीरमादासं दोषदूरं गुणाकरं ।

वन्दे ह्रीं श्रीमदानन्दतीर्थपूर्वान् गुरुनपि ॥

End.

उरभक्तेः उत्कृष्टभक्तेः वश्यस्य अधीनस्य मम विभूषणं अलङ्कारः भवतु
भूयात् भक्त्याकृत + + दपि स्यात् कर्मलोके श्लाघनीयमिति भावः ।
(इतोनास्ति) ।

Colophon.

विषयः । माध्यजयतीर्थदिग्विजयब्राह्मण !

No. 87. जातककल्लोलः । By रघुनन्दन । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia, 71. Lines, 12 on a page. Extent, 1,800 slokas. Character, Nāgara. Date Sam 1913. Saka 1778 ? Place of deposit, District Chāprā, P.O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा जातककल्लोलं आनन्दाय विपश्चिता ।
शरदे भास्यकेशांश्च तनोति रघुनन्दनः ।
यत्नाज्जातकग्रन्थानि संविलोक्य करोति वै ।
वराहमिहिरादीनां सत्यादीनाञ्च सम्मतं ।
++++ भेष्येक राशयः स्युरजादयः ।
नवभिर्नवभिः पादैः पूर्वतः क्रमतो धिया ॥ इत्यादि ।

End.

अथ दिनदशा ।

वेदघ्नं जन्मनक्षत्रं तिथिवारसमन्वितं ।
ग्रहेणैव हरेद्भागं शेषं दिनदशा भवेत् ।
क्रोधं क्षान्तिं सुखं श्लोकं ++ प्राप्तिं भयं पुनः ।
ज्ञानं कलिं महाभृतिं नृणां कुर्वन्ति खेचराः ।
श्रीमज्जातककल्लोलमकरोदघुनन्दनः ।
श्रीमत्फलक्षणपुत्रस्तु सर्वजातकसम्मतं ।
मोदायविबुधानां च शिष्याणां हितवे मुदा ।
अकारि जातकग्रन्थः श्रीमता सर्ववज्रभः ॥

Colophon.

इति श्रीरघुनाथपण्डितविरचिते जातककल्लोले अष्टोत्तरीदशविंशो-
त्तरीदशाफलाध्यायो द्वादशपरिच्छेदः ॥ शिखी शशि ग्रह चन्द्र मिते समे
गजमुनिस्वरचन्द्रमिते शके ... लिखितं ॥

विषयः । १ परिच्छेदे राशिप्रभेदादिकथनं । २ पः रिष्टादिकथनं । ३ पः रव्यादि-
भावफलकथनं । ४ पः षड्वर्गफलादिकथनं । ५ पः एकादिषड्वर्गयोगफलकथनं । ६ पः राशि-
ग्रहसंयोगे योगफलादिकथनं । ७ पः ८ पः अयनांशगुप्तपञ्चाङ्गादिफलकथनं । ९ पः स्त्रीभाव-
फलकथनं । १० पः अष्टकवर्गादिचक्रकथनं । ११ पः परमायुर्लाघ्निकदशयोगिनीदशादिकथनं ।
१२ परिच्छेदे अष्टोत्तरीविंशोत्तरीदशाफलादिकथनं ॥

No. 88. जातकर्मपद्धतिः । By दिवाकर । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 8. Lines, 18 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Lato Babu Hariścandra. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीमच्छिवाख्यं + + + तितज्ञ-
चक्रचूडामणिं सज्जनदृष्टवन्द्यं
विदुर्वि यं धिषसेनतुल्यं ।
तद्वौमि नित्यं धिषणाभिहितोः ।
श्रीकेशवश्रीपतिसुन्दरादि-
प्रणीततन्त्रादधिगत्यसारं ।
प्रकाशयते सुज्ञदिवाकरेण
पद्यांशुभिर्जातकमार्गपद्मं ॥

End. नन्देन्दुवर्षेण मया कृतोयं
ग्रन्थोरवेः पादयुगप्रभावात् ।
शाकेनगाधोधिशरेन्दु तुल्ये १५४७
प्राच्यप्रबन्धान् परिभाष्य सम्यक् ॥

Colophon. इति श्रीसकलचक्रचूडामणिश्रीकृष्णदेवज्ञसुतश्रीममृसिंहगणकस्य सुतेन दिवा-
करेण विरचितायां जातकर्मपद्धतौ ग्रन्थ + + + पलङ्कारः ।

विषयः । जातकर्मविचारः ।

No. 89. जातकार्णवसङ्ग्रहः । By वराहमिहिर । Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 84 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Medinipur, post Garvetá, gram Khunverá, Babu Vaikunthānāth Chakravarti. Appearance, tolerable. Generally prose. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीरामः ।

नवशैलेन्दुरामाद्याः शकाब्दाः कालवत्सराः ।
कल्याद्यब्दगणः प्रभाकरहृतयैचादिमासैर्युतः
चिख्यः खाद्रिहृताप्रयुक् सुरहृतेर्लब्धादिमासैर्युतः ।

स्वविघ्नः सतिथिर्दिधापिषडतस्त्रियोमशैलीकृतो

हीनो × × × × शितनिशार्द्धे सावनोऽर्द्धगणः । इत्यादि

End.

प्रतीच्याच्च तथा ज्ञेया नूने देशान्तरे सति ।

एवं क्रमेण संक्रान्ते मेषवारादिको भवेत् ।

मेषवारादितो ज्ञेया × × × × × × ॥

Colophon.

इति श्रीवराहमिहिराचार्यविरचितजातकार्णवसंग्रहः समाप्तः ॥

विषयः । गुणकहेदकनिर्णयः । मध्यभुक्तिनिरूपणं । ज्ञायाधिकारनिर्णयः । चन्द्रप्रदण-
निरूपणं । सूर्यप्रदणनिरूपणं । संक्रान्तिनिर्णयः ।

No. 90. जातकालङ्कारटीका (बालबोधिनी) । By नर्मदागिरि ।

Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 112. Lines १
Extent, 1,344 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1890. Place of
deposit, Benares City, Late Babu Hariscandra. Appearance, new.
Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

सानन्दमिति यत्पूर्वमिति, गणेशः अहं सिद्धिसदनं लम्बोदरं भारतीयं
सूर्यादिप्रदमण्डलं, हृदये स्थितं निजगुणं तान् भक्त्या सानन्दं यथा स्यात्
तथा प्रणिपत्य तत् + + + जातकं श्रीमच्छिवानुक्त्या सगंधराहते कुर्वे
अस्मि ।

End.

गद्यैः पटीरिति श्रीगणेशेन अस्मिन् जातके वंशाध्यायः सम्पूर्णतः अन्यत्
मय्यं पूर्वं व्याख्यातं ।

Colophon.

इति श्रीनर्मदागिरिणावधूतेन विरचितायां बालबोधिनीं जातका-
लङ्कारटीकायां वंशाध्यायः ।

विषयः । जातकालङ्कारव्याख्या ।

No. 91. श्रीजिनशतकम् । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 16 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1771. Place of deposit, Benares City, Dīṃmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः ।

श्रीमद्भिः स्वेभ्यं ++ भि भूवनमवि ++ वत् तापरत्पेय शश्वत्
सत्स्वयम्प्रादशेषु प्रभुषु किमिति सन् म ++ ने वोपवक्ताः,
सूय्यं वीर्यादह्यार्या दभि भवितु मिवा ++ श्वोयस्य दीप्राः ।
प्रोत्स्यं ++ यम्प्रभवन (...) भुवः सत्रिये ++ तान्निनोवः ।

End.

यां रत्तां वा विवेकी बद्धविधविपदां भेदिकां दैन्यशून्यान्
युष्मान् मान्याग्रगणान् नव न ++ श्या वागसौ वाग् विधेयात् ।

Colophon.

इति श्रीजिनशतके वर्णसा वाग्वर्णसो नामचतुर्थः परिच्छेदः सम्पूर्णः
संवत् १७७१ चैत्र पूर्णिमायां ।

विषयः । जिनस्तुतिः ।

No. 92. जिनसहस्रनाम । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 13 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīṃmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, very old. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीसर्वज्ञाय नमः ।

अर्चद्गामपि कर्णाभ्यां युन्वन् वाचा समुच्चयन्
जीवः पीवरपुण्यश्रीर्लभते फलसुत्तमम् ॥

End.

बन्धानां सूतदं ++ चीणा ++ जीवितप्रदं
++ ग्रहविध्वंसी श्रवणात् पचनात् जपात्
इति श्रीअर्चत् सहस्रनामसमुच्चये दशमः प्रकाशः ।

Colophon.

इति श्रीअर्चत्सहस्रनाम सम्पूर्णम् ।

विषयः । जिनसहस्रनामकथनम् ।

No. 93. जिनस्तुतिमाला । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 7. Lines, 15 on a page. Extent, 280 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1834. Place of deposit, Benares City, Dīpamāṇ-ḍalācārya Mahārāja Bālacandra Suri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अस्य प्रथमपत्रं नास्ति ।
 लसद्गु (...) न्यभिनन्दननन्दिता सुरवधूः परमोदरः ।
 स्मरकरीन्द्रविदारणकेशरिन् सुरवधूनयनः परमोदरः ।

End. क्षणश्चिह्नचिह्ने + + कटोत्तल कण्ठोद्भटे
 संस्थिते भव्यलोकल + + +
 विक्रेपरमवस्त्रतरां गजाराव सन्न (...) भायाति भायाजिते
 वामनाहारतारावल्लभे मदा ।

Colophon. इति श्रीमहावीरस्तुतिः ।

विषयः । जिनस्तुतिः ।

No. 94. ज्ञानालङ्कृतमञ्जरी । Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Chakradhā via Narāyan-ganja, Pandit Pūrṇa Candra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः सच्चिदे ।
 विलोचनं नमस्कृत्य जगदीशं दिग्गमरं ।
 नीहारादौ मया प्रोक्ता ज्ञानालङ्कृतमञ्जरी ।
 अथ नीहारादिभिः कालावेदने युगपद्वज्रभिः प्रप्रेक्ष्यते विषयपार्श्व-
 ज्ञानाय चूडामणैः प्रपञ्चाक्षरे नाना प्रश्नान् पर्यालोच्य आर्याचतुष्टयमाह ।
 अकचटतपयशा कविकुजगित सौम्यजीवशैरीणां चन्द्रस्य च निर्दिष्टा
 माद्यष्टौ × × ॥ इत्यादि ।

End. अथ मध्ये × × चिन्तयोः प्रकारान्तरं । पञ्चधा पुनः ।

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । प्रश्नाच्चरानुसारेण लग्ननिरूपणं । तेनैव जन्मलग्नज्ञाननिरूपणं । लग्ननिरूपणा-
द्वाशिनिरूपणं । प्रश्नाच्चरेण जीवधातुभूलनिरूपणं । देवनिरूपणं । मनुजनिरूपणं । पक्षि-
निरूपणं । पदनिरूपणं । लिङ्गितादिनिरूपणं ।

No. 95. ज्यैष्ठमाहात्म्यम् (जैमिनीयं) । Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 42. Lines, 14 on a page. Extent, 420 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Late Babu Hariścandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा साम्बरमानाथं द्युमणिं साम्बजाम्बिकां ।
ज्यैष्ठमासस्य माहात्म्यं वक्ष्ये प्रीत्यै विदां भुवि ॥
सुवर्णैतरशैलेन्द्रे सुखासीनं जटाधरं ।
उपगम्येधरी माता जगतां ह्रिमशैलजा ॥

End.

भविष्यन्ति नरा गौरि
दिव्यदेहाजनेश्वराः ।
यदभीष्टं च तेषां ++ सर्वं स्यात् कृपया मम ॥

Colophon.

इति जैमिनीये ज्यैष्ठमाहात्म्ये भीष्मयुधिष्ठिरसंवादे द्वादशोऽध्यायः ।

विषयः । ज्यैष्ठमासमाहात्म्यवर्णनम् ।

No. 96. ज्योतिर्मणिः । Substance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 30. Lines, 5 on a page. Extent, 480 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Mayamansing, parganā Aṭiyā, post Jāmurki, grām Hālālia, Paṇḍit Śasībhūṣaṇ Bhaṭṭācāryya. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

निमज्ज ज्योतिरब्धौ च सारमाकृत्य साम्प्रतम् ।
ज्योतिर्मणिरयं प्रोक्तो बालानामाशुबुद्धये ॥

अथ वाराः । रविमममङ्गलाय बुधो जीवः सितः शनिः ।

एतानि वारनामानि पूर्वमुक्तानि सुरिभिः ॥ इत्यादि ।

End.

अथ पलपरिमाणवचनं ।

मासान्ते पलस्थान्ते पर्याकाशे देशे स्वाक्षीः ।

कान्तं वक्त्रं दृप्तं पूर्णं चन्द्रं मत्वा रात्रौ चेत्

क्षुत्क्षामः प्राट्येतो राडः क्रूरः पाद्यात्

तस्माद्धान्ते हर्मास्थान्ते शय्यैकान्ते कर्तव्या ॥

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । वारनिरूपणं । नक्षत्रनिरूपणं । तेषामधिपतिनिरूपणं । केन्द्रादिसंज्ञाकथनं ।
 राश्याधिपकथनं । राशिनक्षत्रविभागकथनं । वारवेलाकथनं । गृहप्रवेशकालादिनिरूपणं ।
 भूमिकम्पकारणनिरूपणं । संक्रान्त्यादिनिरूपणं । गुरुचक्रनिरूपणं । शुक्रादीनामष्टवर्ग-
 निरूपणं ॥ पलपरिमाणवचनकथनं ॥

No. 97. ज्योतिषरत्नं । By कमलाक्ष शर्मा । Substance, country-
 made paper, 14×3½ inches. Folia, 21. Lines, 4 on a page. Extent,
 210 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Elángā via Tángail, Babu Nilkamal Bhaṭṭācāryya, zamindar. Appear-
 ance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः त्रीसूर्याय ॥

प्रथम्य कालिकापादं कमला(ख्य)सेन शर्मणा ॥

क्रियते ज्योतिषां रत्नं विदुषां तुष्टिहेतवे ॥

प्रतिपत्पञ्चमी एकादशी नन्दा

द्वितीया सप्तमी द्वादशी भद्रा ।

तृतीया चतुर्थी त्रयोदशी जया ।

चतुर्थी नवमी चतुर्दशी रिक्ता ।

पञ्चमी दशमी पूर्णिमा पूर्णा ॥

नन्दाभद्राजया रिक्ता पूर्णा च तिथयः क्रमात् ॥ इत्यादि ॥

End.

चन्द्रतो यदि वारिल्लग्नतो द्वादशद्वितीयराशिगमिनः ॥

शुक्रवाक्पति-शशाङ्कनन्दना कागमनकथासि प्रवृत्तः ॥

इत्यादि (अतः परं खण्डितं)

विषयः । सिद्धियोगकथनं । राशिकथनं । दशविभागकथनं । यात्राकालनिरूपणं ॥
 विवाहकालनिरूपणं ॥ अथ गोधूलिप्रशंसाकथनं ॥ पञ्चाशतादीनां कालनिरूपणं ॥ गर्भादि-
 दोषकथनपूर्वकं तेषां शान्तिकथनमित्याद्यावश्चकीयज्योतिर्वचनानां संग्रहणं ॥

No. 98. ज्योतिष्टोमविहारकारिका । Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 12. Lines, 2 on a page. Extent, 50 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit. Benares, Vāmanācārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. प्राग्वंशः षोडशायामो द्वादशव्याम इष्यते ।
 प्राग्वंशात् पश्चिमे भागे पत्नीशालाचतुष्पदा ॥
 वेदैर्विमानं सौमिक्याः क्रमैर्द्विर्द्वादशक्रुलैः ।
 आदितिसप्तसु द्विनि चन्द्रद्विद्युग्भूमिषु ॥

End. पश्चात् तत्तत्सुदर्शन्तु दक्षिणोत्तरतः क्षिप्तं ।
 + + + मध्यतुल्यांशश्चायया तस्य शंकवः ॥
 इति पदमानं । इत्येकपदमानेन सौमिका वेदिरीरिता ।

Colophon. इति पदमानं समाप्तं ॥

विषयः । आपस्तम्बसूत्रोक्ताग्निष्टोमविहारनिर्माणविधानं ।

No. 99. ज्योतिष्टोमविहारकारिकायाख्या । Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 12. Lines, 7 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācārya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. अथ कर्मकाण्डकलापे अतीव निष्णाततरः कश्चिदधिकृत्यः पुरुषः सर्वेषां
 सप्ततन्तूनां प्रकृतिभूतज्योतिष्टोमसम्बन्धिविहारस्य प्रतिपादकानां मण्डन-
 कारिकानां गूढार्थत्वात् सुखतोपलब्धये व्याख्यानमारभते ॥

End. “इत्येकं पदमानेन सौमिकी वेदिरीरिता” इति । इरिता इतीतिकथनं
 चिनवादिस्तोकाश्रयेनेति ज्ञातव्यं ॥

Colophon. इति श्रीदेवयज्ञिककाण्डेण शारदानन्दयज्जना विरचितं पदमानेन सोम-
 विहारप्रतिपादकानां मण्डनकारिकानां विवरणं समाप्तं ॥

विषयः । ज्योतिष्टोमविद्यारप्रतिपादकारिकाव्याख्या ।

No. 100. ज्योतिःसारः । By रमाकान्त । Substance, country-made paper, 20×5 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sākrāil via Tangail, Paṇḍit Hariscandra Tarkaratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

नत्वा त्रीनाथमालोक्य ज्योतिर्धन्यान् समासतः ।

ज्योतिःसारं रमाकान्तो वक्ति बालावबुद्धये ।

तच्चादौ जातकगणनं ।

मेघादयोपि मीनान्ता राशयोल्लग्नसंज्ञकाः ।

यस्य मासस्य यो राशिरुक्त सूर्योदयः ।

तत् सप्तमे ज्ञानं प्रथमलग्नारम्भे उदयः । इत्यादि ।

End.

स्वराशौजीवफलं ।

आद्यष्टमे बन्धुवियोगदुःखं ।

अन्ते चतुर्थे धनदानिर्भागः ।

पष्ठे च रोगः कलहसृतीये ।

समूलनाशो दशमस्यजीवे । (अतःपरं खण्डितं)

विषयः । जातकगणनं । यामार्हादिनिरूपणं । पताकीनिरूपणं । गृहद्वारनिर्णयः । वस्त्रनिर्णयः । द्रेक्काणफलनिरूपणं । होराफलकथनं । लग्ननिरूपणं । स्वराशौ जीव-फलनिरूपणं ।

No. 101. टीकासर्वस्वं (अमरकोषव्याख्यानम्) । By सर्वानन्द । Substance, palm leaf, 14×1 inches. Folia, 60. Lines, 5 on a page. Extent, 2,100 slokas. Character, Uriá. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

त्रीगणेशाय नमः ।

वर्द्धिषो वर्द्धापीडः शुषिरपरो बालपक्षवौष्टेन ।

मेदुरमुदिरय्यामलकचिरो व्यादेश गोविन्दः ।

मुदेऽसौ धीराणां न गुणलवगर्वान्ममपरि-
 यमः किञ्च स्वार्थस्तदिह विबुधाः क्षन्तुमुचितं ।
 इति ये सास्त्रयान्द्रुमतयो नूतनतया
 खलालेमी हेया गुरुषु पुनरप्यञ्जलिरयं ॥
 अथटीकासर्व्वस्वं दशटीकावित् करोत्यमरकोषे ।
 श्रीमत् सर्व्वानन्दो वन्द्यघटीयार्त्तिहरपुत्रः ॥ इत्यादि ॥

End. निकुञ्जकुञ्जावित्यनेन अर्थोपसर्गनिवृत्तिः
 उदयमिवोदयमुपमानादिति ॥

Colophon. इति वन्द्यघटीय श्रीसर्व्वानन्दकृतौ टीकासर्व्वस्वे शैलवर्गः ॥
 (अतः परं खण्डितं)

विषयः । अमरकोषस्य व्याख्यानं ॥

No. 102. टाणाङ्गसूत्रम् । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 78. Lines, 30 on a page. Extent, 3,900 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Śūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्री कोकापार्श्वनाथाय नमः ।

सूत्रं मे थाउ सन्तेणं भगवया एवमक खानं एगे थाया एगेद् (...) एगा-
 किरिया एगेलोए, एगेअलोए, एगेधम्मे, एगेअधम्मे, एगेधम्मे, एगेधम्मे, एगे-
 वन्धे, एगेमोक्खे, एगेपूणे, एगेपावे, एगेआसवे, एगेसम्भरे,

End. दसपते सोगाठापोगला अनन्ता पसत्ता दससमतठितातो पोग्गला
 अनन्ता पसत्ता दसगुण काल्हागा अनन्ता पोग्गला अनन्ता, एवं चसेहिं
 गम्भेहिं रसेहिं यासेहिं दसगुण पो (...) क्खो पोग्गला अनन्ता पसत्ता .

Colophon. सम्यक्तं च उद्घाणमिति .

विषयः । जैनमते धर्माधर्मादिशरीरस्थगुणादीणां वर्णनम् ।

No. 103. तत्त्वसारः (तन्त्रम्) । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 21. Lines, 5 on a page. Extent, 225 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cakradhā, vid Nārāyaṅganj, Paṇḍit Kālicandra Vidyābhūṣaṇ. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो भवाय ।

कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नविभूषिते ।

आनन्दभैरवो देवः प्रपञ्चानन्दभैरवो ॥

श्री आनन्दभैरव उवाच ।

निगमागमशास्त्राणि मया तथा प्रकाशितं । (?)

तेषां मध्ये सारभूतं वद कान्ते कुलेश्वरि ॥

पुरा श्रीलङ्गमुखाभोजाच्युतं वज्रविधं मया ।

श्रीवृद्धयामलाख्यं तथाचोत्तरतन्त्रकं ॥

शक्तियामलमाख्यातं तथान्यं विस्तरं प्रिये ।

योगसारं समाख्यातं तथा गुह्यं वदस्व मे ॥

श्री आनन्दभैरव उवाच ।

योगसारं तत्त्वसारं सर्वशास्त्रोत्तमोत्तमम् ।

प्रधानं सर्वशास्त्रानां तन्त्रादीनाञ्च भैरव ॥

यो न जानाति देवेश तस्य सिद्धिर्न जायते ॥

... ..

तत्त्वसारं विना वत्सु तत्सर्वं निष्फलं भवेत् ॥

... ..

श्री आनन्दभैरव उवाच ।

तत्त्वसारस्य साक्षात् वदस्वानन्दभैरवि ॥ इत्यादि ।

End.

यो नो चरेत् इमं मन्त्रं तस्य सिद्धिर्न जायते ।

अथग्रन्थं समिदां पीत्वा सर्वकर्मणि साधयेत् ?

न पिवेद् यदि मोहेन तस्य सिद्धिर्न जायते ॥

Colophon.

इति श्रीतत्त्वसारे दशमः पटलः ।

विषयः । इति तत्त्वसारे १ स १५ पटलः । तत्त्वसारे गुप्तिरत्नविधाने द्वितीयः पटलः ।

तत्त्वसारे ४ र्थः पटलः । तत्त्वसारे श्रीमदानन्दभैरवभैरवीसम्वादे कवचसंस्कारो नाम पञ्चमः पटलः । तत्त्वसारे चण्डीमाहात्म्योपाख्यानं षष्ठः पटलः । तत्त्वसारे ७ मः पटलः । ८ मः पटलः । नवमः पटलः । दशमः पटलः । सामान्यतो योगविधायकोऽयं ग्रन्थः ।

निगमतत्त्वसारः ।

No. 104. तत्त्वामृततरङ्गिणी । By कुलानन्दनाथ । Substance, palm leaf, 20 × 2 inches. Folia, 23. Lines, 5 on a page. Extent, 690 slokas. Character, Bengali. Date 1660. Place of deposit, Gaṇeśamahallā, Benares City, Rāj Guru's Maṭha Appearance, very old. Verse correct.

Beginning. प्रणम्य गुरुपादाब्जं ज्ञानानन्दरसाश्रयं ।
तनुते तत्त्वसाराङ्गं तत्त्वामृततरङ्गिणीम् ॥
“तन्त्रे” दशशतदलपद्मे प्रोक्तसत् पूर्णचन्द्रे ।
द्विमरुचिरचिराङ्गं हंसपीठान्नरस्यः ।
अभयवरकराब्जो योग (...) कुलकमलविलासी पातुमां देवदेवः ॥

End. सिद्धान्तः करणोधीरो निर्विकारः सदासुखी । (... ...)
श्रीकुलानन्दनाथेन श्रीनाथपदसेविना ।
आनीतेऽयं स्वर्गदीव तत्त्वामृततरङ्गिणी ॥

Colophon. इति तत्त्वामृततरङ्गिण्यात्मविवेको नाम सप्तमस्तरङ्गः ॥
शून्यपङ्क्त्यस्य च गते शक्येऽसिते बुधे ।
वैशाखे लिखिता शून्यैस्तत्त्वामृततरङ्गिणी ॥

विषयः । प्रथमतरङ्गे गुरुशिष्यलक्षणम् . द्वितीयतरङ्गे शिष्यसम्बोधनम् . तृतीयतरङ्गे जीवचित्तसम्वादे . चतुर्थतरङ्गे षडाम्नायविवेचनम् . पञ्चमतरङ्गे प्रकृतिपुरुषविवेचनम् . षष्ठतरङ्गे अभेदकथनम् . सप्तमतरङ्गे आत्मविवेकः .

No. 105. तत्त्वार्थरत्नाकरः By प्रभावचन्द्र । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 94. Lines, 22 on a page. Extent, 2,266 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1697. Place of deposit, Benares City, Dīuṃaṇḍalācārya Māhārāja Bālacandra Śūri. Appearance, old. Incorrect.

Beginning. अस्य प्रथमतः १० संख्यावधिकपत्राणि न सन्ति .
सत्यवस्तु शुभवस्तु . विम्वप्रतिमाचैत्या (.) . मित्र सदाइ मन्त्रादि

(...) वानरौ . सत्य उत्तमवार्ता जानाति . असत् को विशेषः
 (... ...) मिथ्यात्वैरौशुच्यसत्यचुरौवस्तु . स्वलोकों
 यमितया, इष्टासुखन्दुःखौ, अर्द्धमन्त्रवत् मास्य कोद्रवत् . कुञ्जान
 शृङ्गारसंग्राम एवा (.) दि कुञ्जान जानाति . ज्ञानकुञ्जान एवं
 विशेषः . इति भावार्थः .

End. एवं विचार्य मोक्षपदार्थभावनाज्ञातया इति भावार्थः . इति तत्त्वार्था-
 धिगमे मोक्षशास्त्रे दशमोऽध्यायः .

Colophon. इति तत्त्वार्थरत्नाकरग्रन्थे सर्वार्थसिद्धौ मुनिश्रीधर्मचन्द्रशिष्यप्रभाव-
 चन्द्रविरचिते (... ...) श्रोतव्यनिमित्ते मोक्षपदार्थकथनं नाम
 दशमोऽध्यायः . इति सर्वार्थसिद्धिस्तु टीका समाप्ता . संवत् १९८७ .
 कार्तिकेयं सूदि .

विषयः । सर्वार्थसिद्धिस्तुटीका ।

No. 106. तलवकारोपनिषत्पदभाष्यटिप्पणम् । Substance, country-
 made paper, 15×4 inches. Folia, 6. Lines, 18 on a page. Extent, 216
 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Gaṇeśa-
 mahallā, Benares City, Rāj Guru's Mūṭha. Appearance, old. Prose.
 Correct.

Beginning. ॐ नमः परमात्मने .

यच्छ्रीनारदेरभिधानं चक्षुर्वागाद्यगोचरं ।

स्ततोऽध्यक्ष्य परब्रह्म नित्यमुक्तं भवामितम् ॥

केनेपितमित्यादिकां तलवकारशास्त्रोपनिषदं व्याचिख्यासु भगवान् भाष्य-
 कारोऽहं प्रत्ययगोचरस्यात्मनः संसारित्वादसंसारिब्रह्मभावस्य उपनिषत्-
 प्रतिपाद्यत्वासम्भवात् निर्विषयत्वादव्याख्येयत्वमाशङ्क्याश्चकारसाक्षिणः संसा-
 रित्वाद्वाचकप्रमादविषयत्वात् ब्रह्मताप्रतिपादने विरोधासम्भवात् सविषय-
 त्वात् व्याख्येयत्वं प्रतिजानीते केनेपितमित्यादिना ॥

End. यो वै सर्वेश्वरोविष्णुः सर्व्वीक्यासर्व्वदर्शनः ।

शुद्धः बोधाम्युधिः साक्षात्सोऽहं नित्योभयः प्रभुः ॥

इत्थं तल्लवकारस्य भाष्ये शङ्करनिर्मिते ।

पदभाष्याभिधानेऽस्मिन् निरमायि सुटिप्पणम् . ॥

Colophon. इति तल्लवकारोपनिषत्पदभाष्यटिप्पणं सम्पूर्णम् .

विषयः । तल्लवकारोपनिषत्शङ्करभाष्याख्या .

No. 107. ताजिकपद्धतिटीका, By केशवाचार्य । Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Midnapur, Post Garvetá, Grām Khunverā, Babu Vaikunṭha Náth Cakravartī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीस्वर्याय नमः ।

यतस्ताजिकोक्तं फलं ज्ञायनोन्यं

क्रमाद्गोक्तमन्यैतौ दुर्गमेतत् ।

क्रमाद्विचिन्तितं तत्पद्धतिं प्रस्तुतोक्त्या

गणेशं नमस्कृत्य बालावबोधं ॥

ज्ञात्वा जन्म खगोदयान् प्रतिसमं जन्मार्कतुल्यो रवि

यंचा × × मुखं भवेदुगतसमाः शैलाभदिगङ्गाः कृताः ।

स्वाध्वैर्जनिवासवादिसंज्ञितास्तुष्टानगैस्तदिनेऽ

ब्दादिः सावयवे स्फुटोऽध्वजनिजो मासः क्वचि × × युक् ॥

अस्यार्थः । स्फुटशास्त्रानुसारेण ग्रहान् उदयान् द्वादशभावान् स्फुटीकृत्य वर्षलग्नं कार्यं । इत्यादि ।

End.

यद्य लग्नपतिर्यस्य नवांशपतिस्तयोर्भिन्नत्वे अथवा × दृष्टिः अथवा चन्द्रदृष्टौ

उच्चस्थौ वा तदातनोः शुभप्रदौ तयोर्वैरश्चेदथवा नीचस्थौ तौ अशुभितौ

तदा न शुभौ एवं घनादेषु भावेषु तदधिपतिस्तन्नांशपतिश्च विचार्यः ।

पूर्ववत्तयोरपि मित्रलादौ शुभं वैरा × वज्र × मिति मित्रे

मित्रफलं ज्ञेयं ॥

Colophon. इति श्रीकेशवाचार्यरचितताजिकपद्धतिटीका समाप्ता ।

विषयः । ताजिकपद्धतेर्याख्यानं ।

No. 108. तिथिनिर्णयः । By भट्टोजिदीक्षित । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 33. Lines, 13 on a page. Extent, 900 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1878. Place of deposit, District Chāprā Sisoyā, Paṇḍit Rāmanāth Misra. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

चैत्रशुक्लप्रतिपदि वत्सराश्विनः ।

तत्रौदयिकी तिथिर्ग्राह्या ।

चैत्रे मासि जगत् ब्रह्मा ससर्ज प्रथमेऽहनि ।

शुक्लपक्षे ससर्जेऽह तदा सूर्योदये सतीति ॥

हेमाद्रौ ब्रह्माक्तेः । इत्यादि ।

End.

अष्टकूजाम यक्षसौ भूत्वा त्वं होलिवालिशौ ।

अतस्त्वां पूजयिष्यामि भूते भूतिप्रदा भवेत (?) इति दिक् ।

इति होलिका निर्णयः ॥

Colophon.

इति पदवाक्यप्रमाणञ्च-श्रीलक्ष्मीधरस्वरः सूनुना भट्टोजिदीक्षितेन विरचितस्तिथिनिर्णयः समाप्तः ॥ संवत्—१८७८ ॥

विषयः । प्रतिपदादिसकलतिथिव्याख्यानं ॥ होलिकानिरूपणञ्च ॥

No. 109. तिथिनिर्णयः । वैद्यनाथ । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 22. Lines, 11 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1821. Place of deposit, District Chāprā, P.O. Gopālganj, Harapurā Paṇḍit Jagadeo. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

विज्ञानेश्वरयोगिना भगवतानन्देन भङ्गेन च ।

श्रीमद्भोजमहोभुजे तिथिगणो यो निर्णयोऽङ्गीकृतः (?) ॥

मोक्षं सम्प्रति वैद्यनाथविदुषा संक्षेपतः कथ्यते ।

आतिर्वेदविदामनिन्दितधियामानन्दसम्भूतये ॥

तत्रैकभक्तानां आभूतास्तु प्रतिपदादिनिधिषु साधारणो निर्णयः ॥

End.

प्राक्पक्ष एव कथितोऽनु वसिष्ठसूक्तैः ।

जीवन्तु पक्षेऽपि बृहः शिशुविवर्धः ॥

Colophon. इति शुक्लासादिनिरूपणं । अनेकवाक्यविरोधानेकवाक्यांशसम्प्रति-
पादनादितिथिनिर्णयेऽदेशकनामाद्यमः परिच्छेदः, निरूपणं समाप्तं ॥
संवत्—१८२१ ।

विषयः । प्रतिपदादिसकलतिथिस्थवस्थादिकथनं ॥

No. 110. तिथिविवेचनम् । By रमापतिसिद्धान्त । Substance, country-
made paper, 12×4 inches. Folia, 72. Lines, 6 on a page. Extent, 1800
ślokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1332. Place of deposit, Cakra-
dhā viś Nārāyanganja. Paṇḍit Kālī Candra Vidyābhūṣaṇ. Appearance,
old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रायशः सङ्कल्पानामेव कर्मणामारम्भकलात् आदौ स एव निरूप्यते ।
कायवाङ्मनोभिरचितं कर्म फलाय समर्थमिति श्रुत्या त्रयाणां मङ्गल-
सुक्तं । तत्र केन रूपेण कस्याङ्गत्वमित्यत आह मनसा संकल्पयति वाचा
अभिलपति कर्मणा चोपपादयतीति । इत्यादि ।

End.

अथ सुवर्णदानं । भविष्ये ।
तथा तस्यां तृतीयायां यद्देवि ब्राह्मणाय वै ? ।
मासषोडशमात्रं वा सुवर्णं यः प्रयच्छति ॥
सहस्ररत्नखचिते विमाने सर्व्वगे शुभ ।
सर्व्वपापविनिर्मुक्तः सर्व्वभूषणभूषितः ॥
ततो ब्रह्म सायुज्यं प्राप्नोति च न संशयः ॥
... ..
तथाच ब्राह्मे ।
सर्व्वदानानि नियमा आयासैश्च तपांसि च ।
यज्ञो दानं तथा जप्यं श्राद्धं च सुरपूजनं ।
गङ्गाया × × हतं सर्व्वं कोटिकोटिगुणं भवेत् ॥

Colophon.

इति श्रीरमापतिसिद्धान्तविरचितं तिथिविवेचनं समाप्तं ॥
पञ्चत्रिकालेन्दुमिते च शके
कला भवानीचरणारविन्दं ।

नभस्यसा × × × × × × ।

× × × यलाद् रघुनाथशर्मा ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

विषयः । संकल्पनिरूपणं । मलमासविवेचनं । मासपक्षतिथिनियमनं । नक्षत्रविवेचनं । विकल्पविचारः । युग्मादिविवेचनं । जन्मतिथिव्यवस्था । प्रतिपदादितिथ्युक्त्यनिरूपणं । भौष्माष्टमी, अशोकाष्टमी, श्रीरामनवमीनिरूपणं । दुर्गोत्सवकृत्यनिरूपणं । देवीमाहात्म्य-पाठफलकथनं । चातुर्मास्यव्रतादिविवेचनं । ग्रहणकृत्यनिरूपणं । दानव्यवस्था, तत्र भूमिदान-विधिफलादिकथनं । सुवर्णदानविधिफलादिकथनञ्च ।

No. 111. तिमिरचन्द्रिका । By रामरत्न । Substance, country-made paper, 20 × 5 inches. Folia, 56. Lines, 7 on a page. Extent, 1400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Śivapur via Tangail, Paṇḍit Bhavānīnāth Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

गुरवे नमः

चिन्तावासरश्चर्यरौ समकरा चैतन्यचन्द्रोदया

नानाचारविचारविज्ञविमलज्ञानैकगम्याकृतिः ।

कापिधान्तहृतानन्दर्पदलिता पाप × × × × ।

× × × × विधायिनी हृदि मया संस्थाप्यते पूर्णिमा ॥

कलौ स्वल्पायुषः सर्व्वे साधकाः स्वल्पबुद्धयः ।

विधास्ये साधनं तेषां येन तूर्णं भवेत् × × ॥

नानागममसुद्रेभ्यो नानानिगमसागरात् ।

विविच्य पद्यरत्नानि निबध्यन्ते समासतः ॥

श्रीरामरत्नरचितां कृत्याकृत्यतमोद्धृतां ।

× × × × गृह्णन्तु गुरवः प्राचीनपद्यनिर्मितां ॥

विविधविबुधकृतवक्तृविधमतानुसारेण जडबुद्धीनां

नानाविधसंशयतिमिरौघो जातस्तद्दूरीकरणाय

तिमिरचन्द्रिका नाम संपद्यो दीयतु ॥ इत्यादि ॥

End.

यदि नो गृह्यते नूनं तदा नैव शुभं भवेत् ।

एवं ज्ञात्वा मद्देशानि शान्तिस्वस्त्ययनचरेत् ॥

इति शिवावलिः ।

Colophon. इति तिमिरचन्द्रिकायां सप्तदशोक्ताः ॥ (अतः परं खण्डितं)

विषयः । दीक्षादिनिर्णयः । प्रातःकृत्यनिर्णयः । दन्तधावनादिनिर्णयः । अन्नर्यागादि-
विधिनिर्णयः । स्नानशोधनादिपूर्वकपूजानिर्णयः । उपचारादिनिर्णयः । निशापूजा-
विधानादिनिर्णयः । यन्त्रादिनिर्णयः । मालादिनिर्णयः । नित्यजपादिनिर्णयः । कुण्डादि-
निर्णयः । साधनविधाननिर्णयः ।

No. 112. तुलापुरुषपद्धतिः By मानसिंह । Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cakradhā via Nārā-yanganja, Paṇḍit Kailās Candra Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

प्रणम्य गोविन्दपदारविन्दं नत्वा गुह्यैव तथा द्विजेन्द्रान् ।

धर्म्मार्थकामादिचतुष्टयार्थं प्रकुर्वते सद्बुद्धिर्मानसतेन ॥

विचार्य धर्म्मशास्त्राणि दानसागरसंज्ञितां ।

क्रियते मानसिंहेन तुलापुरुषपद्धतिः ॥

तथाच लिङ्गपुराणे अयने द्वे युगाद्यायां तथा च विषुवद्वये ।

चन्द्रसूर्योपरागे च वैशाखां कार्तिकीषु च ॥

कर्तुं योपचयोपेते तथा मन्वन्तरास्तु च ।

चतुर्दश्याष्टमीचैव श्रीपञ्चम्यां विशेषतः ॥ (?)

समीपेऽस्मत्पृथक् देवब्राह्मणसन्निधौ ।

महादानानि देयानि नात्र कार्या विचारणा ॥ इत्यादि

End.

ब्रह्मविष्णुगोविन्दप्रतिमात्रयं एकशय्यायां स्थापयेत् । शिव × × देव-
द्वयमन्यशय्यायां स्थापयेत् । शिरोदेशे ताक्षकुम्भं निद्राफललभार्थं पञ्च-
रत्नान्वितं वस्त्रयुगाच्छादितं स्थापयेत् । ततो गुरुः सर्वशस्त्रसाधारण-
निद्रासूक्तं जपेत् —

Colophon.

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । तुलापुरुषदानविषयकविधिनियमादिकथनं ।

No. 113. **ढचकल्पपद्धतिः** By **वैद्यनाथ** । Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 11. Lines, 17 on a page. Extent, 275 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

देशकालौ स्मृताः स्मृकगोत्रोत्पन्नस्यामृकशर्मणो ममासुकरोगस्य समुल-
नाशद्वारा क्षिप्रारोग्यप्राप्तये ढचकल्पोक्तप्रकारेण ढचस्य न्यासपूर्वकं मण्डल-
लेखनं पीठपूजनं प्रधानमूर्तिपूजां — इत्यादि ।

End.

स्वारोग्यसिद्धैर्विचिकीर्षितस्य स्वार्थदानस्य शुभप्रयोगः ।

दैवाकरिर्द्वलमतानुरूपं श्रीवैद्यनाथो रचयाञ्चकार ॥

Colophon.

इति श्रीशौनकोक्तढचकल्पपद्धतिः ।

विषयः । वैदोक्तभगवद्भास्करार्घ्यप्रदानादिविधानम् ।

No. 114. **तैत्तिरीयकभाष्यटीका** By **प्रकटार्थकार**. Substance, country-made paper, 15×4 inches. Folia, 23. Lines, 22 on a page. Extent, 621 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Ganesamahallā, Benares City, Rāja Guru's Maṭha. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ श्रीगुरुवे नमः ।

यत् प्रकाशसुखाभिन्नं यन्मन्त्रेण प्रकाशितं ।

विष्टं ब्राह्मणे ब्रह्म तत् स्या × × दृश्यनिर्भयम् ॥

यजुर्वेदशाखाभेदं तैत्तिरीयकोपनिषदं व्याधिष्यासु भगवान् भाष्यकारस्तत्-
प्रतिपाद्यं ब्रह्मजगज्जन्मादिकारणत्वेन तटस्थलक्षणेन मन्दमतीन् प्रति
सामान्येनोपलक्षितं सत्यज्ञानादिना च स्वरूपलक्षणेन विशेषतो विनिश्चितं
नमस्कारच्छलेन संक्षेपतो दर्शयति, यस्माज्जातमिति ।

End.

तैत्तिरीयकभाष्यस्य शङ्करस्य द्वितीयसः ।

स्फुटार्थं × × कामेभ्यो निरमायि सुटिप्पनम् ॥

Colophon.

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीप्रकटार्थकारविरचिता भृगुबन्धीभाष्य-
टीका समाप्ता । समाप्तं तैत्तिरीयकभाष्यटीका ।

विषयः । तैत्तिरीयकोपनिषद्व्याख्या ।

No. 115. तोताद्रिमठस्थगुरुपरम्परा । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 80 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Śaṅkara Maṭha, Paṇḍit Madhusūdan Tirthasvāmi. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः । अस्मद्गुरुभ्यो नमः । अस्मत् परमगुरुभ्यो
नमः । अस्मत् सर्वगुरुभ्यो नमः । श्रीमते रामानुजाय नमः । श्रीपराङ्मु-
शदासाय नमः । श्रीमदुयासुनसुनये नमः । श्रीराममिश्राय नमः ।
श्रीपुण्डरीकाक्षाय नमः । श्रीमद्वायसुनये नमः । श्रीमते शठकोपाय
नमः । श्रीमते विष्वक्सेनाय नमः । त्रियै नमः । श्रीधराय नमः ।
अस्मद्देशिकमस्मदीयपरमाचार्यानिशेषान् गुरुन्
श्रीमङ्गल्लययोगिपुङ्गवमहापूर्णे (?) मुनिं यासुनं ।
रामं पद्मविलोचनं सुनिवरं नाथं शठद्वेषिणं
सेनेशं त्रियमिन्दिरासहचरं नारायणं संवये ॥
श्रीलनाभरणं तेजः श्रीरङ्गेशयमात्रये ।
चिन्तामणिमिवोद्भ्रान्तसुतसङ्गेनन्तभोगिनः ॥ इत्यादि ।

End. शठरिपुयतिराट् श्रीरम्यजामाढयोगि-
प्रवरगगनभूष्टदुयोगिसङ्घातभक्तिं ।
शमदमगुणपूर्णं नौमि रामानुजाख्यं
परिचितनिगमान्द्वन्द्वमार्गं यतीन्द्रं ॥

विषयः । रामानुजादिश्रीधरान्तगुरुणां प्रत्येकं कतिपयश्लोकैः स्तवनं ।

No. 116. त्रिकाण्डमण्डनभाष्यम् । Substance, country-made paper, 16×7 inches. Folia, 75. Lines, 22 on a page. Extent, 1,650 ślokas. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1923. Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. भुजङ्गा भुजगा यस्य वामगा वामलोचना ।
सर्वदः सर्वदा दिग्धात् सशिवः स शिवः स्वयं । १ ।
उच्चैर्गतिर्जगति सिध्यति धर्मतत्त्वेत् ।
तत्र प्रमाद्य वचनैः कृतकेतरैश्चेत् ।

तेषां प्रकाशनदश च गुरोः सकाशात् ।

तस्मात्तमेनमहमादरतो नमामि ॥

End. यं स्वस्थाने प्रायश्चित्तनिर्णयाधिकारे बह्विस्तारो विस्तारो यस्य एवं भूतं
प्रायश्चित्तान्तरं स्कन्दनादिषु वक्ष्ये वदिष्यामि इतीत्यादि पूर्ववद्वाक्येयं ॥

Colophon. इति विकारण्डमण्डनविवरणे पुनराधेयनिमित्तनिर्णयो नाम तृतीयकाण्डः ॥

विषयः । विकारण्डमण्डनस्य पुनराधेयनिर्णयपर्यन्तव्याख्या .

No. 117. त्रिपुरी । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 1. Lines, 16. Extent, 30 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः परमात्मने ।

शब्दस्यार्थपरसगन्धादयो विषयाः पञ्चश्रयिष्यादयश्च परमात्मनः समुत्पन्नाः
श्रयिष्यापक्षेजोवायुराकाशमिन्द्रियाणि अहङ्कारो बुद्धिर्महानव्यक्तं । तत्र
श्रयिषी धारणे । आपः पिण्डीकरणे क्लेदने च । तेजः पचने प्रकाशने
च । वायु र्यूचने । आकाशमवकाशप्रदाने । इत्यादि ।

End. जायतुस्त्रसुपुत्रेष्वेकत्र वा आजागरिते वैश्वानरः स्वप्ने तेजसः ? सुषुप्ते
प्राज्ञः । स एष निर्विशेषस्तुरीयः स परमात्मा सोऽहमिति ॥

Colophon. इति त्रिपुरी समाप्ता ।

विषयः । संक्षेपेण वेदान्तवेद्यपञ्चभूतेन्द्रियजीवब्रह्मादीनां प्रकाशनं ।

No. 118. त्रिपुरीटीका । By आनन्दगिरि । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 3. Lines, 16 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

अध्यात्मादिप्रभेदेन यद्विद्या विज्जम्भते ।

तदुन्नतं म्यामच्च सत्यमानन्दज्ञानमकथं ॥

सुसुलूषां मोक्षसाधनसम्यग्ज्ञानमपेक्षमानानामनायासेन तत्प्राप्त्यर्थं त्रिपुरीतिप्रकरणसारभाष्यः सुखप्रतिपत्त्यर्थमध्यारोपापवादन्यायेन तत्त्वमुपदि-
दिक्षुरध्यारोपप्रक्रियया प्रथमं तुष्टिमन्वाचष्टे शब्देति । इत्यादि ।

End. संप्रति यव × × विवक्षायां परिशोधितं तत्पदार्थमनूद्य तस्य तस्य
प्रत्यगात्ममाचलं कथयति सोहमिति । इति शब्देन प्रकरणं परिसमापयन्
यथोक्तवाक्यार्थपरिज्ञानादज्ञान × × × × निर्हृत्या पूर्णपरमा-
नन्दाविर्भावेन कृतकृत्यो भवतीत्येतदनवद्यो भवतीति ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यभगवानन्द-
गिरिविरचितं त्रिपुरीविधिसंज्ञं समाप्तं ॥ श्रीगणेशाय नमः । श्रीकृष्णा-
र्पणमस्तु ॥

विषयः । संक्षेपेण पञ्चभूतजीवब्रह्मादिज्ञापकस्य त्रिपुरीतिनामकस्य प्रकरणस्य व्याख्यानं ।

No. 119. त्रिवर्णाचारः By जिनसेन । Substance, country-made paper,
14×6 inches. Folia, 265. Lines, 12 on a page. Extent, 6,625 slokas.
Character, Nāgara. Date Samvat 1844. Place of deposit, Benares
City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new.
Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः सिद्धेभ्यः ।

तज्ज्योतिः परं ज्योतिः समं समस्तैरनन्तपर्यायैः ।
दर्पणतल्लव सकला प्रतिफलति पदार्थमालिका यव ॥
परभागमस्य जीवं निषिद्धजात्यन्वसिन्धुरविधानं ।
सकलनयविलसितानां विरोधमथनं नमाम्यनेकानाम् ॥

End. धर्मार्थकामाय कृतं सुशस्त्रं श्रीजैनसेनेन शिवार्चनापि ।
गृहस्थधर्मेषु सदा रता ये कुर्वन्तु तेऽभ्यास महाजनास्ते ॥

Colophon. इत्यार्षे श्रीमत्भगवन्मुखारविन्दात् विनिर्गते श्रीगौतमर्षिपादपद्माराधकेन
श्रीजिनसेनाचार्येण विरचिते त्रिवर्णाचारे उपासकाध्ययनसारोद्धारे स्तुत-
शुद्धिकथनीयं नाम अष्टादश पर्व्व इति त्रिवर्णाचारः समाप्तः । संवत् १८४४ ।
वैशाखशुक्लाष्टम्यां चन्द्रवासरे । लिखीलकरमध्ये रामपालब्राह्मण ॥ ?

विषयः । प्रथमपर्वणि पूजकलक्षणम्, द्विजातिनिर्णयप्रकरणम्, ऋषभदेवस्य पञ्चकल्याणकवर्णनम्, द्विजोत्पत्तिः भरतराजदृष्टषोडशस्रप्रफलवर्णनञ्च, द्वितीयपर्वणि सामरिकादि कथनम्, तृतीयपर्वणि शौचाचारकथनम्, चतुर्थपर्वणि खानवस्त्राचमनसन्धार्यनित्यतर्पणनित्यनैमित्तिकयात्रादिकं ऋषितर्पणञ्च, पञ्चमपर्वणि गृहस्यधर्मः, देवपूजानिरूपणञ्च, षष्ठपर्वणि जिनतर्पणम्, जिनस्तुतिकथनञ्च, सप्तमपर्वणि मन्त्रोपदेशकथनम्, अष्टमपर्वणि लोकसंस्थानमध्यलोकप्रथमवर्णनञ्च, नवमपर्वणि जिनचैत्यालयागमनादिभोजनान्तक्रियाप्रतिपालनम्, दशमपर्वणि स्वस्व्यापारकथनम्, एकादशपर्वणि शयनविधिः, रात्रिहृत्यं, गर्भोत्पादनं, शारीरवर्णनञ्च, द्वादशपर्वणि गर्भाधानादिपञ्चदशक्रियास्वरूपवर्णनम्, त्रयोदशपर्वणि मोक्षोपपन्ननादिजातवर्णनम्, चतुर्दशपर्वणि ब्रह्मस्वरूपवर्णनम्, पञ्चदशपर्वणि विवाहविधिवर्णनम्, षोडशपर्वणि वर्णलाभादिपञ्चक्रियावर्णनम्, सप्तदशपर्वणि अशौचप्रकरणवर्णनम्, अष्टादशपर्वणि सूतकग्रूढिकथनम्.

No. 120. “दयानन्दपराभवः.” Substance, country-made paper, 8 x 3 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 84 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihāṭi, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीमद् दुह्यग्रीवाय नमः ।

श्रीमद्देदिकसंवेदरघुराजिन्द्रचिन्तात् ।

योऽप्राप्नोद्रघुराजत्वं बान्धवेशः स इन्द्रतात् ।

श्रीकाशीनगराधीशकाशीराजसमाज्या ।

दयानन्दो निरानन्दो वामनेन प्रकाशते ॥

End.

तत एवं पराभूतं दृष्ट्वा श्रीमदीश्वरीप्रसादनारायणाभिधं महाराजं सर्व्वजनाः जयशब्दैः समं तोषयन्ति ॥

Colophon.

इति दयानन्दनिराकृतिप्रपञ्चसारः सुधीर्भिर्बिभावनीय इति शम्.

विषयः । वामनाचार्यकटकदयानन्दपराजयः .

No. 121. दानदोषावलिः । By योगीश्वर । Substance, palm leaf, 13 x 1 inches. Folia, 128. Lines, 6 on a page. Extent, 2300 ślokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Sāsana Dāmodarpur, Puri, Paṇḍit Sadāsiva Kāvyaṇṭha. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्री गणेशाय नमः ।

जय सर्व्वसुराराध्य जय संसारमोचन ।
 जय विघ्नतमस्यन्द्र जय सिद्धिप्रदायक ॥
 लम्बोदरमवलम्बे जयमवलम्बे ददानमपवाधं ।
 यन्मौलिचन्द्रलेखा सिन्दूरिताननसदृश जयति ॥
 यच्चन्द्रान्वयसिन्धु × × × × निरयं
 स कंसमथनमण्डलीं मण्डयन् × × × ।
 लोलवल्गुधरशेखरप्रविलसज्जयो महाभूतिमान्
 योऽयं श्रुत्यस्मावप्रभवनयवरप्रीतिदत्तात्मभक्तिः ।
 श्रीमन्निःशङ्कभानुः क्षितिपपदयुगयोऽर्घ्यं

... ... (?)

(श्रौतस्मार्त्तादि तत्तुपचयपरिचया भारताद्युक्तकीर्त्ति) (?)

नित्यानुष्ठानतैला सुचरितविनया सत्यवैश्वानरार्चिः ।

श्रद्धाभाजां बुधानां विरचयतु चतुर्वर्गमार्गप्रकाशं

× × × × ॥

देवल-याज्ञवल्क्यौ शङ्खलिखितगौतमबृहवशिष्ठवशिष्ठा विष्णुबृहस्पति-
 पराशराङ्गिरसयोगियाज्ञवल्क्यशतातपमरीचिबृहस्पतिः (?) स्मर्त्तापस्तम्बौ
 लघुचारीतः सचारीतः दानव्यासो व्यासः सलघुकात्यायनः बौधायन-
 श्यापुपलिकप्रभृतयश्चालिखितानि (निरूप्य (?) निपुणं स्मृतयः षट्चिंशन्मतं
 यावत्) । महाभारतमन्वादितोक्तानि (?) ज्योतिषनानागम-
 मतैर्वाक्यैः प्रमाणकैरनुष्ठितानि । अथ दानपरिभाषा । इत्यादि ।

End.

स्वर्गप्राप्तिकामोद्धमित्युक्ता पुरुषपोषणयोग्यां प्रियदत्तां भूमिं ददानि स्वस्या-
 दिस्त्रीकारानां पूर्व्ववत् ।

Colophon.

इति श्रीदानदीपावल्यां भूमिदानविधिर्नामचतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । इति श्रीमन्महाराजाधिराजगजपतिनिःशङ्कभानोर्ललितपदकमलधूलिकला-
 पालङ्कृतपात्रयोगीश्वरविरचितायां दानदीपावल्यां पुण्यदेशकीर्त्तनं नाम प्रथमोऽध्यायः । पात्रा-
 पात्रनिरूपणं १ । २ । तूलापुरुषदानं । ४ । हिरण्यगर्भमहादानविधानं । ५ । ब्रह्माण्डमहा-
 दानविधानं । ६ । गोमहस्रमहादानविधानं । ७ । कामधेनुमहादानविधानं । ८ । हिर-

पञ्चाशत्त्रयमहादानविधानं । १० । हेमचन्द्रस्त्रियमहादानविधानं । ११ । पञ्चलाङ्गलकमहादान-
विधानं । १२ । धरामहादानविधानं । १४ । कल्पलतामहादानविधानं । १५ । सप्तसागर-
महादानविधानं । १६ । रत्नधेनुमहादानविधानं । १७ । अद्भुतघटमहादानविधानं । १८ ।
धाम्याचलादिदशचलविधिः । १९ । २० । गोप्रदानगुह्यधेनुविधिः । २१ । ब्रह्म-
देवताकालङ्कृतगोदानविधिः । २२ । भूमिदानविधिः । २४ ।

No. 122. दानरत्नप्रदीपिका । By चन्द्रचूड़ः । Substance, country-made paper, 17×4 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Pāruikurā, Chittagong, Paṇḍit Kālikānta Vācaspati. Appearance, tolerable. Prose and verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

स्वर्गारोहणसोपानदानसागरपद्धतिः ।

क्रियते चन्द्रचूड़ेण दानरत्नप्रदीपिका ॥

प्रातरशौचोत्तरदिने नद्यादौ स्नात्वा प्रेतक्रियाधिकारी × × ×
× × × × तदनु कृतनित्यक्रियः गुणकुलद्विजयोरनुज्ञां गृहीत्वा
दानस्थानमाविशेत् ॥ इत्यादि ।

End.

नमो ऽयं सर्वस्वसालङ्कारसोपकरणगजो विष्णुदेवताकः ।

अद्येत्यादि कृतैतत् सर्वस्वसालङ्कारसोपकरणगजदानकर्मादिप्रसङ्गः ॥

खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ।

Colophon.

विषयः । तिलदानविधिकथनं । भूम्यासनादिदानविधिकथनं । धेनुदानविधिकथनं ॥
दोलादानविधिकथनं । गजास्वनौकादिदानविधिकथनं ॥

No. 123. दिव्यसिंहकारिका । Substance, palm leaf, 17×1½ inches. Folia, 75. Lines, 6 on a page. Extent 2700 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śāsana, Zilla Puri, late Paṇḍit Gopināth Miśra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

वात्स्यायनसमुत्पन्नो दिव्यसिंहकारिभ्यः सुधीः ।

एकतः स्मृतिवाक्यानि खोपस्थित्यै लिखाम्यहं ।

आचारात् लभते ह्यायुराचारादौक्षिताः प्रजाः ॥

आचारादनमच्यसा चारोहन्यलक्षणं ।

श्रुतिस्मृत्युदितं धर्ममनुतिष्ठन् हि मानवः ।

इह कीर्तिमवाप्नोति प्रेत्य चानुत्तमं सुखं ।

आचाराद् विद्युतो विप्रो न वेदफलमश्रुते ।

आचारेण तु संयुक्तः सम्पूर्णफलभाग् भवेत् ॥ इत्यादि ।

End.

दशकृतः पिवेदापो गायत्र्या श्राद्धभूक् द्विजः ।

भुक्ता च पार्वणश्राद्धे प्राणायामान् षड्वाचरेत् ॥

श्रीरामः । इति ।

Colophon.

विषयः । खेनैव कृते कालदीपश्राद्धदीपाख्ये स्मृतिसंग्रहे यानि बाहुल्यादुक्तानि कर्त्तव्य-
कर्मोपधायकानि वचनानि इह तु तेषामेव संक्षेपेण वर्णनं ।

No. 124. दुर्गाहोत्रचन्द्रिका । By रामचन्द्र गजपति । Substance, palm
leaf, $17 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 77. Lines, 4 on a page. Extent, 1540 slokas.
Character, Uria. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śāsana,
Zilla Puri, Paṇḍit Sadāsiva Kāvyaśaṅkha. Appearance, tolerable.
Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीवनदुर्गायै नमः ।

अश्वमेदान् चिकुरच्छलेन तपनं सिन्दूरविन्दूपधेः

पीयूषद्यूतिविम्बमाननमिषा ज्योत्स्नां स्मितच्छदना ।

शैलेन्द्रं कुचकैतयादलिकुलयाजाद् वदन्तीर्गदी-

रत्नाङ्गाय शिवस्य विश्वनिधये मूलव्रह्मणे नमः ॥

सकलागमसारतत्त्ववेत्ता स कलावानिब सर्वतोऽनवद्यः ।

तनुते भुवि रामचन्द्रदेवस्वरणाश्वोत्तमभक्तिमन्त्रिकायाः ॥

यस्योदेति यशोविधुस्त्रिजगतामानन्दमापाद्यं-

स्वाराभिः परिपन्थिपान्धरमणीगण्डैर्महापाण्डुभिः ।

का चिन्ता लवनाम्बुधौ बलयतामप्यागते ऽस्याभितः

क्षीराभोधिरखण्डमण्डलपरीवेशाय नेश्याय ते ॥ (?)

कर्णः कर्णपथं न याति न स ते वैरोचनी रोचते
 मोधाः कामदुघा बभूवुरनघा नीचोदधीचिः स्वयं ।
 अल्पः कल्पतरुः परेपुण्यना का नाम कामस्पृशं
 यस्मिन् दानविधानमानवसमाधानव्रते जायति ॥
 वदान्यमनुयुञ्जाने जनोयमनुशंसते ।
 अयं मृकायते नूनं वदान्यमिति पृच्छति ॥
 श्वेतद्वीपं शिशिरशिखरी ललते पल्लयुग्मं
 सन्धे पादौ वदति कणकक्ष्माधरश्चक्षुशोभां ।
 तारासारापतिरपि तनूर्धूतपवानुकारी
 यस्याः खैरं स्फुरति भुवने यस्य सा कीर्तिहंसी ॥
 भीतेव प्रथमं विरोधिवस्तुधा यदुवाजिराजीश्वर
 चोभोद्धूतरजश्चलेन रिपुभिः साकं द्युल्लोकं गता ।
 दुत्ता तत्र धरानुपालनयशःस्वर्वारनारीगणै-
 र्गीतं निर्भयतामुपागतवती भूयः परावर्त्तते ॥
 स निश्मय सम्यगखिलागमोदितं विबुधैर्विचिन्त्य वस्तुधानुमोदितः ।
 शरदुत्सवे गिरिभुवः समर्चनचन्द्रिकां दिशति सम्प्रतां सतां ॥
 मन्त्राः सन्ति क्षितिधरभुवो लक्ष्णो दक्षिणेऽपि (?)
 प्रायो मार्गे अपङ्कतविधौ ये फलं साधयन्ति ।
 अष्टचिंशाक्षरमनुरयं किन्तु सङ्घिनितानां
 नानार्थानां क्षमा इति ततः कीर्त्त्यते तत् प्रयोगः ॥
 एषा विद्या सर्वभावानवद्या पद्या मुक्तेः सेविता मुक्तिकामैः ।
 यद् वा दत्ते कामनां मन्त्रिसुख्यः सद्योदत्तं तं तमेवास्य कामं ॥
 ईशानमंहितादौ यदीक्षितं कालिकापुराणादौ ।
 यदबोधि रुद्रयामले मन्मोहनसम्मुखोक्तेषु ॥
 यदलक्ष्मि तत्त्वसागरसारस्तन्तन्मन्त्रवरबाक्यैः ।
 अन्येऽसु मंहितासु च तन्त्रेष्वथवा पुराणेषु ॥
 तत्तत् विषये निबन्धे यदिदं विषये विलोकितं किमपि ।
 दुर्गायाः शरदुत्सवविषये तत्तत् निबन्धिनः ॥ इत्यादि ।
 इत्येवं दशदिक्षु भौतिकवर्त्तिं दत्ताय नत्वा श्यो

End.

षड्राणीं सुदितां विचिन्त्य हृदये सञ्चिन्तयेदीक्षितं ।
 सौवर्णीमथ तां विशेषविभवैरानीय सम्मानयन्
 स्वागारे विनिवेशयेदितिविधिर्भूपस्य बाञ्छानिधिः ॥
 यावद् ज्यावन्भूयं दधति मधुकराः कार्मुकं शम्बरारै-
 र्यावत् तद्वैरिक्ण्डे स भवतु भगवान् भूषणं पद्मगेशः ।
 यावत् तत्तत्पश्यायी विहरति रमथानुगूढ × × ×
 तावच्छीरामचन्द्रचित्तिपतिरचिता निर्मितिः प्रीतिदास्त्रां ॥

Colophon. इति श्रीरामचन्द्रगजपतिविरचिता दुर्गात्सवचन्द्रिका सम्पूर्णा । श्रीदुर्गे
 तव चरणे ।

विषयः । श्रीदुर्गा-जपविधि-होमविधि-तर्पणविधि-चतुर्विधदेहभावनादुर्गासमर्चनविधि
 काष्ठदेवीविधानादिविवेचनं ।

No. 125. देवीमाहात्म्यटीका (सुबुद्धिणी) सुबोधिनीनाम्नी By माधवानन्द
 चक्रवर्त्ती । Substance, country-made paper, 18×4 inches. Folia, 37.
 Lines, 8 on a page. Extent, 750 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka
 1712. Place of deposit, Elanga via Tangail, Babu Nilkamal Bhattachāryya,
 Zemindar. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमस्तुभ्यै ।

प्राक्किल भगवद्वादरायणान्तोवासी जैमिनिर्महाभारतविषयेषु केचनतीत-
 पदार्थेषु सन्दिहानो मार्कण्डेयं महर्षिसुपगम्य प्राचक्षीत × × अथ
 तेनोक्तं नायमस्माकं कथाक्षणे इति सर्वार्थाभिज्ञानं विन्यासचलनिलयां-
 स्तुरः पक्षिणः पृच्छन्ति अमुना उपदिष्टोऽसावपि तथैवाकर्षीत् ।
 पुनर्जैमिनिप्रश्नानुरोधात् सर्व्वदिपुराणाङ्गव्याख्यानावसरो तुरीयपुरा-
 णाङ्गव्याख्यायां मार्कण्डेयभागुरिसम्वादात्मकमिति ह्यसमनुवर्त्तयन्तोऽष्टममन्वन्त-
 रमुपक्रममाणा धर्मपक्षिण ऊचुर्मार्कण्डेय उवाचेति इत्यादि ।

End. एवमिति । एवं प्रकारेण सुरथः देव्या वरं लब्ध्वा स्वर्याज्जन्म समासाद्य
 सावर्णिर्मनुर्भविता क्षत्रियर्षभः क्षत्रियग्रेष्ठः सावर्णिर्भवितामनुरिति
 पुनरावृत्तिः समाप्तिं द्योतयति सम्प्रदायात् ॥ तथा स्त्रायादिति चतुर्भुजेन
 लिखितमिदमिति । अनुष्टुभाच्च देवीमाहात्म्ये त्रयोदशाधिकानि

षट्शतानि भवन्ति । तथाहि नन्दावयः । १७ । वसुतरः ६८ । एकावदा ।
 १४ । बक्रिषवी । ६७ । नन्द नागा । ४८ । सुदन्ना । २० । बाणखिनः ।
 २५ । सार्द्धशशाङ्ककाला । ६१ । नन्दयवः । ५८ । सार्द्धनगाचिनः ।
 २७ । पद्मशर । ५५ । सार्द्धगजान्वयः । ६८ । × × × १७ ।
 × धाशयः पादागणाः क्रमेण । एवं ६२ । सार्द्धचतुरा × × षट्-
 शतानि । × × × × इति चण्डिमानं ।

इत्थं वयोविंशतिसंयुक्ता षण्णुभूतां षट्कनिता दशत्य ॥

तथापि यः सप्तशतीप्रकारः स षट्शता- दिकानिबन्धनः स्यात् ॥

Colophon. इति श्रीमाधवानन्दचक्रवर्त्तिविरचितायां सुबोधिन्यां देवीमाहात्म्याख्या-
 समप्तम् । शकाब्दाः । १७१९ ।

विषयः । देवीमाहात्म्याख्या ॥

No. 126. देवीमाहात्म्यटीका By छतिदास । Substance, country-
 made paper, 12×3 inches. Folia, 77. Lines, 18 on a page. Extent, 594
 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1582. Place of deposit,
 Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. (अस्य प्रथमतः कतिपयपञ्चाणि न सन्ति) ।

End. सुरयः क्षत्रियपंथः क्षत्रियश्रेष्ठः . क्षत्रिय इति आदुगुणोरपरत्वं . सूर्यात्
 विवस्वतो जन्म समासाद्य प्राप्य सायर्षिर्गन्धर्वविता भविष्यति .

Colophon. श्रीछतिदासविरचितायां मन्दभेदीपिकायां भट्टारिकाटीकायां देवी-
 माहात्म्याविवेचनं समाप्तम् . संवत् १५८२ .

विषयः । देवीमाहात्म्याख्या .

No. 127. देवज्ञमनोहरः By लक्ष्मीधर । Substance, country-
 made paper, 9×4 inches. Folia, 127. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara.
 Date ? Place of deposit, District Chāprā, P.O. Gopālganj, Paṇḍit
 Jagadeo. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

... वेष्टफलदो देवः । ... परमेश्वरः (आदि चातुर्गणा × × ×)

स्मृतिं मनस्विनः सदा ।

तिथ्यादिकाला × × × स्वरूपां
जगत् प्रसूत्यादिकहेतुभूतां ।
कालत्रयज्ञानवर्ती च दुर्गा
+ + + + + देवीं । इत्यादि ।

End.

सत्वेन जायते सिद्धौ रजसार्द्धफलं लभेत् ।
तमो नास्ति च सर्व्वस्वं तेषां एव फलक्रमात् ।
तिथिः पञ्चगुणाकार्या दिनमतन्त विन्यसेत् । (?)
बक्रिभिस्तु हरेत् भागं शेषं यात्रा विनिर्दिशेत् ।
+ + + + +
तत्सुनु ब्रह्मभट्टान्तो देवादौ सर्व्वशास्त्रवित् ॥
तत्सुनुवामनोविद्वान् प्रतिष्ठाने द्विजाग्रणीः ।
तस्याग्रजः पाठकदण्डपाणिः काशीरतो वेदविदां बरिष्ठः ।
तदग्रजः पुष्पपुरीनिवासी स्वकर्म्मनिष्ठो धरणीशमान्यो ।
धारेश्वरो मासनीकः समस्तशास्त्रार्थवित् उच्चककल्पवृक्षः
तदाग्रजः केशवनामा नाम्ना महिम्नाग्रजः स रुद्रः ।
अभूततः तस्य च स्वगृहिण्यां ? यो लक्ष्मीधरस्तनुजोऽभिजातः ।
लक्ष्मीधरप्रौढक्रियावशात् (च कालज्ञ) तानतियशोधरण्यां । ?
ग्रन्थं चक्रे हि रुचिरं स दैवज्ञमनोहरं ।
बालयुत्पत्तये तेन प्रीयताञ्च ग्रहेश्वरः ॥ * ॥

Colophon.

इति श्रीदैवज्ञमनोहरे संहितासारे केशवभट्टसुतलक्ष्मीधरेण कृतं फलग्रन्थः
सम्पूर्णः ॥ शुभमस्तु ॥

विषयः । ऋतुफलादिकथनं । पुंसवनसीमन्तोन्नयनादिकथनं । विवाहविहितनक्षत्रादि-
कथनं । यामिनादिनिर्णयः । गृहप्रवेशादिकथनं । रोगदिनमर्यादादिकथनं । राजाभिषेका-
दिकथनं । निर्गमविधादिकथनं । गृहार्थुदायप्रकरणकथनं । वास्तुप्रकरणकथनं । गण्डादि-
कथनं । अश्वमेधमूलविचारादिकथनं । ग्रहवेधादिकथनं । कोटचक्रादिकथनं ।

No. 128. दोलतत्त्वान्तम् । By कृष्णनाथ न्यायपञ्चानन । Substance, English paper, 18×3½ inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Elanga viā Tangail, Babu Nilkamal Bhaṭṭācāryya, Zemindar. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

सीताया बल्लभो देवो गिरिजानन्दवर्द्धनः ।

श्रीशो वा गिरिशो वापि पुनातु दुरितात् सदा ॥

दोल्याचा विधेस्तलेऽस्तं भाषे यथासति ।

श्रीकृष्णनाथः प्रणमन् गोपीवल्लभमश्रुतं ॥

तत्रादौ बङ्गात्सवयवव्या लिख्यते ॥ इत्यादि ।

End.

यत्तु चिवेलं दोलयेदेवं इत्युत्कलखण्डवचनं तदपि पञ्चाङ्गानि अङ्गाणि वा

इत्यत्र अङ्गाणि इत्यस्य समानार्थकं पूर्वोक्तमध्याङ्गापराङ्गपरम्बा इत्यन्यदेतत् ।

न च पौनरुक्त्यं अङ्गदोल्यावस्थाकलप्रदर्शनार्थत्वादित्यास्तां विस्तरः ।

Colophon.

इति श्रीकृष्णनाथन्यायपञ्चाननभट्टाचार्यविरोचितो दोल्याचास्तपन्मः

समाप्तः ।

दोलारुढं नमस्यामि कृष्णं बळविधायकं ।

तमिषं मनसो हन्तुं खलञ्च नखरोचिषा ॥

विषयः । दोल्याचायाः प्रमाणप्रयोगादिकथनं ।

No. 129. द्रव्यसारसंग्रहः । By रघुदेवः । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 23. Lines, 13 on a page. Extent, 920 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkarācāryya Maṭha, Madhusūdana Tirthasvāmi. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । श्रीरामाय नमः । श्रीसीतायै नमः ।

यत्तादात्मास्फुटपरिचयां स्वादनायाङ्गदेहं

गौरी प्राप्ता हरिरपि यदीयाङ्गदेहं जहार ।

अत्युदात्तापरिमितगुणपाममीशं तमाद्यं

बन्धे यस्मादमलमतिभिः प्राप्यते मोक्षलक्ष्मीः ॥

रघुवीरकृतद्रव्यसारसंग्रहलोकैः ।

सन्तश्चरन्तु निःशङ्कं सिद्धान्तसिद्धवर्त्मसु ॥

अत्र सकलशिष्टैर्ग्रन्थादौ मङ्गलस्योपनिबद्धत्वादादौ मङ्गलफलं विचार्यते ।
अत्र केचिन्मङ्गलं समाप्तिफलकं समाप्ताग्र्याफलकत्वे सति सफलत्वादित्य-
नुमानात् मङ्गले समाप्तिफलकत्वसिद्धिरिति समाप्तिरेव मङ्गलफलं ।
इत्यादि ।

End.

अत्र सजातीयविजातीय × × नभिभूततेजो × × × गोलोकान्
× × तेजःस्वरूपमेकमेव गोलोकद्वयवृत्तिचक्षुः तदेव चानुषजनकं
अतो न तथाविधापराभिभूततेजोऽवयवारब्धगोलोकान्तर्वर्तितेजसः प्रत्यक्ष-
जननापत्तिरित्यपि बोध्यं । (अतः परं खण्डितं)

Colophon.

विषयः । द्रव्यगुणकर्मादिषड्भावपदार्थानामभावपदार्थस्य च विवेचनं अत्र सर्वं
एव पदार्था न्यायसम्भता ॥

No. 130. द्वितीयश्चेनप्रयोगकारिका Substance, country-made paper,
9 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 20 on a page. Extent, 320 slokas.
Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1858. Place of deposit, Benares City,
Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. प्रकृतौ षोडशिन्यग्निरग्निष्टोमेऽपि नेष्यते ।
विकृत्योस्त्वनयोरिष्टः साद्यास्त्रादिनिषेधतः ।

End. आकृतिहोममयश्च पुनर्भनस्याथायं न आदिरथदृष्टिरथाप्युपस्थारोपणं
व्रजत एव भवेदुपला तच्चेदमुनु सकलं प्रकृतिः प्रयोगः ।

Colophon. इत्यग्निचयनकारिका समाप्ताः ।

विषयः । अग्निचयनविधानम् ।

No. 131. द्वितीयश्वेनोपाधानकारिका । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. द्वितीये श्वेनचिन्माने चत्वारो पूर्ववद्विमा ।
शंकुः शिरोपे तत् पश्चात् प्रक्रमे प्रक्रमे दश ॥

End. लोकं प्रणासतः शिष्टा एकोनविंशदेवहि ।
हिरण्मादि यथापूर्वं समाप्ता श्वेनकारिका ॥

Colophon. इति द्वितीयश्वेने जनाधिकप्रसाराणां शुद्धोपाधानमन्त्रोपाधानकारिका समाप्ता .

विषयः । द्वितीयश्वेनोपाधानविधिः .

No. 132. व्यापस्तम्बद्विसहस्रकारिका । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 3. Lines, 18 on a page. Extent, 120 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. प्रयोगस्तु द्विसहस्रे मन्त्रास्तु विचिताः पुनः ।
द्विसहस्रेऽपि च ज्ञेयाः सर्व्व एव विचिचक्षेः ॥
अपि वा मन्त्रतिर्ज्ज्वेयाः प्रस्तावेऽपि द्वितीयके ।
वशानामुपाधानं स्यात्तद्विज्ञातां चापि चेष्टयेत् ।

End. आद्यपाकोपाधानं स्याच्छिष्टा लोकं प्रणा दश ।
चिन्तौ हिरण्मत्यादि चिन्तिषमैः प्रवर्तते ॥

Colophon. इति द्विसहस्रकारिकाः समाप्ताः ।

विषयः । द्वितीयश्वेनस्य द्विसहस्रविंशदष्टकाभिः रचनाप्रकारः ।

No. 133. धम्मिल्लचरित्रम् । Substance, country-made paper. 12×5 inches. Folia, 109. Lines, 24 on a page. ^{Extent} Extent, 3,927 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīnmaṇḍālācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

अहं श्रीपार्श्वप्रभु नमोनमः ।

बोधिवीजं सतांस्त्वान्भूमौ बभ्रुमना इव ।

योऽध्यात् वृषं पदोपान्ते स श्रीमान् ऋषभःप्रिये ॥

End.

एवं बुधाःश्रुतिसुधां श्रुतिधम्मिल्लस्य ।

सम्यङ् ५१ निश्चयचरितं करुणाकरस्य ।

आसुप्तिकेहिकसुखाय भजन्तु जन्तुः ।

रत्नार्थमादरसुदारधियः सदैव ॥

Colophon.

इति श्रीजयशेखरस्वरौन्द्रकृतं धम्मिल्लचरित्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । धम्मिल्लनामकस्य कस्यचित् वैश्यपुत्रस्य चरित्रम् ।

No. 134. बौधायनधर्मप्रश्नः By बौधायन । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 28. Lines, 18 on a page. Extent, 560 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

अथातः सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामो धर्मज्ञसमयः प्रमाणं वेदाश्च चत्वारो वर्णा ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यशूद्राः तेषां पूर्वः पूर्वं जन्मतः श्रेयान् शूद्राणां अदुष्टकर्मणासुपायनं वेदाध्ययनं अन्याधेयं फलवन्ति च कर्माणि शूद्राणां शूद्रस्येतेषां वर्णानां पूर्वस्मिन् पूर्वस्मिन् वर्णो निःश्रेयः सं पुरा उपनयनं विद्यार्थस्य श्रुतितः संस्कारः ॥

End.

सम्यग्विनीतानां वृद्धानां आत्मवतां अलोलुपानां अदाभिकानां दृष्टसादृशं भजेतैवसुभौ लोकावभिजयति स्त्रीभ्यः सर्व्ववर्णेभ्यश्च धर्मशेषान् प्रतीयात् इत्येक ।

Colophon.

विषयः । चतूर्णां वर्णानां धर्मकथनं

No. 135. नयमयूखमालिका । (By अण्णयदीक्षित ।) Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 130. Lines, 16 on a page. Extent, 2,080 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibihaṭi, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीहयग्रीवाय नमः ।

हेषारवैर्यः श्रुतिवृन्दनिर्भरैः स्त्रीयां व्यनक्ति स्वरसोदितां पुरा ।
निश्वासपङ्क्तिं निखिलामपि त्रयीमञ्चाननः पातु स वक्षिरं हरिः ॥
श्रेयसां निधिमिव त्रियःपतिं प्रेक्षतां प्रियङ्गिताध्वदर्शना ।
लक्ष्मणार्थमिव हृदयानुसारिणी रच्यते नयमयूखमालिका ॥

End.

वृद्धदारण्यकवचसां अर्थो (.) ब्रह्मजीवैक्यं सुमुक्तांनर्भेदवचनात्
पत्यादिशब्देभ्यः .

Colophon.

इति श्रीभरद्वाजकुलजलधिःकौस्तुभश्रीमद्वैतविद्याचार्यश्रीविद्यजिदाजि
श्रीरङ्गराजाध्वरिवरसूत्रनोरण्ययदीक्षितकृतौ वत्तर्तनसारे (?) नयमयूख-
मालिकाख्ये द्वितीयपरिच्छेदे प्रथमाध्यायस्य द्वितीयः पादः .

विषयः । उत्तरभौमांसावृत्तिः .

No. 136. नलचरित्रम् । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 148. Lines, 15 on a page. Extent, 5,950 slokas. Character, Nāgara. Dato ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीशङ्खेश्वरपाञ्चनाथाय नमः ।

नमोस्तु त्रितदेवाय विघ्नविध्वंसकारिणे ।
आउच्छापुरसंस्थायिशान्तये कृतशान्तये ॥
स्वस्ति श्रीसेवते नित्यं यस्याङ्गिपद्मयामलं ।
तं वर्द्धमाननामानं नमामि नतनाकिनम् ॥

End.

सतीशिरोमण्मैवगुणाः संकथिता मुदा ।
प्रसादेन गुरोर्लब्धा यादृशा तादृशाः पुनः ॥
पूर्वभवचरित्रेण धनदाष्टसुरस्य च ।
चरित्रं नलराजस्य पवित्रं कथितं मया ॥ इत्यादि ।

Colophon. — — — — —

विषयः । जैनमते नलचरिववर्णनम् ।

No. 137. नवतत्त्वटीका । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 8. Lines, 16 on a page. Extent, 500 ślokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1772. Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalā-cārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. जयति श्रीमहावीरः श्रेयः श्रीशेषिसंश्रयः ।

सम्यक् जीवादितत्त्वानामवबोधनिबन्धनम् ॥

नवतत्त्वस्य सूत्रस्य परिमितपरिणामस्य प्रभूतपरा ।

(. .) स्यात्तीव गम्भीरार्थस्य सुगन्धजनावबोधाय विचारः कश्चिदुच्यते ॥

तथाहि जीवाजीवेत्यादि ॥

End.

अजीवस्य भूलभेदाः (१४) तेस्कन्व (१) देशः (२) प्रदेशपरमाणु (४) ते

च द्रव्य-चेव-काल-भाव ते चतुर्गुणाः क्रियन्ते ततः (५६) भवन्ति, (२५)

भेदाः मिलिताः (८२) भवन्ति. एषां मध्ये भङ्गाः (४८) मिलिता भङ्गा

भवन्ति. सर्वे (५६३) अजीवस्य इति अजीवस्य (५६३) भेदाः सम्पूर्णाः ।

Colophon. सम्वत् १७२१ पौषकृष्णपक्षे ॥

विषयः । जैननवतत्त्वसूत्रव्याख्या ।

No. 138. नवीननिर्माण By रघुदेव शर्मा । Substance, country-made paper, 9×4½ inches. Folia, 104. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Durgāghāṭ, Bābācārī Sāstri. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीनरसिंहाय नमः ।

भोक्तुं नवनवनीतं विनीतमिव यातमङ्गलमवायाः ।

वेदाविदितगुणवन्तं नन्दसुतं तं नमस्यामः ॥

अयत्नतः पण्डितमण्डलीनां गुढार्थतत्त्वप्रतिपत्तिहेतोः ।

संक्षेपतः श्रीरघुदेवशर्मा नवीननिर्माणमिदं तनोति ॥

प्रत्यक्षप्रमाणोपजीवकत्वात् प्रत्यक्षानन्तरं अनुमानं निरूप्यते प्रत्यक्षप्रमि-
त्युपजीवकत्वात् प्रत्यक्षप्रमित्यनन्तरं अनुमितिर्निरूप्यते । नन्वसङ्गतं न
प्रयुज्यते इति वाक्यात् अनन्तरनिरूपणे सङ्गतिरपेक्षिता किं तत् प्रदर्शनेन
किम्वा निरूपणीयनिरूपणप्रतिज्ञयेति चेन्न । यतो यत् यत् प्रतिपाद्य-
निरूपितसङ्गतिमत् प्रतिपादकः × × × × × × × ×
वाक्यं भवतीति नियमात् प्रत्यक्षग्रन्थानुमानग्रन्थयोरेकप्रयोजनबलज्ञानार्थं
सङ्गतिप्रदर्शनं ॥ तस्य च ग्रन्थप्रष्टौ इष्टसाधनताज्ञानविषया उपयुक्त-
त्वात् न वैयर्थ्यं × × × × × × × × न च घटादि-
प्रत्यक्षेऽपि इदानीन्ननृत्तिसाध्यत्वानुमितिप्रयोच्ययागादिजन्यादृष्टद्वारानु-
मित्युपजीवकत्वमख्येवेति कुतो न व्यभिचार इति वाच्यं ॥

End.

नन्विदमशुद्धं तथापि हेतुसामानाधिकरणाभावप्रतियोगितावच्छेदकत्वाद्ये
तद्वर्जितावच्छेदकव्यभिज्ञानं नानुमितिहेतुः तथासति हेत्वधिकरणत्वभावे
प्रतियोगितावच्छेदकसाध्यतावच्छेदकमिति व्यभिचारज्ञानकालेऽप्यनुमित्या-
पत्तिः किन्तु तदंशे सङ्गर्भितावच्छेदकं तथाविधज्ञानमेव तथा, तथा च
गोले समानाधिकरणं ।

Colophon.

अतः परं खण्डितं

विषयः । अनुमानचिन्तामणियाख्या ॥

No. 139. नानार्थरत्नं By श्रीनाथ । Substance, country-made paper,
16 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 80 slokas. Charac-
ter, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansing, Pargana
Alia, Post Jamurki, Gram Halalia, Pandit Candra Nāth Bhattachāryya.
Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

यं गद्यपद्यवचसां निकरैः प्रभाते

किञ्चित् स्फुरत्कमलकोरकहस्तयुग्माः ।

संयत्य चेन्द्रियगणान् सुनयः स्तुवन्नि

भूयादसौ यद्वपतिर्मम माध्वमिदौ ॥

नानाकोषान् समालोक्य विचिन्त्य प्रण्डितैः सह ।

नानार्थरत्नं कुर्वते श्रीश्रीनाथ इदं लघु ॥
 जानन्ति पण्डिताः सर्वं तदर्थं न परिश्रमः ।
 संचिप्रविषदो ग्रन्थः शिशुभिर्गृह्यते सुदा ॥
 अनेकार्थकोपेखनेकेषु सत्सु भवेदुत्तरं एष प्रबन्धो लघुर्गो ।
 विधौ पूर्णदेहे यथा ध्वान्तमोषे कलां तस्य भाले विभर्ति स्मरारिः ॥
 नानार्थः प्रथमान्तोऽत्र ज्ञेयो लिङ्गानुरूपतः ।
 स्त्रीपुंनपुंसकैः शब्दैर्बोद्धव्यमपि कुत्रचित् ॥
 सप्तम्यन्तनु तद्वाच्यं सप्तमी न विशेषणे ।
 वर्ज्यं यिला स्त्रियां पुंसि स्त्रीवे चेतीह निश्चितं ॥
 पर्याय उच्यतेऽधुना ॥
 प्रकाशे परमे काले ब्रह्मण्यात्मनि कः पुमान् ॥ इत्यादि ।

End.

इन्द्रे सूर्ये यमे विष्णौ भीरौ सोमे कपौ हरिः ।
 × × × सिंहे च मरुते भेके केतौ शुकेऽपि च ।
 लोकान्तरे घोटकेऽपि भुजङ्गेऽपि हरिः स्मृतः ॥

Colophon.

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । नानार्थकशब्दकथनं ॥

No. 140. नाममालावृत्तिः Substance, country-made paper, 13×4 inches. Folia, 164. Lines, 18 on a page. Extent, 8856 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1658. Place of deposit, Benares City, Dīn-
 maṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose and
 verse. Correct.

Beginning.

श्रीबीतरागाय । अर्चम् ।

धर्मतीर्थकृतां वाचं नत्वा तत्त्वाभिधायिनीं ।
 स्तोपज्ञनाममालाया विवृतिं विदधाम्यहम् ॥
 श्रेयोर्यस्यसारम्भः किं तत्रात्मविकल्पनैः,
 परात्मनिन्दां स्तोत्रं हि नाद्रियन्ते मनीषिणः ।

End.

दिग्देशे काले पूर्वादौ प्रागुदक् प्रत्यगादयः,
 अवयवानामनन्तत्वात् दिङ्मात्रमिदं दर्शितम् ।

यदाङ्कः.

इयन् इति संख्यानं निपातानां न विद्यते,
प्रयोजनवशादेते निपात्यन्ते पदे पदे ॥ इति ।

Colophon. इत्याचार्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायां श्लोपज्ञाभिधानचिन्तामणिनामसाला-
टीकायां सामान्यकाण्डः षष्ठः । समाप्ता चेयं अभिधानचिन्तामणि-नाम-
सालायाटीका . संवत् १९५८ भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे श्रृगुवासरे ॥

विषयः । हेमचन्द्राभिधानव्याख्या ॥

No. 141. नारदसंहिता । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chapra, P.O. Gopalganj, Harapurā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable Verse. Correct.

Beginning. त्रीवारणार्काय नमः । त्रीगणेशाय नमः ।

अतः शृणुत साक्षादीश्वरो महतो महान् ।
आत्मगुहायां निहितो ।
वक्ष्ये शुभाशुभफलप्राप्तये सर्वदेहिनां ।
होरास्तम्बस्य शास्त्रस्य व्यवहारप्रसिद्धये ॥ इत्यादि ।

End. आदिकर्मण्यमावस्या लक्षत्रादफलप्रदा ।

हस्तद्वये पुष्यचतुष्टये च ।
हस्तत्रये मैत्रचतुष्टये च ।
मौम्यद्वये च श्रवणत्रये च ।
आदप्रदाता बह्वपुत्रवान् स्यात् ॥

Colophon. इति श्रीनारदसंहितायां आदिलक्षणं ॥ शुभमस्तु ॥

विषयः । १ अध्याये शास्त्रोपनयनकथनं । २ पञ्चचारादिकथनं । ३ संवत्सरादिकथनं ।
४ तिथिलक्षणकथनं । ५ वारलक्षणकथनं । ६ वृत्तफलादिकथनं । ७ योगकथनं ।
८ करणादिकथनं । ९ मृच्छन्नादिकथनं । १० उपपन्नादिकथनं । ११ संक्रान्तिकथनं ।
१२ गोचरादिकथनं । १३ चन्द्रताराबलादिकथनं । १४ लग्नबलाबलादिकथनं । १५ आद्या-
नक्षत्रफलकथनं । १६ नामादिकथनं । १७ पुंसवनकथनं । १८ । सीमन्तोन्नयनकथनं ।

१९ व्रतकर्मकथनं । २० नामकर्मकथनं । २१ अन्नप्राशनं । २२ । २३ । मङ्गलाङ्कुरार्पणादिकथनं ।
 २४ मुण्डनादिकथनं । २५ कुरिकावन्धनकथनं । २६ । २७ । विवाहप्रश्न-कन्यावरपूजादिकथनं ।
 २८ सुरप्रतिष्ठाकथनं २९ । ३० विवाहनववास्तुपूजादिकथनं । ३१ । ३२ यात्रागृहप्रवेश-
 कथनं । ३३ । ३४ वृष्टिलक्षणकूर्मविभागादिकथनं । ३५ उत्पातकथनं । ३६ बायसमैथुन-
 शान्तिकथनञ्च । ३७ पचिसरटाशुभशान्तिः । ३८ । ३९ । ४० । ४१ । ४२ । पोतपिङ्गला-
 दिशान्ति । ४३ परिवेशलक्षणं । ४४ शुभलक्षणदिकथनं । ४५ आङ्गलक्षणकथनं ॥

No. 142. नारायणशतकम् । (पीताम्बरकविचन्द्रकृत-टीकासहितम्) By
 विद्याकरपुरोहित । Substance, palm leaf, 11×1½ inches. Folia, 92.
 Lines, 5 on a page. Extent, 1400 slokas. Character, Uria. Date ?
 Place of deposit, Puri, Uria Maṭha, Mohanta Adhikari Rāmkrishṇ. Ap-
 pearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीनारायणशतकं ।

खच्छिद्रलं चिरलं यदि समुदयते नष्टमन्वेष्टुमिच्छा
 श्रेयः पावे तदा खे हृदि मिलदमलस्नेहपूरस्य पूर्णे ।
 आसाद्य द्योतमानं भ्रममलश्रद्धां संहृताङ्घ्रिपतङ्गं
 दध्यादध्यात्मादीपं दलिततमसस्तोममौशस्य धाम ॥
 हिलोरःपीठपद्मं तदितरललनालभ्यवाङ्मयसीमां
 हस्ताभ्यां विभ्रमाभ्यावपि सुभगतमे किञ्च सञ्चारचारुं ।
 स्नेहर्द्धिं प्रश्रुवानामपि वनजवनीमादरादूत्थयुगे
 न्यस्याभोजालया यत् परिचरति हरस्तत् स्मरेत् पादपद्मं ॥ इत्यादि ।

टी० प्र० कमला चपलास्त्रिष्टा जघनश्रीधनायितं ।

तापत्रययपोहाय नारायणसुपास्महे ॥

पीताम्बरेण मित्रेण कविचन्द्रेण तन्यते ।

नारायणीयशतकयाख्या विशदचन्द्रिका ॥ इत्यादि

सू० अ० योगीन्द्राणां विषः षड्विषधरविषमनिष्कृतां वोढुमहा

वज्रोघोर्त्यैर्मघोनो धनुभिरगणितैश्चित्रमुद्यद्गुणैश्च ।

निर्व्वीणीभूय भूयः सफलयति मतिं चोभया भावमूलं ।

न्यस्योद्दोषां विभूषां मद्भयतु मद्भित्तुं मौलिसाम्रायमौलिः ॥

End. इति श्रीविद्याकरपुरोहितविरचिता श्रीनारायणस्य प्रत्यङ्गवर्णना समाप्ता ।

टी० अ० शिरसः विभूषां मौलिमिति पूर्वमते सहीयतु भक्त इति शेषः स्वच
शेषोल्लापितो विरोधात्कारः ।

विद्वन्मदद्विरदसिंहसिंहसूनुः पीताम्बरः कविकदम्बकेशरीगः ।

विद्याकराभिधपुरोहितस्वरिद्धनारायणीयशतकस्य चकार टीकां ॥

Colophon. इति श्रीपीताम्बरकविचन्द्रकृता श्रीनारायणशतकटीका सम्पूर्णा ॥

विषयः । श्लोकशतेन श्रीनारायणस्य प्रत्यङ्गवर्णनं ।

No. 143. नागशौकेतोपाख्यानम् । Substance, country-made paper, 14x5 inches. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Date Sam. 1862. Place of deposit, District Chaprā, P.O. Gopālganj, Harapurā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

सुत उवाच ।

गङ्गातीरे सुखासीनं कृतस्नानमलङ्कृतं ।

प्रमदाभिष्टुतं तत्र दीक्षितं जनमेजयं ॥

प्रायश्चित्तविशुद्धाय (× ×) द्वादशवार्षिकीम् ।

उपदेष्टुं महाभागो द्विजस्य कृतवांस्तथा ॥ इत्यादि

End. ज्ञानसाग्नोति परमं सर्व्वभीष्टफलप्रदं ।

धर्मः सम्मर्दते तस्य हिमांशुस्य मिते यथा ।

तस्मात् दुत्ता प्रयत्नेन वाचकं तोषयेत् ततः ॥

सन्मानवृद्धिजनकं रक्षस्यमवनीपतेः ॥

Colophon. इति श्रीनागशौकेतोपाख्याने जन्मविशेषप्राप्तिभूतशुभाशुभकथनं नाम अष्टा-
दशोऽध्यायः ॥ संवत् १८६९ ॥

विषयः । १ अथायि उद्दालक-पिप्पलादमृवादमुनेन पुत्रफलादिकथनं । २ चन्द्रवत्या-
श्वरण्यगमनकथनं । ३ पितापुत्रसंयोगकथनं । ४ चन्द्रावतीविवाहकथनं । ५ धर्मराजदर्शनं ।
६ पितापुत्रसंवादकथनं । नरककीर्णनं । ७ नरकगामिसामान्यकथनं । ८ नरकावशेषकथनं ।
९-११ नरकाविशेषवर्णनं । १२ कात्यायनपुत्रकथनं । १३-१४ स्वर्गसाधनधर्मापदेशकथनं ।

१५ पुष्पोदकानदीवर्णनं । १६-१७ यममार्गनिर्णयः । १८ जन्मविशेषप्राप्तिशुभाशुभा-
दिकथनं ।

No. 144. नित्यहोमकारिका । By बलराम । Substance, palm leaf,
11 × 1 inches. Folia, 2. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas.
Character, Uria. Date ? Place of deposit, late Paṇḍit Gopināth
Misra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

शुभमस्तु । नमो ब्रह्मपुराणाय ।

आहिताग्नेर्होमकर्म सायं प्रातर्विधीयते ।
नर्योऽध्वर्यो तथाशंस्येध्वर्युणा स्वयमेव वा ॥
नर्योऽज्ञो गार्हपत्यः शंसस्त्वाहवनीयकः ।
अध्वर्यो दक्षिणाग्निः स्यादिति याज्ञिकसम्प्रतिः ॥
अध्वर्युर्ब्रह्मरयामौति प्रागस्तजमनोदयात्
वदेत् स्वाम्यङ्गरेत्येतन्मदीये होमकर्मणि ॥ इत्यादि ।

End.

नर्योऽध्वर्योऽन्तरा गत्वा स्मृत्याध्वर्यन्तु चेतसा ।
निष्क्रामेदक्षिणद्वारा सहाय स्मार्त्तमाचरेत् ॥
बलरामेण रचिता नित्यहोमस्य कारिका ।
बालज्ञानाय विद्वद्भिः क्षम्यतामन चापलं ॥

विषयः । नित्यहोमविषयिणी नियमावलिः ।

No. 145. नित्याचारः । By विद्याकर वाजपेयी । Substance, palm leaf,
15½ × 1 inches. Folia, 128. Lines, 6 on a page. Extent, 1180 slokas.
Character, Uria. Date ? Place of deposit, Śāsana Dāmodarapur,
Puri, late Paṇḍit Gopināth Misra. Appearance, old. Prose and verse.
Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

यदा यदाहि धर्मस्येतद्गीततवशीकृतः ।

मत्ततपादरूपेण यो जातस्तं हरिं भजे ॥

तानपादपदाम्भोजं नला वाजसनेयिनां ।
 नित्यान्याक्रिकृत्यानि लिख्यन्ते तत्प्रमादतः ॥
 दुरितक्षपणार्थानि कानिचिच्च प्रसङ्गतः ।
 तथा वैष्णवकृत्यानि लिख्यन्ते चेष्ट नित्यवत् ॥
 प्रसक्त्यानुप्रसक्त्या च यदुद्यत् पुंसामवेक्षितं ।
 तत्तत् सर्वमिहालेख्यं प्रसङ्गात् साधुतुष्टये ॥ इत्यादि ।

End.

तेनैतेषां मध्येऽङ्गादीनां प्रवेशाच्च स्यादशुद्धिरिति “क्षुते क्षेपपरित्यागे पीते वा
 भक्षिते मति । चण्डालस्य च सम्भाषे क्षेपे वाचम्य शुभ्यती”त्यादि वाक्यैर्यत्र
 यत्राशुद्धिरङ्गा तत्र तन्त्रेणाचमनं चाशुद्धिनिवृत्त्यर्थं प्रत्यवायानुत्पादार्थं च
 यत्र चाशुद्धिर्नास्ति तत्र प्रत्यवायानुत्पादनीयतार्थं एवं ताम्बूलभक्षणादावपि
 चाशुद्धाभावेऽपि आचमनं प्राप्नोति अतएव भट्टपादैः परस्परस्पृष्टताम्बूलभक्षणं
 देवमानवाचमनं च दाक्षिणात्यानां दुराचारा उक्ता इति ।

Colophon.

इति श्रीमदग्निविद्याकरवाजपेयिकृतौ नित्याचारे दिवसस्य प्रथमभागहस्त्य
 समाप्तं ॥ शुभमस्तु ।

विषयः । निशान्तादारभ्य दिवसस्य प्रथमभागपर्यन्तं वाजसनेयिनां वैष्णवानाञ्च कर्त्तव्यानां
 कर्मणां समुदाहरणं । प्रसङ्गात् नियिप्रभृतीनां तत्तत्तत्प्रकरणं ।

No. 146. नित्याचारपद्धतिः । By गोपालानन्द । Substance, palm
 leaf, 13 x 1 inches. Folia, 79. Lines, 6 on a page. Extent, 1985 slokas.
 Character, Uria. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government
 of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

पूर्वमानसः कृष्णः ।

राधाधरमधुपानालमल्लोलविलोचनोऽवतु नः ॥
 शश्विःशेषभासार्वभयनेन भूतभूरियशः
 कौमोदकौपूर्णचन्द्रः श्रीमार्कण्डेयशर्माऽजनि ।
 धरश्चितले माङ्गलिः काश्यपपुराणान्यवलीख्य ?
 भूयो दिज्जन्मनां मामविदां चिन्ताय ॥

कात्यायनमुनिगदितं गोभिलभाण्यं तथा वीक्ष्य ।
 श्रीगोपालानन्दस्य मानसं प्राप्य दुर्लभं ॥
 तथात्मानं समादध्यान्नभक्ष्येत यथापुनः ।
 ब्राह्मे सुहृर्नो बुध्येत धर्मायिं चानुचिन्तयेत् ॥
 रात्रेः पश्चिमयामस्य सुहृर्नो यस्तृतीयकः ।
 स ब्राह्म इति विख्यातो विदितः सम्प्रबोधने ॥ इत्यादि ।

End. दृश्यतिमतं पुण्यं प्रातस्तथाय यः पठेत् ।
 दुःखं जायते तस्य सुखं नात्र संशयः ॥

Colophon. इति श्रीगोपालानन्दविरचिते नित्याचारपद्धतौ सायाङ्गादिरात्रिकत्यसम्प्र-
 फलादिकं समाप्तं ॥ समाम्नायं नित्याचारपद्धतिः ।

विषयः । सामगानां नित्यकृत्यनिरूपणं ।

No. 147. निर्णयामृतं । By अल्पाङ्गनाथ । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 81. Lines, 11 on a page. Extent, 2400 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chaprā, P.O. Samariā Sīsoya, Paṇḍit Rāghava Prasād. Appearance, very old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ॥

कारणमेकं जगतां वारणमास्थेन वारणं विपदां ।
 किमपि महोमहनीयं प्रत्यूहव्यूहदारणं वन्दे ॥
 २७ श्लोकाः न सन्ति ।

×	×	×	×	×
×	×	×	×	×
×	×	×	×	×

जलेन दिव्येन सदाभिषिक्ताः
 सिंहासनाध्याश्रयिनो निरस्ताः ।

श्रीसूर्यसेनेन वनेऽपि राज्यं

कामातपबाः कलयन् प्रमिताः ।

× × × × ×

चकाक्षि यस्यात्तिततः प्रतापः

प्रतापसेनोवरजः प्रसिद्धः ।

भक्त्याभिरामस्य सदाप्रजस्य

यो लक्षणाकारमुपैति भयं । एकः स्त्रीकोनाक्षि ।

× × × × ×

श्रीदेवसेन स्नयोपि गोपी-

नारायणस्याजनि कामरूपः ।

सत्यप्रसादेन मन्वेवरस्य रामारतिस्तुष्टिमुपैति यव ।

× × × × ×

× × × × ×

× × × × ×

× × × × ×

चत्वारः स्त्रीकाः न सन्ति ।

विदत्तुमन्त्रपि मन्त्रुसु समाश्रितेषु ।

श्रीमिदलक्ष्मणसुतः सुतराममुष्य ।

श्रीसूर्यसेनकपतेरुपतेजसोऽभूत् ।

चत्वारः स्त्रीकाः न सन्तिमानतिमानपात्रं ।

एनं कदापि सुमतिं नृपतिः खनाम्ना ।

श्रीवादिक्कर्मसु स कालविनिर्णयाय ।

वादिचद्वचपतिस्तस्यैव निशान-

शलाकताहितगतः शतमन्युकल्पः ।

चत्वारः स्त्रीकाः न सन्तिमानतिमानपात्रं ।

समुद्भूतं नृपादिभ्यां तेनेदं निर्णयास्तं ॥

End.

प्राप्ते भाद्रपदे मासि एकादश्यां मितेऽहनि ।

कोटिदानं भवेद्विष्णोर्महापूजां प्रवर्तयेत् ॥ इति ।

कोटिदानं पात्रं परिवर्तनं ।

Colophon. इति भाद्रपदेकादशी ॥ अतःपरं खण्डितं ॥

विषयः । तिथ्यादिनिरूपणं ॥ आङ्गादिनिरूपणं ॥ द्रव्यशुद्धिकथनं । अशौचनिरूपणं ॥ कर्मसामान्यनिरूपणं ॥ नक्षत्रतिथिकथनं । एकभक्तितिथ्यादिनिरूपणं ॥ उपवासादिन्नत-साधारण-युग्मतित्थादिनिरूपणं ॥ तिथिसामान्यनिरूपणं ॥ तिथ्यादिव्यवस्थाकथनं ॥ दुर्गात्सव्यवस्था-कथनं ॥ हरिशयनादिकथनं ॥ अतःपरं खण्डितं ॥

No. 148. नैषधचरितटौका (मनोहारिणी) By उदयकर । Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 473. Lines, 9 on a page. Character, Nāgari. Date, Sam. 1851. Place of deposit, Śisoa, District Chaprā, Paṇḍit Rāghava Misra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

इह खलु पुराणपथप्रसिद्धनिखिलनायकगुणग्रामविश्राममहाराजाधिराज-
श्रीमन्नलराजचरितमुपवर्णयितुमुपक्रममाने वस्तुनिर्देशमुखेन कविरत्नकार-
लक्षितं महाकाव्यलक्षणमाह । निपीययस्वत्यादि ॥ अस्यार्थः । स नल
आसीत् अभवत् । स कः बुधाः पण्डिताः यस्य नलस्य कथां निपीय
× × × × सुधामपि अष्टतमपि न आद्रियन्ते विषयीकुर्वन्ति ॥
अर्थात् यत् कथामित्यन्वयः ॥

End.

तत् परीभूय तदेकपरायणानित्यत्वेन तमेव परमात्मानं प्रतिपादयन्ती
अनित्यत्वादप्यदुक्तं परिहरन्तीत्यर्थः ॥

आनन्दपदाङ्कसर्गभङ्गपद्यमिदं ॥

× × × × ×

स श्रीराजकरः सुधाकरकरद्वारक्रियाकीर्तिभिः

प्रख्यातः पृथिवीतले जनयिता यस्य प्रशस्यात्मनः ॥

रामरत्नसमूह लक्षणवती स्मृतिः सतीभूषणं ।

सोऽयं काव्यकलाकलापकुतुकी श्रीरामचन्द्रः कविः ॥

मीमांसावक्त्रतर्कयुतिपथपथिकः स्वर्णशर्मा धरान्तः ।

कल्याणी पुण्यवाणी तनयमजनयत् यच्च साध्वीधुरीणा ।

टीकायां नैषधस्योदयकरकविना तेन यत्नैः कृताया-

मस्यामेकादशोऽष्टाद्विबुधगुणनिघण्टस्य वग्येन सर्गः ।

× × × × ×

अद्विष्ट्यामद्विष्टीय कुशलसवचिता कर्षयोः स्वर्णभूषा ।

तोषायास्याः समाप्तावुदयकरकवे रामचन्द्रेण दत्तं ॥

Colophon.

इति श्रीतीर्थभूक्तिवास्तवमहामहोपाध्यायश्रीमद्गदाधरप्रपौत्र महामहोपाध्याय-
श्रीरामधरप्रपौत्र-श्रीस्वर्णधरात्मजमहामहोपाध्याय श्रीमदुदयकरविरचिता
सकलकायस्यवंशावतंसविविधविद्यानवद्याविद्वद्गोष्ठीगरिष्ठसकलधर्मशास्त्रा-
भ्यामनिर्णीतकृत्यजातविख्यातयशोराशिविद्वसितशिशिरकिरणकिरणजात-
सद्वक्त्रसत्कुलश्रीश्रीकरप्रपौत्रसद्वक्त्रभास्करप्रपौत्रसद्वक्त्र-श्रीराजकरात्मजसत-
तस्त्रापतेयसकल वडवर्षणप्रोषितानेकभूदेवदण्डनारविन्दसहकविलसक-
रन्दमन्दोदसुन्दरस्नाननिर्णीतविविधगुणशाम्भतासारस्रपित-भुतधानीवल्लय-
सकलशिर्षमार्चकृतार्थीकरणकम्पदुमावतारदुस्तरसरस्वतीपूरावगाहन-निपुण-
सद्वक्त्र-श्रीरामचन्द्रकारिता सकलकविकुलावतंसश्रीद्वर्ष-कविविरचितनैष-
धभिधानमहाकाव्ये श्रीमन्नोहारिणीटीका समाप्ता ॥ संवत्सरे एकाधिक-
पञ्चाशत्के समयनाम्नि पौषे वायु × × × अलिखत्युल्लसितम् ॥

विषयः ।

नैषधकाव्यस्य शाब्दान् ।

No. 149. न्यायशास्त्रप्रदीपः । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamanninha, Pargana Atiyá, Post Jamurki, Háláliya, Paṇḍit Gurudāsa Vidyāratna. Appearance, tolerable. Press. Incorrect.

Beginning.

अथ शब्दप्रमाणं निरूप्यते ।

तत्र समप्रमादविप्रलिङ्गारहितेन प्रवचने प्रयुक्तं प्रमाणं ।

अमी ज्ञेयति तत्प्रकारकं ज्ञानं । प्रमादोऽनवधानता विप्रलिङ्गा प्रतारणेभ्यः ।

अभिप्रेतं मास्त्वानु न प्रमाजनकं किन्त्वप्रमाजनकमेव । इत्यादि ॥

End.

अनेन घटेन कालमाहरन्त्येव घटपटप्रयोगे प्रथमत एवाप्रयोजनकल-
जायनायां लक्षणा, यथा च लक्षणा यदि लक्षार्थस्य तदाचकपदेन ।

नत्वा गौरीचरणयुगलं वागधीशश्च नत्वा
 मान्यान् सर्वानपि परगुणोद्देशिनः सम्प्रणम्य ।
 अध्येष्टृणां × × × × विज्ञान-हेतुं ।
 भट्टाचार्यो वितनुत इमं न्यायशास्त्रप्रदीपं ॥

विषयः । आकाङ्क्षादीनां लक्षणकथनं । शब्दबोधे विशेष्यविशेषणभावनिरूपणं ।
 नजर्यविवेचनं । एवकारस्य व्युत्पत्तिविवेचनं । उपसर्गार्थविवेचनं । निर्द्धारणवाक्यस्य व्युत्पत्ति-
 कथनं । द्विकर्मकवाक्यार्थनिरूपणं । आख्यातविचारः । लक्षणादिनिरूपणं ।

No. 150. न्यायामृततरङ्गिणी । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 102. Lines, 8 on a page. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Durgāghāt, Benares City, Paṇḍit Bābāchārī Sāstrī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ त्रियः सदानन्दगुणै र्भूतं भुजे ।

भुजेऽप्यदोषं तदशेषशक्तिभिः ॥

विशेषवाणीमितमात्मनो मुदा ।

मुदारमीशं प्रियवक्त्रभं नमः ॥

× × × × × × × धर्मव्याकृतपूर्णाधिकृतसदाचारस्मृतिव्याकृतिव्याजेन
 प्रणमामि तं पितरमुद्धोषाय शब्दार्थयोः ।

× × × ×

नमामि तं व्यासकुलावतंसं

नारायणाचार्यमथाग्रजं मे ।

व्यासविन्दूरमाचार्यकृती षड्व्याकृतिच्छेलात् ।

रामो × × आनत्य श्रुतं × × ×

उद्यद्वासमहोदधेर्वेदुरुषी गम्भीरकुम्भीं नयत् । ?

भङ्गान् सत्प्रतिविम्बमम्बुजं दशापवीविचित्रैकृतं ।

स्वच्छन्दो घ-तरङ्गिणी द्विजमुखैर्न्यायामृतं व्याकृतं ।

सेवं सेवभिरासुरा इनसभे ऽराजन् लेखा इव ॥

इह खलु सकलविदम्भविचिन्तामणिर्यासतीर्थ × × × × × विशेष-
चतुष्टयबलेनैष्टदेवतामभिष्टौति । निखिलगुणनिकायमित्यादिना ॥

End.

तस्मात् प्रतिकर्मव्यवस्थानुपपन्ना × × प्रतिभासमानं शरीरमिति नोपाधेः
साधनवतः पञ्चादव्यावृत्तिरिति पररीत्याचारमुपाधिर्द्रष्टव्यः ॥

यामाङ्गिभुततर्काम् पूरैः पचयुगं युजि ।

न्यायास्ततरङ्गिणां दृश्यत्वादेवपाधयः ॥

अतःपरं खण्डितं ।

विषयः । यामतीर्थस्तन्यायास्तस्य व्याख्यानं ॥

No. 151. पञ्चपक्षीटीका By मुकुदेव । Substance, country-made paper, 15 × 3 inches. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 130 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, Post Garvetá, Grám Khunverá, Babu Vaikunthánáth Cakravartí. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो विष्णेश्वराय ।

देवदेवं परं स्थापुं देवानां सर्वदेहिनां ।

बिलोकानाञ्च दीनानां त्वां भोगं सर्वमोचदं ।

सर्वज्ञं सर्वेशं शान्तं ज्योतिर्लिङ्गमयं शिवं ।

प्रथमं पञ्चपक्षीणां कृतमव विवेचनं ॥

इदमेवाहुतं प्रोक्तं शब्दलं सारबोधकं ।

गोपितं कोटिशब्देषु इदानीं प्रकटीकृतं ॥

कल्पनीया चकारादौ रसादिवारपक्षकाः ।

नन्दाद्याक्षिपयः पञ्च रेवत्यादिभमण्डलाः ।

मेघाद्याराशिभेदाश्च गन्धाद्या विषयाक्षयाः ।

गङ्गाद्या ईश्वराद्याश्च पञ्च पञ्च यक्षमाताः ।

× × × × × × × × ×

कादिशब्दा बर्चयुता मुखाद्याङ्गकपक्षकाः ।

कदाचित्समदृष्टिश्च प्रसङ्गपाः × × प्रदाः ॥

मुनयो महादेवं प्रपञ्चः ब्रूयुः किं कृत्वा सर्वज्ञाक्षविभारदं सर्वेषां चर्माणां

सन्तार्थज्ञानशास्त्राणां विशारदं अभिगम्य गत्वा मुदा हर्षेण किमर्थं
भविष्यद्दर्शबोधाय भाविप्रयोजनज्ञानाय । इत्यादि

End.

गम्भीरसल्यारूपं स्पर्शः शब्दश्च पञ्चमः ।
मारणं शोधनञ्चैव मोहनञ्च तथैव च ।
सन्त्रासनं प्रमथनं कामवाणाः प्रकीर्त्तिताः ॥
इत्युक्तं पञ्चपक्षीणां लाभालाभजयादिकं ।
उक्तं श्रीशुकदेवेन शब्दलं शङ्करोदितं ॥

Colophon. इति पञ्चपक्षीटीका समाप्ता ॥ श्रीहरिः । श्रीमते रामानुजाय नमः ।

विषयः । पञ्चपक्षीव्याख्यानं ।

No. 152. परामर्शदीधितिटीका । By गदाधर । Substance, country-made paper, 16×3 inches. Folia, 55. Lines, 8 on a page. Extent, 5000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansinba, Pargana Atiyá, Post Jamurki, Gram Háláliya, Paṇḍit Gurudās Vidyāratna. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीकृष्णाय ।

पक्षतां निरूप्य विशिष्टपरामर्शलेनानुमितिहेतुता, ज्ञानद्वयकारणतावादि-
मीमांसकविप्रतिपत्तिं निरस्य मणिकारेण व्यवस्थापिता तत्र सङ्गतिं दर्शयति
लक्षणेपघातेनेति ॥ इत्यादि ।

End.

अथद्याभ्युपगमवादः तत्तत्पक्षतावच्छिन्नविशेष्यकवङ्गाद्यनुमितिलक्षण विशेष-
कारणकार्यतावच्छेदकगर्भं वङ्गानुमितित्वादिनिवेशेनैवोपपत्तेस्तदवच्छिन्नं
प्रति हेतुत्वान्नरस्य निर्युक्तिकत्वात् सुखादिसाधारणजन्यविशेषगुणत्वा-
वच्छिन्नं प्रति मनस्त्वेन कारणताकल्पनात् तत एवानुमितौ सकरणत्व-
निर्व्याहेनुमितित्वावच्छिन्नं प्रति ज्ञानत्वादिना हेतुत्वमपि निर्युक्तिक-
मित्यखरसवीजमत्र बोध्यं ॥

Colophon.

इति श्रीगदाधरभट्टाचार्यविरचिता परामर्शदीधितिटीका समाप्ता ॥
श्रीतारिणीचरणपङ्कजमस्तुचिन्ते ॥

विषयः । रघुनाथशिरोमणिविरचितायाः परामर्शदीधितिर्गदाधरकृता व्याख्या ।

No. 153. परिभाषाप्रदीपार्चिः । By उदयङ्कर । Substance, country-made paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 116. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chapra, P.O. Samāriya Sisoyā, Paṇḍit Rāghava Prasād. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

त्रैलोक्येशाय नमः ।

अमदद्यानन्दनिदानं शिवयोश्चिरं नमस्कृत ।

चेरस्त्वं निष्पत्स्य फलाशये । ?

बल्लकीपुलककरां पुण्डरीकासनस्थितां ।

शारदां नीरकुन्देन्द्रधवलां भावयेतरां ।

छत्वा पाणिनिस्तृतायां मितदृश्यसंप्रदं ।

परिभाषाप्रदीपार्चिस्तृतीयो निरूप्यते ।

तत्र तावत्, नामलिङ्गवले प्रतिमन्दिग्राह्यं नियामकत्वात् परिभाषात्वं ।

इत्यादि ।

End.

वहिरकोलुम्बाधत इत्यत्र परिभाषायां कर्त्तव्यायां (.....) सर्वसमं

विवेचयिष्यामः ।

परिभाषाप्रदीपार्चिः उदयङ्करदर्शिते ।

द्वितीयो × × × × × छताध्यायः सुसङ्गतः ।

विषयः । पाणिनिपरिभाषायाः व्याख्यानं ।

No. 154. पर्यायमुक्तावली । Substance, palm leaf, $10\frac{1}{2} \times 1$ inches. Folia, 47. Lines, 4 on a page. Extent, 282 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Imār Maṭha or Rājgopāl Maṭha, Mohānta Mahārāj Sri Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

त्रैलोक्येशाय नमः । अविघ्नसस्तु ।

वर्चिस्त्वर्चापीडः शुभिरपरो बल × × × मोष्टे ।

भेदुरमुदिरध्यामस्तवचिरयादेश गोविन्दः ।

पूर्वं लोकहिताय माधवकराभिष्टो भिषक् यो बल-

कोषान्धेष-तत्परः प्रविततायुर्वेदरत्नाकरात् ।

मालां रत्नमयीं चकार स यथास्त्राभं न शोभायिकां
 सास्त्राभिः कमनीयभक्तिरचना × × × × ॥
 उत्तमगुणपरिणा × सौकर्यादप्यबोधतिमिरघ्ना ।
 सम्प्रति सुधियां हृदये विलसतु पर्यायसुक्तावली ॥ इत्यादि ।

End. कृतान्नवर्गः कथितो द्रव्यैरेभिस्त्रिषष्टिभिः ।

Colophon. इति पर्यायसुक्तावल्यां भुक्तादिकृतान्नवर्गे विंशतिः ।

अतः परं सम्भवतः खण्डितं ॥

विषयः । इति पर्यायसुक्तावल्यां कर्पूरादिसुगन्धिवर्गः । १ । इति जीवकादिमध्यगन्धि-
 वर्गः । २ । इति कर्कटाष्टादि-क्षीनगन्धिवर्गः । ३ । इति अक्षिफेणादि-सारजवर्गः । ४ ।
 इति माणिक्यादिरत्नवर्गः । ५ । इति धातूपधातुवर्गः । ६ । इति द्राक्षादिमधुरवर्गः । ७ ।
 इति दाडिम्याद्यस्त्रवर्गः । ८ । जीवन्याद्युत्तमशकवर्गः । ९ । इति पाठादितित्ताशकवर्गः । १० ।
 इति जात्यादिपुष्पवर्गः । ११ । इति कुष्माण्डादिलताफलवर्गः । १२ । इति कशेरुकादिकन्दवर्गः । १३ ।
 इति न्यग्रोधादिमहाष्टवर्गः । १४ । इति नन्दिरुक्षादिह्रस्वष्टवर्गः । १५ । इति दुर्व्वादिवर्गः । १६ ।
 इति ताम्बूलादिलतावर्गः । १७ । इति हरेणादिशिविधान्यशुक्लधान्यवर्गः । १८ । इति
 श्यामाकादिदणधान्यवर्गः । १९ । इति भुक्तादिकृतान्नवर्गः । २० ।

No. 155. परिभाषासूत्रभाष्यम् । By कपर्दिस्वामी । Substance, country-
 made paper, 10 × 4 inches. Folia, 33. Lines, 22 on a page. Extent, 794
 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares
 City, Vāmanāchāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यज्ञं व्याख्यास्यामः । व्याख्यानं नाम शब्दप्रतिपादितार्थस्य न्यायलब्धार्थ-
 स्वरूपकथनं । अस्मादयमर्थोलभ्यत इति इह यज्ञशब्देन साज्ञोपाज्ञो
 यागोऽभिधीयते ।

End. यस्य तत्र प्रयोजनं नास्ति न तस्य तत्र प्रणयनं यथादक्षिणाग्नेर्दर्शपूर्णमासार्थे
 होमे सारस्वते ।

Colophon. इति कपर्दिस्वामिभाष्ये परिभाषापटलम् ।

विषयः । परिभाषासूत्रव्याख्या ।

No. 156. पाकाबली । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1828. Place of deposit, District Chāprā, Sisoyā, Paṇḍit Rāghava Prasād. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगुरुचरणार्था नमः ।

अथ पाकविधि लिख्यते ।

प्रथमस्त्रीयोग्यः सौभाग्यशृङ्खोपाकः ।

प्रसन्नयं शृङ्गमहोपधस्य विपाचयेत् गव्यघृतैः समे च ।

चतुर्गुणचौरसमस्तखण्डं संगृह्य तास्ययमजे कटाक्षे ।

प्रत्येकतो जातिफलं फलत्रयञ्च जीरत्रयं धान्यशताङ्के च ।

बल्लोपकुल्याघनबालकानि द्राक्षाविदारौ घनमारकञ्च । इत्यादि

End.

गोक्षुरकः शतशूलिका वानरी नागबला चातिबला च

सर्करया पयसा निशि पेयं यस्य गृह्ये वनिता शतमसि ।

Colophon.

इति पाकविधिः ॥ संवत् १८२८ ॥

विषयः । सौभाग्यशृङ्खोपाककथनं । सुपारिपाककथनं । मुशलीपाककथनं । गोक्षुरपाकादि-
फेनपाक-चरितकौपाकादिकथनं कामेश्वररसपाकादिकथनं ।

No. 157. पाण्डवचरित्रम् । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 162. Lines, 17 on a page. Extent, 9720 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālcandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

नमः श्रीमध्वंशाय ।

त्रियं विश्वत्रयं चाथ नि × × × पू × × × तु वः प्रभुः

गङ्गाः पुण्डरीकाक्षः श्रीमन्नाभिसमुद्भवः ।

पूषः प्रसूतिः त्रीनेमे यांतु × × × देशनागवौ ।

× × × क्षरादयो यस्याः चौरं मोक्षमुद्य पुनः ।

End.

यावत् संसारतापवृत्तिकरमिदुरा वाम् जिनानां मुनीन्द्राः ।

प्रज्ञाकान्नामगङ्गा विश्रयति सुधादीर्घिका दर्पमुद्रा ।

नावत् × × × × स्वरकमलकलां पुण्यदशान्तमस्यां ।

विश्वं विद्वद्विरेफार्तितमहिममहाकायमेतद्विनोतु ॥

Colophon. इति श्रीमलधारि श्रीदेवप्रभस्वरिविरचिते पाण्डवचरिते महाकाये बलदेव-
स्वर्गगमनं श्रीनेमिनाथमोक्षगमनं पाण्डवनिर्वासवर्णनं नामाष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । जैनमते पाण्डवचरित्रवर्णनम् ।

No. 158. पार्श्वनाथचरित्रम् । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 79. Lines, 15 on a page. Extent, 3555 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalā-cārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः

श्रिये तत् परमं ज्योति द्योतिताशेषदिङ्मुखं ।

समस्तं वस्तु यद्भाजां हस्त्यस्तमिवाजनि ॥

End. विहारिहारिप्रतिबोधसिद्धिं सौधाधिरौहप्रतिबन्धशुद्धं ।
श्रीपार्श्वभर्तृचरितेऽत्र सर्गः षष्ठः समाप्तिं समीपाय रम्यः ॥

Colophon. श्रीहेमविजयगणिविरचिते श्रीपार्श्वनाथचरित्रे षष्ठः सर्गः सम्पूर्णः ।

विषयः । जैनतीर्थङ्करेषु त्रयोविंशतीर्थङ्कर-श्रीपार्श्वनाथचरित्रवर्णनम् ॥

No. 159. पिटमेधभाष्यम् । Substance, country-made paper, 11 × 6 inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. श्रीः

जीवतः कर्माणि यजमानोऽनुवर्त्तते अग्निहोत्र-चातुर्मास्य-दर्शपूर्ण-मासादौनि
कर्माणि सुसूक्ष्मेऽयं जमानस्य यथा चोदितकालानपेक्षया जीवतो यजमानस्य
श्रीं प्रधानकरणसाचेणापि संख्याप्यानि ।

End. दक्षिणतोऽग्रैर्वक्त्रहिरण्यादिविजयवस्त्राय प्रत्येनाः पैलकर्षापाकरणसमयोः
विः प्रदक्षिणं करोति ।

Colophon. इति पिष्टमेधभाष्यं समाप्तं ।

विधयः । पिष्टमेधव्याख्या ।

No. 160. पूर्णाभिषेकदीपिका । By आनन्दनाथ । Substance, country-made paper, 18×5 inches. Folia, 55. Lines, 10 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sivapur via Tangail, Paṇḍit Bhabānināth Bhaṭṭacāryya. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय परमात्मने ॥

नत्वा श्रीगुरुपादाब्जमानन्दनाथशर्मणा ।

क्रियते कोलिकप्रीत्यै पूर्णाभिषेकदीपिका ॥

ज्ञात्वा श्रीशिवयोः सदागममतं सत्सम्प्रदायाद् गुरो

स्तन्येतेषु सुसुलूषामपि सतामानन्दसन्दायिका ।

गोप्येयं खलु यत्नतो यदि भवेत् संसारदुःखार्णवात्

मन्त्रर्तुं हि समिष्टुको यतिवरो मूर्खेषु दिव्यं मम ॥

आचारचिन्तामणौ । कलारागमिका पूजा न शक्ता च पुरापिकेति ।

आगमकल्पदुग्धे । श्रुतिस्मृतिपुराणोक्तैः पूजा कार्य्या युगत्रये ।

आगमोक्तविधानेन कलौ देवान् यजेत्पुत्रीः ॥ इत्यादि ।

End. तथानन्दो ब्रह्ममयस्तथा वेष्टितं विश्वं ।

तस्माद्ग्रेन मूर्ध्नाः सम्भवन्तीति ॥

Colophon. इत्यर्हकालीवर्गीयश्रीरमानाथस्मृत्या ।

भूदेवानन्दनाथेन देवेनालतदीपिका ॥

× × × × × संसारे शक्ते सद्गुरुदेशतः ।

समाप्तये पशौ गोण्या पूर्णाभिषेकदीपिका ॥

विधयः । कलारागमोक्तविधानेन पूजाकर्तव्यं तिकथनं । आगमस्तत्त्ववेदाद्यष्टांगसामान्य-
जस्य चतुर्विधमकुलाचारपूर्णाभिषेकविधानं अभिषेकभेदकथनं । अभिषेकमान-चक्रानुष्ठाना-

भिषेक-गुरुनिर्णय-कुलधर्मप्रशंसा-कौलिकलक्षण-कौलज्ञानप्रशंसा-कौलार्चनफल-गृहस्थाग्नि-
कौललक्षण-धीरलक्षण-दिव्यवीरपूजाकालनिर्णय-योगानुष्ठान-कामकलानिर्णय-तत्त्वज्ञान-
निर्णयः । कौलकम्बलासनादिनिर्णय-कौलयोगिरहस्यमालानिर्णयः । कलौ पञ्चाचाराभावः
दिव्यवीरयोः पुरस्सरणविधानं । प्रथमाधिकारेणादिकथनं । दिव्यवीरयोः प्रायश्चित्तविधानं
कालौकुलदेवताश्रीकुलदेवतानिर्णयः । अन्तर्जनध्यानादिनिर्णयः । दिव्यवीरज्ञानविधिः
पूर्णाभिषिक्तपानविधानमुक्तिलक्षणादिकथनं ॥

No. 161. प्रक्रियादीपः (खण्डितः) By प्रद्युम्नविद्याभूषणाचार्य । Sub-
stance, palm-leaf, 15x1 inches. Folia, 79. Lines, 4 on a page.
Extent, 3990 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit,
Puri, Rājgopāl Matha, Mahanta Mahārāj Śrī Raghunandan Rāmānuj
Dās. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।
लम्बोदरपद्मगुलं वन्दारकष्टन्दवन्दितं वन्दे ।
भक्तजनकल्पवल्लीं जगदम्बामम्बिकाञ्च गुणं ॥
जायान्वकारश्मनो विविधपदार्थावधारणे हेतुः ।
विद्याभूषणकृतिना विधीयते प्रक्रियादीपः ॥
पदसाधनपरिपाटी योग्यैः सुकुमारबुद्धिप्रतिपत्तयैः ।
परिशोधितरसवत्या स्तूत्रैः क्रियतेऽनुगृह्यतां सद्भिः ॥ (?)
अ इ उ ऋ लृ क ए ओ ङ ऐ औ च इति स्तूत्रचतुष्टये एकादश-
प्रत्याहारा गृह्यन्ते ॥ इत्यादि ।

End. इति उभयपदिनः, अथ कण्डूादयः कण्डूयादिर्यः कण्डूयादेरन्तरे यो
भवति कण्डूयति कण्डूणः स्त्रीणिच मद्भिज
कण्डूयाश्चकार महीयाश्चकार । अतः परं खण्डितं ॥

विषयः । संज्ञासंख्यादिशरीरो व्याकरणविशेषः । नास्त्यस्य समाप्तिः केवलमस्य पुष्पिकये-
कया निरूप्यतेऽस्य कर्तुर्नाम यथा इति श्रीप्रद्युम्नविद्याभूषणाचार्यविरचिते प्रक्रियादीपे
सम्बिप्रक्रिया समाप्ता ।

No. 162. प्रतिहारसूत्रभाष्यम् । By बरदराज । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 39. Lines, 16 on a page. Extent, 1950 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1693. Place of deposit, Benares City, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ महागणपतये नमः . ॐ नमः श्रीसामवेदाय .
 ॐम् बागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे,
 यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननम् .
 नमोऽस्तु तस्मै देवाय यः प्रसूयाद्यजन्मनां ।
 कार्त्तुं च वेदे शृणुमः साक्षात् देवकी × सुतम् । ?
 यो वामनाचार्यमपात् (?) अनन्तनारायणयन्त्रसुतात्
 अजनि उशिकाव्यो यः साङ्गे धीनी च सामवेदे यः ।
 रचयति स बरदराजः प्रतिहारार्पणकल्पयो हृत्तिं ।
 बोध्य च ब्राह्मणसूत्रोपपन्न-निदानतद्भाष्याः ॥

End. अपि चैकार्पणानां + + + + देवत + + + न्यायोपपत्तिः प्रदर्शितं
 पूर्वं कार्त्तुं चन्दोदैवतविनियोगानां तु दर्शयिष्यामः . चार्पणकल्प-
 विवृतिस्तु + + + + नास्ति + + + + नुसारेण क्रमात् .

Colophon. इति श्रीबरदराजकृतौ प्रतिहारभाष्ये पञ्चदशखण्डः प्रतिहारभाष्यं समाप्ति-
 मयमत् . संवत् १६९३ . कार्तिककृष्णद्वादशीशुक्ले .

विषयः । सामवेदप्रतिहारसूत्रभाष्या .

No. 163. प्रत्यक्तत्त्वविवेकटीका । By रामकृष्ण । Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 195. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, Sisoyā. Paṇḍit Rāghavaprasād. Appearance, very old. Prose. In-
 correct.

Beginning. योगेश्वराय नमः ।
 नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरी ।
 प्रत्यक्तत्त्वविवेकस्य क्रियते पददीपिका ॥

प्रारिखितस्य ग्रन्थस्याविघ्नेन परिसमाप्तिप्रचयगमनाभ्यां शिष्टाचारादिप्राप्त-
मिष्टदेवतागुणमस्कारलक्षणं मङ्गलाचरणं खेनानुष्ठितं ।

शिष्यशिष्यार्थं श्लोकेनोपनिबध्नाति ॥ अर्थात् विषयप्रयोजने सूचयति ।
नमः श्रीशङ्करानन्दगुरुपादाम्बुजन्मने इत्यादि ।

शं सुखं करोति इति शङ्करः सकलजगदानन्दकरः परमात्मा एष ह्येवानन्द-
यतीति श्रुतेः ॥ आनन्दः निरतिशयप्रेमास्पदत्वेन परमानन्दरूपप्रत्यगात्मा,
शङ्करश्चासावानन्दश्चेति शङ्करानन्दः प्रत्यगभिन्नः परमात्मा स एव गुरुः ।
परिपक्वमलोत्सादनहेतुशक्तिपातेन योजयति परं तले सदीच्या
चार्य्यश्रुतिं इत्यागमात् + + + + + जीवब्रह्मणोरेकलक्षण-
विषयसम्भावनाय जीवस्य सत्यज्ञानादिरूपत्वादिकं दिदर्शयिषुरादौ ज्ञान-
स्याभेदप्रतिपादनेन नित्यत्वं साधयति शब्दस्पर्शादयः इत्यादिना ॥

End.

तद्वाक्यगतस्यैकीभूत इति पदस्यार्थमाह । विज्ञानमय (सूखे यो नूपयुक्तः)?
+ + + + येनैक्यतां प्राप्त इति यस्यात्मा पुरा जागरणावस्थायाम्
विज्ञानमयसूखेः स वा अथमात्मा ब्रह्मविज्ञानमयो मनोमयः + + +
+ + + क्रोधमय इत्यादिश्रुत्युत्तैराकारविशेषैर्युक्तोभूत् स्वतः परं खण्डितं ॥

विषयः । प्रत्यक्तत्त्वविवेकाख्य-पञ्चदशनुक्रमणिकाया व्याख्यानम् ।

No. 164. प्रपञ्चसारसम्बन्धदीपिका । By उत्तमबोधः । Substance,
country-made paper, 10×4 inches. Folia, 306. Lines, 9 on a page.
Extent, 6000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
Patna City, Samskrita Sanjivani, Paṇḍit Jayanārāyaṇa Vājapeyī. Appear-
ance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

बन्देऽहं दक्षिणामूर्तिं सर्वविद्याप्रवर्त्तिकां ।

भुक्तिमुक्तयोः प्रदातारं सर्वज्ञं सर्वहृच्छितं ॥

+ + + + + सरस्वती सा कृपया गिरं मे ।

+ + + + + प्रपञ्चसारार्थजुषं तनोतु ॥

व्याख्या विशेषानालोच्य सारं संगृह्य यत्नतः ।

प्रपञ्चसारसम्बन्धदीपिका रच्यते मया ॥

इह खलु प्रपञ्चमसारसंग्रहभूतं प्रपञ्चसाराख्यं तन्त्रं प्रारम्भमानो भगवान्
भगवत्पादाचार्यः प्रारिखितपरिसमाप्तिप्रत्यूहविघ्नविघ्ननादिल्लाभाय +
++++ पञ्चारणौपयिकं विषयादिचतुष्टयं चर्चात् सूचयति ।
अकचटतपचाटैरित्यनेन लोकेन । शराणि शरीराणि शीर्षमाद्यतया तानि
पुष्पाणां भोगापवर्गाय चेश्वरकपेण ददाति प्रयच्छतीति ॥ इत्यादि ।

End.

रवीन्द्रवज्रीनां उपलक्ष्यमेतत् ब्रह्मादीनां ऋगादीनाञ्च ते जगन्नि भुवनानि
पुष्पानि रक्षन्ति तस्मै परिपूर्णतेजसे ज्ञानशक्तिबलवीर्यतेजोभिरत्यूजित-
महिम्ने नमोऽस्तु इत्यर्थः । + + + + + भजे + + + + +
सततमेतदेवमर्थः ।

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिवाजकाचार्यश्रीमदुत्तमप्रकाशपूज्यपादशिष्येण उत्त-
मबोधकृतायां श्रीमत्प्रपञ्चसारसम्बन्धदीपिकायां विंशत्पटलः । समा-
प्तौऽयं पञ्चः ।

विषयः । शङ्कराचार्यस्य प्रपञ्चसारस्य व्याख्यानम् ।

No. 165. प्रयोगपञ्चवः । By भवनाथ । Substance, palm-leaf, 16 x 1 1/2 inches. Folia, 16. Lines, 5 on a page. Extent, 600 slokas. Character, Uria. Date, Sam. 1713. Place of deposit, Puri, Mahimprakash-math, Papaji Valadeva Bramhachari. Appearance, old. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

भवान्ये नमः ।

नत्वा शङ्करचरणौ भवनाथः पङ्कवं तनुते ।
सूक्यितुं खलमलङ्घान् बालानखिलान् बावदूकयितुं ॥
अगणितसुबान्धवचरिणाः किञ्चिद्दृष्ट्वा भवन् ।
बालाः प्रयोगभाला पङ्कवयतु पङ्कवं वीर्य ॥
मुलभूताः प्रयोगाणां सर्वेषामेव धातवः ।
अतस्त एव प्रथमं कथयन्ते तथुक्ता इव ॥
धात्वादिष्टा × × × × लघुधात्वनगतास्तथा ।
इकारा सूच्यते × × × × × ॥ इत्यादि ।

End. पयास्यां पक्षीरन् पक्षीष्टाः पक्षीयानां
पक्षीध्वं पक्षीय पक्षीवद्भिः पक्षीमद्भिः ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायपल्लवकारपदाङ्कितश्रीभवनाथविरचितः प्रयोग-
पल्लवः समाप्तः ॥
प्रयोगाः खिद्यन्ते कति कति न येषामधिगताः
निवहारोऽप्यन्या इव दधति हस्ताग्रमणिकां ।
भवानीनाथार्थं करवदरकल्पानकरवं
तदस्मिन् मात्सर्यं विजडितं विचारप्रणयिनः ॥
ज्वलनचन्द्रतुरङ्गमभूमिभिर्विमानिते नृपविक्रमहायने ।
गुरुदिने रविपौषसिते ऽलिखत् स्वयमहोभवदेवमहामतिः ॥

विषयः । कतिचिद्भातूनां साधारण-प्रणालीकथनं ॥

No. 166. प्रश्नचूडामणिः । By चन्द्रशेखर । Substance, country-made
paper, 13×3 inches. Folia, 17. Lines, 6 on a page. Character, Bengali.
Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, post Garvetā, gram
Khunverā, Babu Vaikunṭhanāth Chakravarti. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

धर्मचिन्ता हि कर्त्तव्या प्राणैः कण्ठगतैरपि ।
यदा यदा प्रचलति तदायुः क्षीयते नृणां ॥
सर्वज्ञः सर्वभूतात्मा सर्वदाता जगत्पतिः ।
सुरासुरपरित्राणो यो रविः स प्रणम्यतां ॥
पञ्चवर्णात्मकैर्वर्गैः पञ्चभिश्चन्द्रशेखरः ।
अप्रमत्तेभ्यो धातुभ्यः प्रामाण्योक्तशुभाशुभम् ॥
शुभं लाभो जये जीवो ज्ञानं मौनं तथान्यथा ।
अस्ति नास्ति त्रियोनिश्च चिन्तां चित्तादिकं चिकं ॥
वर्णाकारवयोजातिदिकसंख्या अक्षरागमाः ।
वर्षर्तुमासपक्षाद्वःसर्वं वर्गसुखोदुःखं ॥ ?

स्नाहस्य सङ्गतं यच्च प्रसङ्गेन तदात्मकं ।

भाविनः + + + + + सारं चूडामणैः कृतं ॥

प्रथमवर्गविन्यासो यथा + + + + + ।

एकद्वित्रिचतुर्वर्गः क्रमाद्दर्गचतुष्टयं ॥ इत्यादि

End.

यात्राभ्रुवः । भागवतं एकेन शुभा यात्रा द्वाभ्यां स्रुत्यः श्रुत्येनाशुभा यात्रा ।

गुर्विषयीभ्रुवः । एकेन पुनः द्वाभ्यां स्त्री श्रुत्ये बन्ध्या । जयविजयभ्रुवः ।

एकेन जयः द्वाभ्यां सन्धिः श्रुत्येन भङ्गः ।

Colophon.

इति प्रश्नचूडामणिः ।

विषयः । शुभाशुभलाभाभजयपराजयजीवजानमौनप्रभृतिनिरूपकवर्गनिरूपणं । प्रथमदृष्टकमनिरूपणं । संयुक्तासंयुक्तप्रश्ननिरूपणं पक्षिगणनिरूपणं । सिंहावल्लोकितादि-
चक्रनिरूपणं । यात्राभ्रुवगुर्विषयीभ्रुवविजयभ्रुवादिनिरूपणञ्च ।

No. 167. प्रश्नदीपिका । By दामोदरदैवज्ञ । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 200 lokas. Character, Uriyā. Date ? Place of deposit, Puri, Saṅkaramaṭha Madhusūdana Tirthasvāmī. Appearance, fresh. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

मणिकर्णोल्लतावासं नत्वा सिद्धविनायकं ।

अश्रीशरल्लतावाभदामोदरविनिर्मिता ॥

वाराहसुतदैवज्ञप्रश्नस्येयं प्रकाशिका ।

मिहान्तज्ञैः सुमणकैः द्रष्टव्यापि च तुष्टये ॥

अथेह वराहमिहिराचार्यात्मजः प्रश्नविबक्षुरादौ निर्विघ्नतापरिभ्रमाश्रय
मङ्गलं लब्ध्वा सम्मन्वाद्यनुबन्धये चतुष्टयमाह प्रणिपत्येत्यादि ।

End.

श्रीजानकीरघुनाथाङ्घ्रिजानो दामोदरःकृतो ।

तेनेयं रचिता टीका सुप्रश्नस्य प्रदीपिका ॥

Colophon.

इति श्रीदामोदरदैवज्ञविरचितायाः षट्पञ्चाशिकायां प्रश्नदीपिकायां

सप्तमोऽध्यायः ।

विषयः । शोराषट्पञ्चाशिकाया विवृतिः ।

No. 168. प्रश्नसारः । Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1766. Place of deposit, Zilla Medinipur, post Garvetā, grām Khuānvera, Babu Vaikunṭhanāth Chakravartī. Appearance, fresh. Generally verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

नराणां प्रश्नवाक्येन मनोगतशुभाशुभं ।
तां वर्णरूपिणीं वन्दे भारतीं परमेश्वरीं ॥
विना लयं विना भावं विना ग्रहविचारणं ।
अदृश्यदर्शनादर्शः प्रश्नसारो निरूप्यते ॥
अ इ ए ओ भवेज्जीवं आ इ ऐ औ च मूलकं ।
उ ज ञ्च अ भवेद्भातुः स्वस्थयोगिं वला + + + इत्यादि ॥

End.

पञ्चशेषेण वर्गाणामन्ताक्षरविनिर्णयः ।
यदि संवीक्ष्यते प्रष्टा यत्र संस्थोपि पृच्छति ।
चौरस्य वस्तुनो वापि तां दिशं तद्धनं वदेत् ॥
नष्टेऽथ प्रश्नाक्षरवर्णसंख्यां पिण्डे विद्यायानलदग्धभावात् ।
विक्रीतसंस्थापितदूरितञ्च ज्ञेयं ततः पञ्चहताञ्च पिण्डात् ॥
नष्टं गृहे भूतलतोऽथ देवालये विदेशे च सङ्गृह्य परेण ॥

Colophon.

इति निकषानाम्नीराक्षसीकृते प्रश्नसारे केरली समाप्ता ॥ लिपिरियं
श्रीरामतारणशर्माणः । शकाब्दाः १७६६ । ५ । २ सां भाट्पाड़ा ।

विषयः । अक्षरपिण्डनिरूपणं तस्य च पञ्चविधभेदकथनं कर्मजन्ययोनिभेदकथनं तस्य
चाष्टविधभेदकथनं तिथिविशेषे प्रश्नानामक्षरभेदकथनं लुककलक्षणकथनं मावाफलनिरूपणं
चौरस्य नामाद्यक्षरज्ञानकथनञ्च ।

No. 169. प्रश्नोपनिषद्भाष्यटीका । By नारायणेश्वरस्वामी । Sub-
stance, country-made paper, 14×4½ inches. Folia, 33. Lines, 10 on a
page. Extent, 825 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of
deposit, Rājguru's Math, Gunesumahalla, Benares City. Appearance
new. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय .

अथर्वणे ब्रह्मा देवानामित्यादिमन्त्रैरेवाक्यमन्त्रस्य निर्णीतत्वात्, तत्रैव ब्राह्मणेन तदभिधानं पुनरुक्तमित्याशङ्क्य तस्यैवैव विस्तरेण प्राणोपासनादिषाधन-
साहित्येनाभिधानाद् पौनरुक्तमिति वदन् ब्राह्मणमवतारयति . मन्त्रेति ।

End.

तस्मादिति पितृत्वादेव किं पूज्यतरत्वं परिचार्यत्वं स्वामित्वं किमु वक्तव्य-
मित्यर्थः . अतएव बाजसनेयके माहापि सप्त दास्या + + + मिति भावः ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत् कैवलेन्द्रशिष्यज्ञानेन्द्रगुरुवर-
खेविनारायणेन्द्रसरस्वतीविरचितं प्रश्नोपनिषद्भाष्यविवरणं समाप्तम् .

विषयः । प्रश्नोपनिषद्भाष्याख्या .

No. 170. प्रायश्चित्तकुतूहलम् । Substance, country-made paper, 15 x 4 inches. Folia, 42. Lines, 9 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, now. Prose and verse. Correct.

Beginning.

बीजशेषाय नमः ।

स्मृतः स्मृतिं यच्छति यो जनानां शतं मतानामपि योजनानां ।
आराध्य भक्त्या तमनन्तदेवमयं ब्रुवे दुःशमनन्तदेव ॥ १ ॥
उक्तानि श्रौतविध्यपराधे प्रायश्चित्तानि स्मार्त्ते श्रुता वक्ष्यामः ।
स्मार्त्तान्यस्य स्मृत्याद्यनुमितश्रुतिगम्य सकलाङ्गकलापशान्तिनं ।

End.

वेदाक्षराणि यावन्ति पठितानि दिङ्मातिभिः ।
तावन्ति हरिनामानि कीर्तितानि न संशय इति ।
अवादीत्यमनन्तेन प्रायश्चित्तकुतूहलम् ।
प्रीयातु भगवांस्तेन स्मृतिगम्यो गुहाश्रयः ॥

Colophon.

श्रीमदनन्तदेवोदयस्य रघुनाथविदुषः कृतौ प्रायश्चित्तकुतूहले द्वितीयः
परिच्छेदः ॥

विषयः । स्मार्त्तप्रायश्चित्तविधानम् .

No. 171. प्रायश्चित्तप्रदीपः । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 107. Lines, 18 on a page. Extent, 1926 slokas. Character, Nāgara. Date, Śaṃvat 1713. Place of deposit, Benares City, Vāmaṇā-cāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नत्वा बोधायनाचार्यं तेनोक्तं श्रौतकर्मणा ।
विध्यतिक्रमणे प्रायश्चित्तदीपः प्रकाशयते ॥
श्रौते बोधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु । उक्तानि इत्यादि ।

End. समस्ताभिः शोम् स्वाहेत्यादि एतैः सर्वैः प्रायश्चित्तानि जुहुयात् ।

Colophon. इति प्रायश्चित्तप्रदीपे सोमप्रायश्चित्तं नाम पञ्चमं प्रकरणम् ।

विषयः । बोधायनीयप्रायश्चित्तसंग्रहः ।

No. 172. प्रायश्चित्तविलोचनं । By बासुदेवत्रिपाठी । Substance, palm-leaf, 18×2 inches. Folia, 97. Lines, 5 on a page. Extent, 2800 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Dakṣiṇa Baidyanāthpur Śāsan, Nilgiri State, viā Balasore, Paṇḍit Bināyak Miśra. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीनारायणाय नमः ।
प्रायश्चित्तविशुद्धिसाधनधियो ध्यायन्ति धीरा भ्रुवं
यं निर्याजमजं जरादिरहितं वीजं जगत् स्मारकः ।
श्रीरामं स्मर कोटिसुन्दरतरं कामं नमस्कृत्य तं
प्रायश्चित्तविलोचनं वितनुते श्रीवासुदेवः सुधीः ॥
विद्यन्ते विदुषां निबन्धनिवद्धा यद्यत्र नानाविधाः
प्रायश्चित्तविलोचने वङ्गमतास्ते ते प्रपञ्चोत्तराः ।
तानेव प्रविलोक्य सारमखिलं संगृह्य संक्षेपतः
किञ्चित् कौशलपेशलस्तदपि मे सोऽयं प्रबन्धोद्यमः ॥
अथ प्रायश्चित्तलक्षणं ।
प्रथमलाहोपचितमशुभं नाशयतीति प्रायश्चित्तमिति । इत्यादि ।

- End. विष्णुश्च तासिकः कांशिक पञ्च इति न हि काकिनौचतुष्टयात्मकपण्येन
तद्देहेन वा भोजनं निर्वपति । शिवं ॥
विदुषा वासुदेवेन प्रायश्चित्तविलोचने ।
सद्ब्रह्मबुद्धिविविधप्रायश्चित्तमितीरितं ॥
नानानिबन्धानालोच्य वासुदेवचिपाठिना ।
ल्लतं मुदेऽस्तु विदुषां प्रायश्चित्तविलोचनं ॥
अमत्सराः सारविचारप्रभूरा धीरा मथैतं रचितं निबन्धं ।
पवित्रयन्तः कवणाद्रदृष्ट्या गृह्णन्तु सन्तः प्रवृत्तोऽर्थये तान् ॥
यो नाम नास्तिकतयाच मम प्रबन्धे सम्बोधयद्भिज्जमहत्त्वविवृद्धिमिहै ।
सञ्ज्ञामधेयमधिरूपयितायमास्तां कर्त्ता समस्तज्जिनव्रजसाधनानां ॥
- Colophon. इति श्रीवासुदेवचिपाठिविरचितं प्रायश्चित्तविलोचनं सम्पूर्णं ॥
श्रीदिगम्बिहृत्पतेरङ्गेऽब्धिदशमस्मिन्ते ।
विनायकाख्यो मित्रोऽपि अल्लिखत् पुस्तकं शुभं ॥
- विषयः । विविधप्रायश्चित्तविवेचनं ॥

No. 173. प्रायश्चित्तप्रतद्वयो । By आपस्तम्बीया । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 13. Lines, 14 on a page. Extent, 350 stanzas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1749. Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. यस्य युतो लक्षणमात्रमेव चित्तस्य दिष्टं शुनिलक्षणं तत् ।
ततो निमित्तेन विवक्षितं स्यात् विशेषणं सामञ्जस्यैक्यं ॥ १ ?

End. इति अन्नगुरो निर्दोष्य रुचिरामार्यात्मजो भास्करो ।
धूर्त्तस्वामिमत्तं विलोक्य सचित्तं कल्पान्तराणामपि ।
स्त्रीकामां द्विशतं व्यथत जनकात् संप्राप्तविद्यः शुभं ।
प्रायश्चित्तसमुच्चयं बुधजनैः संपूज्यमानः सुधीः ॥
लिखितं द्रोणचिन्तामणिभट्टात्मजेन मार्कण्डेयेनेदं पुस्तकं संवत्-१७४९ ।

विषयः । आपस्तम्बसूचीयप्रायश्चित्तप्रतद्विवरणं ॥

No. 174. प्रायश्चित्तप्रदीपिका । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 73. Lines, 14 on a page. Extent, 1628 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1768. Place of deposit, Benares City, Vamanācāryya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. व्याख्यातो भास्करार्येण प्रायश्चित्तप्रपाठकः ।

शतद्वयेन श्लोकानां धूर्तस्वाम्यनुसारतः । १ ।

तान् कृत्वा मनसि श्लोकान् तदर्थमनुसंधत् ।

करोमि सुखबोधार्थं प्रायश्चित्तप्रदीपिकां ।

End. भूर्भुवः स्वः स्वाहेति स्मार्त्तकर्मा × × चेदं प्रायश्चित्तं वङ्गचन्द्राक्षणे जैमिनी-
ब्राह्मणेनोक्तं ।

Colophon. इति पञ्चमः पटलः समाप्तः ।

विषयः । आपस्तम्बीयप्रायश्चित्तशतद्वयीव्याख्या ।

No. 175. प्रायश्चित्तशतद्वयी । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 14 on a page. Extent, 168 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. नैमित्तिकेषु युतिलक्षणेषु सूत्रे यदस्पष्टमिवाल्पवृद्धेः ।

तद्भाष्यद्वयानुसृत्य सम्यक् सुखावबोधाय विविच्यते तत् ॥

End. स्यात् सप्तद्वोतेव तदाप्ययं स्यात् ।

यदा प्रष्टव्यं न समाप्यते यः ॥

Colophon. इति तुरीयप्रकरणम् ।

विषयः । आपस्तम्बसूत्रीयप्रायश्चित्तविवरणम् ।

No. 176. प्रायश्चित्तशतद्वयीव्याख्या । By वेङ्कटेश्वराजपेयी । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 64. Lines, 11 on a page. Extent, 1736 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācāryya. Appearance, old. Verse. Correct.

- Beginning.** चापस्तम्बमुनिं नत्वा प्रायश्चित्तशतद्वयी ।
 मन्दानां सुखबोधाय व्याकरिष्ये यद्यामति ।
 तत्र तावत् प्रायश्चित्तस्य ग्रन्थस्य विषयप्रयोजनादिकं दर्शयति नैमि षोकेषु
 इत्यादि ।
- End.** ततोभयरहिते देशे काले वा कृतान्तादारभ्य ऋतुशेषः समापनीयः ।
- Colophon.** इति वत्सकुलभूषणश्रीवेङ्कटेश्वराजपेययाजिनः कृतौ प्रायश्चित्तशतद्वयी-
 व्याख्यानं तृतीयं प्रकरणं समाप्तं ।
- विषयः ।** वेङ्कटेश्वरप्रायश्चित्तशतद्वयीव्याख्या ।

No. 177. प्रैष्याध्यायः । Substance, country-made paper, 10×4 inches.
 Folia, 17. Lines, 22 on a page. Extent, 272 slokas. Character, Nāgara.
 Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance,
 old. Prose and verse. Incorrect.

- Beginning.** श्रीगणेशाय नमः . ॐम् ।
 श्रोतायत्तदग्निं समिधासु समिद्धासमिद्धं नाभाशयिभ्याः संजये वासस्य ।
 वर्षादिव रश्मिस्तद्देवताभ्यस्य श्रोतर्यज । १ ।
 श्रोतायत्तनूनपातमदितेर्गर्भं भुवनस्य गोपां × × × × ×
- End.** विश्वान्देवान् ज्वामहेऽग्निं यज्ञे सुप्रेमसः ।
 तरमं यज्ञमागमं देवासो देवा धिया,
 जुषावा जध्वरे सदो ये यज्ञस्य तनूकृतः ।
 विश्वं वा सोमपीतये वाचमहं देवीं
 वाचाग्निं यज्ञेषु प्रेमसा, सरस्वतीं ज्वामहे ।
- Colophon.** इति पुरोक्तम् ।

विषयः । अग्निं ज्वामरोऽध्यायाः तत्र प्रथमे प्रैष्याध्यायः । द्वितीयो निवीताध्यायः ।
 तृतीयः कुन्तापाध्यायः चतुर्थः पुरोयुगध्यायः । ऋग्वेदान्तर्गतोऽयमध्यायः किन्त्वधुना संक्षिप्ता-
 पाठेऽस्य पाठो न दृश्यते ।

No. 178. फक्किकासमुच्चयः । Substance, country-made paper, $8 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 56. Lines, 5 on a page. Extent, 1120 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1641. Place of deposit, Zilla Mayamansing, Pargana Aṭiyā, post Jámurki, gram Háláliá, Paṇḍit Abhayacandra Bhaṭṭācāryya. Appearance, very old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गुरवे ।

विश्वेश्वरं गुरुतरं प्रणिपत्य भूमौ ।

कायं निपात्य प्रणिपत्य च वासुदेवं ।

स्त्रीयं मतं क्वचिदपि प्रतिगृह्य यत्ना-

ल्लेखे स्वशिष्यपरितोषविभावाय ॥

सञ्क्षिप्यपेरिते × × नौयवे फक्किका × × × × सदाचार

परिप्राप्तं समाप्तिफलकं मङ्गलं मन्यमानो ग्रन्थकृत् प्रारब्धपरिसमाप्तिकाम

दृष्टदेवता नमस्काररूपं मङ्गलं विधाय

× × × आह । अथ शब्दानुशासनमिति ॥ इत्यादि ॥

End.

यद्यपि बाह्यप्रयत्नपार्श्वेऽपि अन्त्यन्तरप्रयत्नतुल्यमस्यैव

यद्येवं णकारटकारलोपोविधेय इति चेत् मैवं हनोयमां

यमिलोप इत्यतो ऽण् ग्रहणमित्यनुवर्तते ।

× × × × × लोपाभ्युपगमात् ॥ रेखापादः ॥

फक्किकेयं समाप्ता । शकाब्दाः १६४१ ।

क्षार्णवेनमितातीतशकाभिन + वत्सरे ।

यत्नादेतां फक्किकान् रघुनाथोऽलिखत् स्वयं ॥

आगते दिवसभ्येया बोधिस्थे शुचिपत्रके । ?

Colophon.

श्री × × × × × × × × × स्वार्थान् फक्किकां ।

हरते य इमं ग्रन्थं फक्किका सम्मिलितो हि सः ।

गर्दभो गर्दभी तस्य माता तातश्च गर्दभः ॥

विषयः । अस्यस्यान्त्यन्तर एकत्र इति फक्किकासमुच्चये द्वितीयोऽध्यायः ॥ इति ।

No. 179. बालबोधरत्नकौमुदी । Substance, palm-leaf, 14×1 inches. Folia, 83. Lines, 3 on a page. Extent, 1000 ślokaś. Character, Uria. Date ? Place of deposit, District Purī, Parganā Rāhān, grām Jagannātha, Vidyādharpur, Paṇḍit Rāmacandra Miśra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. यमुनायास्तटे रम्ये गोपीगोपसमाहृते ।

सुवर्णवेषुना भानं वन्दे गोपीनसुन्दरं ॥

बोधः—विद्वद्वा विद्वद्वाः खेटावभोगाः खेचराः खगाः ।

बोमाधिवामिनश्चापि यद्वाच्यं परिकीर्त्तिताः ॥

आदित्यः सविता सूर्यो भास्करोऽङ्गो दिवाकरः ।

उष्णान्सुप्तपनो भानुः सहस्रांशुः प्रभाकरः ॥ इत्यादि ।

End.

जलचरधनभोक्ता वासवस्यानुरक्तः

समस्तचिरशरीरस्तुहानामो दृष्टत्कः ।

अभिभवति सपदानांशुजिबाददृष्टि

बद्ध निधधनभागी पण्डितश्चान्नरासौ ॥

Colophon. इति श्रीबालबोधरत्नकौमुद्यां सप्तदशोऽध्यायः ।

विषयः । यद्वाभिधानं । नक्षत्राभिधानं । चन्द्ररिष्टिभङ्गविधानं । राक्षरिष्टिभङ्गकथनं । लग्नफलकथनं । तिथिफलकथनं । वारफलकथनं । लग्नदृष्टिफलकथनं । अष्टमग्रहफलकथनं । नवमग्रहफलकथनं । केन्द्रफलकथनं । पञ्चयोगफलकथनं । राशिफलकथनं । इत्यादि ।

No. 180. बोधायनकल्पं By श्रीशङ्कराचार्य । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 141. Lines, 9 on a page. Extent, 2820 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares. Paṇḍit Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. बागीशदाः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।

ये नन्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननं ।

वयमिन्द्रवयोऽकल्पकृताया यन्त्रिकपित ।

दोहयन् प्रियमादत्ते मीमांसासंघद्वयं ॥ १ ॥

यः सायनाचार्यपदाभिषिक्तः श्रीशङ्कराचार्यसदप्रगण्यः ।

प्रसन्नगम्भीरमतिः स्फुटार्थं बोधायनं कल्पमथो विधास्ये । २ ।

End. स्वाहा प्रजापतये इन्द्रभौवात् सुवेणोपोह्य ब्रह्मप्रतिष्ठामनस इत्यनेनानुवाकेन
प्रतिमन्त्रं जुहोति ।

Colophon. इति सप्तदशः ॥

विषयः । श्रौतकर्मणां विधानं ।

No. 181. बौधायनसूत्रवृत्तिः (दर्शपूर्णमासप्रकरणम्) । Substance,
country-made paper, 12×5 inches. Folia, 238. Lines, 9 on a page.
Extent, 4760 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
Benares, Paṇḍit Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. नमस्कृत्य गुरुन् सम्यक् भाष्यार्थमवधारयन् ।
बौधायनीयसूत्रस्य कुर्वे वृत्तिं सुबोधिनीं ।
आमावास्येन वा पौर्णमासेन वा हविषा यज्यमानो भवति स पुरस्तादैव
इत्यादि ।

End. बौधायनकृतस्यासौ वृत्तिः सूत्रस्य तायते ।
दर्शस्य पौर्णमासस्य सम्पूर्णः प्रीयतां शिवः ।
क्वेदं बौधायनं सूत्रं क्व मेऽल्पविषया मतिः ।
गुरोः कटाक्षस्तनुते वृत्तिमेवं सुबोधिनीं ।

Colophon. शुभमस्तु ।

विषयः । बौधायनीयदर्शपौर्णमासव्याख्या ।

No. 182. ब्रह्मसूत्रवृत्तिः । अनुभाष्यानुसारि (प्रथमाध्यायावधिः) ।
Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 43. Lines, 10 on a
page. Extent, 860 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Benares City, late Hariścandra Babu. Appearance, old. Prose.
Correct.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः ।

नत्वा श्रीवत्सभाचार्यपादपद्मयुगं मदा ।

तदीयभाष्यमार्गेण व्याससूत्रार्थं ईर्यते ।

End.

वैदिकानां वेदानुसारेण वस्तुविचारः कर्तव्यः । तदुपविष्टवादानां अप्रामा-
ण्यादत्राद्यवेदे न कापि शङ्का इति सर्व्वं सुखं । अतएवाग्रिमाध्याये विस्त-
रेण मतान्तराणि निराकरिष्यन्ते । अध्यायसमाप्तिस्त्वचिका सूत्रैकदेशावृत्तिः ।

Colophon.

इति श्रीमद्ब्रह्मसूत्रभाषां अनुभाष्यानुसारिहत्तो प्रथमाध्यायस्य चतुर्थः पादः
प्रथमाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्या .

No. 183. ब्रह्मागडनिर्णयः (ब्रह्मयामनोक्तः) । Substance, country-made paper, 8×3 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sānkraail via Tangail, Babu Bijaya Simha Dās Gupta. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगुरवे नमः ।

अथ ब्रह्मागडनिर्णयः ।

ईश्वर उवाच । यस्मिन् काले मद्भादेवि किञ्चिन्नास्ति जगत्तये ।

न नक्तं न दिवा सन्ध्या न मेघर्नच मन्दरः ।

न जलञ्च न चाकाशं न मनोबुद्धिगोचरं ।

तस्मिन् काले जगत्स्वामी प्रकृतित्वमुपागतः ।

इत्येवं चिन्तनादेवि सम्भूता त्रिगुणात्मिका ।

महामाया महालोला नित्यं मे मोहकारिणी ।

मायोपचतचित्तं सकलं खट्वमुद्यतं ।

श्रित्यापस्तया तेजो वायुराकाशमेव च ।

एतानि पञ्चभूतानि वासायोपायहेतवे ।

ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च चन्द्रादित्यनवग्रहाः ।

अमी चान्ये च ये देवास्तथा व्यावरजज्जमाः ।

अण्डजाः स्वेदजाश्चैव तथोद्भिज्जजरायुजाः ।

एवं क्रमेण सृष्टिः स्यात् संहारस्तु विपर्य्ययः । इत्यादि ।

End. इत्येतत् कथितं देवि यत्त्वं मां परिष्टच्छसि ॥
 सुकुलीनाय शान्ताय ऋजवे दम्भवर्जिते ।
 प्रकाशं वा कदाचिच्च न देयं यस्य कस्यचित् ॥
 प्रकाशिते ऽप्रकाशः स्यादप्रकाशे प्रकाशितः ।
 एवं ज्ञात्वा सदा योगी गोपयेन्मादृजारवत् ॥

Colophon. इति ब्रह्मजामलोक्तः ।

विषयः । संक्षेपतः सृष्टिप्रकरणप्रकाशनं ॥

No. 184. ब्रह्मास्तवर्षिणी^१ (ब्रह्मसूत्रवृत्तिः तृतीयाध्यायमात्रं) By धर्मभट्ट ।
 Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 41. Lines, 16 on
 a page. Extent, 2000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place
 of deposit, Puri, Sankara Matha. Appearance, old. Prose. Generally
 correct.

Beginning. ॐ श्रीपरमात्मने नमः ।

पूर्वस्मिन् पादे जीवोपकरणभूतभौतिकानि ब्रह्म × × × इत्युक्तं तदुप-
 जीव्य तदुपहितजीवस्य संसारप्रकारवैराग्यार्थं निरूपयितुं देहान्तरारम्भ-
 भूतसूक्ष्मपरिसुक्तस्यैव लोकान्तरगमनमित्याह × × तदनन्तरप्रतिपत्तौ × ×
 × × × प्रश्ननिरूपणाभ्यां पूर्वस्मिन्नध्याये ब्रह्मा × × × × स्मृति-
 न्यायविरोधनिरासेन अनध्यतसायलक्षणप्रामाण्यनिरासेन तार्तीयोवितारो
 भवतीति अनयोरध्याययोः हेतुहेतुमदुभावसंगतिः । इत्यादि ।

End. नहि साक्षात्काररूपविद्यायां उपचयापचयत्वमस्ति नहि पूर्वोक्तभावि
 घटसाक्षात्कारयोश्चिरत्वाचिरत्वमतिशय इति कश्चिदभ्युपैति तस्मान्निर्वि-
 शेषब्रह्मसाक्षात्कारस्य एकरूपत्वात् तद्वद्भावे मोक्षो निरतिशयानन्दात्मक-
 एकरूप एवेति सिद्धं अभ्यासोऽध्यायसमाप्तिद्योतनार्थः । १७ ।

Colophon. इति श्रीधर्मभट्टकृतौ ब्रह्मसूत्रवृत्तौ ब्रह्मास्तवर्षिण्यां तृतीयाध्यायस्य
 चतुर्थपादः समाप्तः ॥

विषयः । ब्रह्मसूत्रस्य व्याख्यानं ।

No. 185. ब्रह्मोपनिषद्वाख्या कृष्णतत्त्वप्रकाशिका By केशवकाशमीरी ।
Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folia, 29. Lines, 12 on a page. Extent, 870 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājagopāl Maṭha Mohānta, Śrī Raghunandan Rāmānujā Das. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीमते रामानुजाय नमः ।

सनन्दनपदद्वन्द्वं भक्तिनघैकचेतसा ।

प्रणम्य क्रियते व्याख्या ब्रह्मोपनिषदो मया ॥

तत्र श्रीदशमस्कन्धे निरोधलक्षणं द्वारीकृत्य दशमं लक्ष्यभूतसाग्रयं श्रीकृष्णं श्रीशुकेन तत् तत् ब्रह्मवद्रेन्द्रादिवाक्यैस्तत्तद्भक्तवादिस्यैरन्यस्कन्धस्थैश्च सर्वेषां विदुषां प्रमाणभूतैः शास्त्रविषयत्वेन प्रतिपादितं ज्ञात्वा तस्यैव सर्वज्ञ-सर्वशक्तेर्ब्रह्मणो भगवतः स्वरूपगुणशक्तिज्ञानात्मोच्छलक्षणफलं निर्णय्य अन्येषां स्वबुद्धिपरिकल्पितवेदविषयकल्पनामाकलय्य तदसम्भवञ्च निश्चित्य अन्येषां तच्छ्रवणोत्सुकानां त्रडापशूनानां स्वबुद्धिपरामर्शहीनानां श्रीकृष्णे भगवति असम्भावनादिनिवृत्तये राजा परीक्षिन्महाभागवतं श्रीशुकं प्रश्नति इत्येतदध्यायस्य बीजं । इत्यादि ।

End.

अजग्रं ध्यायेदित्यनेन साध्यसाध्यायार्थः संपद्य जहात्यजामित्यनेन फलम-ध्यायार्थश्चेति संपूर्णा चतुरध्यायिणी ब्रह्ममीमांसा श्रीशुकैर्नैकस्मिंश्च श्लोके व्याख्याता इति भावः । ५० ।

Colophon.

इति श्रीकाशमीरिकेशवविरचिता कृष्णतत्त्वप्रकाशिका ब्रह्मोपनिषद्दीक्षा समाप्ता ॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ।

विषयः । ब्रह्मोपनिषद्वाख्यानं ॥

No. 186. भक्तामरस्तोत्रवृत्तिः । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 9. Lines, 18 on a page. Extent, 684 slokas. Character, Nāgara. Date 1653. Place of deposit, Benares City, Diṁmaṇḍalā-cārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

प्रणम्य परमानन्ददायकं परमेश्वरं ।

वृत्तिं भक्तामरस्याहं कुर्वे कालहितैषिणीम्

End. मानतुङ्गमिति विशेषणं तं कथयता स्तोत्रकवृत्तकविना मानतुङ्ग इति खनाम ।
बन्धननिगडाद्युपद्रवनाशो राजप्रसादश्चाशु ससुपैति समन्तात् पार्श्वमायाति
इति मङ्गलम् .

Colophon. नयनशररसेन्दुमिति वर्षे वैराटनान्निनगरे बालजनविरोधार्थं विजय-
दशम्यां हि संसमाप्ता . इति श्रीभक्तामरस्तोत्रवृत्तिः .

विषयः । ऋषभदेवस्वामिस्तोत्रव्याख्या .

No. 187. भक्तिकुलसर्व्वखं । Substance, palm-leaf, $20 \times 1\frac{1}{2}$ inches.
Folia, 15. Lines, 3 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Bengali.
Date, Śāka 1696. Place of deposit, Zilla Mayamansing, Pargana Atiā,
Post Jāmurki, gram, Hālālīā, Paṇḍit Abyayacandra Bhaṭṭācāryya.
Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः परदेवतायै ।

अथ भक्तिकुलसर्व्वखनामस्तोत्रं ।

कैलासशिखरे देवं महादेवं महेश्वरं ।

भवानी रक्षसि प्रीत्या पप्रच्छ परमेश्वरं ॥

श्रीपार्व्वत्युवाच ।

कथमीशान सर्व्वज्ञ लभन्ते शक्तिसुत्तमां ।

साधकाः सर्व्वदा येन तन्मे कथय सुप्रभो ॥

शङ्कर उवाच ।

विना पूजां विना ध्यानं विना जापं विना बलिं ।

विना न्यासं विना धूपं विना भूतविशोधनं ।

विना पुष्पं विना गन्धं विना पर्य्यटनेन वा ।

तथार्चनं विना ह्योमं विना नित्योदितां क्रियां ।

प्राणायामं विना दानं येन तारा प्रसीदति ।

लभन्ते येन कल्याणं तन्मे निगदतः शृणु ॥

नान्नां सद्दत्तं तारायाः कथयिष्याम्यसंशयं ॥

— — — — —

सस्य श्रीभक्तिकुलसर्वस्वनामस्तोत्रस्य × × अष्टविंशतिः—

— — — विनियोगः ॥ इत्यादि ॥

End.

यः स्तोत्रं कुलनामकं प्रतिदिनं भक्त्या पठेन्मानवः

स स्याद्विजयचरैर्धनेश्वरसमो विद्यामदैर्वाक्पतिः ।

सौन्दर्येण च भूर्तिमान् मनसिजः कीर्त्या च शीतद्युतिः

शक्त्या शङ्कर एव सौख्यविभवैर्भूमेः पतिर्नान्यथा ॥

Colophon.

इति हरगौरीसम्वादे श्रीतारादेव्याभक्तिकुलसर्वस्वनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

— — — — शकाब्दाः । १९९६ ।

विषयः । श्रीतारादेव्याः सप्तसनामकथनं ।

No. 188. भक्तिरहस्यम् (वल्लभमतानुयायी) । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 9. Lines, 12 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariscandra Babu. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

पदनखनिविष्टमूर्तिरेकादशरूपताम्रिवाव + + + ।

यं समुपासते त्रिरीशस्तं बन्दे नन्दमन्दिरे कश्चित् ॥

End.

श्रद्धा भागवते शास्त्रे नि + + + चैव हि ।

मनोवाक्काय + + + सत्यं शमदमावपि ।

श्रवणं कीर्तनं ध्यानं हरेरद्भुतकर्मणः ।

विषयः । भक्तिविषयकप्रमाणम् ।

No. 189. भक्तिवर्द्धिनी By वल्लभाचार्य । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः .

प्रणववदखिलाधारं ललितविचारं मनोहराकारं ।
 तमसः परं त्वदीयं जयति विभो मण्डलं महसां ॥
 दूरमितथीसहिता पञ्चाशत्कोटियोजनोत्तमिता ।
 अणुवद्विलसति यस्मिंस्सौ तुभ्यं नमो महते ॥

End.

सत्यं ज्ञानमननं श्रुतिगणगीतं यदि त्वमेवासि ।
 तर्हि त्वं मम हृदये वस वासय त्वयीश मे हृदयं ।
 सुखयतु मदैव भक्तान् भवदीयाभक्तिवर्दिनौ एषा ।

विषयः । वल्लभाचार्यकृतवेदान्तमतमादाय भगवद्भजनम् ।

No. 190. भक्तिहंसः By विदुषदीक्षित । Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 14. Lines, 8 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariscandra Babu. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः .

जयन्ति पितृपादाङ्गरेणवो यत्प्रसादतः ।
 भक्तिः प्राप्ता तदन्यच्च मोहाभावश्च पण्डितैः ।
 मन्त्रोपासनवैदिकतान्त्रिकदीर्घार्चनादिविधिभि र्यः ।
 अस्पृष्टो रमते निजभक्तेषु स मेऽस्तु सर्वस्वं ॥

End.

व्रजामि शरणं सुदा शरणमैहिकसुखिके ।
 निरस्तनिजसंशयो य इह भाग्यवद्भिः स्मृतः ।
 व्रजेशस्तु तपादपङ्कजपरागरागान्वितं ।
 करोति सततं हि मानिजतनूजवात्सल्यजं ॥

Colophon.

इति श्रीगोपीजनवल्लभचरणैकतानथीविठ्ठलविरचितो भक्तिहंसः समाप्तः ।

विषयः । वल्लभमतानुसारेण कृष्णस्तुतिः ।

No. 191. भगवद्भावना । वल्लभाचार्यसम्प्रदायानुयायिनी (असम्पूर्णा) । Substance, country-made paper, 7×4 inches. Folia, 41. Lines, 18 on a page. Extent, 312 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariścandra Babu. Appearance, old. Verse Correct.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः .

श्रीमदाचार्यचरणं शरणं सर्वदेहिनां ।

समस्तदोषदहनं मलके राजतां मम ।

प्रातरारभ्य भगवद्भावना विनिरूप्यते ।

सेवनायां यतस्तस्यामानमिलं प्रसिध्यति ।

End.

किं कर्तव्यं दुर्लभितो भवानेकसुतो मम ।

अतो निवार्यते चैवं क्रीडासक्तो मृडे मृडे ।

(इतो नास्ति)

विषयः । श्रीवल्लभाचार्यमते भगवद्भावना .

No. 192. भगवद्गीताटीका By गङ्गाधरकविराज । Substance, country-made paper, 10×6 inches. Folia, 315. Lines, 12 on a page. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Benares City, Babu Par-
esānāth Rāy Kavirāja. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

ऐनमो गणेशाय .

प्रणमामि गुहं ब्रह्म परमात्मपरापरं ।

परमैष्टिगुहं देवीमहं साभीष्टसिद्धये ।

अथ तैत्तिरीयोपनिषदि . असद्वा इदमप्य आसीत् ततो वै सदजायत,

तदात्मानं स्वयमकुर्वत तस्मान्नतः सृकृतमुच्यते ।

End.

यवेत्यादि हे राजन् यत्र युद्धे योगेश्वरः लक्ष्मो वर्तते, यत्र युद्धे पार्थो-

र्जुनोधनुर्धरो योद्धा वर्तते तत्र युद्धे श्रीश्च विजयश्च भूतिरैश्वर्यं चेतानि

भुवाणि निश्चितानि इति मम मति मम मनमित्यर्थः अध्यायं समापयति .

इतीत्यादि इत्याध्यायस्य व्याख्या समाप्ता .

Colophon इति गङ्गाधरकविराजेन कृता भगवद्गीतायाख्या समाप्ता . इति .

विषयः । भगवद्गीतायाख्या .

No. 193. भगवद्गीताटीका (परमार्थप्रपा) By दैवच्छस्त्र्यपण्डित । Substance, country-made paper, 8×4 inches. Folia, 156. Lines, 12 on a page. Extent 3180 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः .

एवं द्वितीयाध्यायमादिकृत्याध्यायके क्रमेण देहादित्यतिरिक्तात्मस्वरूप-
दर्शनपूर्वकं तत्प्राप्तुपायभूतकर्मनैष्कर्म्यां सभक्तियोंस्तदधिकारिणश्च
निरूप्य स्थूलसूक्ष्मप्रपञ्चमिथ्यात्वदर्शनप्रसङ्गेन स्वसत्यत्वञ्च प्रकटयन् मुख्यप्रा-
णापरपर्यायमपञ्चीकृतभूतविषयं हिरण्यगर्भात्मकं स्वस्वरूपं निरूपितम् ।

End. तात्पर्यसूचक .—

प्राक्संस्कारानुरूपं विधिविधुरधियः ब्रह्मया संयजन्ते ।
दौ (...) क्रियादौ स्त्रिविधगुणवशात् तत् फलं ते लभन्ते ।
तद्गैगुणं निहन्तुं प्रभवति (...) देशा विवर्णी ।
तेन ब्रह्मार्पणं स्यादिति दर्शने सप्तयुक्ते निरुक्तम् ।

Colophon. श्रीमद् दैवच्छपण्डितस्त्र्यविरचितायां भगवद्गीताटीकायां परमार्थप्रपायां
ब्रह्मविवेको नाम सप्तदशोऽध्यायः .

विषयः । भगवद्गीतायाख्या .

No. 194. भगवद्गीताटीका ; श्रीकृष्णारसिकरञ्जनौ By कल्याणभट्ट । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 300. Lines, 9 on a page. Extent, 4800 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Bibihāṭi, Paṇḍit Vāmānācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. (अस्य त्रयोदशाध्यायमारभ्य अष्टादशाध्यायपर्यन्तं नास्ति)

श्रीगणेशाय नमः । श्रीराम(....)जीतं

श्रीमङ्गोकुलाधीशं परमानन्दविपक्षं ।

कृपामुषिं गुणनिधिं नमामि पुष्पोत्तमम् ॥

अपीचराणां यं प्राप्तुं क्लृप्ते यत्नकोटयः ।

वृत्तिधृतिपुराणाद्यैरलभ्यं चरन्ममं ॥

End.

स्पष्टं ।

Colophon.

इति भगवद्गीतोपनिषद्गीतायां निःशङ्कतदीयविविधप्रकर्षप्रकाशनारम्भ-
टीकायां श्रीकृष्णरसिकरत्न्यां तद्विमुक्तमुक्तमार्ज्यां श्रीकृष्णकिङ्कर-
श्रीकृष्णभट्टविरचितायां असाधारणविष्णुतडादशाध्यायव्याख्या ।

विषयः । ब्रह्मभमतानुसारेण भगवद्गीताव्याख्या ।

No. 195 भगवद्गीताचिन्तामणिः By कमलकोचन । Substance, plain-
leaf, 10 x 2 inches. Folia, 94. Lines, 4 on a page. Extent, 1500 ślokaś.
Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Puri, Pargana
Rāhān, grām Jagannātha Vidyādharpur, Paṇḍit Rāmcandra Miśra.
Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीनमो भगवते वासुदेवाय ।

तत्र भगवान् वेदव्यासः श्रीभागवतशास्त्रं प्रारिभुस्तत्र तावत् प्रथमस्कन्धे
जन्माद्येत्यादि-पञ्चमयीं नान्दीं निबन्धयन् तत्रोद्देश्यतया प्रथमस्कन्धादारभ्य
द्वादशस्कन्धावधि सकलपदान् श्रीभगवतः प्रसङ्गलीलात्मकानिबन्धयन्ती-
बाकलयाभास तद्व्यथा प्रक्रियाप्रसङ्गो लीला चेत् तत्र भक्तादिपरोक्षस्वरूप-
महिमावर्णनं प्रसङ्गः अचताराणां साक्षाद्पक्षे च भट्टिमवर्णनं लीला तत्र
तावदादौ सूतश्रीनकादिमुखादकपपदप्रसङ्गवादन्यादीति ॥ इत्यादि ।

End

आनिरुक्तकुरुकं

बाधितमायाविलासं सत्यं तं परं धीमदि ।

आमोक्षहीविशनाथः प्रवरतरभरदाजबंशावतंसः

शान्ताया कृष्णभक्तोभयदय तनुजोयक्तनोरामचन्द्रः ।

तत् पुष्पविवकागमरत्नपदः श्रील्लगोविन्दनामा ।

तस्यासीद्भन्दनो यः सकलगुणकलावन्दितः कृष्णचन्द्रः ।

तस्यात्मजः कमललोचननामधेयः श्रीनीलशैलनिलयः कलयज्ञकक्षात् ।

कौतूहलं हृदि हरौरितईशलीलाचिन्तामणिं विष्टतिमारचयाच्चकार ॥

Colophon. इति श्रीभगवल्लीलाचिन्तामणौ श्रीभागवतनालीपदव्याख्याने द्वादशस्कन्धार्थ-
दिग्दर्शनं ॥ असमाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । भागवतव्याख्येयं ।

No. 196. भङ्गमहोदयनाटिका By नरसिंहमिश्र । Substance, palm-leaf, 16×1 inches. Folia, 42. Lines, 6 on a page. Extent, 1300 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Śāsana, Zilla Puri, Late Paṇḍit Gopināth Miśra. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

जिज्ञास्यं यदनेकसाधनपरैः सद्भाग्यपूज्योदये
जन्माद्यस्य यतोयदेवसकलं यच्छास्त्रयोनिः स्वयं ।
एकं तत्त्वसमन्वयात्स्मृतिविदो नित्यं गृणन्ति स्फुटं
तत् चित्तव्यसुखात्मकं श्रुतिशिरोवेद्यं निरीक्षं भजे ॥

अपि च । या विद्या सदसद्विलक्षणपरा सर्व्वेष्टसिद्धिप्रदा
नित्यं विश्वविवर्त्तनैकनिरता तस्मिन् तद्गौरजा ।
याधिष्ठानवती गुणत्रयमयी सद्गामरूपात्मिका
सा पायाद्भवमोचनी भगवती भद्रा भवानी कदा ॥

+ + + + +

नान्यन्तेस्तूत्रधारः । पुरोवलोक्य । ससन्तोषं । अहो अतिरमणीयोऽयं
वसन्तसमयः — — — अस्ति च दक्षिणपारावारतीरे सकलपापक्षय-
दक्षिणामण्डलमण्डन — — — श्रीपुरुषोत्तमाम्बिधं पुष्पक्षेत्रं । तत्र
च सुकुसुममण्डने विगलितमन्देतरमकरन्दे — — — नवरससंसृतं ।
तदत्र प्रिये ।

सहदि परितोषणं सकलकार्यतो यत् सतां
ततो रचय चातुरीं चतुरनर्त्तने नन्दने ।
सभा गजपतेरियं भजति कौतुकं दर्शने
त्वमपि भरतीक्षमा भवसि सर्वभूमण्डले ॥

अपिच । अयमर्थोपि भवत्या विदितमेव । यत् खलु सकलशास्त्रार्थसारज्ञान-
चिन्तननिराहताशेषविषयः सङ्गीतकलाकौशलविलोकनचक्षु-
धरासुराः शोभन्ते । तदेतेषां दर्शोत्पादननिमित्तं कापि नवीना नाटिका
अभिनेतव्या भवत्या ।

सूत्र । आकल्य प्रिय । श्रव्यीयं नवखण्डिनी सुखचिरस्तवाप्ययं भारतः

खण्डोप्युत्कलदेश एव कचिरस्तवापि भङ्गक्षमा ।
तस्मात्पुष्पमाविधानरचितं केन्दुभरौराट्टकं
यथायं वसुधाधिपः शिवपुरो नारायणः शोभते ॥

सूत्र । प्रिय ।

तदीयोऽङ्गिचन्द्रोदया नाटिकेयं धरित्री भवित्री तदैवाभिनीता ।
वसुधावपद्मा सदा धीरहृद्या कचिद्भूरिगद्या प्रवन्धानवद्या ॥ अपिच ।
शिवचन्द्रोदयनाटिकायामभिनीतायां कस्य न भवति चेतः पौयूषमिन्द्रो
निमग्नं वा ॥ इत्यादि ।

End.

प्रश्वीं श्रीवल्लभदेववृत्तपति गीतं प्रशस्तु स्वयं
विषा वेदविदो भवन्तु गुणिनः सम्पत्तिमन्तो भुवि ।
भूयान् लक्ष्मणपदारविन्दयुगले भक्तिचिरं स्थायिनी
जीयासुर्नैरमिन्दमिसकविता यावन्महोदयमण्डलं ॥
इति यथार्थमाराध्य । एवमस्त्विति परिक्रम्य यथोचितस्थानं प्रति ।
इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

Colophon.

इति श्रीनरसिंहमिश्रविरचितायां श्रीशिवनारायणभक्तमहोदयनाटिकायां
जीवन्मुक्तिप्रतिपादनं नाम पञ्चलोकः समाप्तः । समाप्तं नाटिका ।
श्रीशारङ्गविवाय नमः ।

विषयः । इति—१ । १ । ० । इति विवेचनादर्शनोद्योगो नाम । ४ । जीवन्मुक्तिप्रतिपा-
दनं नाम । ५ ।

No. 197. भरद्वाजसंहिता (सटीका) । Substance, palm-leaf, $16 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 106. Lines, 6 on a page. Extent 4000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājgoāpl Maṭha Mohānta, Mahārāj Raghunandan Rāmānuj Dās. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

मूलस्य शुक्ला तु सकलान् धर्मान् सिद्धिमेवाह शास्त्रतः ।
 भूय एव मुनियेष्टमिदमुचुर्महर्षयः ॥
 केनोपायेन भगवन्निह सर्व्वेऽपि जन्तवः ।
 प्राप्नुयुः परमां सिद्धिं सद्यो विगतकलमषाः ॥
 तेषां तद्वचनं श्रुत्वा भरद्वाजो महासुनिः ।
 सस्मार परमं गुह्यं पुनश्चेदमभाषत । इत्यादि ।
 श्रीमते रामानुजाय नमः ।

टीकाया अथ तत्रभगवान् भरद्वाजो महासुनिः संसाराग्निविदीपनव्यपगतप्राणात्म-
 सञ्जीवनेच्छया सकलवेदान्तेषु प्रतिपन्नं न्यासाख्यं योगं सकलधर्मापदेशा-
 नन्तरमुपनिषत्कल्पेन संहिताशेषेणोपादिशत् । तत्र सम्यगुपसन्नानां शिष्याणां
 महर्षीणां प्रश्नकलिप्रतीक्षाणां तादृशोपायश्रवणकौतूहलवतां प्रश्नस्रोकोऽयं
 श्रुत्वेत्याद्यश्लोकः । इत्यादि ।

End.

मूलस्य वैराग्यं वर्ज्जनं तेषां लज्जामानभयादिभिः ॥
 हृत्तिर्हि जीवितं गुप्तिः सारो वैराग्यमुच्यते ।
 वैराग्ययुक्ता—... .. ॥
 इत्थं किलात्मनो न्यासाः जातो हृत्यष्टपादपः ।
 असौ फलमयः सेव्यस्तत्र चोत्पद्यते विना ॥
 हृत्तिं सन्तोऽनुभूयेमामनुरूपमिहात्मनः ।
 परत्र चानुमीदन्ते परमेण विपश्चिता ॥ (१)

Colophon.

इति श्रीभरद्वाजसंहितायां परिशिष्टे चतुर्थोऽध्यायः ।

टीकायाः अन्योपासकानामपि चेतनानां तत्तदेवतान्तर्यामितयावस्थापितैराराधितः
 स एव भगवान् न तदपेक्षितानि प्रयच्छति । श्रीरामानुजाय नमः ।

विषयः । इति श्रीभरद्वाजसंहितायां न्यासोपदेशः । १ । २ । ३ । ४ । इति—परिशिष्टे ।
१ । २ । ३ । ४ ।

No. 198. भारतामृतकाव्य By दिवाकर । Substance, palm-leaf, 13 × 1½ inches. Folia, 88. Lines, 4 on a page. Extent, 1760 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Dāmodarpur Sāṣana, Zilla Puri, late Paṇḍit Gopināth Miśra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

सुरस्यै नमः ।

प्रणेतुमान्नायविधौनेकधा
दधार यः सत्यवतीतनूजतां ।
प्रदर्शिताद्वैतपथो विरच्यतां
स रच्यतां मय्यनुकम्पया हरिः ।
महानय यद्यपि दुस्तरः परैः
कव्योच्चरैः कौरवकौर्मिसागरः ।
तद्यापि पाराशरपादचिन्तना-
तरोमुरीकृत्य तरोतुमुत्सृजं ।
इयं मदीया कविता न तादृशी
तद्यापि ममः परिशीलनेन वः
श्ववस्त्रमायास्यति साधुतां वने
परिषदाद्भुतिरिव अरविषः । इत्यादि ।

End.

हरितामवलोक्य चक्रवाल हरिषाङ्गद्व्युतिहारिताम्बकार ।
हरिसङ्गतो दधे युवौघः मधुधूको मधुपारवाभिलाषं ।
य प्राकृत पतिव्रता गुणवती मुक्ता विमुक्तात्मनः
श्रीवैद्येश्वरतो विभूषितभरद्वाजान्वयादात्मजं ।
यो देवाः क्षुतिमन्त्रिभाणदुष्टितुः स्त्रीकैः श्वेनाकरोत्
तत्काव्यं युचिना रसेन सुभगः सगौगमद् द्वादशः ।

Colophon.

इति श्रीभारतामृतकाव्ये सायचन्द्रवर्चने नाम द्वादशमः ।

(अतः परं न दृश्यते)

यं प्राकृत पतिव्रता गुणवती सुक्ता विसुक्तात्मनः
 श्रीवैदेश्वरतो विभूषितभरद्वाजन्वयादात्मजं ।
 काये तस्य दिवाकरस्य कृतिनो वालाधरस्त्रादुनि
 त्रये भयपदोयमादिगदितः सर्गः समाप्तोभवत् ॥

विषयः । इति श्रीकविचन्द्ररायकृते भारताश्वते सद्वाकाये वंशावतारसूचना पुरुरवः-
 प्रभृतिसप्तदशराजवर्णना नाम प्रथमः सर्गः । इति ऋचप्रभृतिनवराजवर्णनं नाम द्वितीयः सर्गः ।
 इति तृतीयः । इति शान्तनुवंशप्ररोहो नाम चतुर्थः सर्गः । इति कुरुपाण्डवसम्भवो नाम
 पञ्चमः सर्गः । इति निस्तीर्णजतुमृहो नाम षष्ठः सर्गः । इति द्रौपदीस्वयम्बरप्रस्तावो नाम
 सप्तमः सर्गः । इति इन्द्रप्रस्थनिवासो नामाष्टमः सर्गः । इति सुभद्राचरणो नाम नवमः सर्गः ।
 इति खाण्डववनवर्णने ऋतुवर्णनं । १० । इति पुष्यावचयजलक्रीडावर्णनं । ११ । इति सायं-
 चन्द्रवर्णनं नाम । १२ ।

No. 199. भार्गवोपपुराणं । (चत्वारिंशदध्यायपर्यन्तं उत्तरखण्डं) । Sub-
 stance, country-made paper, 11 × 6½ inches. Folia, 83. Lines, 12 on a
 page. Extent, 2000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place
 of deposit, Puri, Rājgopāl Maṭha Mohānta, Mahārāj Śrī Raghunandan
 Rāmānuj Dās. Appearance, fresh. Verse. Generally incorrect.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः । श्रीकृष्णगुरवे नमः ।

यस्य द्विरदवक्ताद्याः पारिषाद्याः परश्रुतं ।

विघ्नं निघ्नन्ति भजतां विध्वक्सेनं तमायये ॥

श्रीशैलकादय जचुः ।

सर्वधर्मार्यतत्तज्ञ सर्वशास्त्रविशारद ।

तत्त्वार्थविदुषां श्रेष्ठं सूतं द्वैपायनप्रिय ॥

यानि कर्माणि लोकेषु चरित्राण्यपि शार्ङ्गिणः ।

× × × × × दस्त्राभिः श्रुतञ्च वदताम्बर ॥

कृतकृत्या वयं स्यामः पवित्रीकृतचेतसः ।

योगिनां तु चरित्राणि भगवद्दास्यभोगिनां ॥

नीकान्यस्यतकल्पानि त्वया धर्मोपदेशिना ।

न ऋषिं यान्ति चेतांसि तस्मात्तानि वदस्व नः ॥

सूत उवाच ।

माधु प्रष्टोक्षि मुनयो भवद्भिर्मौक्तकाक्षिभिः ।
चिरकालादिदं वक्तुं भवतां बहि मे मनः ॥
भवन्त एव प्रष्टन्ति मामिदं मुनिपुङ्गवाः ।
आसीत् परमहर्षोयमधुना मम चेतसि ।
वक्ष्यामि सर्वमेतद्वचः शृणुध्वं तत्समाधिना ॥ इत्यादि ॥

End. वैराग्यज्ञान × × × रूपयेयः प्रदायकं ।
महायोगीशमाहात्म्यमिदं मुक्तिप्रदं कृपां ।
आयुष्यं त्रीकरं भद्रं यशस्यं विजयावधं ॥
धर्मां पवित्रं पापघ्नमारोग्यकरमुत्तमं ।
यः श्रावयेत् सदा कृपां × × × × सः ॥
... ..

इत्येतदाख्यानमनुत्तमं शुभं योगीश्वराणां महतां मनोहरं ।
भक्त्यानरो यः शृणुयात् × × × सौभाग्यवान् गच्छति तत् परंपदं ।

Colophon. इति श्रीभार्गवे उपपुराणे उत्तरखण्डे नरनारायणसम्वादे महायोगि-
माहात्म्ये चत्वारिंशोऽध्यायः । श्रीमते रामानुजाय नमः ॥ इति उत्तर-
खाण्डिके × × दश पाण्डेय सुग वैदेरावादे आगवरेण्यावाय डिङ्गि दर्शना-
सन ॥ (?) ॥

विषयः इति श्रीमद्भार्गवोपपुराणे (भार्गवोपपुराणे) उत्तरखण्डे नरनारायणसम्वादे
महायोगिमाहात्म्ये प्रथमोऽध्यायः । (एवं सर्वत्र द्विधादिभेदेन) महायोगीतिपदवाच्योच रामा-
नुज एव तमव नारायणवतारत्वेन वर्णितवान् सद्य तस्य जन्मारभ्य चरितवर्णनादिना ।

No. 200. भावचूडामणि । Substance, country-made paper, 12×4
inches. Folia, 12. Lines, 6 on a page. Extent, 200 slokas. Character,
Bengali. Date ? Place of deposit, Cakradhā via Nārāyanaganj.
Paṇḍit Mahendra Candra Bhattachāryya. Appearance, fresh. Verse
Generally correct.

Beginning. नैनमो गच्छेनाय ।

अथ दिव्यवीरपद्मभावसङ्गतान् तदभेदांश्चाह भावचूडामणौ ।

श्रीशिव उवाच ।

समयाचारसङ्केतं भावसङ्केतमेव च ।

सूचितन्तु मद्भावेन कथयस्वानुकम्पया ॥

रहस्यानां हि मन्त्राणां यदि भावो न जायते ।

सिद्धिर्न जायते देवि सत्यं सत्यं हि शैलजे ॥

सर्वमन्त्रेषु विद्यासु भावसङ्केतमेव च ।

तथापि शक्तिमन्त्रेषु विशेषात् सर्वसिद्धिदं ॥ इत्यादि ।

End.

तथापि प्रकृतेर्योगात् क्षिप्रं प्रत्यक्षतां लभेत् ॥

सांयात्रिकः कुदेशान्तु यथा नावं प्रगृह्य च ।

नानादेशं समुत्तीर्य समुद्रं विशते चिरात् ॥

Colophon.

इति भावचूडामणौ पशुभावनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । अधिकारिभेदेन दिव्यवीरपशुक्रमात् ब्रह्मप्राप्तिविधायकानां भावानां लक्षण-
कथनं ॥

No. 201. भावदीपिका । By अच्युतवीर । Substance, country-made paper, 16×6 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansimha, Parganā Aliyá, post Jāmurki, grām Háláliyá, Paṇḍit Gurudās Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

श्रीमद्गुरुपदोल्लासिनखचन्द्रमरीचिका ।

करोति सेविता नित्यमज्ञानध्वान्तसंचयं ॥

निःशेषागमसन्दोह मकरन्दमधुव्रतः ।

श्रीयुताच्युतधीरोयं चकार भावदीपिकां ॥

सकलसाधने भावस्यावश्यकत्वं तमज्ञात्वा कस्मिंश्चित् कर्मणि कस्याधिकार
इत्यनिर्णीय सर्वे भ्रष्टा इव जातिधनं सकलं लोके वेदविरुद्धमाचरन्ति
तदर्थं परमप्रणिधानेन भावो निरूप्यते । इत्यादि ।

End.

कुम्भयिला ततो वार्युं कुण्डली सुखवर्षणि ।

योजयिला ततो वीजं नीत्वा नादावमानकं ॥

गमागमं कारयित्वा सिद्धो भवति नापरः ॥

इत्यस्यार्थो गुरुपादादवगन्तव्यः ।

पुष्कराण्यस्य पौत्रेषु जनार्दनतनूभुवा ।

त्रैयुताश्रुतधीरेण हृतेयं भावदीपिका ॥

Colophon. इति भावदीपिका समाप्ता ॥

विषयः । दिव्यबीरपद्मकृतात् भावस्तु त्रिविधस्तत्र तेषां यथाक्रमेणोत्तममध्यमाधम-
जात्यन्तर्गतलनिरूपणं । एवं भावनिर्णयनादेव सिद्धो भवतीति विचारपूर्वकं ब्रह्मणः स्त्री-
पुंनवाक्यकस्य सम्यग् ज्ञानेनैव स्वाभीष्टमिष्टिरित्यादि कथनं ।

No. 202. भावसारः । Substance, palm-leaf, 11×1 inches. Folia,
25. Lines, 4 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Uriya. Date
? Place of deposit, Puri Saṅkaramaṭha, Paṇḍit Madhusūdana
Tirthasvāmī. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः परमात्मने ।

नत्वा सिद्धेश्वर्यै देव्यै सविन्मदविनोदिनी ।

अनाद्यविद्यामिहार्थं भावसारं तनोम्यहं ॥

क्रियाकलापवञ्जलं शिवोक्तं त्रिपदाङ्कितं ।

तत्प्रकर्तुरकर्तुं वा द्वयोरपि शिवाय च ॥

कर्ता भवेन्नन्वयोगौ कर्ममार्गविशारदः ।

अकर्ता कर्ममग्रासी ब्रह्मानन्दपरायणः ॥

कुर्व्यादममिहार्थेन कामाचार्यमिहार्जयेत् ॥ इत्यादि ।

End.

इत्येवं योगमार्गं हि ध्यात्वाष्टदेहमण्डले ।

विरमेह्यानतो मुक्तं बाह्यपूजाश्रितं ततः ॥

इत्येवं ध्यानतो वापि धारणात् पाठनादपि ।

समेत् सौख्यं मोक्षं राज्यमिष्टिं शिवाङ्गया ॥

Colophon. इति भावसारे प्रथमाभिप्रायः ।

विषयः । पराविद्यासाधनविधिकथनं ।

No. 203. भाष्यभावप्रकाशः By श्रीनिवासः । Substance, palm-leaf, 14×1½ inches. Folia, 109. Lines, 5 on a page. Extent, 3500 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Jagannātha Vidyādharpur, parganā Rāhān, district Purī, Paṇḍit Rāmācandra Miśra. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीरामोधिप्रमथनविधौ वीक्ष्य लक्ष्मीं मनोज्ञां
मध्ये तोयं विकचवदनाभोजमाविर्भवन्ती ।
औत्सुक्येन स्तुतितमयितायाभुतेः शङ्कपाणे
लीलापाङ्गस्फुरितममितं मङ्गलं नस्तनोतु ॥
यद्बुद्धिवैषम्यमपेतमोहं शास्त्रेषु तत्वं विषयीकरोति ।
नारायणो यः परया स्वभक्त्या तन्नातमीयं प्रणमामि नित्यं ॥
दीक्षिताशेषशस्त्रजगन्नाथप्रसादतः ।
भाष्यभावप्रकाशोऽयं गोपीनाथेन तन्यते ॥
तत्र चिकीर्षितस्य ग्रन्थस्य आरम्भाववहितपूर्वकाले नियमतः क्रियमाणस्य
इष्टसाधनतांशे भ्रमशून्यानामविगीतलौकिकाचारविषयत्वेन अनुमित-
कर्त्तव्यताकस्य नमस्कारस्य परिशेषानुमानात् समाप्तिफलकलसिद्धौ तत्-
कामनाया कृतस्य परापरगुरुनमस्काररूपस्य शिष्यशिष्यार्थं निबन्धनं
कुर्वन्नेव प्रयोजनाभिधेये दर्शयति प्रणम्येत्यादि ।

End. नानाशाखास्तु पाठ्यमानसम्बादिभ्यः युतयः अनुकूलतर्क इति कृतमप्रयो-
जकलशङ्कयेति निष्प्रत्यूहेश्वरसिद्धिरिति संक्षेपः ।

दिव्यादिसिंहनरपालशिवाकृतोऽयं

ग्रन्थः समापि शिवपत्कमलप्रसादान् ।

सच्छ्रीनिवासविदुषा नभसाहभाव

भाष्यप्रकाश इतिवारसिताष्टमीतः ॥

विषयः । प्रशस्तपादविरचितभाष्यस्याख्यानं ।

No. 204. भास्करनिर्णयः । Substance, country-made paper, 9×4 inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 560 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1859. Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālganj Harapurā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

नमस्तुभ्यं शिरस्यं चारुचन्दनभूषणे ।

यत्प्रभावात् क्षिप्ताम्यद्य प्रण्यं निर्णयभास्करं ।

प्रणम्य लम्बोदरविघ्नराजं समस्तदेवैरभिवन्द्यमानं ।

बुद्धिप्रदं लोकहिताय यत्नं करोम्यहं निर्णयभास्कराख्यं ।

अथ एकभक्ततिथिनिर्णयः । यथाहाङ्गिराः ।

मध्याह्न्यापिनीयाद्या एकभक्तव्रतातिथिरिति ॥ इत्यादि ।

End.

अन्यत्र सुर × × × × × ×

कर्पूरमांसी सप्तचन्दनञ्च ।

मशकैरा निर × × × दशाङ्गञ्च

× × × × प्रवदन्ति मनाः ॥

Colophon.

इति भास्करनिर्णयः समाप्तः ॥ सम्वत् १८५६ ।

विषयः । एकभक्तादितिथिनिर्णयः । प्रतिपदादिमकलतिथिनिर्णयः ॥ तत्कर्मादिव्यवस्था-
कथनञ्च । मल्लमासनिर्णयः । पक्षादिनिर्णयः । नदीरजोदोषकथनं । अशौचव्यवस्थादिकथनं ॥

No. 205. भैद्यज्यरसामृतसंज्ञिता By उपेन्द्र । Substance, country-
made paper, 13×5 inches. Folia, 32. Lines, 9 on a page. Extent,
550 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit,
District Chāpra, Siroyā, Paṇḍit Rāghavaprasād Miśra. Appearance,
old. Verso. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

भैद्यज्येषु रसायणेषु फलदा साक्षात्पकाः शम्भुना

निर्दिष्टाः कथयामि तानहमपि श्लाघ्योपदेशं गुरोः ।

भैद्यज्यं विविधं रसायनमिदं देवं तथा मानुषं

प्राक्तं यत्र रसादिभिर्द्यदपरं शलादिकर्मा (सद्यः) ॥

End.

जातीफलं जवहन्नु विडुङ्गोशीररेणुका । (अतः परं खण्डितं) ॥

विषयः । रसकर्पूरादिकथनं । वज्रशोधनसारणादिकथनं । रत्नादिशोधनकथनं । शुचि-
काभरवरसादिकथनं । अतसञ्जीवनमहाज्वराकुशादिरसकथनं । कामेश्वररसादिकथनं ॥

No. 206. मणिप्रदीप By रघुनाथ । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāpra, P. O. Gopālganj, Harapurā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance, very old. Verse. Incorrect.

Beginning. यदलसचलितैः कृपाकटाक्षै-
 र्द्विचिन्दिनेश्वरशिखलोमशाद्याः ।
 ग्रहगणित महाब्धिपारमौयु-
 स्तदहसुमार्द्धवपुर्महः श्रयामि ॥
 आलोक्य भास्वरक्तानखिलप्रबन्धान्
 पूर्वैः कृतानपि च स्वर्यमतेन खेडान् ।
 वक्ष्ये स्फुटान् श्रीरघुनाथशर्मा
 संक्षेपतो ग्रहविदां श्रमनोदनाय ॥

End. लग्ने न रजन्या द्युनिशितपरिमितेर्वा विग्रहः क्षपायां ।
 लग्नं षड्भान्विताकात् समयकृतिरपि स्याद्युतादायनांशैः ॥

Colophon इति सोमभट्टात्मजरघुनाथभट्टविरचिते मणिप्रदीपके त्रिप्रश्नाधिकारः ॥

विषयः । ग्रहानां भोग्यवर्षफलादिकथनमुखेन त्रिप्रश्नाधिकारनिरूपणं ।

No. 207. मधुरानिरुद्धं नाटकं By चन्द्रशेखरराजगुरु । Substance, palm-leaf, 16×1½ inches. Folia, 58. Lines, 3 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Grām Viranarasimhapur śāsan, parganā Rohan, zilla Puri, Paṇḍit Mṛtyunjaya Miśra. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
 भद्राय स्मितकौसुदीमधुरमास्येन्दुं दधद्वासुके
 रालोकादिविलीयमानपवनानालीङ्गनासापुटं ।
 तेजः किञ्चिदमन्दमैन्दवमहःसन्दोहनस्यन्दना
 वस्कुन्दादिव जातनिद्रनयनव्याजाम्बुजं जायते ॥
 नान्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण भो सभासदः जटापटलकैतवोदित-
 निखिलनेत्रदहनार्थिर्दक्षितस्य सकलकलुषकरिबलदलनसार्थकीकृतपञ्च-

वदनाभिधानस्य.....हरिषाङ्गचूडामणे याचाया सुपस्थापनीयान्
 वो विज्ञापयामि । अमी चास्मदीयाः कुशीलवाः किमप्यभिनेतुसु-
 क्खन्ते ।तदाज्ञापयत किं नाम रूपकमभिनेतव्यमिति । (आकाशे-
 कर्णं दत्वा) किमाज्ञापयन्ति भवन्तः मधुरानिरुद्धं नाम रूपकमभिनेतव्य-
 मिति । सवैज्जयं । कतमः पुनरस्य रूपकस्य रचयितेति न स्मरामि
 (पुनराकाशे)

देवोऽजायत रामचन्द्रधरणीभर्तुः स मर्त्योत्तमान्
 स्नेहोत्सादनकर्मणि प्रथमतः कल्किप्रथां विभ्रतः ।
 चौथीभृद्गणमोलिदत्तचरणः छत्वा वनैकस्थितिं
 धीरः स्वात्मनि वीरकेशरिपदं यः स्वान्वयं मन्यते ॥
 तद्देशनित्यवास्तव्यः स्तव्यः सत्कविकोविदैः ।
 अस्य कर्ताप्रबन्धस्य चयनीचन्द्रशेखरः ॥ अनिरुद्धः ।इत्यादि ।

End.

यावत् कैरवरोद्धिषीरमणयोर्थाविव पङ्केरुह-
 आयानायकयोरुद्वहति मिथः प्रेमानुबन्धप्रथा ।
 यावत्स्वावरजसमात्मकतया द्वैतस्य लोकचये
 तावद्भाववतीविधेरिव कवेर्वाचो जनः स्नाघतां ॥
 पार्श्वती । एवमस्य । इति निष्क्रान्ताः सध्वे ।
 अनिरुद्धानन्दोनामाष्टमोऽङ्कः ।

Colophon.

इति श्रीकविकोविदावतंसचयनीचन्द्रशेखररायगुहविरचितं मधुरानिरुद्ध
 नाम नाटकं समाप्तं ॥

विषयः । उपायोपन्यासो नाम प्रथमोऽङ्कः । वसन्तसुप्रवर्तनो नाम द्वितीयोऽङ्कः । नायक-
 विप्रसङ्गो नाम तृतीयोऽङ्कः । ध्वजभङ्गो नाम चतुर्थोऽङ्कः । शेखरसिद्धिर्नाम पञ्चमोऽङ्कः ।
 नायकनिर्णयोनाम षष्ठोऽङ्कः । प्रियतमासमागमो नाम सप्तमोऽङ्कः । अनिरुद्धानन्दो नामा
 ष्टमोऽङ्कः ।

No. 208. मननग्रन्थः । Substance, country-made paper, 12 x 5 inches.
 Folia, 80. Lines, 14 on a page. Extent, 2400 shlokas. Character,
 Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhatta.
 Appearance old. Prose. Correct.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमं ।
 यं नत्वा कृतकृत्याः सुखं नमामि गजाननम् । १ ।
 बोधानन्दघनं निरस्तसकलं कारुण्यपूर्णैक्षणं ।
 मूढानामुपदेशकं च सततं पापात्मनां पापहं ।
 वैराग्यं च हि रागिणां सुखकरं सम्पादकं सर्वदा ।
 त्रैलोक्येश्वरसुदेवयतिनं मूढात्मकोऽहं भजे । २ ।

End. अतस्त्वमुक्तमस्मीति तं प्रस्तुत्य पलायितः । दार्ष्टान्तिके तु कर्मठकाः शास्त्र-
 पाठकाः ज्ञानिनं भ्रंशयन्ति ।

Colophon. इति मननग्रन्थे षोडशवर्णकं समाप्तं ।

विषयः । ब्रह्मविद्योपासनाकथनं ।

No. 209. मन्त्रार्थदीपिका By गोविन्दन्यायवागीशः । Substance, palm-
 leaf, 11×1½ inches. Folia, 214. Lines, 4 on a page. Extent, 2400
 slokas. Character, Uriá. Date ? Place of deposit, Puri, Uriá
 Maṭha Mohanta, Śrī Adhikāri Rāmkrīṣṇa. Appearance, fresh. Prose.
 Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय ।

देव श्रीगुरुनाथपादयूगलं ध्यानामृतामोदिना
 मन्त्राणामखिलार्थं दुर्धटतया संक्षेपतो यत्नतः ।
 मन्त्रोद्धारकुलोपचाररचनैर्नत्वा गुरुनादरात्
 गोविन्देन विविच्यते सुगमतोमन्त्रार्थसन्दीपिका ॥
 गोविन्दन्यायवागीशभट्टाचार्यविनिर्मिता ।
 मन्त्रार्थदीपिका धीरा भावयध्वं सुनिर्मला ॥
 सन्ति यद्यपि भूयांसो मन्त्रार्थाणां प्रकाशिका ।
 तथापि शीघ्रबोधाय किञ्चिद्वाभिधीयते ॥
 स चारराशिकोष्ठानामनुकूलान् भवेन्मनून् ।
 इति सारदाष्टतवचनात् कोष्ठं हरचक्रं । इत्यादि ।

End.

अथ किरीटि मन्त्रः ।

किरीटकेयूरहारमकरकुण्डलगङ्गचक्रगदाभोजहस्तः पीताम्बरधरः श्री-
वत्सुगशाङ्कितवक्षःस्थलश्रीभूश्रीभूमिसङ्घितामतिहयदीपकरायसहस्रादित्यभे-
नमः । (?)

Colophon.

इति श्रीन्यायवागीशभट्टाचार्यविरचिता मन्त्रार्थदीपिका समाप्ता ॥

विषयः । कतिचिन्मन्त्राणां व्याख्यानं ।

No. 210. मलमासविचारः By भगौरथमिश्र । Substance, English paper, 18×4 inches. Folia, 1. Lines, 7 on a page. Extent, 28 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Elangā via Tangail. Babu Nilakamala Bhaṭṭācārya, zemindar. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

अथ प्रकृतमासमलमाससंज्ञयमासानां साधारणं लक्षणं । तत्र मेघस्वरव्यना-
रब्ध दृष्यस्वरविभङ्गसंज्ञाभावविशिष्टा ये ये तद्भिन्नशुक्लप्रतिपदादिदर्शान्त-
चान्द्रवैशाखन्तं । एवं मासान्तरेषुमेयं । इत्यादि ।

End.

यद्वा स्थावयद्विषयपूर्वक्षणावच्छिन्नविभुज्यमानराशिसंयोगविशिष्टस्त्वान्ति-
मक्षयको मलमासः ।

Colophon.

इति श्रीभगौरथमिश्रविरचिते विचारदर्पणे मलमासविचारः ॥

ॐ तारिणी नमः ।

विषयः । प्रमाद्यपूर्वकं मलमासनिरूपणं ॥

No. 211. महाप्रवरभाष्यम् । Substance, country-made paper, 11×4½ inches. Folia, 5. Lines 14 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

त्रियसुरसि दधानं कुचिकोटो विलोकीं

इदि निजपरतन्त्रं सल्लिके स्वं शरीरं ।

मनसि करणसंघं नासिकाग्रे खट्विं

प्रणवमपि सुखे स्वे योगसूक्तिं नमामि ॥

अनेन श्लोकेन इष्टदेवतानमस्कारं करोति, योगेन उपलब्धिता सूक्तिः
शरीरं यस्य स योगसूक्तिः तं नमामि वन्दे । इत्यादि ।

End.

आन्नायानां गन्धोराः अगाधा मार्गा पन्थानो येन स तथोक्तः ।

चौनि काण्डानि कर्मकाण्ड देवताकाण्ड ज्ञानकाण्डानि भूषणं यस्य स तथोक्तः ।

प्रवरं समग्रं सकलं संचेपतो भास्करस्वरिराह ।

Colophon.

इति भास्करस्वरिविरचितं महाप्रवरभाष्यं समाप्तं ।

विषयः । प्रवराध्यायस्यगोत्राणां प्रकृष्टरूपेण व्याख्या ।

No. 212. महासुखमालातन्त्रं । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 720 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Sirpur via Tangail, Paṇḍit Bhabānināth Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

कैलासशिखरे रम्ये गन्धर्वगणसेविते ।

हरवत्स्थिता देवी पप्रच्छ सुरसुन्दरी ॥

श्रीपार्वत्युवाच ।

देवदेव महादेव सृष्टिस्थित्यन्तकारक ।

नीलकण्ठ जगदुत्थो प्रभो शङ्कर भो हर ॥

नमस्तुभ्यं जगन्नाथ मम नाथ मम प्रभो ।

शरणागतदीनार्त्त परित्राणपरायण ॥

सर्वाधार निराधार साधारधरणीधर ।

वेदविद्याधराधार गङ्गाधर नमोऽस्तुते ॥

श्रुतं परममन्त्रं वै सारात्सारं परात्परं ।

यं श्रुत्वा शीघ्रमायानि शिवलोकमनामयं ॥

इदानीं श्रोतुमिच्छामि गुह्याद्गुह्यतरं परं ।

सारास्यारतरं देव पावनं सर्वदेहिनां ॥

श्रुत्वा जीवः शिवलक्ष्म लभते नाचसंशयः ॥ इत्यादि ।

End. जवां द्रोणं तथा कृष्णं मालूढं करवीरकं ।
साक्षात् ब्रह्मस्वरूपं महादेवै निवेदयेत् ॥
श्वेतचन्दनसंयुक्तं रक्तचन्दनलेपितं ।
यो दद्यात् भक्तिभावेन स विश्वेशो न संशयः ॥

Colophon. इति श्रीमहासुण्डमालातन्त्रे पार्वतीशिवसम्वादे द्वादशः पटलः ।

विषयः । इति श्रीमहासुण्डमालातन्त्रे पार्वतीश्वरसम्वादे प्रथमः पटलः (एवं सर्वत्र)
दिव्यवीरपशूनामाचारभावसाधनसमयाचारादिनिरूपणं । दुर्गामाहात्म्यकीर्तनं । शाक्तप्रशंसा-
कथनं । दुर्गापूजाविधानकथनं तस्या एव पूजनेन सर्वेषामेव सिद्धिर्भविष्यतीति कथनं ।
पुण्यादीनां माहात्म्यकीर्तनं । पुण्यविशेषेण पूजाविशेषकथनं ॥

No. 213. महालक्ष्मीमाहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 51. Lines, 14 on a page. Extent, 714, slokas. Character, Nāgari. Date, Śaivvat 1845. Place of deposit, Benares City, late Babu Harisandra. Appearance new. Verse. Correct.

Beginning. स्मृति श्रीगणेशाय नमः । श्रीमहालक्ष्मै नमः ।

गान्धर्व उवाच ।

आसीत् कोलापुरे पुर्व्वं कोलाध्योदानवोत्तमः

गयाध्यो लवणाध्यश्च कनिष्ठौ तस्य धातरो ।

End. पितरस्तर्पितास्तेन यद्यरेतमुत्तम (?) ।

धार्मिकास्तु सद्योपालाः प्रजाः सन्तु निरामयाः ।

सद्यो समृद्धशस्यास्तु कालेवर्धन्तु वारिदाः ।

Colophon. इति श्रीमहालक्ष्मीमाहात्म्यं ब्रतव्याख्यानसमुच्चये षोडशाध्यायः समाप्तः ।
श्रवत् १८४५ ।

विषयः । महालक्ष्मीव्रतादिकथनम् ।

No. 214. महालक्ष्मीहृदयस्तोत्रं (अथर्वणरहस्यौयं) । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Saṅkaramaṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगुरुचरणेभ्यो नमः । श्रीमहालक्ष्म्यै नमः ।

ॐ अस्य श्री आद्यादिमहालक्ष्मीस्तोत्रस्य भार्गवश्रुतिः त्रिष्टुभादीनि-
च्छन्दांसि श्री आद्यादिमहालक्ष्मीर्देवता श्रीं वीजं ह्रीं शक्तिः ऐं कीलकं मम
आद्यादिमहालक्ष्मीप्रसादसिद्ध्यर्थं विनियोगः । इत्यादि ।

End.

ध्यायेन्नित्यं प्रहसितमुखीं केटिबालार्कभासां

विद्युद्दर्पांस्वरवरधरां भूषणाद्यैः सुशोभां ।

बीजापूरं सरसिजयुगं विभ्रतीं स्वर्णपात्रं

भर्त्ता युक्तां × × × × भयदा मङ्गमण्युत श्रीः ॥ (?)

Colophon.

इत्याथर्वणे महारहस्ये श्रीमहालक्ष्मीहृदयस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

No. 215. महावाक्यनिर्णयः । Substance, country-made paper, 11×4 inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date, Śāka 1748. Place of deposit, District Chāprā, P. O. Samaria, Sisoya, Paṇḍit Raghavāprasād. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning.

चिन्तामणिविनायकाय नमः । अथ महावाक्यविवरणम् ।

समस्तविषयवासनाविनिर्मुक्तः स परमहंसः । किं करोति । केवलं द्वादश-
महावाक्यविवरणं करोति विवरणं नाम विचारः । तन्महावाक्यं कीदृक,
तच्चौपनिषदानि वाक्यानि ॥ इत्यादि

End.

शब्दस्वरूपेण आत्मनामभिव्यक्तिं करोति (अथर्वणो) वेदात् मोक्षदर्शनं
पातञ्जलदर्शनं उपदर्शनं मन्त्रशास्त्रानि इति संक्षेपेण ब्रह्मस्वरूपकथनं ॥

Colophon.

इति अथर्ववेदस्य ब्रह्मशब्दनिर्णयो द्वादशः सिद्धान्तः ॥

शक्ते श्रीशालिवाहनललितपतिजनितोनन्दवेदागभूमि...। १७४८ ॥

विषयः । प्रज्ञानमानन्दो ब्रह्म । अहं ब्रह्मास्मि । तत् त्वमसि इत्यादि द्वादशमहावाक्यै-
र्ब्रह्मविचारकथनं ।

No. 216. महाविद्यादृष्टिदिप्यनम् । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 8. Lines, 18 on a page. Extent, 870 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīn-
maṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose.
Correct.

Beginning.

नमो वीतरागाय ।

त्रयोधाम श्रीमज्जिनवरपदाश्वोजयुगलं ।

शिरं देवीं चेतोभिमतफलदाने सुरमणीं ।

नमस्कृत्यानन्दाद्गुणचरणयुग्मञ्च विधिना ।

महाविद्यादृष्टेः किमपि करवै दिप्यमहम् ॥

End.

तथापि वाचयितृविनेयजन्मनः स्त्रिरीकरणायार्थं (...) मिकामन्त्रे
कृतमस्तीति ज्ञेयम् । इति षोडशोपाख्यानं समाप्तम् ।

Colophon.

इति महाविद्यादिप्यं समाप्तं श्रीभुवनसुन्दरसुरिकृतम् ।

विषयः । महाविद्यादृष्टेर्वाख्यानम् ।

No. 217. मालाविधानतन्त्रम् । Substance, country-made paper, 9×3½ inches. Folia, 71. Lines, 16 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariacandra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ श्रीशक्तिपूजामालातन्त्रस्य उपस्येन्द्रियाधिष्ठायिवरणादित्यश्वपिः

गायत्रीमन्त्रः मालिक (...) भट्टारकपीठस्थितकामेश्वराङ्गनिलया कामेश्वरी

ललिता महाभट्टारिका देवता खड्गमिश्री विनियोगः ।

End.

सप्तारष्टमंष्ट्रामालाभिर्मन्त्रयित्वा षटोदकं सप्तारष्टः सेवनं कुर्यात् वन्द्या
पुत्रवती भवेत् ।

Colophon.

इति मालातन्त्रविधानं इति मालाविधानं समाप्तम् ।

नानाविधप्रकारेण मालातन्त्रजपादिकथनं ।

No. 218. मौनराजजतकं By यवनाचार्यः । Substance, country-made paper, 11×6 inches. Folia, 107. Lines, 17 on a page. Extent, 12000 slokas. Character, Maithili. Date ? Place of deposit, District Chāpra, P. O. Ramkala, Bagihi, Paṇḍit Tārādatta Ojhā. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ॥

अष्टौविधाः चिजगतां शिवाय

संहारकाले स्थितयेऽप्युताय

तुभ्यं नमः सर्व्वगताय नित्यं

त्रयीमयायामलभास्कराय ।

यदुक्तवानपूर्व्वमुनिस्तु शास्त्रं ह्योरामयं यत्तति तं जयाय ।

तं मौनराजोनिपुणं खबुद्ध्या विचिन्त्य चक्रे सद्दसमाचं ।

अथ द्वादशराशेर्विहारभूमिकथनं ॥

अद्यः स्मृतोभेष समानमूर्तिः कालस्यमृदुर्भां गदितः पुराणैः

मोजा विकाशं श्रीचरकन्दराचिक्षेनाग्निधात्माकररक्तभूमिः ॥ इत्यादिः ॥

End.

युग्मं प्रसूता निजगोपनाशं प्राप्नोति धत्ते विषमं तदेव ।

द्वारेण सार्द्धं ध्रियते यदा वा करोति राष्ट्रस्य पुरस्य नाशं ।

तत् सर्गतां स्यात् यदि गोप्सुरस्तादुक्ताविशेषात् शुभचेष्टिताश्च ।

पातुर्विधत्ते विजयं प्रतापं

सुवित्तलाभं त्वरिमंचयच्च

इतिश्रीवृद्धयवने गोविचेष्टितं ॥

Colophon.

इति श्रीयवनाचार्यविरचितं मौनराजजतकं समाप्तं ॥

विषयः । राशिप्रभेदादिकथनं ॥ ग्रहयोनिभेदादिकथनं ॥ जन्मफलादिकथनं ॥ अष्ट-
वर्गफलादिकथनं ॥ ग्रहचारादिकथनं ॥ नक्षत्रचारादिकथनं ॥ योगादिकथनं ॥ रश्मिचिन्ता-
कथनं ॥ जातकाद्यध्यायः ॥ शकुनाद्यध्यायः ॥

No. 219. सुक्ताचरित्रम् । By कृष्णकविः । Substance, country-made paper, 14×6 inches. Folia, 100. Lines, 10 on a page. Extent, 1200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. कन्दर्पकोटिरम्याय स्फुरदिन्दौवरलिषे ।
जगन्मोहनलौलाय नमो गोपेन्द्रसूतने ॥
क्रयविक्रयखेलाब्धौ मुक्तानां सविदतात्मनोः ।
मिथोजयाधिर्नोर्वन्दे राधामाधवयोर्युगम् ॥

End. मुक्ताचरित्रपुष्पाधैर्गुच्छं गुम्फितमद्भुतं ।
वतंसयतु मत्स्नेहात् श्रीमद्रूपगणोद्धरः ।
यस्य सङ्गवल्लतोद्भूता मया
मोक्तिकोत्तम कथा प्रचारिता ।
तस्य कृष्णकविभूपतेर्व्रजे
संगतिर्भवतु मे भवे भवे ॥

विषयः । श्रीकृष्णचैतन्यस्तुतिः ।

No. 220. मुद्रुर्त्तचिन्तामणि टीका By रामदेवज्ञः । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 211. Lines, 9 on a page. Extent. 5300 slokas. Character, Nāgara. Dated ? Place of deposit. District Chāpra, P O. Samariya, Sisoyā, Paṇḍit Rāmānāth Miśra. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।
गौरीशङ्कोतकपवभङ्गमाकृत्यइलेन ददन्मुखाय ॥ इत्यादि चस्य टीका ।
मुद्रुर्त्तचिन्तामणिषंगकस्य स्वयं कृतस्य प्रमिताचराख्या ।
रामोविधनेविहतिप्रणम्य विघ्नार्कनुदानं पितरौ गुरुन् ।
गौरी शिव इति । द्विपस्य गजस्यास्यंस्येति सद्विपास्यः गणेशः विघ्नं
हन्तु नाशयतु युष्माकं इतिशेष इत्यादि ॥

End. पुनःकोटहः कृतौकुशलः पन्थकरणसमर्थ इति शेषः । पन्थकर्तृत्वमेव
उत्तरार्द्धेन प्रकाशयति । योरम्यामिति योरम्यां जनपदतिं जातकपदति-
दुष्टाशयध्वंसिनीं दुष्टा जन्मपदतिमार्गसम्प्रदानभिज्ञा स्तोषामाशयश्चभिप्रायं
ध्वंसयति इति दुष्टाशयध्वंसिनी तां समकरोत् तथा उत्तमे वक्ष्य-
पक्षार्थपक्षप्रतिपादके कामधेनुगणिते पन्थविशेषे टीकाश्च सतां प्रीतये-
ऽकार्षीत् कृतवानित्यर्थः । मुलं । तदाकज उदारशीर्षिर्बुधनीलकण्ठानु-
जोगक्षेपदपङ्कजं हृदि निधाय रामाभिधः गिरीशनगरे वरे मुजभुजेवचन्द्रे-

मिमे शके विनिरमादिमं खलु मुहूर्त्तचिन्तामणिं ॥ अथ खनामकथनपूर्वकं-
ग्रन्थसमाप्तिरन्वसाह । तदात्मज इति तस्यानन्तस्यात्मजोरामाभिधः शि-
रीशनगरे वाराणस्यां मुहूर्त्तचिन्तामणिं नामधेयं ग्रन्थं भुजभुजेषुचन्द्र-
१५२९ शके द्वाविंशत्यधिकपञ्चदशमिमे निरमात् अकार्षीत् शेषं स्फुटं ॥

Colophon.

इति दैवज्ञानानुसृतदैवज्ञरामविरचितायां खलुतमुहूर्त्तचिन्तामणिटीकायां
प्रमिताक्षरायां गृहप्रवेशप्रकरणं समाप्तं ॥

No. 221. मुहूर्त्तभूषणम् By रामसेवकत्रिवेदी । Substance, country-
made paper, 9×3 inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 356
slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1830. Place of deposit, Dis-
trict Chāpra, P. O. Gopālganj, Harapūrā, Jagadeo Paṇḍit. Appearance,
very old. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीकृष्णचरणाम्बोजे केवल्यमधुपुरिते ।
भङ्गायते मनोरत्नं रामसेवकशर्म्माणं ॥
वैशाखे श्रावणे मार्गे पौषे फाल्गुनिके तथा ।
कन्यायुग्मधनुर्मानं भिन्नराशौ रवौ स्थिते ।
गृहचारम्भः प्रशस्तः स्याच्चन्द्रे पार्श्वद्वयं गते ॥

End.

सादितीन्द्रवसुपुष्के हयक्रिया । अष्टिपुष्करमित्रकोत्तरा चित्रहरि-
पुङ्गवपेक्षणे ॥

Colophon.

इति मित्रप्रकरणं ॥ इति श्रीमन्त्रवेदिदेवीदत्तात्मजरामसेवककृतिमुहूर्त्त-
भूषणोनाम ग्रन्थः समाप्तः ॥ गजागाधचन्द्रोन्मिते विक्रमाब्दे १७७८
वैष्णवाक्षे श्रीमत्तस्य सेवकस्य प्रपूर्णा ॥ गुरुप्रसादेनालेखि संवत् १८३० ॥

विषयः । गृहप्रकरणादिकथनं । कृषिप्रकरणादिकथनं । विवाहादिप्रकरणादिकथनं ।

No. 222. मुहूर्त्तमुक्तावली । By हरीशाचार्य । Substance, country-
made paper, 10×3 inches. Folia, 10. Lines, 16 on a page. Extent,
120 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1735. Place of deposit,
Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Verse. Correct

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः .

श्रीशं श्रीहरिशारदां गणपतिं ब्रह्मेन्दुनाको (...) कं ।

श्रीसूर्यप्रमुखान् यक्षान् ऋषिगणान् भक्त्यानमः (...) तान् ।

नानापन्थसमस्तसारमखिलं बालोक्तं सम्यक्प्रिया ।

चक्रैश्चं शिशुबोधनाय वशदां मुहूर्तमुक्तावलीम् ॥

End.

पूर्णजयान्तिद्यिगुरुसङ्गुवासरेषु चारामपादपलतौषधिरौपण्यम् ॥

Colophon.

इति श्रीहरिशारदाचार्यविरचिता मुहूर्तमुक्तावली समाप्ता । सम्बत् १७२५ ।

विषयः । शुभाशुभसूचकमयनिर्णयः ।

No. 223. मृत्तिकास्नानप्रयोगः । By अरुङ्ग । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 4. Lines, 16 on a page. Extent, 72 slokas. Character, Nāgara. Date, Sāmvat 1845. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning.

ब्रावण्यां पौर्णमास्यां आचार्यं शिष्यैः सह सहानद्यादौ विधिवन् आत्माचम्य
प्राणानायम्य देशकालौ संकीर्त्य उत्सृज्यनं उपाकर्मोद्भूतं शिष्यैः सह सर्वं
प्रायश्चित्तं करिष्य इति संकल्प्य तत्रादौ भस्मस्नानं करिष्ये ।

End.

अष्टशतगायत्रीजपाद्वाङ्मणः पूतो भवति सहस्रगायत्रीजपाद्वाङ्मणः
गोवधगुरुतत्पगमनसुरापानसुवर्णक्षयानामन्धेषां च पापानां प्रणाशयतीति-
विज्ञायते हिला देवं नारायणं प्रविशतीत्याह भगवान् बोधायनः ।

Colophon.

इति बोधायनसूक्तोक्तमृत्तिकास्नानप्रयोगः । संवत् १८४५ कार्तिक वदि-
ततीया शनैश्चरवारे समाप्तः । वङ्गधान्यसम्बत्सरे महिमेकर अर्धहरेन
लिखितम् ।

विषयः बोधायनोक्तोपाकर्मोद्भूतमृत्तिकास्नानविधानम् .

No. 224. ब्रह्मप्रकाशिका (मेघदूतटीका) । By नरहरि । Substance, palm leaf, 14×1½ inches. Folia, 105. Lines, 4 on a page. Extent, 1680 slokas. Character, Urdā. Date ? Place of deposit, Gopināthapur, Pargana Bahan, District Puri, Paṇḍit Nilkaṇṭha Miśra. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

नमो नीलाम्बरोत्सङ्गवासिने चञ्चलाभटे ।

नीलाद्रिचरमेधाय चतुर्वर्गाम्बुवासिने ॥

इह खलु सर्वानेव जीवान् संसारसागरतलोपप्लुतानवेक्ष्य तन्मध्यवर्तिसकल-
पुरुषार्थसाधकनीलाद्रिभुवमारोपयितुं कविर्मेघदूताख्यं काव्यं प्रणिनाय ।
मेघवाक्यं शुला गुह्यिचार्यै सर्व्वेषां विश्वजनानामागमनात् दूतद्वयं दूतो मेघो-
ऽस्मिन्निति ग्रन्थनाम न तु मेघो यस्य दूतो भवितुमर्हति, शपे दातये
वर्षभोग्यत्वे कोहेतुः को वा तस्यापराधः कथञ्च ग्रन्थे निवन्धः तद्वर्णने वा
किं प्रयोजनं मूलञ्च नास्ति तस्मात् तत्सर्व्वमयुक्ततरं श्रीजगन्नाथोपवर्ण-
नमतीवपुरुषार्थः श्रोतव्यवक्तव्यः तत्र जगन्नाथप्रतिमैव विष्णुः नीलाद्रिरेव
वैकुण्ठस्थानं दर्शयति कश्चिदिति । कश्चित् अनिर्व्वचनीयः “सुखशीर्षजलेषु
कं” इति तन्त्रान्तरं । “कं सुखं त्रिषु द्रव्ये पापं पुण्यं सुखादि च” इति पुंस्त्वं
कः सुखस्वरूपः चित् ज्ञानस्वरूप इति वा कान्तः इष्टः अविनीलाद्रिर्यस्य
“अवयः शैलमेषाका” इत्यमरः इल्लक्ष्मीः तस्याः अक्षिणी यस्मिन् स यत्नः
अत्यन्तकमनीयत्वेन त्रियस्तदर्शने नित्यं स्पृहा “हविषादेऽनुकम्पायां लक्ष्म्याश्च
पुनरव्ययं” इति नानार्थकोषः स श्रीहृणः अहशब्दस्तु पूजार्थोपीति
केचिदिति वर्जमानः । इत्यादि ।

End.

तां सरस्वतीं किम्भूतां × × × तस्यां ब्रह्मादीनामिति तां कथां विद्युतः-
कम्पद्वयं स्तनितं नयनं यस्याः सा ॥

Colophon.

इति श्रीमहासच्चोपाध्यायनरहरिकृतमेघदूतटीकायां ब्रह्मप्रकाशिकाया-
मुत्तरपञ्चाशिकाव्याख्यानम् ।

विषयः । इति जगन्नाथस्तुतिरेव अस्य काव्यस्याभिमतौर्था इति ।

No. 225. बोधवती (मेघदूतटीका) By बृहस्पतिः । Substance, country-
made paper, 20 × 4 inches. Folia, 39. Lines, 9 on a page. Extent, 2200
slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Elangā via
Tangail, Babu Nilakamala Bhaṭṭācāryya, zemindar. Appearance, old.
Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

कश्चिदित्यादि । कश्चिद् यत्तो देवयोनिः रामगिर्याश्रमेषु वासश्चक्रे इति ।

इः कामो ज्ञेयो यस्य इति यच्चः प्रषोदरादिः ब्रह्मोक्त्या कामीति प्रति-
पादितं इत्यादि ॥

End.

एवं यथा मम साम्प्रतं कान्तया वियोगस्तथा विद्युता कलत्रेण सद्य तव
लक्षमपि लक्षमावमपि वियोगो विस्त्रेपो मामूत् न भविष्यति सौहार्दादिति ।
सुहृद्भावे चायनामयुवादिभ्योऽण् हृद्भावेत्युभयपददृष्टिः । अनुक्रोश-
बुद्धेति । अनुक्रोशोऽस्यास्तीति अर्थाद्यच् । “विधुरंतु प्रविस्त्रेपे विधुरो-
विकलेऽन्यवत्” इति विश्वः । “लपादयानुकंपास्मादननुक्रोशोऽथोदम”
इत्यमरः ।

काव्यलिङ्गमलङ्कारः । ११५ ।

काव्यप्रकाशविषयार्थविवेकदस्ताम् ।

यः पश्चिकाहृतपुञ्जितमञ्जुपक्षाम् ।

सोऽर्थं दृष्टस्यतिकविः कविवदसंख्यो

टीकामिमां अधित बोधवतीत्यभिप्रेत्यां ।

Colophon.

इति श्रीमहोन्मापनीयकविचक्रवर्तिनारायधराचार्यश्रीदृष्टस्यतिविरचिता
मेघदूतटीका बोधवती समाप्ता ।

विषयः । कालिदासकृतमेघदूतस्य व्याख्यानं ॥

No. 226. यूपविधिविवेकः By छण्णारामसार्वभौम । Substance,
country-made paper, 18x4 inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page.
Extent, 100 sloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Binnāpher grām, post Sākrāil via Tāngāil. Paṇḍita Kṛṣṇanātha Nyāya-
ratna Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीहरिः ।

नत्वा श्रीमदनुमन्तमकुण्डाखण्डविक्रमम् ।

श्रीछण्णारामस्तनुते यूपानां विधिसुत्तमम् ॥

तत्रस्मृतिः ।

चतुर्विंशो भवेद्यूपो यज्ञकाष्ठसमुद्भवः ।

वर्चुलः शोभनः स्थूलः कर्त्तव्यो दृष्टमौलिकः ॥ इत्यादि ।

End.

अथ च “वारणा वै यज्ञा वचव” इति श्रुतेर्वचसोऽपि यज्ञीयः । स्मृतेरपि
खादिरं वारणं बाटवोड्म्वरविकङ्कतं ।

विषयं पलाशं चूतञ्च अयं कुर्याद् यथेक्षिताम् ।

Colophon. इति भट्टाचार्यसार्धेभौमश्रीकृष्णरामशर्माविरचितयूपविधिविवेकः समाप्तः ।
श्रीदुर्गा ॥

विषयः । यज्ञीययूपकरणविधिकथनम् ॥

No. 227. योगावली । Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 12. Lines, 7 on a page. Extent, 280 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Śivapur via Tāngāil, Paṇḍita Bhavānīnātha Bhaṭṭācāryya. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

ॐ सिद्धिः । पिङ्गलायोगिनीकथितं निर्गुणशूलचूर्णं अष्टपलं गृहीत्वा
षोडशपलमधु मिथीकृत्य छतभाण्डे कृत्वा शरावेण निवितं लेपनं दत्त्वा
मासमेकं धान्यराशौ स्थापयेत् । तन्मासमेकं भक्षितमात्रेण नवः कनकवर्णो
गृध्रशृङ्गालदृष्टिः सर्वरोगविवर्जितः बलीपलितहीनः, संवत्सरं खादिते
चन्द्रार्के यावज्जीवति वज्रशूक्रो भवति । स्त्रीशतं कामयितुं क्षमः । किन्तु
योजनान्तरे तासां परिहारः । शाकाम्बलं परित्यज्य यथेच्छया भोजनीयं
तच्च चूर्णं गोमूत्रेण सद्यः यः पिवति हन्याष्टादशकुष्ठानि ॥ इत्यादि ॥

End. माहिषं नवनीतञ्च स्थूलीकरणमुत्तमम् ।

कुर्यादादौ मृदुस्नेहं मर्दनञ्च प्रयत्नतः ॥

Colophon. इति योगावली समाप्ता ॥

ग्रन्थमेतं समालोक्य यो न कुर्यात् प्रयत्नतः ।

निष्फलं जीवनं तस्य अजागलक्षनं यथा ॥

विषयः । कतिपयरोगाणामौषधकथनं । तत्र निम्बकल्प, प्रथमकल्प ईश्वरभाषित हस्ति-
कर्णकल्प, ब्रह्मरुक्षकल्प, देवदानिकल्प, षट्पलिकल्प, निफलाकल्प, ईश्वरभाषितसुसलीकल्प,
शात्मलीकल्प, बोधिसत्वगुटिका, भट्टराजकल्पैर्विभक्तोऽयं ग्रन्थः ।

No. 228. रत्नसारः By सुरारि । Substance, palm-leaf, 12×1 inches. Folia, 102. Lines, 4 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Puri, Uriā Maṭha, Mohānta Mahārāja Śrī Adhikāri Rāmakṛṣṇa. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथम्य श्रीरमानाथं वर्द्धमानमुधामुधैः ।

बालकण्ठालङ्कृतये रत्नसारं समुद्धरे ॥

मिहोवर्द्धमानायाः स्तूत्रं । प्रसिद्धःवर्णानामकारादीना समास्त्रायः
पाठक्रमो वेदितव्यः । इत्यादि ।

End.

नलेकवचनं स च तच्च पचयः तच्चाहं पचावः स च तच्चाहं पचामः ।

Colophon.

इति श्रीरत्नसारे समासः समाप्तः ।

हरिद्राष्ट्यावनीनाथस्तुतपाठाय निर्मितः ।

पन्थोऽयं रत्नसाराख्यः श्रीचरित्रेण मुरारिणा ।

असाधुवक्त्रो ज्वलदुल्लुकाणि निक्षिप्य मन्तः अमभ्रमविज्ञाः ।

पन्थे मुरारिद्विजनिर्मितेऽस्मिन् दोषं गुणं वा परिणीलयन् ॥

वर्द्धमानात्समुद्धृत्य बालानां प्रीतिसम्पदे ।

यन्मया लिखितं किञ्चिद् विद्वांसः शोधयन्तु तत् ॥

लिङ्गधातुनिपातानामर्थांश्च कास्म्येन भाषितुम् ।

सो हि नाम समर्थः स्याद् दिङ्मात्रन्तु प्रदर्शितम् ॥

विषयः । सन्धिप्रभृत्यात्मकं व्याकरणमिदम् ।

No. 229. रत्नावली By गौरमोहनभट्ट । Substance, country-made paper, 14×3 inches. Folia, 30 Lines, 6 on a page. Extent, 750 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Midnapur, post Gadvetā, grāma Media, Babu Pārvaṭi Carapa Bhaṭṭācāryya. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीश्रीहरिः ।

लिङ्गादयो विभक्त्यर्था लिङ्गाद्यर्था विभक्तयः ।

मतद्वयं फलैकत्वात् सिद्धमन्यैर्विदाम्बरैः ॥

कृष्णः श्रीज्ञानमित्यादौ विभक्तिर्लिङ्गबोधिका ।

एकःद्वौ वचनः संख्या प्रकृत्यर्था विभक्तयः ॥

द्रोणः खारी चादृक्च तेषु ता मानबोधिकाः ।

शब्दा नियतलिङ्गाद्य पाकः प्रकृति × × × ॥ इत्यादि ।

End. कतेःकतिपयात् थस् स्यात् कतिथः पुश्चोयथा ।
 संख्याशब्दादवयवे तयटायट्च युज्यते ।
 यथा द्वाऽवयवौ यस्य द्वितयचितयं तथा ।
 टित्वादी चितयी ज्ञेया द्वयं थयमुदाहृतं ।
 तथा शेषा निपात्यास्ते यथागममुदाहृताः ॥

Colophon. इति रत्नावल्यां तद्धितप्रक्रिया समाप्ता ।

विषयः । सन्धिप्रसारात् समाकृत्य सारं सन्धिप्रं पद्यात्मकमिदं व्याकरणं । तत्र सन्त्यत्र कार-
 कसमासतद्धितपादाः ॥

No. 230. रत्नावली । Substance, country-made paper, 14×4 inches.
 Folia, 150. Lines, 9 on a page. Extent, 6000 slokas. Character, Bengali.
 Date ? Place of deposit, Santos via Tangail, Babu Bhuvana Candra
 Sena, Kavirāja. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. अथ ज्वरचिकित्सा ।

नागरं देवकाष्ठं धन्याकं दृढतीक्ष्णं ।
 दद्यात् पाचनकं पूर्वं ज्वरितानां ज्वरापहं ॥
 नागरादिसर्वजेषु ।
 शतावरौगुडुचीभ्यां सरसोयन्त्रपीडितं ।
 गुडप्रगाढः शमयेत् सद्योऽनिलकृतं ज्वरं ॥
 विल्वादिपञ्चमूलस्य काथः स्यादुवातिकज्वरे ॥

End. आयुःकामो नवस्त्रीभिः संयोगं गन्तुमर्हति ॥
 स्नानानुलेपनक्षिमानिलखण्डकाम्बु
 शीताम्बुदम्बरसमूषसुराप्रपन्नाः ।
 सेवेत चानुशमनं विरतौ रतस्य
 तस्यैवमाशु वपुषः पुनरेति कामः ॥

Colophon. इति रत्नावल्यां वशीकरण्याद्यधिकारगुम्फनं ॥ समाप्तोऽर्थं ग्रन्थः ॥

विषयः । इति रत्नावल्यां ज्वराधिकारगुम्फनं । इति ज्वरातिसारगुम्फनं । इति अतीसा-
 रचिकित्सागुम्फनं । इति ग्रहणीसङ्ग्रहग्रहण्यधिकारगुम्फनं । इति अर्शोऽधिकारगुम्फनं । इति-
 अग्निमान्द्याजीर्णाद्यधिकारगुम्फनं । इति क्रिमिचिकित्सागुम्फनं । इति पाण्डुकामलाहनीम

काधिकारगुम्फनं । इति रक्तपिप्ताधिकारगुम्फनं । इति राज्यक्ष्माधिकारगुम्फनं । इति काष्ठाधि-
कारगुम्फनं । इति चिकित्साधिकारगुम्फनं । इति स्वरभेदाधिकारगुम्फनं । इति लक्ष्णाधिकार-
गुम्फनं । इति मूर्च्छाधिकारगुम्फनं । मदात्म × परमदपानाजीर्णपानविधमाधिकारगुम्फनं ।
इति दाहाधिकारगुम्फनं । इति उन्मादाधिकारगुम्फनं । इति अपस्माराधिकारगुम्फनं ।
इति वातरोगाधिकारगुम्फनं । इति वातरक्ताधिकारगुम्फनं । इति उरुक्ष्माधिकारगुम्फनं ।
इति आमवाताधिकारगुम्फनं । इति शूलिकाधिकारगुम्फनं । इति उदावर्तगुल्म-हृद्दुरोग उरोग्रह-
सूचकश्च-सूत्राघात-सूत्रातिसार अग्रमूत्र-प्रमेह-स्त्रीस्य-दौर्गन्धि-पाणिपादस्वेदश्लेष्मिद्वयहृत्-शोथ-
मूष्कहृदिब्रध्न-गल्लगण्ड-गण्डमाला-यन्त्रार्थुदापची-स्त्रीपद-विद्रधी-प्रणशोथ-शरीरागण्डवशा-
द्यधिकारगुम्फनं । इति भग्नाधिकार-समाप्तः । इति-भगन्दर, नाडीव्रण, उपदंश शूलकोष्ठ,
कुष्ठ, श्वेतपित्त, अस्त्रपित्त, विमर्ष, खायरोग, मस्तरिका, क्षुद्ररोग, सुखरोग, कर्णरोग,
नासार्थरोग, नेत्ररोग, शिरोरोग, अष्टगदव, सोमरोग, स्त्रीरोगाद्यधिकारगुम्फनं । अथ
वाल्मीकाधिकारः । इति वाल्मीकीयाधिकारगुम्फनं । इति विषाधिकारगुम्फनं । इति रसायनाधि-
कारगुम्फनं । इति दृष्ट्याधिकारगुम्फनं । इति ध्वजभङ्गाधिकारगुम्फनं । इति रत्नावल्यां
वशीकरणाद्यधिकारगुम्फनं ॥ इति ॥

No. 231. रमलनवरत्नम् By परमसुखोपाध्यायः । Substance, country-
made paper, 13×6 inches. Folia, 27. Lines, 15 on a page. Extent,
1250 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1875. Place of
deposit, District Chāpra, P. O. Gopālganj, Harapura, Jagadeo Paṇḍita.
Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

लम्बोदरं विभ्रविनाशनञ्च नत्वा भवानीतनयं गच्छाम्यम् ।
यस्य प्रसादेन सुराः समस्तास्तिष्ठन्ति स्वे स्वे च पदे सदैव ॥
नत्वा श्रीरमलाचार्यान् परमाद्यसुखाभिधैः ।
उद्धृतं रमलाभोधैः नवरत्नं सुशोभनं ॥ इत्यादि ।

End.

अन्तादीनां समर्थस्याज्जनानां द्रव्यलाभकृत् ।
भूमिकम्प्यो भवेत्तपि कारुकानाञ्च हृदिहृत् ॥
फलं वायव्यदिग्भागे विद्येयेण प्रजायते ।
यद्यपि कुतश्च वाग्मादधिकं यच्च कुत्रचित् ।
रागमुत्पद्यते तत् सर्वं निर्मलं कुत्र सादरान् ॥

Colophon. इति श्रीसनाद्यकुलावतंसपरमसुखोपाध्यायकृते रमलनवरत्ने वर्षफलं नाम
नवमं रत्नं समाप्तं ॥ संवत् १८७५ ।

विषयः । १ रत्ने संज्ञादिकथनं । २ वलावलविचारकथनं । ३ प्रश्नोपकरणकथनं ।
४ प्रश्नादिकथनं । ५ प्रश्नावध्यादिकथनं । ६ मुष्टिप्रश्नकथनं । ७ सूकप्रश्नकथनं । ८ चौरादि-
नामकथनं । ९ वर्षफलकथनं ॥

No. 232. रवीन्द्रोर्ग्रहणोपायः । By रामचन्द्रशर्मा । Substance, country-
made paper, 15×3 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 120
slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla
Medinipur, post Gadvetā, grāma Khunverā, Babu Vaikunṭhanātha
Cakravartī. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीरामः ।

श्रीरामचन्द्रशर्मणं वक्ति पण्डिततुष्टये ।
रवीन्द्रोर्ग्रहणोपायं सुगमं सुपरिस्फुटं ॥
स्वाङ्गात्पा भुजभागाः स्युस्तदूर्द्धाः खधृतिच्युताः ।
तदूर्द्धाः + खधृत्युनाः खभोद्धाद्यक्रतस्युताः ॥ इत्यादि ॥

End. एवमानौतवासक्रमात् पूर्वं लिखेत् स्थित्यर्द्धग्रहणन्तेन पूर्ववत् स्पष्टादि-
वालनिर्णयः । सूर्या × × न्यूनवासः कदाचिदपि न दृश्यो मध्याह्ने चा-
ष्टमांशन्यूनोपि प्रायेणादृश्य इति निष्कर्षः ।

Colophon. इति श्रीरामचन्द्रभट्टाचार्यविरचितो रवीन्द्रोर्ग्रहणोपायः समाप्तः ।

विषयः । चन्द्रसूर्यग्रहणगणना ।

No. 233. रसकल्पद्रुमः । By जगन्नाथमिश्र । Substance, palm-leaf
16×1 inches. Folia, 189. Lines, 5 on a page. Extent, 5800 slokas.
Character, Uriā. Date ? Place of deposit, zilla Puri, parganā Rāhān,
grāma Jagannātha Vidyādharapura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra. Appearance,
old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

त्रौगणेशायनमः ।

वामं कोदण्डदण्डं भुजगसमभुजे दक्षिणे चण्डकाण्डम्
 स्कन्धे तूष्णीरवन्धं सुपटकटितटे स्वर्णपूर्णाष्टयष्टि
 मौलौ कोटीररत्नं खचितमणिगणं नू[ल]रत्नं दधानम्
 युद्धे वहावधानं रघुकुलतिलकं नौम्यहं प्रत्यहं तम् ॥
 गुरुपदेशाद् विज्ञातं युतं यत्किञ्चिदेव च ।
 संप्रदायमुखेनेदं सुखेन प्रोच्यते मया ॥
 ग्रन्थादौ मङ्गलं कृत्वा नम्यते तत्प्रवर्तकः ।
 कौर्णिकामेन कविना कौर्त्सते स्वस्य नाम च ॥
 आत्मापकर्षो विनयस्तथैवैहापि वर्ण्यते ।
 साधूनां स्तवनं निन्दा खलानामपि वर्ण्यते ॥ इति संप्रदायः ।
 तत्र ग्रन्थप्र[व]र्तकनमस्कारो यथा
 मुनिं प्रणम्य भरतं जगन्नाथेन धीमता ।
 क्रियते रसिकप्रीत्यै रसकल्पद्रुमोऽधुना ॥
 कल्पद्रुमलकथनं यथा ।
 विभावाद्यैर्दलैरेभिः पञ्चभिः पञ्चवः स्मृतः । (?)
 सर्व्वेष्वपि रसेष्वेव कल्पद्रुमं प्रकल्पते ॥ इत्यादि ।

End.

सायं दीपविधिं वितन्वति शिशौ मन्दं हसन्त्या तया
 किञ्चित् किञ्चिदपाङ्गभङ्गकुटिला दृष्टिः समारोपिता ॥

Colophon.

इति चास्यरसशाखायां सञ्चारिनिरूपणं नाम तृतीयदलः ।

(अतः परं खण्डितं)

विषयः । इति जगन्नाथमित्रविरचिते रसकल्पद्रुमे रौद्ररसशाखायां विभावनिरूपणं
 नाम प्रथमदलः । इति वीररसशाखायां अनुभावनिरूपणं नाम द्वितीयदलः । इति रौद्ररसशा-
 खायां रौद्रनिरूपणं नाम पञ्चमदलमिति पञ्चमः पञ्चवः । इति कण्ठरसशाखायां अनुभाव-
 निरूपणं नाम द्वितीयदलः । इति कण्ठरसशाखायां स्वात्मिकनिरूपणं नाम चतुर्थदलः ।
 इति शृङ्गाररसशाखायां भावनिरूपणं नाम प्रथमदलः । इति शृङ्गाररसशाखायां अनुभाव
 निरूपणं नाम द्वितीयदलः । इत्यादि । रसनिरूपणसुखेन रसानामनुभावादनिरूपणमिति-
 भिधानः ।

No. 234. रसरत्नाकरः । By नित्यनाथसिद्धः । Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 10 on a page. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Śiṣoyā, district Chāprā, Paṇḍita Rāmanātha Misra. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

सिद्धिः श्रीगणेशाय नमः ।

अथ स्थावरविषयनिवारणं ।

पुत्रजीवफलान् (प्रज्जां) शीततोयेन पेषयेत् ।

तामेव चाञ्जने पाने लेपे सर्वविषापहः । इत्यादि

End.

भोजनान्ते सदाखादेद्रुचणीश्वासकासजित् ।

यदुक्तं तज्जयन्त्याशु वटी ज्वालाप्रभावती ॥

Colophon.

इति श्रीपार्वतीयपुत्रनित्यनाथसिद्धविरचिते रसरत्नाकरे अर्शादिनिवारणोनाम सप्तमोपदेशः ॥

विषयः । १ उपदेशे स्थावरविषयनिवारणरसशोधनमारणादिकथनम् ॥ २ खर्णलौहादिशोधनमारणकथनं । ३ ज्वरादिपाण्डुरोगनिवारणकथनं । ४ रसादिनिरूपणं । ५ गुल्मशूलानिनिवारणं । ६ भगन्दरादिनिवारणं । ७ उपदेशे अर्शादिनिवारणं ।

No. 235. रसाब्धिः (वल्लभमतानुगः) कीटदष्टः । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 89. Lines, 7 on a page. Extent, 1246 slokas. Character, Nāgarī. Date ? Place of deposit, Benares City. Late Hariś Candra Babu. Appearance, very old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः .

नौमि श्रीकृष्णदेवं तमतिमतिमतो (.) ल्पसंकल्पजल्पाद्याप्त (...) प्रलयघनक (...) वर्षात्सघोनः (इतः) अतीवास्यष्टलात् कीटदष्टलात्पाठनीयं .

End.

वंशे श्रीवल्लभस्य स्वयमखिलजनानुद्धरिष्यन् कृपातो-

य (...) विभूय लोके जयति स विदितो विद्वत्प्रेक्षाकृत्यः ।

जानक्यागर्भ(...)स्मिन् अनिजनिरतोराघुनाद्यैर्मन्त्रिचं
किम्बादृष्टादितर्कैः कथयत सुधियः सश्ववत्यष्ट दृष्ट ॥

Colophon.

[श्री][श्री]वक्त्रभद्रीक्षितादजनि यः श्रीविठ्ठलस्तुता[त्]
जातः श्रीरघुनाथतः सुकृतिनः श्रीदेवकीनन्दनः ।
तेनाकारि रसाब्धिसञ्जकमिदं काव्यं सरङ्गायितं ॥
तवायं च चवर्द्धश (इतोनास्ति) .

विषयः । महाकाव्यम् .

No. 236. रामरत्नाकरटीका । By महामुद्गल । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 88. Lines, 11 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgarī. Date 1773 Samvat. Place of deposit, Bibihāṭī, Benares City, Paṇḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीविठ्ठलाय नमः , श्रीमच्छंकाराचार्यगुरुभ्यो नमः .
सत्यं विज्ञानमानन्दमसङ्गं (...) वर्जितम् ।
अनादिमसुदृश्यां श्रीरामं भावयाम्यहम् ॥
यासङ्करपर्यायमहाकृष्णपदोदितम् ।
(...) अज्ञान विनाशाय (...) एनं समाश्रये ॥

End.

अष्टाष्टकेकरसः सिद्धोयन्महामुद्गलाभिधः ।
तस्मात् दासोऽहमित्युक्ता भावना नास्ति (...) गता ।
समृद्धा ज्ञाननाशाय सम (...) पतिसुन्दरी ।
ब्रह्माहमस्माच्च नित्यं सच्चिदानन्दविषयः ॥

Colophon.

इति श्रीरामरत्नाकरटीकायां महामुद्गलकृतयोः (...) उद्देशः । समाप्त-
स्वार्थं धन्यः ।

विषयः । रामरत्नाकरव्याख्या .

No. 237. रामसारसंग्रहः । Substance, country-made paper, 13×5½ inches. Folia, 22. Lines, 7 on a page. Extent, 320 slokas. Character, Nāgarā. Date ? Place of deposit, Puri, Śaṅkara Māṭha. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीमते रामानुजाय नमः ।

ऐश्वर्यमानं पुरुषं भजेत् । इति सामवेदे ।
 ॐ प्रकाशो रामचन्द्रस्य परं ब्रह्म प्रकाशितं ।
 भास्करस्य यथा धर्मचन्द्रस्य चन्द्रिकोज्ज्वलं ॥
 रामस्यातिप्रियं नाम आदिशूलं सनातनं ।
 सहस्रनामसदृ × विष्णोर्नारायणस्य च ॥
 निर्गुणं सगुणश्चैव परमात्मा तथैव च ।
 एते चांशा हि रामस्य पूर्वं चान्ते च मध्यमः । इत्यादि ।

End.

आदिकाव्यमिदं राम लयि सर्व्वं प्रतिष्ठितं ।
 न × लोहतिकाव्यानां यशोभागाद्यद्वाद्यते ॥ (?)

Colophon.

इति श्रीरामसारसंग्रहः सम्पूर्णः ॥ श्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु
 औरस्तु । यदक्षरं पदं भ्रष्टं माचाहीनं च यद्भवेत् ।
 तत् सर्व्वं क्षमतां देव प्रसीद परमेश्वर ॥
 श्रीराम ।

विषयः । श्रीरामचन्द्रस्य परब्रह्मत्वज्ञापककतिपयप्रमाणकवचनसंग्रहः ।

No. 238. रामाख्यारः । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 224. Lines, 10 on a page. Extent, 4,800 slokas. Character, Nāgarā. Date, 1874 Samvat. Place of deposit, Benares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

नमस्तैलोक्यनिर्माणवाससंहृतिकर्मणे ।
 चित्सदानन्दरूपाय विष्णवे परमात्मने ॥ १ ॥
 अपस्तम्बं नमस्कृत्य धूर्त्तस्वामिप्रसादतः
 तद्गायहृत्तिः क्रियते यथाशक्ति निरूपिता ॥ २ ॥

न व्यवस्थाप्यते वस्तु खवुद्धिस्तु नियम्यते

को वा समर्थो वेदार्थनिर्णयत्यन्तगच्छरे ॥ २ ॥

End. नित्यकर्त्तव्येषु दर्शपूर्णमासादिषु पक्षे कामोपदेशोऽपि कामनादुक्ता मुमुक्षोः
श्रोत्रियस्य चाकामच्छतस्य इति मुमुक्षोः श्रवणात् । अष्टमः पटलः ।

Colophon. इति श्रीकौशिकेन रामेणाम्निचिता कृतायां धूर्त्तस्वामिभाष्येणैव बह्वः प्रश्नः ।
सम्बत् १८७४ ॥

विषयः । दर्शपूर्णमासादिहविर्द्यज्ञसूत्रभाष्येतिः ॥

No. 239. रामागडारे दशम-द्वादश-त्रयोदश-चतुर्दश-प्रश्नाः । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 223. Lines, 9 on a page. Extent, 4014 slokas. Character, Nāgara. Date, 1773 Samvat. Place of deposit, Benares City, Paṇḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. आदौ तावत् परिभाषायां एकविंशतिर्दशाः व्याख्येयतराः प्रतिख्याताः
तेषु पाकयज्ञाः सप्त गृह्ये व्याख्याताः शेषेषु हविर्यज्ञाः सप्तकर्माणि अथातो-
दर्शपूर्णमासौ ।

End. अचेष्टानन्तरमेवाग्निहोत्रारम्भमवश्यं सायमग्निहोत्रं इति वक्तव्यं संतिष्ठत
इति अस्य न्यायप्रामाण्यवादत्वात् तन्निर्देशक्रमो विवक्षित इति ।

Colophon. समाप्तः प्रश्नः संवत् १७७३ ।

विषयः । सोमसूत्रभाष्येतिः ।

No. 240. रामागडारे सप्तमाष्टमप्रश्नाः । Substance, country-made paper, 10×5 inches. Folia, 137. Lines, 10 on a page. Extent, 2740 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. पशुवध्यते यज्ञार्थं यस्मिन् कर्मणि पशुवध्यः तेनेष्टवान् पशुवध्ययाजो स
सर्वाङ्गं लोकान् अभिजयति नास्य लोकेषु प्राप्तेः प्रतिष्ठानो भवति इत्यादि ।

End. अन्यद्वैष्ट्यदेववत् वायोनिर्गुणस्यापि सगुणे एव वायोरनुवाक्ये यस्माद्निर्गुण-
स्यापि वायव्यस्य श्वेतवत्यः परिपठिताः ।

Colophon. समाप्तं चातुर्मास्यहोत्रम् ।

विषयः । पशुबन्धचातुर्मास्यसूत्रभाष्यवृत्तिः ।

No. 241. रामाण्डारभाष्यम् । Substance, country-made paper, 14×6 inches. Folia, 140. Lines, 10 on a page. Extent, 3,080 slokas. Character, Nāgara. Date, 1844 Samvat. Place of deposit, Benares, Gobinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

आदौ तावत् परिभाषायामेकविंशतिर्यज्ञा व्याख्येयतया प्रतिज्ञाताः [प्रति]
ज्ञातेषु पाकयज्ञाः सप्त गृह्ये व्याख्याताः शेषेषु हविर्यज्ञाः सप्त कर्माणि,
अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्याम इत्यारभ्य यथान्वारम्भणीयेत्येवमन्ते
सोक्तानि दर्शपूर्णमासादीनि, पिण्डपिष्टयज्ञाधानाग्निहोत्राप्रयणपशुबन्ध-
नान्तर्मास्यानौत्यादीनि अकरणे प्रत्यवायाः भवन्ति ।

End.

केचित् प्रथमाधाने निशायामतीतायां सना । तस्माज्जिज्ञात् अग्निहोत्र
मारब्धमिति वदन्ति । अन्ये तु होमकाले अग्रसम्पत्तेरनधिकारात्
वचनाभावाच्चापरेद्युः सोमे वारब्धमिति । अचेष्टानन्तरमेवाग्निहोत्रारम्भाय
अवश्यं सायमग्निहोत्रमिति वक्तव्यं संतिष्ठत इत्यस्य न्यायप्राप्तानुवादत्वात्
न तन्निर्देशक्रमो विवक्षित इति ।

Colophon. सप्तमः पटलः । समाप्तः प्रश्नः । सोमे रामाण्डारभाष्यम् सम्बत् १८४४ ।

विषयः । आपस्तम्बश्रौतसूत्रभाष्यव्याख्या ।

No. 242. रामायणटीका मुक्ताहारः । Substance, palm-leaf, 14×1½ inches. Folia, 178. Lines, 5 on a page. Extent, 4250 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, district Purī, pargana Rāhan, grāma Jagannātha, Vidyādharapura, Paṇḍit Rāmacandra Misra. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

स जयति रघुवंशतिलकः कौशल्याहृदयनन्दनोरामः ।

दशवदननिधनकारी दाशरथिः पुण्डरीकाक्षः ॥

कुजनां रामरामेति मधुरं मधुराक्षरम् ।
 आरभ्य कविताशाखां बन्दे वाल्मीकिकोकिलम् ॥
 काव्यं मन्दमतिर्गभीरमधुरं रामायणं तत् कच
 व्याख्यानेऽस्य परिभ्रमन्नक्षत्रो ज्ञास्यास्यदं धीमताम् ।
 को भारोच मम स्वयं कुलगुरुः कोदण्डपाणिः कृपा
 कूपारो रचयत्यदः सपदि मञ्जिष्ठापसिन्हासनम् ॥
 एवं पूर्वस्मिन् काण्डे दौनसंरक्षणरूपो धर्मोऽनुष्ठितः
 अथ किष्किन्ध्याकाण्डे मित्रसंरक्षणधर्माऽनुहायते ॥ इत्यादि ॥

End. ते वयं कपिराजस्य सर्व्वे वचन कारिणः ।

कृतां × × × सुपाप्मचे
 क्रुद्धे तस्मिंश्च काकुत्स्थे सुग्रीवे च सलक्षणे ।
 गतानामपि सर्व्वेषां तत्र नो नास्ति जीवितं ॥

Colophon. इति श्रीमत्किष्किन्ध्याव्याख्याने सुक्ताचारे सप्तपञ्चाशत्सर्गः ।

विषयः । रामायणस्य व्याख्यानम् ॥

No. 243. रामायणटीका पौताम्बरः (अयोध्याकाण्डस्य द्वादशसर्गपर्यन्तः)
 By गोविन्दराजः । Substance, country-made paper, 12×6 inches,
 Folia, 39. Lines, 24 on a page. Extent, 2300 slokas. Character,
 Nāgara. Date ? Place of deposit, Purā, Rājgopāl Maṭha, Mohantā
 Śrī Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, tolerable. Prosc.
 Correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

श्रावं श्रावं शठारेः शमदमवपुषः फुल्लवङ्गारविन्दा
 दालोच्छालोच्य वाचा प्रकृतिमधुरया प्रोच्य विद्वज्जनेभ्यः ।
 गोविन्दार्यः सुग्रीशः कुशिककुलमभिर्गुह्यगुह्याद्यां
 सम्यक् साकेतकाण्डं सरसजनमुदे सादरं आकरोति ॥
 प्रथमे काण्डे एतस्मिन्नन्तरे विष्णुरित्यादिना यतो वा रमानीत्यादिभुति-
 प्रतिपुद्गितं जगत्कारणत्वं प्राप्नोतीत्येवमपि निरूप्यते
 इत्यादि ।

इति श्रीकुशिककुलतिलकगोविन्दराजविरचिते श्रीरामायणभूषणे अथोधा-
काण्डव्याख्याने पीताम्बराख्याने प्रथमः सर्गः ।

End. यवीयसी कनिष्ठमहिषी नते वा मध्यमाजातेत्यत्र मध्यमासर्व्वराजपत्न्य-
पेक्षया देवाभिपन्ना देवाभीष्टा तथा प्रभावं तादृशप्रभावयुक्तं अप्रति-
हतप्रभावमित्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीपीताम्बरे द्वादशः सर्गः ।

विषयः । रामायणस्य व्याख्यानम् ।

No. 244. रामोत्तरतापनीटीका, सुधा । By भट्टमहासुकुलसूरि । Sub-
stance, country-made paper, 1×5 inches. Folia, 18. Lines, 20 on a
page. Extent, 1080 slokas. Character, Bengali. Date ? Place
of deposit, Rājguru's Maṭha, Ganeśamahalla, Benares City. Appear-
ance, very old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ रामाय नमः ।

अन्तर्यामिणमात्मानमस्य तं ब्रह्म निर्मलं ।

यत्साक्षादपरोक्षाच्च तं श्रीरामं भजे (...) सा ।

हृदयस्तिष्ठवाचः । याज्ञवल्क्यमित्याद्यायर्वणरहस्यस्या श्रीरामोत्तरतापनी-
योपनिषत् तस्यायमन्पाक्षरव्याख्या प्र(...)यते ।

End. यो विसृज्यमितीति, एतत् श्रेयदर्शनेनापि यदा जन्मान्तरिता इति
जन्मभिरन्तरिता अनेकजन्मकृता दोषा न स्पृशन्ति, तदा किं वक्तव्यं
उपासनायां कृतायामिति । इतिशब्दो ब्रह्मज्ञानोपदेशसमाप्तौ ।

यद्याख्यातं मया किञ्चित् स्वीयबोधानुसारतः ।

तं चन्तव्यं बुधैः शृङ्गेरेण वडोच्चलिर्मया ॥

Colophon. श्रीमदचभवंद्महासुकुलसूरिकृतायां श्रीरामोत्तरतापनीटीकायां सुधा-
ख्यायां चतुर्थकण्डिका समाप्ता ।

विषयः । श्रीरामोत्तर-तापनी-व्याख्या ।

No. 245. रुद्रदेवी सोमप्रयोगः । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 148. Lines, 10 on a page. Extent, 3250 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Venares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यस्य ज्ञानमनन्तं तद्दानं तस्य वानन्तं । भक्तिर्यस्यानन्ते तमनन्तं गुरुं नमो ॥
आञ्जलायनशालिनो यजमानस्य बौधायनीयेन सोमप्रयोगः तत्राधनि-
पूर्वकसोमेन ऋतुनक्षत्रादिनियमः ।

End. अतएव शांखायनेन सोमाहत्वेन उक्तेऽपि सायमग्निहोत्रे अस्त्येषामनधिकारः ॥

Colophon.

विषयः । सोमाध्वर्यवः प्रयोगः ।

No. 246. रुद्राग्निप्रमाणं । Substance, country-made paper, 20×3 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 110 slokas. Character, Beṅgali. Date ? Place of deposit, zilla Mymansing, pargana Aṭiyā, post Jāmurki, grām Hālāliya, Paṇḍita Harinātha Vidyāvāgīsa. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. नमोः गणेशाय ।

अथ रुद्राग्निप्रमाणवचनानि लिख्यन्ते । रुद्राग्निविधौ विशेषमाह लिङ्ग-
क्रियासारयोः ।

करोमीति विनिश्चित्य यागमण्डपमारभेत् ।

भूमिं कृत्वा तु निःशङ्कां मण्डपं रचयेत् सुधीः ॥ इत्यादि ।

End. भोक्त्यादिकं यथाशक्त्या विप्रेभ्यः प्रतिपादयेत् ।

पिङ्गलामते विशेषमाह ।

शिवलिङ्गे रुद्रभूर्गो वासुदेवे × × × × ×

गणेशे सूर्यभूर्गो च ऋषिभ्यो वरुणे तथा ॥

Colophon. इति लिङ्गक्रियासारे रुद्राग्निप्रमाणम् ।

विषयः । रुद्राग्नियागविधायकप्रमाणसङ्ग्रहः ।

No. 247. रुद्राग्निप्रयोगः । Substance, country-made paper, 20×3 inches. Folia, 18. Lines, 6 on a page. Extent, 324 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, zilla Mayamansing, Parganā Aṭiyā, post Jāmurki, grāma Hālālīā, Paṇḍita Harinātha Vidyāvāgīsa Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

नमः शङ्कराय ।

अथ रुद्राग्निप्रयोगः । तत्र यागपूर्वस्मिन् नवमे सप्तमे पञ्चमे तृतीये सद्यो-
वा कर्चनुकूले चन्द्रतारान्विते शुभसमये अङ्कुरारोपणं यागमण्डपो × ×
मण्डपे कुर्यात् ॥

तत्र मङ्गलतूर्य्यत्रय × × पुरःसरसुदृढमुखं ब्राह्मणत्रयमुपवेश्य वस्त्रालङ्कार-
गन्धमाद्याद्यैः समभ्यर्च्य ॐ मद्य मन्कर्त्तव्यहयशीर्षपञ्चरात्रीक्षद्राग्निविधिना
अचलशिवलिङ्गप्रतिष्ठाप्राक्कर्त्तव्यमङ्गलाङ्कुरारोपणकर्म्मणि ॐ पुण्याहं भवन्तो
ब्रुवन्तु इति चिः श्रावयेत् इत्यादि ॥

End.

ततो दीनादिभ्योऽग्रादिकं दत्त्वा ब्राह्मणेभ्यो यथाशक्ति भोष्यादिकं दद्यात् ।

Colophon.

इति हयशीर्षपञ्चरात्रीक्षद्राग्निविधिना अचलशिवप्रतिष्ठाप्रयोगः समाप्तः ।

No. 248. लघुवार्त्तिकम् By उत्तमश्लोक-यति । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 3. Lines, 16 on a page. Extent, 100 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Bibi-hāṭi Benares City, Paṇḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथातो ब्रह्मजिज्ञासा जगद्धेतुः सदादि तत् ।

वेदचेतुरपि ब्रह्म तद्देदादेव मीयते ॥

न प्रतीचि ब्रह्मदृष्टिं विधत्ते तत्त्वमादिगीः ।

End.

इत्थं जैमिनिवादरायणकृते तन्त्रद्वये × × × ।

पूर्वाचार्यवरैः × शब्दनिवहैः स्पष्टीकृता विस्तरम् ॥

ते संचिप्य यथामतीह सुगमैः शब्दैः प्रकाशीकृताः ।

श्रीमद्विष्णुपतेर्विशालनयनानाथस्य तृणैः सदा ॥

Colophon. इति श्रीमत्शुद्धानन्दमुनिकृष्ण उक्तमहोक्तयतिना विरचिते लघुभा-
षिके चतुर्थस्य चतुर्थः ।

विषयः । संक्षिप्तसूत्रविवरणम् .

No. 249. लघुशब्देन्दुशेखरव्याख्या By भैरव । Substance, country-
made paper, 10 × 4 inches. Folia, 203 Lines, 9 on a page. Character,
Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna City, Samskr̥ta-Saṅjivani,
Paṇḍita Jayanārāyaṇa Vājaṇeyi. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

मीताचर्चितपाद × × युगलं ध्यात्वा द्वितीयं × × ।

× × ज्ञानमयीं दधानमपरं हस्तामुजं जानुनि ।

कुर्वे चन्द्रकलां शिवां शिशुहितां × × × × ×

× × × × × × × × ।

शब्देन्दुशेखरस्येयं टीका चन्द्रकलाभिधा

रच्यते भैरवेणाय × × × × यथा बुधाः ।

End. लघितं ।

विषयः । लघुशब्देन्दुशेखरस्य व्याख्यानं ।

No. 250. ललितत्रिभङ्गस्तोत्रम् By विठ्ठल । Substance, country-made
paper, 10 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 11 on a page. Extent, 83 slokas.
Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late
Bābu Hariścandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ।

नमः पिलपदाभोजरेणुभ्यो यन्निवेदनात् ।

अभ्यर्त्तुकुलनिष्कलङ्गं श्रीकृष्णायाम्बुजतं ।

End. अहं तदीय इत्येषा तद्भार्ता रचिता परं ।

तेन प्रसन्ना भवतु दास्यं श्रीविठ्ठले प्रभुः ।

Colophon. इति श्रीगोखामिश्रीमत्विठ्ठलनाथविरचितं ललितचिभङ्गं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीकृष्णस्तुतिः ।

No. 251. ललिताख्यपरिभाषा By पुरुषोत्तम । Substance, palm-leaf, $15 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 6 on a page. Extent, 1240 slokas. Character, Uria. Date ? Place of deposit, Purī, Brāhma-cārimaṭha, Paṇḍita Valadeva Brāhmācārī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

परिव्याप्तता भाषा परिभाषा सा हि एकदेशस्था सकलशास्त्रमभिष्वलयति यथा वेङ्गप्रदीप इति । सैव द्विधा, लिङ्गवती विध्यङ्गशेषभूता च । यच्च शब्द एव लिङ्गमुपादीयते सा लिङ्गवती परिभाषा, यथा इको गुणवृद्धी इति ॥ इत्यादि ।

End. एवमनया दिशा अन्यत्रापि शब्दप्रयोगो यद्देशन्यायवाक्यानि लिङ्गोदाहरणानि अथगन्तव्यानि ।

Colophon. इति वैयाकरणगजपद्माननपुरुषोत्तमविरचिता ललिताख्यपरिभाषा समाप्ता ॥

स्वाधीनपत्रि(भर्तृ)काचेष्टा वनविहारादिमदनोत्सवमदाहङ्कारादिमनोरथ-व्याप्तप्रभृतयः । इदं पुस्तकं रामप्रसादब्रह्मचारिणः ।

ज्येष्ठशुक्लस्य पक्षम्यां भूपुत्रस्य च वासरे ।

लिखितं परकार्यार्थं रामाङ्गब्रह्मचारिणा ॥

हरये नमः ।

विषयः । वैयाकरणपरिभाषादिविवेचनं ।

No. 252. लीलारमणम् By बालकृष्ण । Substance, country-made paper, 13×4 inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 384 slokas. Character, Maithilī. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Rāmkalā, Bagihī, Paṇḍita Tārādatta Ojhā. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथैकमयं सत्यमचिन्तं निर्गुणं गुणं ।
 आद्यं वदन्ति यं देवं महान्तो जयतीश्वरः ।
 श्रीदेवश्च हरं गुहं गणपतिं भागीरथीं भास्करं
 स्त्रां देवीमपरां प्रणम्य पितरो ब्राह्मणं मुद्गानिशं ।
 प्रयत्नं [प्र]करोति कौतुककरं हारं जनानां मतां
 श्रीलोलारमणं मनोविहरणं श्रीबालहृणो वरं ।
 उषोषो अतू स्मृतौ शृणु सखे दुःखौ प्रषोचो स्मृतौ ।
 चुप्यातुषमितौ कुपू प्रकथितौ नीचौ गजे चार्यकैः ॥

End.

सत्स्थाने च सुगयदुग्धसहितं सच्छङ्खवर्णीं पिवेत् ।
 तस्मिन्नेव रतिं वरां सुगमयेत् कुर्यात् तदा गर्भिणीं ॥

Colophon.

रतिश्रीमत्पण्डितवेददत्तकुलोद्भवश्रीभ्योतिःस्वरूपात्मजश्रीबालहृणविरचिते
 लोलारमणे गर्भनिरूपणं नाम षोडशकौतुकं ॥

विषयः । १।२। कौतुके संज्ञानिरूपणं । ३ कौ, संज्ञाफलकयनं । ४ कौ, जीवधातु-
 मूलनिरूपणं । ५ कौ, जीवभेदकयनं । ६ धातुभेदकयनं । ७ मूलभेदकयनं । ८ अतीत-
 पुनरायुर्निरूपणं । ९ कौ, वस्तुनामकयनं । १० कौ, कार्यावधिनिरूपणं । ११ कौ, स्वर-
 निरूपणं । १२ पञ्चपत्तिनिरूपणं । १३ सुभिलादिनिरूपणं । १४ युडादिनिरूपणं । १५ कौ,
 निधिसंस्वरूपनिरूपणं । १६ कौतुके, गर्भनिरूपणं ॥

No. 253. लोलावकुदाहरणम् By वीरेश्वरदेवश्च । Substance, country-
 made paper, 10×5 inches. Folia, 27. Lines, 16 on a page. Character.
 Maithil. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Rāmkalā,
 Bagihī, Paṇḍita Rāmadatta Ojhiā. Appearance, new. Prose. Generally
 correct.

Beginning.

नमो विद्यानाथाय ।

आदित्यं जगदुद्भवमिति विभुं नानामिधिं योगिनां ।
 ध्येयं ब्रह्मण्डोर्मिंदीधरहितं पश्यन्ति यं हृदतं
 भक्तानां मनोरथार्थफलदं स्नेहवयस्येदकं ।
 नीतं सङ्कृतिभिः सदोदयमजं नन्दे जगद्भास्वरं ।

- अथ्यक्तं बीजभूतत्वात् गणितं बीजसंज्ञितं ।
 यत्तच्च पाटीगणितं प्राङ्गणितवित्तमाः ॥
- End. केचित्तु जीवासुखं व्यासो भूमिलवेन निम्नमित्यादिना फलमान्नीय दृक्तफलार्द्धं
 शोधं फलमित्याहुः ॥
 आसीत् पार्थपुरे विनायक इति ख्यातो महीमण्डले
 तर्कं नाल्पमतिर्गिरिष्ठगणकः प्रौढसदीयोक्तिभिः ।
 तस्मात् यो जनिताप्रवान् सुगणको गोपालसंज्ञो बुधः
 तत्पुत्रेण विवेचितं सुगणितं श्रीभास्करीयन्विदं ॥
 शाके षट्पञ्चमहीप्रमाणे गताब्दपिण्डे द्विघनस्य (नः स)माने ।
 तर्काप्रधीमन्मतितारतम्यास्त्रीलावतीयं विहृता समासात् ॥
- Colophon. इति भास्कराचार्यविरचितायाः स्त्रीलावत्याः श्रीवीरेश्वरदैवज्ञकृतसदा-
 हरणं समाप्तं ॥
- विषयः । संक्षिप्तस्त्रीलावतीयाख्यानं ॥

No. 254. लोकोत्तत्त्वनिर्णयः By हरिभद्रसूरिः । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 210 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīn-
 maṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

- Beginning. प्रणिपत्यैकमनेकं केवलरूपं जिनोत्तमं भक्त्या ।
 भव्यजनबोधनार्थं नृतत्त्वनिगमं प्रवक्ष्यामि ॥
 भव्याभव्यविचारो न हि युक्तोऽनुग्रहप्रवृत्तानां ।
 कामं तथापि पूर्व्वं परीक्षितव्या बुधैः परिषत् ॥
- End. तस्मादनाद्यनिधनं यस्यनोरभीमं
 जन्मा × × × दोष दृढनेम्यतिरागतुम् ।
 घोरं स्वकर्मपवनेरितलोकचक्रं
 धाम्यत्यनायतमिदं हि किमीश्वरेण ॥

Colophon. इति श्रीहरिभद्रसूरिकृतो लोकोत्तत्त्वनिर्णयः सम्पूर्णः .
 विषयः । मनुष्यतत्त्वनिरूपणम् .

No. 255. लोमशजातकम् । Substance, country-made paper, $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent, 320 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1878. Place of deposit, District Chāprā, Harapurā, Paṇḍita Jagadeo. Appearance, tolerable. Verse, Correct.

Beginning.

वीरणेशाय नमः ।

सुजन्मा नाम विप्रोऽसौ सन्तोषी शैलवान् सुधीः ।

सधर्मनिरतो नित्यं ब्रह्मज्ञानेषु तत्परः ॥

एकदा जन्मलग्नेन फलज्ञानं चिकीर्षुः सः ।

फलज्ञानस्य हेतुं गत्वा वदत्किञ्चनमे ॥

तत्र दृष्ट्वा शुभस्थानं लोमशस्याश्रमं शुभं ।

गत्वा तु निकटे तस्य निकीर्षुः शुद्धचेतनः ।

कृताञ्जलिपुटी भूत्वा उवाच विप्र तं प्रति ॥

End.

विप्राणां भोजनं दानं सङ्कल्पं विधिपूर्वकं ।

परस्परिदाप्रशान्त्यर्थं कारयेद्विधिवत् सुधीः ।

भो विप्र त्वया श्रुत्वा कथितां स्मरन् मया ।

अतः परं शृण्वसि किं तद्वदस्व समाधृतः ॥

Colophon.

इति श्रीलोमशजातके परदानजपूजाकथनं नामाष्टमोऽध्यायः ॥

इति लोमशजातकं समाप्तं ॥ संवत् १८७८ ।

विषयः । अत्र ४ पत्रं यावत् लोमशसंज्ञिता, ततः परं लोमशजातकं ॥ तत्र १ अध्याये आयुर्दायारिहारिहमन्त्रं । १ अः दशानन्दशाफलकथनं । १ अः कुटुम्बकथनं । ४ अः दादश-योगकथनं । ५ परस्परद्वर्गोदिनिर्णयः । १ अः कुन्तलीफलाफलादिकथनं । ७ अः गोचर-फलादिकथनं । ८ अः परदानपूजादिकथनं ।

No. 256. वनप्रतिष्ठाविधिः । Substance, country-made paper, 10×3 inches. Folia, 19. Lines, 10 on a page. Extent, 380 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Harapurā, Post Gopālagāñja, District Chāprā, Paṇḍita Jagadeo. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ वनप्रतिष्ठाविधिः । वनपूर्वदिशि मध्ये यजमानहस्तेन षोडशक्षपरी-
मितं मण्डपं विधाय इत्यादि ।

End.

अपरैभ्यः खलिवचनादिभ्यो दक्षिणा दातव्या भूरिदक्षिण्या ब्राह्मणसन्तोषश्च
कुर्यात् ब्राह्मणश्च यजमानाशिषं दद्यात् ॥

Colophon.

इति वनोत्सर्गविधिः ॥

विषयः । वनप्रतिष्ठाविधिप्रयोगादिकथनं ॥

No. 257. वर्षपद्धतिटीका By भट्टजयानन्द । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 19 on a page. Extent, 150 slokas. Character, Nāgara. Date Sambat 1833. Place of deposit, late Bābu Hariscandra, Benares City. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ केशवीवर्षकरणपद्धतिः तस्या इयं टीका लिख्यते ।
शशिकलाकलिताधिकमेकतः सितिविभूतिविभूतिविभूषितं ।
शिवशिवायुगलं युगलं धनं द्रुतविलम्बितगामि नमामि तत् ॥

End.

अन्यथा न शुभं मित्येव मित्यं फलं वदेत्, एतदभावफलादिकं स्मृतं ताजि-
कोक्तं ज्ञेयं ।

Colophon.

इति श्रीकेशवविरचिता वर्षपद्धतिः ताजिकमतानुकूला टीका भट्टजया-
नन्देन पुनर्योरध्यापनार्थं लिखिता समाप्ता । संवत्-१८३३ ।

विषयः । केशवीवर्षपद्धतिव्याख्या ।

No. 258. वल्लभगीतकाव्यम् । Substance, country-made paper, 8 × 5 inches. Folia, 15. Lines, 14 on a page. Extent, 380 slokas. Character, Nāgara. Date? Place of deposit, late Bābu Hariscandra, Benares City. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीमद्भोक्तुलेशो जयति ।

श्रीमद्भोक्तुलमण्डनं वरतनुं कल्याणपाथोनिधिं

विद्मोघोक्तदनागकुम्भदलनाति × सिङ्ग × × क्रम ।

भक्तापत्तितमः समूहहरणश्रीसूर्यकोटिप्रभं

वन्देऽहं कमलाकरं दिङ्गवरं श्रीवक्त्रं सत्प्रियं ॥

End.

विद्यानिधिः कामकलानिधिश्च दयानिधिर्वागमृतोदधिश्च ।

तेजोनिधिः सत्गुणकोदधिश्च विराजते वक्त्रं येष घोषे ॥ (इतो नास्ति)

विषयः । संगीतेन वक्त्रभाचार्य्यस्तुतिः ।

No. 259. वक्त्रभाचार्य्यवंशावली By निर्भय । Substance, country-made paper, 6×5 inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 300 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1859. Place of deposit, late Bābu Hariścandra, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीविद्वल्लवरजो ।

जयति श्रीमदाचार्य्यवंशो येन वशीकृतः ।

ब्रह्मादिदुर्लभः कृष्णो योगिनां पारदो यथा ।

तद्भासानि प्रवक्ष्यन्ते चिन्तामणिसमानि हि ।

कल्पवृक्षं समालोक्य, प्रकृत्या भाषया कृतं ।

End.

गुह्यरत्नमुधामिन्त्रगोस्त्रामिन्त्रजभूषणौ ।

स्त्रीकृतनिर्भयाष्टोऽहं कृतवान्कल्पपादपं ॥

Post Colophon.

संवत् १८४९ । श्येष्ठशुक्लद्वितीयायां रचितोऽयं कल्पवृक्षः ।

योगीश्वरपारमार्थ्य फलपाकावधि स्वयं ।

पोषितस्तं व्रजतरुं नाद्यो नापि जिह्वासति ॥

उपाध्यायजयकृष्णदोक्षितेन आत्मावल्लोकार्थं लिखितं काकयोली-

पामे । संवत् १८५९ मिति फाल्गुणवदि रविवासरे समाप्तम् ।

विषयः । वक्त्रभाचार्य्यवंशकथनं ।

No. 260. वल्लभाष्टकविहतिः By वल्लभः । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, late Bābu Hariścandra, Benares City. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः ।

यत्पादरजसागत्य मनो मे चञ्चलीकृतं ।
नत्कृताचार्यपदानां विहती यत् प्रवर्त्तते ॥
विहतेः सफललाय नला पिष्टपदामुजं ।
विहतिः कर्तुमारब्धा नतिविश्वासतो मया ॥

End.

पिष्टपादाब्जकृपया विहतं वल्लभाष्टकं ।
कृपयन्तु सदाचार्या भृत्ये श्रीविठ्ठले मयि ॥

Colophon.

इति श्रीपिष्टपादाब्जपरागारक्तचेतसा ।
श्रीवल्लभेन विहतमखिलं वल्लभाष्टकं ॥
इति पिष्टचरणैकान्ता श्रीवल्लभविरचिता श्रीवल्लभाष्टकविहतिः सम्पूर्णा ।

विषयः । वल्लभाष्टकयाख्या ।

No. 261. वसन्तराजशाकुनम् । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 134. Lines, 9 on a page. Extent, 2680 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1874. Place of deposit, Benares City-Diṇmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । निर्विघ्नमस्तु ।

विरञ्चिनारायणशंकरेभ्यः शचीपतिस्त्वद्विनायकेभ्यः ।
लक्ष्मीभवानीपतिदेवताभ्यः सदा नवभ्योपि नमो यहेभ्यः ।

End.

वसन्तराजशाकुने सदागमार्थशोभने ।
समस्तसत्यकौतुके विचारितः शिवावते ।

Colophon.

इति वसन्तराजशाकुने शिवावतं नाम एकोनविंशतिसप्तमो वर्गः ।
सम्बत् १८७८ श्रावणे मासि ।

विषयः । पशुपत्तिमगादीनां शुभाशुभसूचकखरज्ञानकथनम् ।

No. 262. वाक्यवृत्तिटीका । Substance, palm-leaf, 22×2 inches. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 175 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Rājaguru's Maṭha, Gaṇeśamahallā, Benares City. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning. पारम्पर्येण वेदान्ता यद्वदन्ति परं पदं ।
तद्वचं ब्रह्मनिर्भेदं × × दिपदलक्षितम्
मुमुक्षुजनानुजिह्वयया वाक्यवृत्ति × × × प्रकरणं प्रारम्भाद्यो विज्ञो-
पपञ्चपरमादिप्रयोजनसंसिद्धये परदेवताप्रणामलक्षणमङ्गलाचरणं ×
× अतः सम्पादयन् प्रकरणप्रारम्भापेक्षितमनुबन्धवयश्च विषयसम्बन्ध-
प्रयोजनलक्षणं संक्षिप्य प्रतिपत्तिमौक्याय कथयति, स्वर्गेति ।

End. वाक्यवृत्तेरियं वृत्ती बहिरा रचिता मया ।
पूर्वा × × वतां जाता संगतापुष्पोत्तमे ॥

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यशङ्करभगवता विरचिताया वाक्यवृत्ति-
टीका समाप्ता ।

विषयः । वाक्यवृत्तिव्याख्या ।

No. 263. वाक्यायनभाष्यानुशाखा By गङ्गाधर । Substance, country-made paper, 20×5 inches. Folia, 238. Lines, 12 on a page. Extent, 17,350 slokas. Character, Bengali. Date, 1292 Sana. Place of deposit, Benares City. Bābu Paresa Nātha Rāya, Kavirāja. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।
गायत्रीं तामवर्षान् दुर्गां वाग्देवतां भजे ।
यां विमन्त्रां रत्नगङ्गासमुद्भवतां भजेदुदितः ॥

यान्येवान्वीचिकीविद्याशसने तु मद्दर्शिषा ।
 गौतमेणाक्षपादेन सूत्राण्युक्तान्यशेषतः ॥
 व्याख्यातानि च सूत्राणि तानि वृत्त्या मद्दर्शिषा ।
 वात्स्यायनेन भाष्येण व्याख्यातं तच्च वार्त्तिकम् ॥
 वात्स्यायनकृतं भाष्यं मया व्याख्यायते पुनः ।
 असद्वाद्यन्यथाव्याख्यानिवृत्त्यर्थं स्फुटार्थवत् ॥
 पीतं यैरिह सर्षपं मधुधिया तैलं मधु खादितं ।
 नार्थिभ्यो यदि दीयते मधु तदैवेदं न मध्वित्यमी ॥ इत्यादि ।

End. अस्मिन् शास्त्रे ये प्रमाणप्रमेय इत्यादिस्तुत्रेण पदार्था उद्दिष्टास्त एव क्रमेण लक्षणेर्लक्षिता वादप्रतिवादाभ्यां परीक्षिताश्च स्वयमेवाचार्य-
 णाक्षपादगौतमेन मद्दर्शिणेति समाप्तमिदं शास्त्रं उद्दिष्टार्थानवशेषात् ।

Colophon. इत्यक्षपादगौतमप्रणीते न्यायशास्त्रे पञ्चमाध्यायस्य द्वितीयाह्निकस्य वात्स्या-
 यनभाष्ये द्वितीयाह्निकस्य वैद्यगङ्गाधरेणानुव्याख्यानस्य द्वितीयमाह्निकं
 समाप्तम् ।
 समाप्तः पञ्चमोऽध्यायः । समाप्तश्चेदं न्यायशास्त्रमिति . गङ्गाधरकृतं वात्स्या-
 यनकृतस्य गौतमन्यायभाष्यस्यानुव्याख्यानं समाप्तमिति . सन १९८९ . १८-
 वैशाख .

विषयः । वात्स्यायनभाष्यशास्त्रा ।

No. 264. वारुण्युपनिषद्भाष्यम् । Substance country-made paper, 12×5 inches. Folia, 199. Lines, 7 on a page. Extent, 3184 slokas. Character, Nāgara. Date, Śākābda 1726. Place of deposit, Benares. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. यस्य निःश्वसितं वेदा यो वेदेभ्योऽखिलं जगत् ।
 निर्गमे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥ १ ॥
 साधनं ब्रह्मविद्यायाः सांहित्यामौरितं स्फुटं ।
 वारुण्युपनिषदोत्प्लुतत्वं विविच्यते ।

- End.** ब्रह्मविदाप्नोति परमित्यादि य एवं वेद इत्यन्तेन ध्वनेन या प्रतिपादिता
वेयं इति शब्देन परामृश्यते सा च उपनिषत् रक्षस्यविद्याउपनिषत्
नाम अस्यां परं त्रेय इति व्युत्पत्तेः तादृशी विद्याभिहितेति शेषः ।
- Colophon.** इति माधवीयवेदार्थप्रकाशे यजुरारण्यके वारण्यमुपनिषदि ब्रह्मवक्ष्यास्यो
द्वितीयोऽनुवाकः । शकाब्दा १०१९ ।
- विषयः ।** यजुरारण्यकान्तर्गतवारण्यमुपनिषदि ब्रह्मवक्ष्यास्यानुवाकव्याख्या ।

No. 265. विजयप्रदीपिकाटीका By विजयगणि । Substance, country-
made paper, 13×5 inches. Folia, 280. Lines, 13 on a page. Extent,
10,000 slokas. Character, Nāgara Date, Samvat 1692. Place of deposit,
Benares City. Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance,
old. Prose. Incorrect.

- Beginning.** अथ प्रथमपत्रं नास्ति ।
निर्मलजलप्रवाहपटलप्रखलितकैलासगिरिगौरताम्रं सर्वं क (...)-
यज्ञः पुञ्जजगत्मनोजारि निरतिचारं यं चचार विचारचारसमाचारि-
मङ्गरि भूर्भुवस्त्वय्योविदितसुविहितपरम्परा प्रादुरभूत् । (?)
- End.** त्रियः स्कूर्नेर्यस्य स्तूर्नेः पुरस्तादेवा टीका पूरिता कृतितापत् ।
भूयात् सोऽयं सद्गुणेषु × मि जीरापक्षीपात्रं नायप्रसिद्धेः ॥ (?)
- Colophon.** इति श्रीविजयप्रशस्तिकाव्यवृत्तिः (...) श्रीभूयात् ।
यस्य काव्यस्य टीकायां सस्त्रचायामनुदुर्भा ।
सहस्रदश संज्ञाता साधिका (.....) ॥
महोपाध्यायश्रीविजयगणिनिर्मितोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । विजयप्रदीपिकानामालङ्कारशास्त्रव्याख्या ।

No. 266. विनायकमाहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 14×6
inches. Folia, 50. Lines, 12 on a page. Extent, 1500 slokas. Character,
Nāgara. Date, Samvat 1848. Place of deposit, Benares City, late Babu
Hariścandra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । स्कन्द उवाच ।
 शिव शम्भी महेशान सर्वज्ञ सुखदायक ।
 आख्यानानि सुपुणानि श्रुतानि तन्मुखाम्बुजात् ॥

End. अयं गोप्यतमः स्कन्दसहिमा ते मथेरितः ।
 यस्मात् संगोपनीयस्य गुरोरपि पुरः प्रिये ॥
 व्यास उवाच ।

शिवेन गदितो विप्राः स्कन्दाय शृण्वते खिलः ।
 वैनायकोऽयं सहिमा भवद्भोग्योनिवेदितः ।

Colophon. इति स्कन्दपुराणे चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

विषयः । गणेशमाहात्म्यादिकथनम् .

No. 267. विपाकश्रुतसूत्रम् । Substance, country-made paper.
 12×4 inches. Folia, 74. Lines, 9 on a page. Extent, 1332 slokas.
 Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City.
 Dīnmaṇḍalācārya, Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose.
 Correct.

Beginning. पञ्चावागरसानं एगोसूय खन्वोदसम्भयण एकारसगा चउदससुबेव
 उदिसिञ्जनि . एकं तर ए सू आयं विलेसु आउ न पासेणं अङ्गजहा
 आथारस्स ।

End. ततो महाविदेहे देहाददप्यतिष्ठो जाव सिम्भिहिति एवं जम्मुसमणेणं
 जावसम्यत्तेणं सुहविवागेणं दसमस्स अम्भयणस्स अयमठे पण्णे .
 सेवं भण्डे सुहविवागो एकारसमं अङ्गं सम्पत्तं ।

Colophon. नमः श्रुतदेवतायै विवागसुयस्य दोसुयखन्वादुहविवागसुहविवागाय तत्त्व-
 दुहविवागदसअम्भयणा एकारसगदससुचवदिव समुजदिसिनि एवं
 सूह विवागाविसे संजहा आथारस्स विपाकश्रुतसूत्रं समाप्तम् .

विषयः । प्राक्कर्मकथनं (कर्मविपाकोयम् .)

No. 268. विवरणतत्त्वदीपनम् । By अखण्डमुनि । Substance, country-made paper, 15×3 inches. Folia, 180. Lines, 7 on a page. Extent, 5400 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Benares City. Rājaguru's Maṭha. Gaṇeśamahallā. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

कृष्णाय नमः .

“अस्य प्रथमतः कतिपयपत्राणि न सन्ति”

विचारविध्यपेक्षितविषयफलाधिकार्यनुबन्धानां मध्ये विषयफले तावत्-
प्रतिपादिते अर्थादधिकार्येपि सिद्धः ... इति किं सिद्धैव ननु ब्रह्म-
जिज्ञासेत्यादिना . न च विषयप्रदर्शनार्थं वर्णकान्तरप्रारम्भ इति शङ्काम्,
असन्दिग्धतया प्रतिपाद्यत्वात् गतार्थत्वागतार्थत्वाभ्यां सन्देहेऽप्येतत्विचार-
प्राप्त्यर्थं किं नस्मादित्याशङ्क्य तात्पर्यमाह, तत्रेति ।

End.

ज्ञाने सत्यपि प्रमादत्वादिकं दृष्टमित्याशङ्क्य तात्पर्यमाह, अद्वितीयेति
सकलशास्त्रव्यवस्थामिदत्वं शोपाधिकं निरुपाधिकं रूपमनुदितमिति
दृष्टव्यं .

तत्तदीपनमालेखं भवपादसमर्पिता ।

विदुषा श्रीचनार्णाय तर्कमौक्तिकभास्करा ।

Colophon.

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्याखण्डानुभूतिपूज्यपादशिष्येणाखण्डमुनिना
विरचिते विवरणतत्त्वदीपने समन्वयसूत्रं समाप्तम् ।

No. 269. विविधजिह्वपूजनम् । Substance, country-made paper, 10×3½ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1716. Place of deposit, Benares City. Late Babu Hariścandra. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अस्य श्रीपार्थिवेश्वरचिन्तामणिसन्तस्य निप्रदानुपपत्कर्ता ब्रह्मर्षिः कामदेवो
देवता गायत्री इन्दः श्रीधरदासकृपिणौ श्रीपार्थिवेश्वरचिन्तामणिर्देवता

सोः है वीजं श्रीं शक्तिः नमः कौलिकं समाभौष्टसिद्ध्यर्थं जपे विनियोगः ।

End.

वाणेषु चार्पितं लिङ्गं वाणलिङ्गं ततः स्मृतं ।

तस्मिंस्तु पूजिते विश्वं सर्वं संपूजितं भवेत् ॥

Colophon.

इति श्रीब्रह्मयामले कालिकोडुमारतन्त्रसारे विविधलिङ्गपूजनम् ।

विषयः । विविधशिवलिङ्गपूजाकथनम् .

No. 270. विशिष्टाद्वैतविजयवादः By नरहरि । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 6. Lines, 9 on a page. Extent, 162 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājagopāla Maṭha, Mohānta Śrī Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीमते रामानुजाय नमः ।

पायात् स वः स्वयतिरिक्तसर्वविभुश्च योक्तर्धिवशोत्तमः पुमान् ।

यस्मात् कटाक्षायतभाग्यदृष्ट्या सुनिर्गुणो भव्यगुणाकरोभूत् ॥

अथ खलु अखिलहेयप्रत्यनीककल्याणगुणैकतानस्वेतरसमस्तवस्तुविलक्षण-
विशिष्टाद्वैतं ब्रह्म सर्वश्रुतिस्मृतौतिहासपुराणवेद्यमिति श्रीमदुरामानुजा-
चार्य्ये भाष्येरा + तितं अथ केचित्कुमतयस्त्वाः ।

भेदाभेदविरुद्धं हि विशिष्टाद्वैतकल्पनं ।

न युक्तं बुद्धिकुशलेः श्रौतयौक्तिकवाधतः ॥ इत्यादि ॥

End.

तदुक्तं । अन्यवाज्ञातधर्माणामारोपो नैव सिध्यति ।

यदि सिद्धोत् तदासिद्धोत् कूर्मरोमादिविध्रमः ॥

इत्यादिकं तु भाष्यादावेव सुस्पष्टमित्युक्तमिति विस्तरभयाग्नेश्च लिख्यते ।

यतीश्वरसरस्वतीसुरभिनाशयानां मुदे

प्रसङ्गश्च मण्डले विजयनाथमेतन्मया ।

कृतं सुमतिना सतां स्वगणयाशनालं (?)

सुधत्यविजयं शुभं भगवते प्रप × तु वै ॥ १

Colophon.

इति श्रीनेम्वकाय्यपगोत्रपवित्रेण श्रीमद्राघवस्वरमुना सकलविद्वद्भूडामणिना
नरहरिनाम्ना विरचितो विशिष्टाद्वैतविजयवादः ।

विषयः । विशिष्टाद्वैतवादसमर्थनं ।

No. 271. विश्वैकाक्षरनाममाला । Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 17 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Dīnmaṇḍalācārya, Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. भ्यात्मा नत्वा निरीक्ष्यान्तःकरणं कर्मसाक्षिणं ।
क्रियते नूतननाममालिकाक्षरवाचिका ॥

End. सं चर्षेच हिंसायां चरे चारे चरो च चः ।
होस्यागे चरणे याधौ सं च खेचे चरे गृहे ।

Colophon. इति विश्वशम्भुमुनिप्रणीतानेकार्थे अक्षरनाममालिका समाप्ता ।

विषयः । एकाक्षराभिधानम् ।

No. 272 A. विष्णुपदावली (वक्त्रभमतानुयायिनी) असम्पूर्णम् । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 48. Lines, 16 on a page. Extent, 768 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Late Bābu Hariścandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ विष्णुपदानि लिख्यन्ते .
गौडीरागेष । सखि विपिनादधुनैवायाति श्रूयते रावसुरसिकानादो
वदनामोदवायुमादो वाति . (ध्रु) भंङ्गतिरपि वनमालामधुपक्षता कुक्षते
हृदि मोदं गोङ्गतिरतिशयमधुरा विदधाति विशेषविनोदं .

End. पियति विमलपानीयं यमुनायामल्लिखन्नेन ।
प्रतिविम्बं पश्यति सुषिरं निजलोचनसम्बन्धेन ।

Colophon.

विषयः । संस्कृतसंगीतेन विष्णुस्तुतिः ।

No. 272. विष्णुसहस्रनामभाष्यविवृतिः । By तारकब्रह्मसरस्वती । Substance, country-made paper, 15×5 inches. Folia, 151. Lines, 13 on a page. Extent, 7,550 slokas. Character, Bengali. Date Śāka 1701. Place of deposit, Benares City. Rājaguru's Maṭha. Gaṇeśamahallā. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः .

श्रीमाधवोमाधवविभ्रराजान् वाग्देवतां व्यासमुनिं महान्
श्रीशङ्करं भाष्यकृतञ्च भक्त्या नमाम्यहं लोकहितावतारम् ।
श्रीगोपालनन्दयतीन् गुरुन् विद्यागुरुनपि
प्रणम्य श्रीमद्द्वैतानन्दान् शमदमालयान् ॥
भाष्यं तैरुपदिष्टार्थं भगवत्पादनिर्मितं
विष्णोर्नामसहस्रस्य यथामतिं विविच्यते ॥

End.

प्रक्षेपकालस्य निरासहेतोर्वाख्याहरिर्नामसहस्रभाष्ये
या तारकब्रह्मयतिप्रणीतां समर्पिता सा हरिपादयुग्मे ।
श्रीगोपालसरस्वती × × × यतिरन्तेवासिना ॥
श्रीतारकब्रह्मसरस्वती × शक्त्यनुरूपा कृता । ?
विष्णोर्नामसहस्रभाष्यविवृतिर्यां तत्र विद्वज्जनैः ।
क्षन्त्यं क्षतमुत्तमेर्भगवतो नामैकनिष्ठा यतः ॥

Colophon.

इति सहस्रनामभाष्ययाख्यानं समाप्तम् . ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
शुभमस्तु शकाब्दा-१७०१ . वैशाखस्येयमिति ।

विषयः । विष्णुसहस्रनामभाष्ययाख्या .

No. 273. वीरचिन्तामणिः । Substance, country-made paper, 13×5 inches. Folia, 7. Lines, 16 on a page. Extent, 700 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Gopālagauṇja, Harapura, Jagadeo Paṇḍita. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

रीद्रनक्षत्रगात्रेणैव यदि सूर्यमहीसुतौ ।
माषा महार्घतां यान्ति धान्यानि खस्यतां पुनः । इत्यादि ।

End. न च व्योमाचितं चैवे घनेन पतनं खलु ।
करकाणां वैशाखे शुक्ले चण्डातपो न हि ।
नदातिवृक्षा दृष्टिः स्नात् प्राष्टकाले न संशयः ॥

Colophon. इति बीरचिन्तामणौ दुर्भिक्षसुभिक्षविचारः ।
अतः परं खण्डितं ।

विषयः । चैववैशाखादिमासफलकयनं । दुर्भिक्षसुभिक्षादिविचारश्च ॥ अतः परं खण्डितं

No. 274. दत्तचिन्तामणिः । By शुकदेव पण्डित । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 19. Lines, 8 on a page. Extent, 342 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City. Dīhmanḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Verse, Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अज्ञानं घनमपि तूत्तराशिक्षणं
जल्पामुर्भवति तर्ता यदौयनाम्नः ।
विघ्नाली विलयमुपेति चिन्तयेव
स्पष्टं स वितरतु वा × × गजाक्षः ।

End. नारायणस्य पदजलराशौ रवि × × × सञ्चरति परिहृतकाशिः ।
बलवन्तदेवमरिदिहचिवा भुवि स्फुरति तव मचापविवा ॥

Colophon. इति श्रीविद्वदुपाध्यायपण्डितशुकदेवदर्शिते श्रीमद्रूपतिर्गादुल्लबलवन्तमिह-
कण्ठाभरणे दत्तचिन्तामणौ माचासमकपरिच्छेदः षष्ठो मरीचिः पूर्वाह्णम् ।

विषयः । प्रथममरीचो सङ्गपरिच्छेदः । द्वितीयमरीचो विविधायां दिपरिच्छेदः ।
तृतीयमरीचो सदो × × × । द्विपाददत्तपरिच्छेदः । चतुर्थमरीचो प्रकीर्णकमावाहन
परिच्छेदः । पञ्चममरीचो समेदवैतालौयपरिच्छेदः । षष्ठमरीचो माचासमकपरिच्छेदः ।

No. 275. उत्तरात्राकरटोका by चिन्तामणि । Substance, country-made paper, 9×3 inches. Folia, 27. Lines, 13 on a page. Extent, 680 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, P. O. Sisoyā, Paṇḍita Rāmanātha Miśra. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमद्गणेशं शिवमुख्यदेवैः स्वकार्यसिद्धाक्षितपादपद्मं ।

सिन्दूरपूरावर्णगण्डयुग्मं नमामि गौरौहृदयाम्बुजाकं ॥

दैवज्ञवर्यगणसेवितपादपद्मं गोविन्दतातमहिनाथगवौप्रवीणं ।

विन्तामणिः प्रकुरुते प्रणिपत्य उत्तरलाकरस्य विवृतिं सुलभां सुधाख्यां ॥

End.

एवञ्च, अक्षरप्रसारसंख्या षोडशरूपा ॥

× × × श्रीविद्दैवज्ञसुकुटभूषणगोविन्दज्योतिर्वित्खनुचिन्ता-

मणिदैवज्ञविरचितायां उत्तरलाकरटीकायां सुधाख्यायां प्रसारद्विधायः ॥

विषयः । केदारभट्टकृतउत्तरलाकरस्य व्याख्यानं ॥

No. 276. उत्तरलाकरसुगमवृत्तिः By समयसुन्दरगणि । Substance, country-made paper, 12×4½ inches. Folia, 18. Lines, 17 on a page. Extent, 1300 slokas. Character, Nāgara. Date Samvat 1835. Place of deposit, Benares City. Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

(श्री)पार्श्वनाथं जिनं नला गणिसमयसुन्दरः

उत्तरलाकरच्छन्दोव्याख्यानं कुरुते स्फुटम् ।

उत्तयो वञ्चवः सन्ति छन्दसोऽस्य पुरातनाः

परं मयातिमुगमा व्याख्या तस्य विधीयते ॥

End.

श्रीमत्पुष्करतरगच्छे श्रीजिनचन्द्रसूरयः ।

तेषां सकलचन्द्राख्यो विनेयः प्रथमोऽभवत् ॥

तच्छिष्यः समयसुन्दर एतां वृत्तिं चकार सुगमतरां ।

श्रीजिनसागरसूरि प्रवरे गच्छाधिराजे ॥

यः कोऽपि मत्सूरी मूढः प्रशस्तिं न लिखिष्यति,

स लोके लभ्यते निन्दां × × भावी परच च ॥

Colophon.

इति उत्तरलाकराख्यच्छन्दसि श्रीसमयसुन्दरगणिविरचितायां उत्तरलाकरे
सुगमवृत्तौ षष्ठाध्यायः सम्पूर्णः । ग्रंथसंख्या-१३०० संवत्-१८३५ .

विषयः । उत्तरलाकरव्याख्या ।

No. 277. **हृषोत्सर्गकौमुदी** by सिद्धान्तबागीशभट्टाचार्य । Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 97. Lines, 6 on a page. Extent, 1740 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansing, Parganā Atiya, Post Jāmurki, Grāma Hālāliya, Paṇḍita Gurudāsa Vidyāratna. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

स्वरूपमात्स्यं भविष्यत् पारस्करागमादिकं ।

शाला करोति बागीशो हृषोत्सर्गस्य कौमुदीं ।

अथ ह्रस्वलक्षणं । तच्च मात्स्ये ।

धेनुमादो परीक्षेत सुशीलां लक्ष्णान्वितां ।

अथङ्गामपरिक्लिष्टां जीववत्सामरोगिणीं ।

तस्याः सुतं परीक्षेत ह्रस्वं लक्ष्णान्वितं ।

उन्नतस्त्वन्वकुदस्युल्लाङ्गूलभूषितं । रत्यादि ।

End. कपिलाया अभावे अन्यापि धेनुर्दया ।

तच्च एतदुगोरोमसस्मितवत्सरावच्छिन्नस्वर्गप्राप्तिः फलं । सर्वमन्यत्

समानं । साक्षात्तुशास्त्राभावे कुशत्राकृष्यहोत्सं दद्यात् । ततः स्वर्या-

धंदानमच्छिद्रावधारयन्ति ।

सर्वशास्त्रसकलेतरविद्या-पारगो गुरुसमो गुरुगण्यो ।

पन्थमेनमनिशं शिवाचकः कामरूपपतिपण्डितोऽकरोत् ।

Colophon.

रति श्रीमहामहोपाध्यायजगद्गुरुश्रीसिद्धान्तबागीशभट्टाचार्यविरचिता

हृषोत्सर्गकौमुदी समाप्ता ।

ॐ शिवाय नमः ।

विषयः । हृषोत्सर्गकर्तृकर्मनिरूपणं । तच्च ह्रस्वलक्षणवत्सरीलक्षणयूपलक्षणकथनं । हृषोत्सर्गसुवर्त्तमानहृषोत्सर्गदेशनिरूपणं । हृषोत्सर्गव्यख्यानिरूपणं । हृषोत्सर्गधिकारिनिरूपणं । मण्डपल्लवहृषाधिवामादिनिरूपणं । अथ हृषोत्सर्गप्रणालीकथनं । हृषोत्सर्गस्यायं पन्था अन्यप्रकार एव बह्वेदगीयात् प्रवक्षितस्यायं कामरूपप्रदेशो (आसामे) । पारस्करादिनाना-प्राचीनतमपन्थमवलम्ब्य विनिर्मितोऽयं पन्थः । पाश्चात्यपण्डितनामकप्राचीनेतरपन्थावलम्बितोऽयम् ।

No. 278. चिन्तामणिटीका । Substance, country-made paper, $14 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 27. Lines, 7 on a page. Extent, 540 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः .

ओम् नन्दालये विलसितं श्रुतिभिर्विस्मयं ब्रह्मादिवन्द्यचरणं नवमेघघणे ।
संसारतापशमनं सुपुमर्थमाद्यं कृष्णं श्रये दलितमोहमयात्मकारं ॥

End.

तवाप्यात्मनि अहंकाराध्यासवति तस्मिन्निखिलं देहमुख्यं देहेन्द्रियप्राणमनो-
बुद्धिरूपं कल्पितमज्ञानेनाष्टतमनिर्वाच्यमित्यर्थः (इतीनास्ति) ।

Colophon.

...

...

...

...

विषयः । वेदान्तचिन्तामणिश्या ।

No. 279. वेदान्तमननम् By संचोपकाचार्य । Substance, palm-leaf, 13×2 inches. Folia, 69. Lines, 7 on a page. Extent, 2520 slokas. Character, Uriyā. Date ? Place of deposit, District Puri, Pratāpa Puruṣa Gottampaya, Pargaṇā Rahmā, Paṇḍita Viśvanātha Mahāpātra Kāvya-tirtha. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

वागीश्याद्याः सुमनसः सर्व्वीयानामुपक्रमे ।

यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननं ॥

बोधानन्दधनं निरस्तमकलं कारणपूर्णेक्षणं ।

मूढानामुपदेशकं च सततं पापात्मनां पापहं ॥

वैराग्यञ्च विरागिणां सुखकरं सम्पादकं सर्व्वदा ।

श्रीमद्देशिकवासुदेवयतिनं मूढात्मकोहं भजे ॥

यस्यात्मभूतस्य गुरोः प्रसादात्

अहं विमुक्तोऽस्मि शरीरबन्धात् ।

सर्व्वोपदेष्टुः पुरुषोत्तमस्य

तस्याङ्घ्रिपद्मं प्रणतोऽस्मि नित्यं ॥

मूढान् विवेकिनः कृत्वा लोके सर्व्वोपदेशकः ।

यस्मिष्ठति च तं श्रीमदुवासुदेवगुरुं भजे ॥

अध्यारोपापवादाभ्यां ब्रह्म सम्पद्येदिति सकलशास्त्रेषु विनिर्गहितोऽर्थः ।
तत्र अध्यारोपं प्रथमतो निरूपयामः ॥ इत्यादि ॥

End.

तस्मात् कोटिसंख्या अथमेधादियज्ञा अपि अस्य ज्ञानयज्ञस्य वेदान्तविश्वा-
राख्यमुष्ययज्ञस्य षोडशीं कलासपि नार्हन्ति यत्र करस्त्रो मं.सः तस्मात्
मुमुक्षुषां सर्व्वेदेन न त्याज्यमिति सिद्धान्तः ॥

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमदुद्वरबसुदेवेन्द्रशिष्येण संक्षेपका-
चार्य्येण विरचितं षोडशवर्णकं समाप्तं ।

विषयः । अध्यारोपादिनिरूपणं । साधनचतुष्टयनिरूपणं । दुःखस्वरूपनिरूपणं । रामादि-
स्वरूपनिरूपणं । तत्कारणनिरूपणं । आत्मानात्मविवेकजज्ञानोत्पत्तिविचारः । आत्मनः शरीर-
वितयाद्भेदनिरूपणं । आत्मनः अवस्थानयसाक्षित्वनिरूपणं । पञ्चकोषादिनिरूपणं । आत्मनः
सच्चिदानन्दरूपत्वादिनिरूपणं । आत्मनः अक्षय्यत्वादिनिरूपणं । बन्धमोक्षकारणज्ञानाज्ञान-
विचारः । शरीरवितयप्रमाणादिविचारः मोक्षरूपफलनिरूपणं ॥

No. 280. वेदान्तरहस्यम् By जगन्नाथानन्दसरस्वती । Substance, palm-
leaf, 14 x 1 inches. Folia, 105. Lines, 6 on a page. Extent, 2400
slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri, Saṅkara
Māṭha. Appearance, old. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीशक्तिं हृदयजगन्नाथाय नमः ।

देवेन्द्रमोक्षिमन्दारमकरन्दकषारवाः ।

विष्णुं हरन्तुं हेरम्बचरणाभ्युज्जरेणवः ॥

पूर्वज्ञानघनश्यामं सान्द्रानन्दमनोरमं ।

स्रष्टृपापरतन्त्रोषं बन्दे हरिगुणैस्ततं ॥

गुह्याम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजं ।

प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

अनादिमध्यान्तमजमहविषयमच्युतं ।

प्रवर्ततेऽपि जगन्नाथं सर्वकारणकारणं ॥

सदचरं ब्रह्म य ईश्वरः पुरातनं

गुप्तोर्मिं हृदि स्थितिकालसंलयः ।

प्रधानबुद्धादिजगत्प्रपञ्चः

स नोऽस्तु विष्णुर्मतिभूतिसुक्तिदः ॥

यद्ब्रह्मभावितान्ताश्च वेदा इ + + तदेवमथ कारिकायां + +
+ + सम्बन्धप्रयोजनानि शास्त्रारम्भो + + लक्षणाणि छचितानि ॥
इत्यादि ।

End.

“भक्त्या मामभिजानाति यावान् यथास्मि तत्त्वतः”

इति श्रीभगवद्गीतावचनात् ।

तद्देवान्तरहस्यं स्नानार्थमिदं तत्त्वतः ।

जगन्नाथानन्दयतेरस्तु तत्त्वनिर्दर्शनं ॥

अमृत्यधन्यानि दिनान्तराणि हरे त्वदालोकनमन्त्रेण ।

अनाथबन्धो कथं कसिन्धो हा हन्त हा हन्त कथं नयामि ॥

Colophon.

इति श्रीजगन्नाथानन्दसरस्वतीनामसद्भाषि × × स्तयाभिना प्रकाशितं
वेदान्तसारसंग्रहतत्त्वनिर्णयं ब्रह्मभावप्रधानजीवेश्वरब्रह्मेकप्रयोजनं वेदान्त-
रहस्यं नाम वेदान्तप्रकरणं समाप्तं ।

श्रीकृष्णसच्चिदानन्दसाम्प्रदायविन्दतत्त्वविदुपास्यश्रीकृष्णजगन्नाथश्रीचरण-
पङ्कजस्तु । ॐस्तु तथास्तु ॥

विषयः । ब्रह्मभावप्रधानजीवेश्वरब्रह्मेकनिरूपणादिकं ॥

No. 281. वेदान्तव्याख्या (अभिनवचन्द्रिका) By सत्यनाथयति । Sub-
stance, country-made paper, 11×3 inches. Folia, 500. Lines, 12 on
a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City.
Paṇḍit Vāmanācārya Bibihāṭi. Appearance, old. Worm-eaten. Prose.
Correct.

Beginning.

अस्य प्रथमाध्यायो नास्ति ।

सीतया सहितं मूलं रामं दृष्ट्वाकुपूजितं ।

आनन्दतीर्थमुनि × नमामि ज्ञानसिद्धये ॥

यदनुपदमात्रेण सङ्घट्टितमवाप्यते ।

भक्त्या नमामि तं सत्यनिधिं लोकगुहं मुदे ॥

End. अतो ज्ञानिनां प्रतिबन्धाभावे मोक्षस्यादुरत्वात् उक्तं युक्तमिति मोक्षमार्ग-
+ + + + चक्रे स्वतोभिः नवचन्द्रिका, + + + + दोषारामचन्द्रस्य
द्वितीयाध्यायसङ्गता .

Colophon. इति श्रीमत्सत्यनिधितीर्थश्रीचरणाराधकश्रीमत्सत्यनाथयतिविरचितायां
अभिनवचन्द्रिकायां द्वितीयाध्यायः ।

विषयः । वेदान्तव्याख्या .

No. 282. वेदार्थसंग्रहः By रामानुजाचार्य्य । Substance, country-
made paper, 12×5 inches. Folia, 40. Lines, 13 on a page. Extent,
1520 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Purī,
Rājagopāla Maṭha. Mohanta Śrī Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Ap-
pearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीमते रामानुजाय नमः ।

अथेषचिदचिदुवस्तु-शेषिषे शेषशायिने ।

निर्भन्तानन्तकस्यापनिधये विष्णवे नमः ॥

परं ब्रह्मैवाग्रं धमपरिगतं संसरति तत्

परोपाध्यात्तद्धं विवशमशुभस्यास्पदमिति ॥

श्रुतिन्यायापेक्षं जगति विततं भीहनमिदं

तमो येनापास्तं स हि विजयते यामुनमुनिः ॥

अथेषजगदितानुशासनश्रुतिनिकरशिरसि समधिगतोयमर्थः । जीवपर-

मात्म या × व्याज्ञानपूर्वकवर्णाश्रमधर्मेतिकर्तव्यताकपरमपुरुषचरणयुगल-

ध्यानार्चनप्रशामादिरत्यर्थं प्रियस्तत्प्राप्तिफलः । इत्यादि ।

End.

भक्त्यालनन्यथा शक्य इत्यनेनेकार्ण्यात् भक्तिय ज्ञानविशेष एवेति सर्वमुपपन्नं ।

सारासारविवेकज्ञा गरीयांसो विमत्सराः ।

प्रसादतन्त्राः सन्तीति हतो वेदार्थसंग्रहः ॥

Colophon.

इति श्रीमदुभयवदुरामानुजाचार्य्यविरचितो वेदार्थसंग्रहः समाप्तः । राम ।

राम । राम ।

विषयः । उपनिषत्संग्रहसंग्रहेन विशिष्टाद्वैतमतस्य दृष्टीकरणं ।

No. 283. वैकुण्ठविजयः By अमरमाणिक्य । Substance, country-made paper, 15×4 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 350 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Durgāpur, Post Begamganja, vid Noākhālī, Paṇḍita Kāśī Candra Nyāyapañcānana. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

नमो दुर्गायै ।

ऊङ्कारैर्दानवानां कुलकमलमुखीभूषणहत्यान्तशंसः
कल्पान्तस्कूर्जदुपद्युमणिशतसमुद्गीर्णनेवातिभीमः ।
दीर्णब्रह्माण्डभाण्डः खरतरनखरैः क्षुब्धभूषणचण्डः
पातु त्वां दैत्यनाथप्रमथनजनतामीतिहारी नृसिंहः ॥

अपिच । दृष्यद्देरिपुरं गतं प्रियजनं ज्ञात्वा द्विजेन्द्राननाद्
विक्रान्तैः सद्य बन्धुभिः प्रसभतस्तत्रैव गत्वा भृशं ।
चैलोक्यायुतपूर्वमदुभुततरं युद्धं विधाय स्वयं
जित्वा शत्रुकुलं मेत्य मुदितो रामः शिवायास्तु वः ॥
नान्यन्ते स्त्रवधारः । अलमतिविलारेण । समन्तादवलोक्य सोल्लासं ।

अहो

इन्द्रीवरायतविलोचनराजमाना
स्त्रैरं विकशिक्कुमुदस्मितमादधाना ।
सीमन्तिनीव शरदम्बुजसुन्दरास्या
नेचोत्सवं वित्तनुते विमलाम्बरयोः ॥

प्रविश्य पारिपाश्विकः । भाव अद्य खलु तुष्टिनकरकिशोरशेखरहृदय-
द्रमाया देव्या नीराजनमचोत्सवविधानार्थं विहितकेलीसमरसमुद्भूत-
परमानन्दकन्दलीभिर्मञ्जीपतिमण्डलीभिः सवज्जमानं बज्रधा व्याचूत्य
त्वदन्तिकं प्रेषितोऽस्मि ।

स्त्रव । सङ्घर्षोत्कण्ठं । मारिष किमाज्जगं ।

पारि । भाव,

तादृग्वियुतवीरविक्रमकथासन्दोहसम्भावितं
कार्यं नय्यमुपास्य नः खलु नवप्रीतेः समुत्पादनात् ।
आसुख्यातिश्रुता तथाहि भवता सम्बर्द्धनीया यथा
स्त्रैरं विश्वविलक्षणानि बज्रशो धातुः फलानि स्फुटं ॥

सूच । शिरसि निहितोऽयं राज्ञामादेशः । इति विस्मयति । + + +
+ + + मारिष । यादृश एव मञ्जीमहेन्द्राणामादेशस्तादृशप्रबन्धसूति-
कल्पवल्लीसङ्गतोऽभून्मे मनःशाली ।

परि । सचर्ष । कतमस्मावत् + + + भावेन ।

सूच । सबलमानं । मारिष । मारिष ।

लक्ष्मीकपेण नित्यं विजयद्वयभया + + + + निकाले

शाराणी यत्र देवी सुरगुरुसदृशाः सन्ति सन्तोषसंख्याः ।

वीराः संप्रामधीरा अहितकुलमनः + + + +

+ + लंकारभूता जगति विजयते भोजयाराजधानी ।

तस्या हि । आसीदशेषधरणीरमणैकमान साविस्वतामधिगतः प्रबलप्रतापः ।

भिःशेषकौशलस्युतो गुरुकल्पवीरः श्रीलक्ष्मणः क्षितिपतिर्जगदेकवीरः ॥

+ + + तस्य मञ्जीमहनीयमहिम्नो महाराजस्य त्रेयान् स्रुतुः श्रीमान् ।

जननयनचकोरानन्दने शीतभानुः प्रतिभटसमुदायारण्यदाहे कृशानुः ।

सुजनकमलराजोरज्जने चण्डधामा जयति धरणिजानिर्धन्यसाविस्वनामा ॥

+ + + + + तदनुजन्मना त्रीयुतामरसाविस्वकेन विरचितो-

ऽभिनवोऽतिसुभगो वैकुण्ठविजयो नाम प्रबन्धस्तदभिनये नैपुण्यशालिभि-

रघ्नाभिरनुरक्तनीया राजान इत्यत्र न संशयः ॥ इत्यादि ॥

End.

तदस्तमिदानीं कालात्ययेन एहि तावत् तूर्णमेव द्वारवतीमासाद्य समुप-
स्थितहृत्तान्मस्येषतो मुकुन्दाय निवेदयामि ।

सुतकः । यदादिशति भगवान् । इति निष्क्रान्ति ।

Colophon.

इति त्रीयुतामरसाविस्वविरचिते वैकुण्ठविजयनामनाटके सन्निवृत्तानि-
वृद्धो नाम द्वितीयोक्तः । अतः परं नास्ति ॥

विषयः । बाणदुहितामुषां कामयमाने प्रद्युम्ने बाणपुरीं गते बाणेन च संवदे साधवस्य
बाणजयाय बाणपुरमनं तस्य पराजयश्च । तत्र प्रथमाङ्के संलक्ष्यसङ्क्षप्रादुर्भावो नाम
प्रथमोऽङ्कः ।

No. 284. वैश्वदेववलिः । Substance, country-made paper, 8 × 4½ in-
ches. Folia, 9. Lines, 8 on a page. Extent, 90 slokas. Character, Deva-
nāgarā. Date Samvat 1834. Place of deposit, Benares City, late Babu
Hariścandra. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीसामवेदगणपतिभ्यां नमः ।

अथ वैश्वदेवबलिविधिः आचमनं, प्राणायामः, अपविचदत्तुचार्यं वैश्वदेवो-
पहाराणां पविचतास्तु देशकालपाकपात्रद्रव्यशुद्धिसंपदेशु, ओम् अद्योति
पञ्चाङ्गं कृत्वा + + + + पञ्चमूनाजनितदोषनिवृत्त्यर्थं वैश्वदेवबलिमहं
करिष्ये .

End.

प्रसादात् कुरुते कर्म प्रश्ववेताध्वरेषु यत् ।

अरणादेव श्रीविष्णोः सम्पूर्णं स्यादिति श्रुतिः ॥

Colophon.

इति वैश्वदेवबलिः सामवेदस्यकौथुमीशाखायां पञ्चमूनापचयसविधिः .
संवत्— १८१४ .

विषयः । सामवेदान्तर्गतवैश्वदेवबलिकथनं .

No. 285. वैष्णवधर्मसंग्रहः । Substance, country-made paper, 11 x 4 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Hariścandra Bābu. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning.

श्रीगोपीनाथाय नमः ।

अथ तिलककरणम् तत्र ब्रह्माण्डपुराणे दानधर्मं च
आङ्गवीतीरसम्भूतां ऋदं मूर्ध्ना विभर्ति यः ।
विभर्ति रूपं + + + तमोनाथाय केवलं ॥

ब्रह्माण्डपुराणे,

पर्वताग्रे नदीतीरे समक्षे च विशेषतः ।
सिन्धुतीरेऽथ वल्मीके तुलसीमूलमास्थितं । इत्यादि

End.

श्रीभगवान्, नारदं प्रति,

नाहं वसामि वैकुण्ठे योगिनां हृदये न हि ।
मद्भक्ता यत्र गायन्ति तत्र तिष्ठामि नारद ॥
गायते नृत्यतेऽपि वा + + + + + + +
कुलकोटिसमायुक्तो लभते मामकं पदम् ॥

Colophon.

शुभमस्तु श्रीहरये नमः .

विषयः । वैष्णवधर्मशास्त्रानम् .

No. 286. श्रवणयमाहात्म्यम् by धनेश्वर । Substance, country-made paper, 12×4 inches, Folia, 387. Lines, 12 on a page. Extent, 7,620 slokas. Character, Nāgara. Date Sam 1847. Place of deposit, Benares City. Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Śāri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. चरन्मो भगवते । त्रीयुगादिजिनेन्द्राय ।
ॐ नमो विचिनाथाय विचिस्त्रितिविधायिने ।
चरन्ते षष्ठरूपाय युगादीशाय योगिने ॥

End. मित्यालक्ष्यदाहरोरिविजयज्ञातप्रतापोत्करो
भयो बोधकरो दुरन्तदुरितध्वान्ति + तत्करः ।
गोभिः स्वस्य विबोधिताङ्गिकमलः प्रोत्तोलदंष्ट्रजलः
पायादादिजिनो रविः प्रतिदिनं सिद्धोदयाद्रिस्थितः ॥

Colophon. इत्याचार्यराजमन्त्रीयबोधनेश्वरस्वरिविरचिते श्रीश्रवणयमाहात्म्ये श्रीपार्श्व-
नाथादिमहापुरुषचरित वर्णनं नाम चतुर्दशसर्गः । सम्पूर्णः । संवत्-१८४७
श्रीहे मासि ।

विषयः । जैनश्रवणयमाहात्म्यवर्णनम् ।

No. 287. शब्दमणिप्रकाशः by गोपीनाथ हरिहर । Substance, palm leaf, 14×2 inches. Folia, 69. Lines, 6 on a page. Extent, 2890 slokas. Character, Uriyā. Date ? Place of deposit, District Purī, Parganā Rāhān, Grāma Jagannāthavidyādharaṇapura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra. Appearance, old. Prose. Generally correct.

नानाकोविदसम्मतानि नितरां प्रागम्य वागम्यता-
न्याधायानितमां हृदि प्रतिपदं नत्वा च नारायणं ।
दीप्तिं भूरिचमत्कृतिं चितिमिरां तुर्यं च चिन्मासणे-
गोपीनाथतुष्टीः प्रबोधजननीमुद्बुभासयत्यद्भुतं ॥
प्रेक्षावत्प्रवृत्त्यङ्गप्रयोजनज्ञानाय प्रयोजनघटितेकवाक्यताश्रयनकरं सङ्गतिं
अथगम्येन प्रदर्शयन् शिष्यावधानाय शब्दनिरूपणं प्रतिजानीते अथेति ।
इत्यादि ।

End. वस्तुतः प्रमाणमेव नेत्यत्र तात्पर्यं ऐतिह्यमिति वटे वटे लपयतीत्यादिस्थले ॥
इति श्रीहरिहरदासभट्टाचार्यप्रणीतः शब्दमणिप्रकाशः ।

विषयः । शब्दखण्डटिप्पणं ।

No. 288. शब्दमणिप्रकाशः By हरिदासः न्यायालङ्कारः । Substance, country-made paper, $10 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 125. Lines, 6 on a page. Extent 3750 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Deopārā, Post Candragaiya via Noākhālī, Paṇḍita Hara Mohan Thākura. Appearance, very old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो दुर्गायै । ॐ नमः सरस्वत्यै ।
नत्वा श्रीजगदानन्दं हृदि कृत्वा गुरोर्गिरः ।
तुरीयमणिसम्बन्धो रक्षस्यार्थः प्रकाशयते ॥

शब्दोपजीव्यस्य शक्तिज्ञानस्य शक्तशक्त्योपस्थितेश्च प्रत्यक्षादिप्रमाण + + +
नन्तरं शब्दनिरूपणं शिष्यावधानाय प्रतिजानीते अथेत्यादि यद्यपि शब्द-
त्वावच्छेदेनोपजीव्यताविरहवदुपमानत्वावच्छेदेनापि शब्दोपजीव्यत्वविरहः
असुकसदृशमसुककारणमित्यादौ तादृशप्रत्यक्षानन्तरं जातिविशेषपुरस्कारेण
कारणताया उपमानेन यद्वात् एवमुपमानत्वावच्छेदेन शब्दोपजीव्यकतायाः ।
कीदृक् स वय इति प्रश्नानन्तरं चित्रलेखादिना आभिप्रायिकशब्दानु-
मानेऽपि मानसतादृशज्ञाने सम्भवः ॥ इत्यादि ।

End. अन्वयप्रकारविभक्त्यादेरन्वयप्रकारोपस्थापकविभक्त्यादेः समयादीनप्राप्त-
कलेन शब्दचेष्टयोर्विभागः तथा चेष्टातोऽऽमर्थं प्रत्येकौतुभभवति
विजातीयोऽप्रमैव चेष्टासदृकार्थ्यपि विलक्षणं तत्र कल्पमिति तु नयाः
न प्रमाणानन्तरमिति प्रमाणान्तरस्याशङ्कितत्वादिदमुक्तं वस्तुतः × × × ×
तात्पर्यं । ऐतिह्यमिति × × × × × इत्यादिस्थले ।

Colophon. इति मङ्गमहोपाध्यायन्यायालङ्कार श्रीहरिदासभट्टाचार्यविरचितः शब्द-
मणिप्रकाशः समाप्तः । × × × × ×

भग्नप्रष्ठकटिप्रीवास्तम्भद्विष्टिरधोमुखः ।

दुःखेन लिखितं ग्रन्थं पुनर्वत् प्रतिपालयेत् ॥

श्रीरामः । यथादृष्टेत्यादि परिहारमाह । —

विषयः । शब्दखण्डस्य व्याख्यानं ॥

No. 289. शब्दरत्नाकरः By साधुसुन्दरगणि । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 26. Lines, 15 on a page. Extent, 1040 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīuṃaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sāri. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning. अथार्चनी गुरुन् प्राज्ञान् वाग्देवीमपि भक्तिः ।

शब्दरत्नाकरं कुर्वे शब्दभेदाद्यसंपन्नम् ।

End. अथः मान् + + + + एव्यर्थेषु त्रयोषमी ।

कथिताः संशयारम्भभाषाकल्पे समुचये ।

अनन्तरार्धे च तथा प्रतिज्ञाप्रश्नयोरपि ।

अथादेशेऽधिकारार्धे मङ्गले शब्दं कं सुखे ।

Colophon. इति + + श्रीसाधुकीर्त्युपाध्यायमित्राणां शिष्यलेखेन वा + + + +
नाचाख्यसाधुसुन्दरगणिना विरचितायां शब्दरत्नाकरशब्दभेदनाममालाया
सामान्यकाण्डः षष्ठः ।

विषयः । प्रथमः अर्थतृकाण्डः, द्वितीयः देवकाण्डः, तृतीयः मानवकाण्डः, चतुर्थः
तिर्य्यक्काण्डः, पञ्चमः नरककाण्डः, षष्ठः सामान्यकाण्डः ।

No. 290. शब्देन्दुशेखरज्योत्स्नी By उदयङ्कर । Substance, country-made paper, 10×3½ inches. Folia, 132. Lines, 10 on a page. Extent, 3960 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna-City-Cak, Paṇḍita Jayanārāyaṇa Vājaṇeyi. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

वाग्देवीं मानसे लब्ध्वा गङ्गामाध्यानमङ्गला ।

शब्देन्दुशेखरज्योत्स्नीमातनोत्युदयङ्करः ।

पातञ्जल इति अथ महाभाष्ये इत्येतावदुक्तौ शरीरकखण्डभाष्यादावति-
थाभिरतः पातञ्जल इति ।

End. अन्ते अङ्कितं ।

विषयः । शब्देन्दुशेखर व्याख्यानम् ।

No. 291. शब्देन्दुशेखरपरिभाषाटीका (त्रिपथगा)। Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 63. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Patna City, Paṇḍita Jayanārāyaṇa Vajāpeyi. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning.

त्रैगुणेशाय नमः ॥

पुरातङ्किसुराधिपप्रमुखसेवितं दैवतं पुरातनगिरा स्तुतं

+ + + सरधराधरप्रवरनीलधराधरं ॥

त्रैवेङ्कटेशं पितरं सर्वतन्त्रविशारदं ।

सावित्रीं मातरं नौमि गुरुन् विद्याप्रदांस्तथा ।

वितन्यते त्रिपथगा विष्णुपादाक्षसङ्गिनी ।

सागरस्य प्रिया चेन्दुशेखराङ्गविहारिणी ॥

प्रारिम्भितग्रन्थसमाप्तिप्रचयात् + + + + + निबध्नाति ।

नलेति नागेश इति ननु आत्मनामेति निषेधाद्युक्तमिदमिति चेत् ॥

End.

असति बाधके प्रमाणानां सामान्ये पक्षपातः । शिष्यमाणं लुप्यमाना-
र्याभिधापि प्रयुक्तानां अन्वाख्यानं यथालक्षणमप्रयुक्ते तेन वक्ष्यतीत्यादि न
प्रयोगः मूलत्वात् व्याकरणस्मृत्येत्यायमूलैषा । अहत्स्वार्थाकृतिर्जहत्स्वार्था च
अहत्स्वार्था तु तत्रैव यत्र इति अन्त्या सर्वत्र इति त्रिपथगा समाप्ता ॥

त्रैशिवाय नमः ।

विषयः । संक्षेपेण शब्देन्दुशेखरपरिभाषाया व्याख्यानम् ।

No. 292. शब्देन्दुशेखरव्याख्या (भावप्रकाशिका) । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 87. Lines, 9 on a page. Extent, 2436 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District Chāprā, Sisoyā, Paṇḍita Rāghavaprasāda Miśra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Beginning.

त्रैगुणेशाय नमः ।

शिवं शिवेशं शिवदं शिवाश्रयं

शिवारूढं शैवशिवोपशोभितं ।

शिवं शिवेश्वरतभीतमङ्गकं

शिवोपदेष्टारमनन्तकं नमः ॥

शेषालङ्कारकं दुर्गैरमीमाकान्तया युतं ।

गुणं नत्वा चात्रयेच शब्दरत्नेन्दुशेखरं ।

भावप्रकाशिकां व्याख्यां कर्तुं बालदयान्वितः ।

[पायगुण्डाख्या] प्यातो वैद्यनाथो यद्यमिति ॥

तत्र तावत् ।

प्रत्यादौ प्रत्यमध्ये च प्रत्यान्ते मङ्गलं चरेत् ।

इत्यादिस्मृत्यादिविधितः + + + + + मङ्गलं निबध्नाति । शेष-
विभूषणमिति शेष एव विविधं विशिष्टं वा भूषणं यस्य तं शिवमित्यर्थः ॥

End.

ज्ञापकानां तरङ्गः परिभाषा नित्यत्वज्ञापकतैवेति निर्मूलमेवेति भावः
तदाच + + + परिभाषेन्दुशेखरे इत्यर्थः । इति परिभाषाप्रकरणं ।
अतःपरं खण्डितं ॥

विषयः । शब्देन्दुशेखरस्य व्याख्यानम् ।

No. 293. शशधरटिप्पणम् By गुणरत्नगणि (कीटदण्डोपं यज्ञः) । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 32. Lines, 22 on a page. Extent, 1,600 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīṇmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

नमो गौतमस्त्रामिने ॥

पञ्चम्य परया प्रीत्या सच्चिदानन्दमुत्तमम् ।

टिप्पणं क्रियते किञ्चित् पन्थे शशधराभिधे ॥

विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्तव्यताकं मङ्गलं शिष्यशिष्यायै निब-
धन् अनुबन्धचतुष्टयं सूचयन्नेव विकीर्षितं प्रतिजानूते ध्वंसितेति ।

End.

निदिध्यासनन्तु अनुमितार्थप्रवाचीकरणं पुनःपुनरनुसन्धानं तेन योग-
प्रत्यासत्तिविशेषज्ञेन साक्षात्कारः ।

Colophon.

इति शशधरटिप्पणे + + + गुणरत्नगणिविरचिते शब्दस्वातन्त्र्यवादः समाप्तः ।

विषयः । शशधरपन्थ्याख्या । असम्पूर्णोऽयम् ।

No. 294. शाङ्खायनसूत्रभाष्यम् । Substance, country-made paper, 14×5 inches. Folia 144. Lines, 15 on a page. Extent, 5,760 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, very old. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गुरुगोविन्दगौरौगणपतिभ्यः ।

व्याख्यातोऽग्निष्टोमः प्रकृतिर्द्वादशादस्यैकाहानाच्च ।

योऽयं व्याख्यात ऋत्विगवरणप्रभृत्युदवसानौयापर्यन्त एषोऽग्निष्टोमसंज्ञः स
वा एषोऽग्निष्टोम इत्येवमादिश्रुतेः प्रथमसोमश्चायं ।

End.

अतिशयसुपभोगसम्बद्धमित्येतदानीति य एवं वेदा द्विरभ्यासोऽध्यायसमाप्नो
शिष्टाचारस्तदाचरणं चायुष्यमिति ।

Colophon.

इति शांखायनसूत्रभाष्ये षोडशोऽध्यायः समाप्तः ।

वियसः । शांखायनसूत्रव्याख्या ।

No. 295. शांख्यन्यायरत्नामणिः By अण्णयदीक्षित । Substance,
country-made paper, 11½ × 3 inches. Folia, 290. Lines, 11 on a page.
Extent, 7600 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Puri, Śāṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

नमोगणेशाय ।

उद्वाह्य योगकलयो हृदयाङ्गकोशं

धन्यैश्चिरादपि यथावच्चि गृह्यमाणः ।

यः प्रस्फुरत्यविरतं परिपूर्णरूपः

श्रेयः स मे दिशतु शास्त्रतिकं सुकुन्दः ॥

यस्याङ्गरागमविदः परिपूर्णशक्ते-

रंशे कियत्यपि निविष्टममुं प्रपद्यं ।

तस्मै तमालवचिभासुरकम्बराय

नारायणैसहचराय नमः शिवाय ॥

End.

अथातो ब्रह्मजिज्ञासा । अथ शास्त्रारम्भोपयोगिब्रह्मा × कल्लक्षण-
विषयप्रयोजनविरोधिनः कर्तृत्वादिबन्धस्याध्यासात्मकत्वप्रदर्शनेन तदुभयो-
पपादनद्वारा शास्त्रारम्भः समर्थ्यते । इत्यादि ।मायिकविकाराणां तात्त्विकनिर्विकारत्वप्रतिषेधकत्वस्य × × × ×
पाष्यानादिषु लोके च प्रसिद्ध × × स्यात् सिद्धं ब्रह्म जगती निमित्तमुपा-
दान × ति युक्तं ब्रह्म × उपलक्षणम् । इति न्यायरत्नामणौ चतुर्थः पादः ।

Colophon. रति श्रीमद्भरद्वाजकुलजलधिबौद्ध-श्रीमद्देवविद्याचार्य-श्रीविश्वजिद-
याजि-श्रीरत्नराजाध्वरिस्तुनोरण्यदीक्षितस्य कृतौ शरीरकन्यायरत्नामणौ
प्रथमाध्यायस्य तृतीयपादः एवं द्वितीयपादोपि ॥

विषयः । शङ्कराचार्यकृतस्य शरीरकभाष्यस्य टीकेयं ।

No. 296. शिवचूडामणिः By दामोदरसमाधि । Substance, palm-
leaf, 11 x 1½ inches. Folia, 62. Lines, 4 on a page. Extent, 732
slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Śāṅkara
Maṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो गुरवे ।

अन्नाष्टौतवामाङ्गं वन्दे चन्द्रक X रक्तं ।
लावण्यमधुराकारं कषणारसवारिणिं ॥
अन्यारम्भे शिवं नत्वा दामोदरसमाधिना ।
शिवचूडामणिर्नाम बालबोधाय हेतवे ॥
नत्वा गुरोः पदद्वन्द्वं ब्रह्मादिसुरवन्दितं ।
अज्ञानसिन्धुनाशाय ज्ञानाय गुरवे नमः ॥
देव्युवाच ।

देवदेव महादेव रूपया वद मे प्रभो ।
येन विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ॥
श्रीमहादेव उवाच ।

ऋषु देवि प्रवक्ष्यामि रहस्यमतिगोपनं ।
येन विज्ञानमात्रेण नरो मुच्येत बन्धनात् ॥
कैलाश-पर्वते रम्ये नानादृशसमाकुले ।
तत्र संख्यं महादेवं दुर्गं च सच निश्चितं ॥

... ..

रत्नमण्डपसम्भूते स्वर्याग्निषण्डसन्निभे ।
तन्मध्ये वेदिका देवि नानावर्णविभूषिते ॥
तस्या मध्ये महापद्मं सदसदलसंयुतं ।
नानावर्णसमायुक्तं शिवस्थानं मनोहरं । इत्यादि ।

End. इदं मन्त्रं बिना ब्रह्मन् ब्रह्मज्ञानी भवेद् यदि ।
तस्य मुक्तिर्न जायेत अदीक्षितस्य विप्रवित् ॥ (?)

Colophon. इति शिवचूडामणौ द्वादश उक्ताः ।

विषयः । इति शिवचूडामणौ प्रथमोक्ताः । इति शिवचूडामणौ ब्रह्मनारदसम्वादे द्वितीयोक्ताः । इति शिवचूडामणौ तृतीयोक्ताः । इति शिवचूडामणौ गोपालस्तोत्रं समाप्तं । इति शिवचूडामणौ ब्रह्मनिरूपणे चतुर्थोक्ताः । इति शिवचूडामणौ पञ्चमोक्ताः । इति शिवचूडामणौ षष्ठोक्ताः । इति शिवचूडामणौ सप्तमोक्ताः । इति शिवचूडामणौ अष्टमोक्ताः । इति शिवचूडामणौ नवमोक्ताः । इति शिवचूडामणौ दशमोक्ताः । इति शिवचूडामणौ श्रीसूर्यशतमर्थनिरूपणे एकादशोक्ताः । इति शिवचूडामणौ द्वादशोक्ताः ।

No. 297. शिवताण्डवटीका By प्रेमनिधिश्चर्मा । Substance, country-made paper, 11×5 inches. Folia, 116. Lines, 13 on a page. Character, Nāgara. Date P Place of deposit, Patna-City-Cak. Paṇḍita Jayanārāyaṇa Vājapeyi. Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीचिपुरसुन्दर्यै नमः ।

स्वभक्तत्वावेयं प × सुररक्तलविरहात् । (?)

स्वयात्पलं मत्वा रुचिरतमकामानुजनं ॥ (?)

+ + + + +

साहिष्णुताः कमपि भज्यते प्रतिदिनं ॥ ?

कौत्रेय्यां दिशि ताकमेत्यभिधया व्यातोऽस्ति कश्चित् गिरिः

गण्डक्याः सविधे हि तत्र नृपतिः श्रीसाहस्रमङ्गोभवत् ।

धं प्राप्यामृतभानुभानुवल्लभत्कन्दर्पकल्पद्रुता-

सन्देहं वज्रवेदिनोपि मनुजा आकल्पमापेदिरे ॥

तस्मात् जातः श्रीधनश्याममङ्गल्यक्ता तातं राज्यलक्ष्म्या यद्व ।

अभ्यायातम् सूचितं तद्विनान्यो वासोनास्याः श्रीधनश्यामदेवात् ।

तदीयः सुतः श्रीमल्लै × × नामा नृपालः स्ववंशावतंसौ भवतः । ?

वरेण्यं यमिच्छन्ति सन्तोऽयमीशो जयत्यर्थिसार्थार्थितायुष्यद्विः ॥

सत्यास्तन्त्रगिरो भवन्ति तदनुधानेन तत्स्था गुणा

धातव्यैवमसौ नृपो भगवतः श्रीरामचन्द्रस्य यत् ।

ध्यानादिककलवता सुरवरा वासोऽसद्वन्ता
 शम्भुस्थापकतादिनिश्चयानासादयत्युत्तमान् ? ॥
 खपालेनादिष्टो निजगुरुरुपाप्रापितबलः
 प्रभोर्मांश्चिन्त्याश्चरणनखशीतांश्चकिरणैः ।
 गतायातज्ञानव्रजतिमिरशब्दार्थनिकरं
 कथं वा नो कुर्यादयमपि जनो घन्यममलं ॥
 शिवताण्डवयन्त्राणां घन्यार्थादर्शनां गतः ।
 मज्जादर्शः कृतः सोऽयं संरक्षयतु पण्डितान् ।

End. कश्चित् फलव्यतिरेकदर्शनं कुरु कर्तुर्वैगुणादितः शक्यमुपपादयितुं तस्माद्-
 वश्यमेव यन्त्रादिप्रयोगैः श्रीगुरुचरणकषणायाः सम्यक् विदितविधिकैः
 यद्योक्तविधिनानुष्ठितैः साधकः स्वसमीक्षितं उपलभ्य कृतकृत्यो भवती-
 त्यलमनल्पजपनेन ॥ × × × × ।
 शिवताण्डवठीकासौ मज्जादर्शाभिधाचोर्वी ।
 प्रेमनिधिगर्भविजिता पूर्णास्मानुष्ठिता विष्णोः ॥

Colophon. इति प्रेमनिधिगर्भनिष्क्रितो मज्जादर्शः सम्पूर्णः ॥ श्रीशके १७९८ × ×
 × × × लिखितं गजेन्द्रेण ॥

विषयः । शिवताण्डवस्य व्याख्यानम् ॥

No. 298. शिवपुराणं (पूर्वखण्डः) । Substance, palm-leaf, 16 x 1½ inches. Folia, 163. Lines, 5 on a page. Extent, 3270 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Mahimprakāsa Brahmācārī-Maṭha, Paṇḍita Valadeva Brahmācārī. Appearance, tolerable. Verse. Generally incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्वविघ्नमस्तु ।

ॐमित्येकाक्षरी यो भवति युतिमतः पञ्चधा पञ्चरूपो-
 ऽकाराद् ब्रह्माद्युकाराद्वरिणु च चरो × × मादीचरोऽथ ।
 विन्दोर्मांदात् सदा × शिव इति च परं ब्रह्म यं वेद वेदः
 सोऽयं × × गिरीशो भवभयतिमिरध्वंमनायाकाङ्क्षः ॥

मुनिभिर्नैमिषारण्ये श्रुतः पुराणवित् ।

पुराणं मुक्तिदं शैवं प्रवक्तुमुपचक्रमे ॥

यः पूर्वभागे श्रोतृत्वं प्राप्य ज्ञाननिधिर्मुनिः ।

उत्तरे वक्तृतां याति पारारण्यं नतोऽस्मि तं ॥ इत्यादि ।

End.

इदं पुराणं परमं पवित्रं शुचिः पठेद् यः शृणुयाच्च यो नरः ।

स सर्वकामान् समवाप्य दुर्लभान् शिवस्य चान्ते पदमुत्तमं जपेत् ॥

पितृणां तृप्तिदं श्राद्धे पथमानमिदं ततः ।

दृष्टः स्वप्नादिदुष्कर्मकलिकसमपनाशनं ॥

अध्यायश्चाथ श्लोकं वा श्लोकार्द्धं वास्य यः पठेत् ।

शृणुयाद् भक्तियुक्तो वा तस्य प्रीतो भवेच्छिवः ॥

Colophon.

इति श्रीशिवपुराणे पूर्वखण्डे द्विपञ्चाशत्तमोऽध्यायः । पूर्वखण्डः समाप्तः ।

नन्दिपुराणे ।

शैवे सनत्कुमारी[यि] स्याच्चतुःसादृशसंख्यकाः ।

संक्षिता तु पुनर्यासप्रणीता तावती स्मृता ॥

ततः × दशसादृशा वायुना समुदीरिता । (?)

चतुर्विंशतिसादृशं पुराणं शैवमुच्यते ॥

श्रीशिवदुर्गे अपराध × × ×

विषयः । इति श्रीशिवपुराणे पूर्वखण्डे १माध्यायः । इति द्वितीयाध्यायः । इति द्वीप-
वर्णनो नाम तृतीयोऽध्यायः । इति पातालवर्णने । ४ । इति जर्द्धलोकवर्णने । ५ । इति
ब्रह्मगीतोपाख्याने । ६ । ७ । ८ । इति पुरवर्णनो नाम । १० । ११ । इति शिवमाहात्म्ये ।
१२ । इति विभीषणसम्वादो नाम । १३ । इति नामकीर्तनो नाम । १४ । इति स्थान-
माहात्म्यं नाम । १५ । इति १६ । इति महेश्वरदर्शनो नाम । १७ । लिङ्गोद्भवो नाम । १८ ।
इति पुष्पादिदानमाहात्म्यं नाम । १९ । इति दानधर्मविधिर्नाम । २० । इति व्रतवर्णने ।
२१ । इति नियमोपदेशो नाम । २२ । इति चन्द्रचूडजन्म × × × २३ । इति भूतकीर्तने ।
२४ । इति शिवलिङ्गार्चनफलं नाम । २५ । इति अष्टषष्टितीर्थनामकथने । २६ । इति नन्दी-
केशरोक्तयोगोपाख्याने । २७ । २८ । इति योगोपनिषत्सु । २९ । ३० । इति दुर्वासःशिवसम्वादे
योगोपनिषदि । ३१ । ३२ । इति नाडीसंस्कारयोगो नाम । ३३ । इति अविमुक्तमाहात्म्ये ।
३४ । इति दण्डपाणिवरप्रदो नाम । ३५ । अकारेश्वरवर्णनं नाम । ३६ । इति अविमुक्त-
माहात्म्ये पञ्चायतनकीर्तने । ३७ । इति ३८ । इति नन्द्युपाख्याने । ३९ । ४० । इति नन्द्यु-

पाष्याने यमेश्वरमाहात्म्यं नाम । ४१ । इति नन्द्युपाष्याने । ४२ । इति नन्द्यभिषेको नाम । ४३ । ४४ । इति कार्तिकेयचरिते । ४५ । इति त्रिपुरोपाष्याने । ४६ । ४७ । इति कैलास-
नमनं नाम । ४८ । इति ब्राह्मणमाहात्म्यं नाम । ४९ । इति योगविधौ । ५० । इति ब्रह्म-
सारी नाम । ५१ । इति । ५२ ।

No. 299. शिवपुराणं (उत्तरखण्डः)। Substance, palm-leaf, 16 x 1½ inches. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Mahimprakāśa Brahmacāri-Maṭha. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः शिवाय ।

वागीशो दक्षिणाङ्गादजनि मधुरिपुष्पामतो यस्तु देवा
वाचा यो वै मुनीन्द्रैरजगतद्दुदयेर्गीयते सामगानैः ।
गोष्पांषाः शुकमुष्पादिति सुतमञ्जिता यं बिदुर्नो स्वरूपात्
यः कर्ता पाति भोक्ता सकलजगदिदं शश्वेष्टैः नमोऽस्तु ।
पुष्पपापविनिमुक्ताः नैमिषारण्यवासिनः ।
मुनयः शिवसंकल्पाः स्मृतं पप्रक्षुरादरात् ॥

मुनय ऊचुः ।

वसन्तः शिवमाहात्म्यं पुनः × × श्रुतं बभूव ।
रदानो गुणकर्माणि पुनर्ब्रूहि विशेषतः ॥ इत्यादि ।

End.

शिवश्चादौ शिवो मध्ये शिवस्थाने प्रकीर्त्यते ।
गोत्राण्यवस्थापाशाश्च शिवं भवतु सर्वदा ॥
सन्ति गोभ्यो द्विजेभ्यस्तु सन्ति राजभ्य एव च ।
सन्ति प्रजाभ्यः सर्वाभ्यो भवत्वाश्च शिवास्तथा ॥

Colophon.

इति श्रीशिवपुराणोत्तरखण्डे पञ्चचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्तश्चायं शिव-
पुराणोत्तरखण्डः ।

× × × × ×

इदं पुस्तकं वामदेवमन्त्रेण लिखितं ॥

विषयः । इति श्रीशिवपुराणोत्तरखण्डे भृगुवादिह्यामसम्वादे । १ । इति तथैवामदेव-
सम्वादे लिखितं पुनर्निर्माणम् । १ । इति तथैवामदेवसम्वादे लिखितं माहात्म्यम् । १ । इति

द्वादशज्योतिर्लङ्कचरिते । ४ । इति त्रिपुरवधे ब्रह्मादीनां हिमवद्भूमनं नाम । ५ । ६ ।
 इति त्रिपुराध्यायो नाम । ७ । ८ । इति । ९ । १० । ११ । इति ब्रह्मवग्बधो नाम । १२ ।
 इति १३ । इति कन्दर्पवधो नाम । १४ । इति रतिवरदानं नाम । १५ । इति उमावर-
 प्रदानं नाम । १६ । इति गौरीविवाहो नाम । १७ । इति तारकवधो नाम । १८ । इति
 गणेशोत्पत्तिर्नाम । १९ । इति स्कन्दतीर्थयात्रायां । २० । इति नन्दीकेशरोत्पत्तिर्नाम ।
 २१ । इति मणिकार्णिकामाहात्म्ये गङ्गोत्पत्तिर्नाम । २२ । इति बाराणसीमाहात्म्ये । २३ ।
 इति... २४ । इति पञ्चक्रोशीयात्रायां महाकालगणोत्पत्तिर्नाम । २५ । इति कौर्त्तिवासा-
 सुरवधो नाम । २६ । इति विन्दुहृदोत्पत्तिर्नाम । २७ । इति रासक्रीडायां । २८ ।
 इति भुवनेश्वराष्टोत्तरनामशतकं नाम । २९ । इति । ३० । इति वरदाप्रसादो नाम ।
 ३१ । इति मार्कण्डेयप्रसादे मृत्युञ्जयो नाम । ३२ । इति शिवरात्रिमाहात्म्ये निषाद-
 मुक्तिर्नाम । ३४ । इति । ३५ । ३६ । इति मर्यादादानं (?) नाम । ३७ । इति रावण-
 तपस्विवैद्यनाथोत्पत्तिर्नाम । ३८ । इति रावणमुक्तिर्नाम । ३९ । इति तण्डिवामदेव-
 सम्बादे कैलासनिरणये । ४० । इति युगधर्मकथनं नाम । ४१ । इति वामदेवष्टविमुक्ति-
 र्नाम । ४२ । इति शिवसम्बादे कल्पभेदनिर्णयो नाम । ४५ । इति ४५ ।

No. 300. शिवाचनचन्द्रिका By श्रीनिवास । Substance, country-
 made paper, 12 x 5 inches. Folia, 22. Lines, 9 on a page. Extent, 616
 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, District
 Chāprā, Sisoya, Paṇḍita Rāghava Prasāda. Appearance, tolerable.
 Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमन्नं सिन्दुरास्यं शशिश्नकलधरं × × गीवाभिरामं

दानाद्भिः सित्तगण्डल्यलकमलदले भान्न × × × × × ।

प्रत्यूहध्वान्तभानुं पृथुतरङ्ग (?) चरं ब्रह्मविष्णोर्शिवन्द्यं

वन्दे सिन्दूरपूरैर्गिरिवरसुतया चर्चितो × × कुम्भां ॥

+ + + +

+ + + +

आसीदशेषगुणरत्ननिधिः प्रथित्यां ।

श्रीश्रीनिकेतन इति प्र(ति)थितोऽध्वरीन्द्रः ॥

तत्पूनुः श्रीनिवासः सकलनिगमवित् सर्वशास्त्रार्थवेत्ता
 श्रोतव्यार्त्तेषु कर्मस्यतिशयनिपुणः सत्कविः स्तोपदेशात् ।
 पीठं आलम्ब्यराष्ट्रं प्रकटितविभवं प्राप्य याचाप्रसङ्गात्
 तत्र श्रीसुन्दराष्ट्रं सकलगुणनिधिं प्राप्य सदेशिकेन्द्रं ॥
 तत्पादपङ्कजयुगं परिचर्य तस्मात्, प्राप्याभिषेकमखिलागममध्यधोत्स्य ।
 तस्माज्जया समधिगम्य पुरीं स काशीं, तत्राकरोद्भूमतिमात्मविदां वरिष्ठः ॥
 तत्र स्थितः सकलतन्त्ररहस्यवेत्ता, शिष्यैः शिवार्चनपरैः त्रितशैवदीप्तैः ।
 अभ्यर्थितो वित्तनुते सकलागमार्थसारोदयं भुवि शिवार्चनचन्द्रिकां सः ॥
 तत्र दीक्षाविधिं वक्तुं चादौ श्रीगुरुलक्षणं इत्यादि ।

End. अन्ते अष्टितः ॥

विषयः । गुरुलक्षणकथनं । सुदसम्प्लिष्यलक्षणकथनं । गुरुशिष्ययोः परीक्षाकथनं ।
 दीक्षाकालादिनिरूपणं । दीक्षाधिकारकथनं ॥ ब्रह्मलक्षादीनां मन्त्रभेदकथनं । वर्षसङ्कराणां
 अधिकारविचारकथनं । मन्त्राणां लिङ्गादिनिरूपणं ।

No. 301. शुद्धिचन्द्रिका By कालिदास । Substance, palm-leaf,
 15 x 1½ inches. Folia, 5. Lines, 3 on a page. Extent, 60 slokas.
 Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Parganā Rāhān,
 Grāma Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kāvyaakaṇṭha. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. विप्रश्नविद्ययोः सपिण्डजनने शुद्धिर्दशदशा-
 क्षोरचैरथ पञ्चकोपरि विप्रः शुद्धस्य मासात्परं ।
 पुत्रीमज्जनतोयं सर्वजननीस्यर्गे दशाक्षान्नुचिः
 कर्माक्षां द्विदशाक्षतः पुत्रपुत्रमासात्परं स्त्रीप्रसूः ॥ इत्यादि ।

End. स्रं वर्षस्रं वचेद् वचेदनुगतः स्पृष्ट्वा शवास्यां वदन्
 स्नात्वा न्य यदि तत्समस्त्रिदिवसैर्दग्धेऽस्थिपार्श्वेनरे ।
 वन्धोर्निर्धरति अथासु इवसमस्तान्यवासोऽद्भुक्
 तुल्यमैः शवसंस्थितिश्च विधिना कृत्वा क्रियां स्यान्नुचिः ॥

विषयः । शरीरचरित्रपदान्तरं तच्छुद्धिनिरूपणं ।

No. 302. शुद्धिचन्द्रिकाटीका By धनञ्जय । Substance, palm-leaf, 15×1½ inches. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 216 ślokās. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Purī, Parganā Rāhān, Grāma, Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kāvyaṇṭha. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. विप्रो धनञ्जयो नाम स्मृतिमार्गानुसारिणी ।

करोति केवलां शुद्धिचन्द्रिकापदयोजनां ।

विप्रस्तविययोरिति । इत्यादि ।

End. तदग्रभुक् चेत् तर्हि तत्तुल्यः ।

अङ्कितः

अन्तर्दशां भुक्ताग्रं स्तुतके स्तुतकेपि वा

असंस्पृश्यो भवेत्तावत् यावन्न व्रतमाचरेत् ॥ श्व इति ।

... .. ब्रह्मधावनखानादिकं कृत्वा शुद्धिः स्यात् । इति श्रीकालिदास-
चैनेयविरचितशुद्धिचन्द्रिका[टीका] समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिचन्द्रिकायाख्या ।

No. 303. शुद्धिचन्द्रिकाटीका । Substance, palm-leaf, 15×1½ inches. Folia, 60. Lines, 4 on a page. Extent, 96 ślokās. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Purī, Parganā Rāhān, Grāma, Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kāvyaṇṭha. Appearance tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning. अथ कायमनोभ्यामिष्टदेवतानमस्कारपुरःसरं वस्तुनिर्देशमुक्त्वा प्रयो-
जनाभिधेयं कथयति । सुधीसिन्धुविवर्दी कालिदासाख्यः धीरचन्द्रः
शुद्धिचन्द्रिकेति ग्रन्थनाम तां तेने इति सम्बन्धः सर्व्वतः सारतया परम-
माधुर्यादिगुणयोगेन मन्वादिधर्मशास्त्राण्येव अस्मत्तमिव अस्मत् तत्सहस्रस्य
आश्रयः अतएव चन्द्रत्वेन निरूपणं । गाम्भीर्यादिगुणयोगेन सुधिय
एव सिन्धुवसुद्विवर्द्धनशीलः तेषां बुद्धिबोधद्विहेतुत्वात् अज्ञान-
हेतुत्वेन अशीचमेव ध्यानमिव तेन अन्वा ये लोकास्तेषामीक्षणाद्य
दर्शनाय शुद्धिरिव चन्द्रिकेव चन्द्रिका दर्शनहेतुतया शुद्धेश्चन्द्रिकालेन
निरूपणं ।

तत्र अनियतकालाशौचविधाने तद्विषयमर्थं मङ्गलत्वादादौ चतुर्णामपि वर्षाणां वर्षक्रमेण अननाशौचस्य शौचलक्षणां गृहिं पूर्वार्धेन निरूपयति विप्रचक्षिययोरिति । इत्यादि ।

End. तत्तत्तुतिपुराणेभ्योऽप्येवमुक्तसारवाक्यतोयं संक्षिप्तः छत्वाभिधायकोपि गृहविधानपथः गृहचन्द्रिकायाः सञ्ज[ना]नां विदुषां परमुपादेश-
मित्यर्थः ।

Colophon. इति दासचयनवाजपेयिहृतगृहचन्द्रिकाटीका समाप्ता ।

विषयः । गृहचन्द्रिकायाः स्थानम् ।

No. 304. शैवकल्पद्रुमः By लक्ष्मीधर । Substance, palm-leaf, 14½ x 1 inches. Folia, 109. Lines, 5 on a page. Extent, 3270 slokās. Character, Ūrīā. Date ? Place of deposit, Puri, Śāṅkara Maṭha. Appearance, old. Generally verse. Generally incorrect.

Beginning. श्रीशैवाय नमः । अविद्वन्मनु ।

एकदन्तमुमापुत्रं गजवज्रं चित्तोचनं ।
चन्द्रार्द्धधारिणं वन्दे सर्वविघ्नविघ्नये ॥
वन्दे शम्भुं विभुवनगुणं सर्वलोकप्रदायकं ।
ब्रह्मोपेन्द्राद्विजयपदयुगं श्रीमच्छ्रृङ्गाग्रिनेत्रं ॥
कर्णं ब्रह्मेश्वर इति सतीं सर्गमोक्षस्य लोकान् ।
दातारं गोविन्दचितकरं ब्रह्मविष्णुादिरूपैः ॥
तुतिस्तुतिपुराणानां भारतागमधर्मिणां ।
भूयान् सुवाक्यबौद्धाश्च शिवकल्पद्रुमोदयः ॥
गुह्यवचनप्रवर्द्धमानो जपनवपल्लवमर्चनप्रसन्नं ।
फलममृतमयं दधान आत्म सुखयतु विजयगाहन × यं ॥ (?)
पापपुण्यपथशान्ता जनाः सर्वे निराकुलाः ।
शैवकल्पद्रुमं प्राप्य गतशान्ता भवन्तु च ॥
कामाजगत् समुत्पन्नं कारुण्यं च कानि च ।
केषां पूज्यतमं किञ्चिदादितेति शिष्यते ॥ इत्यादि ।

End.

शिवधर्मोत्तरे ।

यावदक्षरसंख्यानं शिवशास्त्रेषु पुस्तकं ।

तावद्वर्षसहस्राणि शिवलोके मञ्जीयते ॥

एवं पालय निष्प्राणलिङ्गस्थापनकादिकं ।

कथितं सर्वलोकानां हिताय परमार्थतः ॥

कल्पद्रुमोऽष्टकाण्डोयं विद्वद्भिः परिकल्पितां ।

वचनाम्नासनजडैर्मूर्खवादवनाग्निः ॥ (?)

एकाघ्रे भुवनेश्वरप्रियकरं चक्रे धरं यः पुरा ।

स्यात्तादाः स्वस्त्युक्तकारणपतिः कुत्सान्वयेऽर्द्धेन्दुकः । (?)

प्रद्युम्नाक्षय एष शङ्करतनुः साक्षादिति X X X

पादौ यस्य विलोक्य भालनयनं श्रीमान् नृसिंहो नृपः ॥ (?)

तत्पुत्रो मधुसूदनापज X X श्रीतोयिहोत्री शिवः

ध्यानानन्दविकाशयत्सरसिजश्रीरामकृष्णभिषः ।

तस्माद् भूरनयोऽम्बिकापतिसतिलक्ष्मीधरो मन्दघी-

स्नेनायं रचितः सतां सुखकरः श्रीशैवकल्पद्रुमः ॥

Colophon.

इति श्रीमदेकाग्रविपिनविदितखर्णकूटाचलवीरशिखरकन्दरोदरविनोदि-
शम्भुवरचिभुवनेश्वरपदद्वन्द्वारविन्दमकरन्दपाननिर्भरमत्तमधुकरलक्ष्मीधरवि-
रचिते श्रीशैवकल्पद्रुमेऽष्टमः काण्डः । समाप्तसायंग्रन्थः ।

विषयः । आदौ जगत्कारणादिरूपणं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे प्रथमः काण्डः ।
द्वितीयः । अपलक्षणकथनं । मण्डपलक्षणकथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे द्वितीयः
काण्डः । गार्हस्थ्यविधिकथनं । प्रातःकृत्यनिरूपणं । द्रव्यशुद्ध्यादिरूपणं । न्यासादि-
विधिकथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे तृतीयकाण्डः । पूजादिरूपणं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे
चतुर्थकाण्डः । पूजाप्रकरणं । पार्थिवलिङ्गार्चनविधानकथनं । भग्नस्थाननिरूपणं । इति
श्रीशैवकल्पद्रुमे पञ्चमः काण्डः । व्रतविधिकथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे षष्ठः काण्डः ।
शिवस्तोत्रादिकथनं । इति श्रीशैवकल्पद्रुमे सप्तमः पटलः । शिवमाहात्म्यकीर्तनं । इति
श्रीशैवकल्पद्रुमे अष्टमः पटलः ।

No. 305. श्यामार्चनतरङ्गिणी By विश्वनाथ । Substance, palm-leaf. Folia, 64. Lines, 5 on a page. Extent, 2176 slokās. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Puri, Parganā Rāhān, Grāma Jagannātha-Vidyādhara-pura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra. Appearance, old. Prose and verse. Generally incorrect.

Beginning. × × × ×

निचिता विश्वनाथेन श्यामार्चनतरङ्गिणी ।

सर्वतन्त्राम्बुधेः सारभागमाहृत्य शङ्खना ।

× × × शङ्खवौ ढग्निरिचितातीवनिर्मला ॥

तस्या विविधकर्माणि विविक्तानि यथाक्रमं ।

कथ्यन्ते तान्यहोरात्रविहितानि गुरोः कृपात् ॥ (?)

तथादौ ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय गुरवे नमः इति नत्वा दृष्ट्वाङ्गीपदमुनीश्वर

यत्नतः बहिर्गत्वा दिशो नत्वा कुलदृष्ट्वा प्रणम्य च, कुलदृष्ट्वा यथा,

अशोकः केशरः कर्णिकारः स्तुततिरुक्तथा ।

नमैव च पियल्लक्ष भिम्बवारकदम्बकौ ।

मङ्गलकचम्पकाक्षः पिप्पली बट एव च ।

रक्षा तुलसिका जम्बः कुलदृष्ट्वा इति युताः ॥ इत्यादि ।

End. प्राचादिमुद्रां प्रदग्धे × × × आचमनं करदंष्ट्रिं मुखवासश्च निवेद्य
गन्धादिनाभ्यर्च्य शान्तिपञ्चारनैवेद्यं निवेदयेदिति पञ्चप्रोक्षणविधिः ।

Colophon. इत्येतपष्टिपष्टिकेन विद्येश्वरसोमयाजिना विचरितायां श्यामार्चनतरङ्गिण्यां
बलिदानावर्णे पञ्चप्रोक्षणविधिः समाप्तः ।

विषयः । ब्राह्मे मुहूर्ते प्रथमा वीचिः । प्रातःस्नानविधिविवेचनी द्वितीया वीचिः ।
गन्धान्गुहानन्तरद्वारपालार्चनक्रमविवेचनी तृतीया वीचिः । अवरोरुसंहारारोरुपिपी
भूतशुद्धिप्राणायामविवेचनी चतुर्थी वीचिः । अन्तर्यजनावर्णे पञ्चमी वीचिः मधुदानविधि-
निषेधवाधवाधकविवेचनावर्णे षष्ठी वीचिः । घटस्थापनावर्णे द्रव्यशुद्धिविवेचनी सप्तमी
वीचिः । उपचारविवेचनी अष्टमी वीचिः । पूजाक्रमविवेचनी नवमी वीचिः । होमावर्णे
कुलदृष्ट्वा अष्टादशसंस्कारविवेचनी दशमी वीचिः । होमावर्णे होमप्रकारविवेचनी एकादशी
वीचिः । पञ्चप्रोक्षणविधिः । (सप्तमवतः परं खण्डितं) ।

No. 306. श्राद्धदीपः By दिव्यसिंहमहापात्र । Substance, palm-leaf, 16 × 1 inches. Folia, 44. Lines, 5 on a page. Extent, 710 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Puri, Parganā Rāhān, Grāma Śāsanadāmodarapura, Paṇḍita Sadāśiva Kavyakaṇṭha. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. प्रणम्य देवं श्रीकृष्णं भवानीशङ्करावपि ।
तन्यते श्राद्धदीपोयं दिव्यसिंहेन घीमता ॥
श्राद्धं नाम पितृनुद्दिश्य द्रव्यत्यागः अत्र ब्राह्मणभोजनं पिण्डदानञ्चेभयं
प्रधानमिति वक्ष्यते । अतएव ।
अग्नौ ऊतेन देवस्याः पितृभ्यः द्विजतर्पणैः ।
नरकस्थाश्च तृणान् पिण्डैर्दत्तेस्त्रिभिर्भुवि ॥
इति पिण्डदानब्राह्मणभोजनयोः समकक्षतया फलश्रवणं ॥ इत्यादि ।

End. मन्वन्तरादयस्त्रेता मुनिभिः परिकीर्तिताः ॥
सिता पञ्चदशी पौर्णमासी हस्तिके कार्तिके मकरे पुष्ये कुम्भे माघे मेषे चैत्रे
आषाढे पूर्णिमा द्वादशी च ।

Colophon. इति श्रीदिव्यसिंहमहापात्रविरचितः श्राद्धदीपः समाप्तः ॥
वत्सगोत्रसमुत्पन्नो दिव्यसिंहाभिधः सुधीः ।
श्राद्धदीपाभिधं ग्रन्थं कृतवान् कतिनां मुदे ॥

विषयः । श्राद्धाशौचादिविवेचनं ॥

No. 307. अतप्रकाशिका । (खण्डितान्ता) Substance, country-made paper, 12 × 5½ inches. Folia, 188. Lines, 12 on a page. Extent, 6770 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Revasā. Maṭha, Paṇḍita Rāmādhina Rāmānṇja Dāsa. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।
वरदं द्विरदाद्रीशं श्रीनिधिं करुणानिधिं ।
शरण्यं शरणं यामि प्रणतार्तिहरं हरिं ॥
वहिरन्तस्तमश्छेदि व्योतिर्वन्दे सुदर्शनं ।
येनायाहतदं कल्पं वस्तु लक्ष्मीधरं विदुः ॥

सम्यङ्न्यायकलापेन मञ्जता भारतेन च ।
 उपहंसितवेदाय नमो व्यासाय विष्णवे ॥
 तस्मै रामानुजाचार्याय नमः परमयोगिने ।
 यः श्रुतिस्मृतिस्त्रुवाणामन्तर्जरमश्रीशमत् ॥
 बन्दे च वरदाचार्यं वत्साभिजनभूषणं ।
 भाष्याष्टतप्रदानाद् यः संजीवयति मामपि ॥
 प्रपद्ये प्रबवाकारं भाष्यं रङ्गमिवापरं ।
 परस्मै ब्रह्मणो यच्च शेषित्वं स्फुटमिष्यते ॥
 स्मृत्यन्तेषु श्रुतं भाष्ये मम ध्यानं हृदयगुणे ।
 लक्ष्मीपतिं प्रपद्ये च दृष्टं श्रीरङ्गधामनि ॥
 गुह्यभ्योऽर्थः श्रुतः शब्दैस्तत्प्रयुक्तैश्च योजितः ।
 श्लोकव्यायं तुभुक्तानां संकलय्य प्रकाशये ॥

... ..

एवं प्रारिप्सितग्रन्थस्याविद्वत्परिसमाप्तिप्रचयगमनार्थं श्रुत्याचारसिद्धमिष्ट-
 देवतोपासनरूपं मङ्गलं श्रौतमाचरति अक्षितेत्यादिना श्लोकेन । इत्यादि ।

End.

कथममृतः मज्जायत इति कथं निराश्रयावस्थासम्भव इत्यर्थः तदैक्षतेति
 मर्त्यज्ञत्वं अक्षजतेति निमित्तत्वं बद्धं स्यामित्युपादानत्वं तदुभयानुगुणं
 मर्त्यशक्तित्वं मर्त्यसंकल्पत्वं चानेन जीवेनात्मनानुप्रविश्येति मर्त्यान्तरत्वं चोक्तं
 भवति जीवेनात्मना जीवशरीरकेषु × × त्वर्थः । (अतः परं लक्षितं ।)

विषयः । श्रीभाष्यव्याख्यानं ।

No. 308. षट्कर्म्मोद्भासः By पूर्णानन्द । Substance, country-made
 paper, 14×5 inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 252 slokas.
 Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Madanapura, vid
 Pingāri vid Kōṭālipāṣā, Paṇḍita Śrīkr̥ṣṇa Caudhori. Appearance,
 tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

षट्कर्म्मदेवता नत्वा पूर्वाभ्यासेन यजतः ।

नानातन्त्रानुसारं षट्कर्म्मोक्तानि उच्यते ॥

विद्मः प्रथमे ज्ञेयो द्वितीये भ्रमणं तथा ।
 वश्यं तृतीये वक्ष्यामि चतुर्थं स्मरणं तथा ॥
 पञ्चमे मारणं वक्ष्ये षष्ठे मोहनमौरितं ।
 सप्तमे तिथिवारादि नक्षत्राणां विशेषतः ॥
 नियमः कथ्यते तद्दशमनामानु निर्णयः ।
 अष्टमे नवमे मालानियमः कुण्डनिर्णयः ॥
 दशमे नायिकासिद्धिर्वीरसाधनसुत्तमं ।
 ज्ञानाज्ञानकृतानानु पूर्वोक्तानाञ्च कर्मणां ॥
 तेषामेकादशे शान्तिं विधास्ये परमां क्रमात् ।
 द्वादशे दक्षिणा ज्ञेया षट्क्रियाणां प्रथक् प्रथक् ॥
 द्वादशैः पाठलैरेतैः षट्कर्माङ्गास उच्यते ।
 अतिगुह्यतरं वक्ष्ये लोकानां हितकाम्यया ॥

निबन्धे दैव्युवाच ।

देवदेव महादेव सर्वशस्त्रार्थपारग ।
 अधुना श्रोतुमिच्छामि गुह्याद्गुह्यतरं प्रभो ॥
 षट्कर्मा कथितं देव नानातन्त्रे प्रथक् प्रथक् ।
 शीघ्रं वद महादेव समाखेन तु तत्क्रमं ॥ इत्यादि ।

End.

त्वमेवेति अग्रिं विदुष्य शान्तिकुम्भतोयेनाभिषेकं कृत्वा भस्मतिलकादिकं
 कृत्वा दक्षिणाच्छिद्रावधारणादिषु कुर्यात् ।

Colophon.

इति पूर्णानन्दविरचिते षट्कर्माङ्गासे कुण्डादिनियमो नवमः पटलः ॥

विषयः । इति पूर्णानन्दविरचिते षट्कर्माङ्गासे विद्मेषणाभिधेयः प्रथमः पटलः ।
 इति उच्चाटनाभिधेयः । १ । इति वश्याभिधेयः । २ । इति । ३ । इति मारणाभिधेयः । ४ ।
 सम्मोहनाभिधेयः । ५ । इति तिथ्यादिनियमः । ६ । इति आसनादिनियमः । ७ । इति
 कुण्डादिनियमः । ८ ।

No. 309. षट्कर्मादीपिका By श्रीकृष्णविद्यावागीश । Substance,
 country-made paper, 14×4 inches. Folia, 40. Lines, 10 on a page.
 Extent, 1000 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Rājaguru's Maṭha, Gaṇeśamahallā, Benarès City. Appearance, new.
 Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

हत्यादेवीं नमस्कृत्य महाविपुलसुन्दरीं ।

भद्रकालीं च देवेशीं तथा षट् कर्मादेवताः ।

त्रोल्लङ्घयित्वा योगेशभट्टाचार्येण धीमता ।

क्रियते विदुषां प्रीत्यै हत्यापञ्च (+) दीपिका ।

क्रोधोत्पल्लवोत्पल्लवं वसन्तीं सृष्टिं दहन्तीं दितिजं प्रसन्तीं

धीमं नदन्तीं प्रणमामि हत्यां रोषयमाणां लुप्तयोपकालीं ।

End.

गवां सुवर्णनिष्क्राणां भूमिं वा शस्त्रशालिनीं ।

सर्वशान्तिमवाप्नोति सर्व्वरक्षाकृतं भवेत् ॥ (?)

Colophon.

रति त्रोल्लङ्घयित्वा योगेशभट्टाचार्यविरचितायां षट्कर्मादीपिकायां नवमोपदेशः समाप्तः ।

विषयः । मारणोपाटनाद्याभिचारिककर्मोपायकथनम् ।

No. 310. षट्पदीमञ्जरी By शङ्करानन्दतीर्थ । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 11. Extent, 450 slokas. Character, Bengali. Date S.K. 1646. Place of deposit, Purī, Śāṅkara Maṭha, Madhusūdana Tirthasvāmī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीरामाय नमः ।

निजैष्टसम्यदानकल्पकल्पभूषणकृतिं

दुरन्तविघ्नवारिदप्रभञ्जन निरञ्जनम् ।

मदीयचित्तसारसप्रबोधभास्वरं परं

वसानशुलवाधिनं भजामि विघ्ननायकं ॥ (?)

श्रीनन्दनन्दनममन्दसुरेन्द्रवन्द्य

शान्दानुगपरिभावितपादपद्मं ।

शङ्गीरवास्यतविमोक्षितगोपगोपी-

धन्द्वं हसिन्दुमण्डमण्डितमपितोऽग्निः ।

... ..

अथ सविदानन्द्यात्मकमहितीयं ब्रह्मैव विमलमलप्रधानमायोपाधिकं × ×

मदीयैरभावमुपजगाम । जीवेशाभावेन करोतीत्यादि युते । म च

मायाप्रतिविम्बित ईश्वर इति संक्षेपकृतप्रकटार्थकारविद्यारण्यमतानु-
सारिणः । विम्बभूत इति विवरणाद्यनुसारिणः । जीवनिष्ठाज्ञाना-
भिन्नमायाविषय इति वाचस्पतिमतानुसारिणः । सर्वथापि प्रतिविम्बादयः
मायाप्रयुक्तप्रतिविम्बत्वादियोगिनः शुद्धचिदपेक्षया आभासा एवेति
जीवेशावभासेन करोतीति युतिरूपपद्यते । इत्यादि ।

End.

श्रीभाष्यद्वयवदनपङ्कजसंप्रसूतं सद्भक्तिबोधसुनिदानवचोऽनवद्यम् (मवन्द) ।
आस्वाद माद्यनितरां मम सानसास्त्रिः सौम × × निजभूमपदं हि
लब्ध्वा ॥ (?)

षट्पदीनौकया सर्वानुदधार नतोऽभ्यर्चं ।

संसारसागरे मग्नान् यस्मिं शङ्करदेशिकं ॥

भगवद्भक्तिगन्धर्वैः कुसुमैर्वाङ्मयैः कृता ।

षट्पदीमञ्जरी सम्यक् योजिता लक्षणपादयोः ॥

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीशिवनारायणानन्दतीर्थगुरुचरण-
सेवकश्रीशङ्करानन्दतीर्थविरचिता षट्पदीमञ्जरी सम्पूर्णा ॥ + + +
शकाब्दाः १६४६ ।

विषयः । षट्पदीनामभक्तिग्रन्थस्य व्याख्यानं ॥

No. 311. षष्ठिशतप्रकरणम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 12 on a page. Extent, 234 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. चरन् देयो सुगुरुसुखं धर्मं + + + नवकायोध्नाय कयत्प्राणं निरन्तरं
वसद् दिययस्मि जं दण कुणसि तव चरणं ण पयसिण गुणसि देसिणः
दाणं तादति यन्न सकसि जं देयो इक्कं सइन्ने ।

End.

एवं भ (...) रिथवेमि वन्दर इयाविक इविगाहाउ ।

विहिसप्ररयाभव्वः परं तुजाणं तुज्जनु सिवम ॥

Colophon.

इति षष्ठिशतप्रकरणम् ।

विषयः । धर्मेपदेशः .

No. 312. षष्ठिशतप्रकरणटिप्पणी । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 13. Lines, 14 on a page. Extent, 738 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning. नमः सर्वविघ्नभि(वि)दे सर्वविदे श्रीपार्श्वनाथाय ।

इह प्राप्तसकलमानुष्यादिसामपीकेन पुंसा ज्ञानक + + + + + धारभूते
श्रीसम्यक् एव प्राक् प्रयतितव्यमित्याकलय्य सेमिवन्दनामा त्रावकस्तदुपदिष्ट-
गीतार्थं संविप्रगुणं परीक्षन् चिरस्य परिभस्य तत्कालवर्त्ति संविप्रगीतार्थं
मुनिजनापगम्यं श्रीजिनयतिस्मृतिं सुगुणं लब्धवान्, ततस्तेनोद्धान्
गुरुदेवादितयः (?) परांश्च देवादित्येषु दृढयन्ति इदं प्रकरणं चक्रे (?) ।

End. नानाविधमार्गरेता भव्याः पठन्तु सूचतो जानन्तु अर्थपरिज्ञानेन ततश्च
तथापि परिज्ञानाभ्यां यान्तु । शिवं शिवशब्दोपादानं चावसानमद्वैतार्थम् ।

Colophon. लक्ष्मिजीवकमेतत् षष्ठिशतप्रकरणम् सङ्गृहितः ।

अलिखत् लेखकवदयं शिष्यः श्रीभवलक्ष्मणगुरुः ।

इति षष्ठिशतप्रकरणावचूरिः ।

विषयः । षष्ठिशतप्रकरणव्याख्या ।

No. 313. घोड़शी । Substance, country-made paper, 15 x 3 inches, folia, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 24 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Khunvedā grāma, Post Garvetā, Zilla Midnāpur, Babu Vaikuṇṭhnātha Cakravartī. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

अथ घोड़शी । दक्षिणस्यां दिशि निहन्तीति मण्डलरेखाश्च हत्वा दक्षिणा-
पान् कुशान् निपात्य तत्र सतिलोदकैरावाह्यं वक्ष्यमाणमन्त्रैः पिपदान्
दद्यात् । इति गोविन्दशिशुः (भागवतपुण्यवृत्तानि) तत्र दक्षिणापान्
कुशानाकौर्ष्यं आवाहनं कुर्यात् । यथा तिलोदकं गृहीत्वा ।

ॐ अमृतकुले सता ये च गतिर्येषां न विद्यते ।

आवाहयिष्ये तान् सर्वान् दर्भशृङ्गे तिलोदके ।

ॐ मातामहकुले ये च गतिर्येषां न विद्यते ।
आवाहयिष्ये तान् सर्वान् दर्भश्ले तिस्रोदकैः ॥ इत्यादि ।

End.

ॐ आ ब्रह्मणो ये पितृवंशजाताः
मातुस्तथा वंशभवा मदीयाः ।
कुलद्वये ये मम दासभूताः
भृत्यास्तथैवाश्रितसेवकाश्च ॥
पित्राणि सख्यः पशवश्च वृक्षा
दृष्टा ह्यदृष्टाश्च कृतोपकाराः ।
जन्मान्तरे ये मम दासभूता-
स्तेभ्यः स्वधा पिण्डमिदं ददानि ॥

Colophon.

इति षोडशी ।

विषयः । लुप्तपिण्डोदकेभ्यः पुत्रदारवर्जितेभ्यः मातापितृकुलोद्भवेभ्यः पिण्डदानं ॥

No. 314. षोडशीपूतिकाकारिका । Substance, country-made paper, 8×5 inches. Folia, 8. Lines, 12 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1890. Place of deposit, Benares City, Vāmanācāryya. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning. वक्ष्यते चतुरः पादानुपदध्याच्छिरोमुखे
तत्पश्चात् षोडशीयुग्मं सविशेषसमन्वितं । १ ।
उपधाय यथायोगं पशुपादानथात्मनि ।

End. पक्षे तु सप्तहन्दः स्यात् अक्षपक्षे तु पूर्वतः चतस्रो राष्ट्रभूतः सुस्ततो
द्वैमेष्टकाः क्रमात् ।

No. 315. सिद्धानां स्वरूपम् । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 11. Lines, 12 on a page. Extent, 154 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīnmaṇḍalācāryya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. सिद्धं सिद्धय सुखं नमिउक्ति उच्यते पयास,
यं वीरं सिरि सिद्ध पाट्टडाणो सिद्धस्वरूपं किमवि बुध्यं.

End. एवं मुद्रिकर्षद्वारं द्रव्यप्रमाणे चिन्तितं शेषेषु द्वारेषु पुनः सिद्धः प्राभ्यतान्
भावनोयं इयं सिद्धाव स्वरूपं लिखितं देवेन्द्रसुरीचिं इति ।

विषयः । जैनमते मोक्षस्वरूपकथनम् ।

No. 316. संक्रान्तिचन्द्रिका By राजलक्ष्ण । Substance, country-made paper, 18×3 inches. Folia, 2. Lines, 7 on a page. Extent, 44 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Chaddābādi, riā Tangail, Paṇḍita Digambar Smṛtīrtha. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

श्रीगोपालपदाशोकास्तमाध्वीकलालसः ।
श्रीराजलक्ष्णः संक्रान्ति-चन्द्रिकां तनुते सुधीः ॥
तत्तद्वाङ्मिविज्ञेयतो दिनहृतो राशयन्तरे या गतिः ।
संक्रान्तिः कथिता निषिद्धविहिते तत्कचणे × × × ॥
स्त्रीतैलं तिलतर्पणम् × × × मन्त्राव सायन्तनी
त्याद्यं स्नानमनुष्णामृतमल्लिः कुश्यान् प्रदानादिकं ॥ इत्यादि ।

End. महाजया(?) क्वचित् प्रोच गोचनमादिकं वदन् ।
श्रीविष्णुप्रीतिकासः सन् स्नायादौ × × वारिषि ॥
इति श्रीराजलक्ष्णे कथिता या क्रमस्थितिः ।
+ + + + + + + + ॥
संक्रान्त्यां पक्षे चैव न सायाद् यस्तु मानवः
सप्त जन्म भवेत् कुडी दरिद्रशोषजायते ॥

Colophon. इति संक्रान्तिचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः । संक्रान्तिनिरूपणमुखेन तत्कर्तव्यकर्मादिनिरूपणं ।

No. 317. संक्षेपशारीरकव्याख्यानं By विश्ववेद । Substance, Tādi-leaf, 13×2 inches. Folia, 185. Lines, 5 on a page. Extent, 4810 slokas. Character, Maithil. Date, L.S. 398. Place of deposit, Puri Sāṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. × × × × × × तत्त्वानुस्मरणलक्षणं मङ्गलमा × × × ग्रन्थारम्भं
प्रतिजानीते अद्यतेति । अथ सुरारिर्विष्णुर्जगदुपद्रव × ×
प्रतिविम्बितं परं ब्रह्मान्याम्याख्यं तस्य परमं पदं तदेव ब्रह्म मायासम्ब-
रहितं × × × × अथवा पदं स्थानमास्पदं सोपाधिकतया × × ×
यथास्पदतया वर्तते रूपं संत्यजति ॥ इत्यादि ।

End. यासौ शशोद्यन्मयी शक्तिराद्या
× × × ×
× × × ×
× × सिद्धान्तदीपः ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिब्राजकाचार्यश्रीमदानन्दवेदशिष्यविश्ववेदविरचित-
संचेपशरीरकव्याख्याने सिद्धान्तदीपे चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ॥ ल सं ३८८
आश्विनशुक्लद्वितीयायां विलासपुरग्रामे लिखितमिदं पुस्तकमिति नमो
नारायणाय । नमो भगवते बासुदेवाय ।

विषयः संचेपशरीरकस्य व्याख्यानं ।

No. 318. संचेपशरीरकसुबोधिनी by पुरुषोत्तममिश्र । Substance,
country-made paper, 13×5 inches. Folia, 141. Lines, 10 on a page.
Extent, 4935 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Rājaguru's Maṭha, Goṇeśa Mahallā, Benares City. Appearance, old
Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते बासुदेवाय ।

खेलया करनिबद्धभूधरं खेलयादलितमत्तकुञ्जरं ।
+++ विजितपद्मसम्भवं कैशवं किमपि [शैशवं] भजे ॥
सादरेण भगवत्परायणम् मूर्त्तिमन्मिव वादरायणम् ।
रामतीर्थमिह नौमि तं गुहं अद्यादि +++ गतं गुरुम् ॥

End. समाप्तो भगवन्ममस्काररूपमङ्गलमाचरति, भुजङ्गसाङ्गेति,
शुभसम्प्रदाय +++ अनुष्ठत्य मतस्य रामतीर्थगुरोः
एतत्प्रबन्ध +++ + व्याकारि मया प्रयत्नेन ।
+ + संचेपशरीरसुखबोधनदीपिका, + + सङ्गः स्नेहेन पूर्यताम्

Colophon. रति श्रीमत्परमहंसव्रतसंन्यासीरामतीर्थमुनिशिष्याग्रिचित्पुरुषोत्तममित्रकृतौ
संक्षेपशारीरकसुबोधिन्यां चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । संक्षेपशारीरकशास्त्रा ।

No. 319. सचरितरत्ना By वेङ्कटनाथ । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 32. Lines, 9 on a page. Extent, 832 slokas, Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Puri, Rājagopāla Maṭha, Mohānta Śrī Raghunandana Ramānuja Dāsa. Appearance, fresh. Generally prose. Generally correct.

Beginning. श्रीमते रामानुजाय नमः ।

श्रीमद्वेङ्कटनाथाय सर्वशास्त्रार्थवेदिने ।

कवितार्किकसिंहाय वेदान्तगुह्ये नमः ।

चक्रादिस्मार्तनभूतः सुभगोर्द्धपुष्पान्

न्यस्तात्मनो भगवत्परचारविन्दे ।

तद्गुणभोगरसिकान् विदिवेन्द्रवन्द्यान्

पुंसः प्रसादशरवान् शिरसोद्बहामि ।

यत्तिपतिपरचाभोरुपरजः प्रभावेण संनिहततजाः ।

विदधाति वेङ्कटेशः स्मिरामिमां सचरितरत्ना ।

सङ्क्षिप्तैरेषु सततं विमतिं गता ये पत्युः समस्तजगतां परमायुधेषु ।

तेरेव तान् निगमशास्त्रनिघर्षदीप्तैस्तर्कात्मना परिचरतिः प्रचरामि मूर्खान् ।

एव कतिपिदतिचिरसमुचितविविधदुरिताबलीमलीमसमनसः परम-

पुरुषपरचारविन्दे वैमुख्यमुपितदर्शनाः सुदर्शनादिधारणे विमन्यन्ते

मन्यन्ते च ।

चोदनालक्षणेन धर्मः नचासी प्रत्यक्षावेद्य इति प्रत्यक्षरूपे स्थितं ।

इत्यादीनां सकृपतः प्रत्यक्षाणामपि धर्मत्ववेद्येन चप्रत्यक्षत्वात् चोदनैक-

समधिगम्यत्वं न विवध्यते यथाहुः ।

इत्यक्रियागुणादीनां धर्मत्वं व्यापयिष्यते ।

वेषमैन्द्रियकलेपि न तु इत्येष धर्मता । इत्यादि ।

End. अतः सिद्धं ब्राह्मणादिभिः सुदर्शनादिकं अवश्यं धार्यं सुसुक्ष्मिस्तु
विशेषत इति ।
श्रीमद्वेङ्कटनाथेन सम्यगेतत् समर्थितं ।
श्रुतिस्मृतीतिहासादिसिद्धं चक्रादिधारणं ॥
अथमनघसुखतैरादिभक्तैर्यथावद्-
विदितनिजसतलो (?) विश्वमयादभयात् ।
रथचरणनिरुद्धवृक्षनानां जनानां
दुरितमयनहेलादेहलीदेर् (?) हलीशः ॥

Colophon. श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य कृतिषु सचरितरत्नायां सुदर्शनाधिकारः प्रथमः
श्रीमते रामानुजाय नमः । श्रीमते निगमाक्तदेशिकाय नमः । हरिः ॐ ।

विषयः । श्रुतिस्मृतिविहितसदाचारानुशीलननिरूपकानामत एव सुक्तुपायानां सुदर्शन-
चक्रादिचिह्नानां देहादाववश्यमर्थव्यत्ययेन निरूपणं ।

No. 320. समाविवेकटीका (शिशुबोधिनी) By माधव । Substance,
country-made paper, 12×5 inches. Folia, 30. Lines, 11 on a page.
Extent, 660 slokas. Character, Nagāra. Date, Sam 1816. Place of
deposit, Benares City, late Babu Hariscandra. Appearance, old.
Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

गणनायकं हृदयवाञ्छितं प्रणिपत्य + + + + माधवः
प्रकुण्ठते विष्टतिप्रमितान् + + + शरदि भावततः । ?

End. विद्वद्भिश्चिज्ञगणसेवितपादपद्मं गोविन्दसंज्ञसुतमाधवनिर्मितायां
श्रीवर्धनन्तविष्टतौ शिशुबोधवत्यां तत्त्वादिभाव + + + परिपूर्तिमागात् ।

Colophon. इति गोविन्दश्रीतिर्वित्स्त्रुनुमाधवविरचितायां समाविवेकटीकायां
शिशुबोधिन्यां तत्त्वादिद्वादशभावविवरणं समाप्तिमगमत् + + सवत् १८१६ ।

विषयः । समाविवेकटीकाया ।

No. 321. समृद्धमाधववाटकम् by गोविन्दकविभूषण । Substance, palm leaf, 13 x 1½ inches. Folia, 152. Lines, 3 on a page. Extent, 2750 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

वीराधाकान्तः शरणं ।

धूतामिवतमःकृमा प्रशमितप्रेयस्कं रश्मिमा
सुप्रीताजितकैरवा गुहविभुषावद्वयौभावहत् ।
गोपालाम्बुजोचनो भुवि लसत्तवावोत्सवोऽवोविनी
पायाद् गोकुलचन्द्रभद्रकण्ठपौयूषदृष्टि जंगत् ॥

अपिच ।

अस्मात्तादृशपादरिक्ताकलासङ्गेन नीलं चरे
रङ्गं कुङ्कुमपद्मसङ्कुलकुचश्रीदेमकुम्भार्पणात् ।
माञ्जिष्ठद्युतिमञ्जुपाणिचरणाभोजप्रबालप्रभं
विम्बोष्ठाधिकनिष्ठयाधरतल्लं तां तत्प्रियामाश्रये ॥

+ + + +

नान्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण । विस्तारयामि रङ्गमङ्गलभङ्गिपौयूष-
तरङ्गिणीपूरं । यदमी सामाजिकसञ्जनाकृच मञ्जनाय दृष्ट्याजर्जराः ।
तदुपचरामि चेतसैव संसारार्णवकर्णधारं भगवन्मित्रमल्लिं दत्ता ।
अन्युदामप्रेमभूमप्रकाशी युत्यामोदी यत्प्रसादोऽनुरूपः ।
आस्तां नित्यं मानसे मामकीये श्रीमान् नित्यानन्दनामिष्टदेवः ॥
नटीमुदिम्य । आर्य्ये तावदित रतः ।
प्रथिम्य तटी । वच्छ (अञ्ज-) आषषिदु ।

सूत्र । आर्य्ये.....नीलाचक्षुमौलिहीनोत्पलजलधरमण्डलादम्बरस्य
..... यौमधुसूदनस्य भक्तजनानां देवतामाराधयामः ।

नटी । वच्छ (अञ्ज) यद एष्वं एतत् किम साधनं ।

सूत्र । आर्य्ये भरद्वाजवशावतंसावतारस्य गोविन्दकविभूषण-
सामकारायस्य स्मरामि कश्चिन् ।

नटी । मित्रिनेवि य तस्य विरुमर्गमि । किं उच्यते आश्रये ।

सूत्र । आर्य्ये

तस्य कृतिः कृतिवर्षित चितं रमादिध्वनिप्रचुरं ।

नयं काव्यसुदीते मधुरं हि समृद्धमाधवं नाम ॥

तेन प्रस्तावितेन तूर्णं लब्धवर्णविधिनाराधयामः ॥ इत्यादि ।

End. उभौ । सानुकम्पं । तथैव बोधवतीतुतरां चिराय । इति निक्रान्ताः सर्वे ॥

Colophon. इति श्रीसमृद्धमाधवे तथ्यमनोरथो नाम सप्तमोऽङ्कः ।

विषयः । इति श्रीसमृद्धमाधवे गोकुलमङ्गलो नाम प्रथमोऽङ्कः ।

इति ,, निराधिक-राधिको नाम द्वितीयोऽङ्कः ।

इति ,, विप्रलब्धराधो नाम तृतीयोऽङ्कः ।

इति ,, सानन्दगोविन्दो नाम चतुर्थोऽङ्कः ।

इति ,, तथ्यमनोरथो नाम पञ्चमोऽङ्कः ।

इति ,, सर्वनिर्व्वाणो नाम षष्ठोऽङ्कः ।

इति ,, तथ्यमनोरथो नाम सप्तमोऽङ्कः ।

No. 322. सम्यक्तकौमुदी । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 88. Lines, 9 on a page. Extent, 1408 slokas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीसरस्वत्यै नमः ।

सम्यक्ताशुदये स्वस्य महानन्दानन्दर्द्धये ।

सम्यक्तकौमुदीमेनां कथां वक्ष्ये समासतः ॥

इहैव जम्बुद्वीपेस्मिन् भारते भूमिभूषणं ।

नानारामद्रुमैर्जुष्टं समस्तगतद्रूषणम् ॥

End. एवं विधायान्तरमनः स्वपुरं विवे(...) महत् सेवेन उक्तासयन् पौरजनस्य श्रीसुबोधनराजा अलङ्कारः ।

Colophon. इति सम्यक्तकौमुदीनाम्नी कथा कौसे (...) कौमुदीमहोत्सवाख्यान-
गर्विते सुबोधनवृत्तपदिविजयपुरप्रवेशवर्णनं नाम तृतीयसर्गः ।

विषयः । सुबोधनाख्यस्य कस्यचित् राज्ञश्चरित्रवर्णनं जैनधर्मसाहाय्यग्रकथनञ्च ।

No. 323. सखित्प्रकाश । By गोविन्दकवीश्वर । Substance, country-made paper, 13×7 inches. Folia, 16. Lines, 17 on a page. Character, Nāgara. Date, Sam 1873. Place of deposit, Harapurā, Post Gopālaganīja, District Chāprā, Paṇḍita Gaṅgādeo. Appearance, tolerable. Prose and Verse. Generally correct.

Beginning.

त्रैलोक्येशाय नमः ।

त्रैलोक्येशमहेशशक्तिसखिलाकल्पं किरौटाहद-
द्योततुकुण्डलमुद्यदर्कवचिरं पीताम्बरं हारिणं ।
पद्मस्य हृदयस्यकौस्तुभमणिं हस्तस्यचक्रोक्तमत्-
शक्त्याभोजगदं मुदं विदधतं भक्तो भजेऽभीष्टदं ॥ इत्यादि ॥

End.

प्रश्नाक्षरमात्रा अष्टगुणीकृत्य त्रिचीना वेद्युतः युता द्वादशभागशेषे
राहुः । राहोः स्थानात् सप्तमे केतुर्ज्यैः इति नष्टजन्मपक्षे नवग्रहा-
नयने चन्द्रो नोक्तः तत् विचार्य चन्द्र आनेयः ॥

Colophon.

इति काञ्चकवीश्वरनन्दनगोविन्दकरीश्वरेण विरचिते सखित्प्रकाशकावे
दशपञ्चमर्गः समाप्तः ॥ संवत् १८७३ ॥

विषयः । १ मर्गे भावफलादिकथनं । २ सः धात्वादिक्रियाकथनं । ३ सः गगनादि-
चिन्ताकथनं । ४ सः शक्तिभावफलादिकथनं । ५ सः तनुभावादिकथनं । ६ सः गमनागमन-
प्रश्नादिकथनं । ७ सः जलप्रश्नादिकथनं । ८ सः निधिप्रश्नादिकथनं । ९ सः युद्धफलादिकथनं ।
१० सः दीपज्ञानादिकथनं । ११ सः चौरप्रश्नादिकथनं । १२ सः लाभप्रश्नादिकथनं ।
१३ सः द्रव्यनिष्पत्त्यादिकथनं । १४ सः दिनचर्यादिकथनं । १५ सः सम्बत्सरागमादिकथनं ।

No. 324. सम्योधसत्तरि । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 11. Lines, 4 on a page. Extent, 88 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1811. Place of deposit, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bāluccandra Sūri, Benares City. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

त्रैपाशैनाथस्तरिजिनगुरुभ्यो नमः ।

नमिउच तिम्लोयगुणं लोयाल्लोयपरासयं वीरं ।

सम्योधसत्तरि सचं ररमि + द्वारमाहादिं ।

End. सखेगमनो सम्बोद्धसत्तरि जो परिदत्तव्य जित्त सिरि जयसेहरवाण,
सोलहद्द नख संदेहो ।

Colophon. इति सम्बोद्धसत्तरि सम्पूर्णम् संवत् ॥ १८११ ॥

विषयः । जैनधर्मेपदेशः ।

No. 325. सरोजसुन्दर । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 18. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Sam 1849. Place of deposit, Harapurā, Post Gopālagauja, District Chāprā, Paṇḍita Gaṅgā-deo. Appearance, tolerable. Generally incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

शिवायनो दीनदयापरायणे सति प्रधाने शितया दृढचक्षुः ।

शिवाश्रितोऽग्रप्रकटीकृतव्रतोदयाम्बुधिः सर्वजनिर्भवत्वजः ॥ (?)

सरोजसुन्दरं नाम स्मृतिसारमिदं बुधाः ।

सेवयन्तु सदा शान्ताः सर्वसन्देहशान्तये ।

चौरं तैलं जलं चोष्णं आमिषं निशि भोजनं ।

रतिः स्नानं च मध्याह्ने रवौ सप्त विवर्जयेत् ॥ इत्यादि ।

End. प्रातःस्नानं हविष्यश्च ब्रह्मचर्यमिदं त्रिषु ।

आग्नेयं भस्मना स्नानं अग्निर्वारुणमुच्यते ।

आपोहिष्ठेति च ब्राह्मं वायवं गोरजः स्मृतं ॥

Colophon. इति स्मृतिसारसरोजसुन्दरं समाप्तं ॥ संवत् १८४९ ॥

विषयः । रविवारे तैलादिवर्जनकथनं । जलदानादिकथनं । आह्ने वपनादिनिषेध-
कथनं । द्रव्यशुद्ध्यादिकथनं । कांक्षपात्रे नारिकेलोदकपानादिदोषकथनं । तीर्थस्नान-
विध्यादिकथनं । दत्तादिपुत्रकथनं । रजःखलाशुद्धिकथनं । नवान्नकथनं ॥

No. 326. सर्वप्रायश्चित्तं । Substance, country-made paper, 12×6 inches. Folia, 9. Lines, 16 in a page. Extent, 144 ślokas. Character, Nāgara. Date, Śaka 1696. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

शुभदिवसे पर्वदं परिकल्प्य कृतस्नानः क्षिप्रवासा अनशनस्त्रिवारं
पर्वदं प्रदक्षिणीकृत्य समस्तसम्पदिति श्लोकचतुष्टयं पठन् साष्टाङ्गं
प्रणमेत् पर्वकक्षणमाह याज्ञवल्क्यः ।

End.

ॐ भूर्भुवः स्वः स्वाहा प्रजापतय ॐ अग्नये स्विष्टकृते स्वाहा । अग्नये
व्रतघट्टणं करिष्ये, कुरुष्व । प्रपायेन सर्वं पिवेत् एतत् पूर्वार्हं कृत्वा
संकल्पानुसारेण प्रायश्चित्तमाचरेत् ।

शके १६६६ जयनामसम्बत्सरे वैशाखशुद्ध ८ तद्दिने महादेवभट्टपट-
वर्जनेन लिखितं स्थायं परायं वा ।

विषयः । सर्वपापानां प्रायश्चित्तविधानं ।

No. 327. सर्वोत्तमटीका By विठ्ठलदीक्षित । Substance, country-
made paper, 9 × 4 inches. Folia, 43. Lines, 9 on a page. Extent, 682
lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City.
late Baba Hariścandra. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीकृष्णाय नमः ।

नत्वा पिष्टपदाभोजे सो + कासुप्तिकार्थदं ।

तत्प्रोक्ताचार्य्यनामानि विवरिष्ये यद्यमति ॥

यदाप्ययोग्य एवाहं तन्नामविष्टौ स्ततः ।

स्त्रीयत्नेनैव रूपया योग्यतां मयि दास्यति ।

End.

एतेन आचार्य्याणां शोभाकृतिहेतुत्वज्ञानायापिसं नामाङ्कः विलोकी-
भूषयामि । (इतोनाम्नि)

विषयः । सर्वोत्तमनामकग्रन्थव्याख्या ।

88 sloka

No. 328. सहृदयानन्दकाथटीका वृधनन्दिनोनाम्नी By रामचन्द्रमिश्र
Substance palm-leaf, 14 × 1½ inches. Folia, 238. Lines, 4 on a page.
Extent, 3810 lokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit,
Puri, Mahāprakāśa Brahmācārī Maṭha, Paṇḍita Valadevaprakāśa Brahma-
cārī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning of the tīkā.

पूर्वसर्गान्ते मणिविचङ्कानुसरणं दृष्टेति विमृश्य विष्कक् नयनद्वयं व्यापार्य
भैमीदिदृक्षुः नलः समीपे भैमीमनवेक्षमाणस्थिन्नानिमग्नोऽभूदित्युक्तं इह
उभयोरुभयदिदृक्षापूर्वकविरहदुःखमुभयोर्वर्णयति इति सर्गयोः सुसम्बलं ।

Beginning of the text.

अथ सा पथि खेदनिःसङ्गा
दमयन्तौ चलितुं न चक्षमे ।
प्रियमीक्षितुमिच्छती परं
प्रजिघायाशु दृशं दिशो दृश ॥ इत्यादि ।

End of the text.

इत्थं निस्तीर्य कृत्स्नां विपदमुपगतं स्वं पुरं वैरसेनीं
सार्द्धं दृढैरमात्रैः प्रणतपदयुगं श्लीमता पुष्करेण ।
निष्प्रत्यूहं प्रजानां मुदमुदयवतीमन्वहं निर्मिमाणं
भैमी सान्द्रानुरागोत्तरलितहृदया राजलक्ष्मीं भजे ॥
... ..
लक्ष्मीर्यावदलङ्करोति हृदयं विष्णोर्दृष्टिं सहाकृते-
र्यावत् विष्णुपदी च धूर्जटिजटाजूटान्तरे क्रीडति ।
लक्ष्मणानन्दकवेः कपिञ्जलकुलक्षीरोदशीतद्युते-
स्त्रावत् कायमिदं तनोत कृतिनामनःप्रमोदोदयं ॥

End of the tīkā.

हरजटाजूटस्यायिन्या गङ्गायाः क्रीडनं यथा नित्यं तथा एतत्कायस्य
सर्वदा वर्तमानस्य कृतिचित्तप्रमोदविसारकत्वं नित्यं भवतु ।

The Colophon of the text.

इति श्रीसाम्बिविग्रहिकसकलकविकुलमौलिमण्डनश्रीलक्ष्मणानन्दकृतसहृद-
यानन्दे महाकावे नैषधेन्द्रस्य द्वितीयसाम्नाथ्यलाभो नाम पञ्चदशः सर्गः
समाप्तः ।

The Colophon of the tīkā.

कौत्सस्यगोत्राज्जातान्मृत्युञ्जयमिश्रमेदिनीदेवात् ।
श्रीरामचन्द्रमिश्रैर्यौष्यातः पञ्चदशः सर्गः ॥
इति श्रीमृत्युञ्जयमिश्रस्तुनुरविरचितायां सहृदयानन्दटीकायां बुधनन्दिन्यां
पञ्चदशः सर्गः समाप्तः ।

No. 329. सांहित्यपनिषद्भाष्यं शिक्षाभाष्यम् । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 92. Lines, 9 on a page. Extent, 1,656 slokas. Character, Nāgara. Date, Sam 1661. Place of deposit, Benares, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. वागीशाद्याः सुमनसः सर्वार्थानामुपक्रमे ।

यं नत्वा कृतकृत्याः स्युस्तं नमामि गजाननं । १ ।

End. निष्पन्नेऽपि साधनानुष्ठाने कृतघ्नत्वदोषेण फलं प्रतिवध्यते तन्मामूत् इत्या-
ध्यात्मिकादिविघ्नानां शान्तिर्निष्पन्नेत्येवं देवकृत उपकारः परास्मृत्यते ।

Colophon. वेदार्थस्य प्रकाशेन तमो हार्दं निरासयन् ।

पुमर्थाश्चतुरो देयाद्विद्यातीर्थमश्नेच्चरः ॥

इति त्रीमायनाचार्य्येण विरचिते वेदार्थप्रकाशे यजुरारण्यके सांहित्या-
मुपनिषदि द्वादशोऽनुवाकः । समाप्ता सांहित्यपनिषत्, शिक्षाभाष्यं
समाप्तं । संवत् १६६१

विषयः । यजुरारण्यकान्तर्गतसांहित्यपनिषद्भाष्या ।

No. 330. मादस्यतत्त्वदीप By वासुदेव । Substance, country-made paper, 12×6 inches. Folia, 17. Lines, 13 on a page. Extent, 510 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. त्रीशोपतिपिबृन् नत्वापजत्रीमाधवान् गुरुन् ।

मादस्यतत्त्वदीपोऽयं वासुदेवेन तन्यते ॥

मादस्यस्य च आर्येयान् पुरोनूचानास्तत्त्वजो दृषीत ।

End. प्रचेपान् किञ्चिदुद्धारात् स्ननामल्लिखनादपि ।

त्रेयोर्धिभिर्न कर्तव्यान्वायथा कृतिरीदृशी ॥

Colophon. इति त्रीशोपतिसुतवासुदेवविरचितः मादस्यतत्त्वदीपः समाप्तः ।

विषयः । मादस्यप्रयोगविधिः ।

No. 331. साधारणपदार्थतत्त्वदीपनं By वासुदेव । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 19. Lines, 19 on a page. Extent, 856 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares, Paṇ-
ḍita Vāmanācārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. द्विवेदश्रीश्रीपतिजो वासुदेवो नतः शिवौ ।
 साधारणं पदार्थानां अतनोत् तत्त्वदीपनं ॥
 तत्र प्रथमतः पदार्थानां ऋत्विक्प्रयोज्यत्वात् ऋत्विक्लक्षणमुच्यते ।

End. क्रियते मनसान्यासा या वाचा संस्क्रियते तामस्य ऋत्विजः संस्कुर्वन्ति ।
 विषयः । श्रौतकर्मणां बह्वृत्पदार्थविचारः ॥

No. 332. सामान्यप्रक्रिया By वसुप्रहाराज । Substance, palm-leaf, 9×1½ inches. Folia, 138. Lines, 5 on a page. Extent, 2800 ślokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, Puri, Paṇḍita Madhusūdana Miśra. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नस्तु ।
 नारायणं नमस्कृत्य करुणावरुणालयं ।
 क्रियते बालबोधाय सामान्यप्रक्रिया मया ॥
 अ इ उ ण ऋ कृ क । ए ओ ज ऐ औ च । ङ य र व ट् । ल न् ।
 म ज म ङ ण न । झ ङ झ । घ ढ ध ष् । ष ज व ग ङ द श् ।
 ख फ ङ ठ थ । च ट त व् । क प य् । श ष सर् । ह ल् ।
 इति प्रत्याहारसूत्राणि । हलन्त्यं । उपदेशेऽज्यं हलित् स्यात् ॥ इत्यादि ।

End. एकैकमक्षरं बह्व्रीचीबद्धभावेऽपि स्मृत्यादिकमिष्यते एकैकस्मै देहि ।
 समुभेण प्रष्टन्तो यथेष्टमनेकधा प्रयोगोऽन्यायसिद्धः । इति द्विरुक्तिप्रक्रिया ।
 समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । संज्ञासन्निशब्ददशलकारतिङन्तकृदन्तस्त्रीप्रत्ययकारकविभक्तिसमासतद्धितद्विरुक्ति-
 प्रक्रियात्मकं व्याकरणं । सन्निशब्दान्तर्गतमेव पल्लवप्रकरणं । श्रूयते यदेतदुग्रन्यप्रणेता
 वसुप्रहाराजः वसुप्रक्रियेत्यपरनामकः गङ्गासान्तर्गतधराकोशग्रामवास्य आसीदिति ।

No. 333. सामायकटौकावार्त्तिकम् । Substance, country-made paper, 15×7 inches. Folia, 21. Lines, 24 on a page. Extent, 1890 ślokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Bālacandra Sūri, Benares City. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीवीतरागाय नमः ।

अथ सामायकटीकावार्तिकं लिख्यते ।

परिक्रमामि भन्ते इरिया वडियाए विरहणाय अणागुते अह गमणे
निगमणे ठाणगमणे चक्रमणे पाणुंगमणे विज्जुगमणे हरिदुगमणे इत्यादि ।

End.

जिनेश्वरदेवका जुगुणके केवलदर्शनकेवलज्ञानम् ति किन्नारे प्राप्ति होय ।

Colophon.

इति श्रीशास्त्रानुसारध्यानान्तं भयानां मुक्तिदं सामायिकं सर्व्वकर्म-
चयार्थं शास्त्रमङ्गलमस्तु ।

विषयः । जैनानां सर्व्वपापक्षयकारककर्मापदेशः ।

No. 334. सामुद्रकं । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 120 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Mayamansing, Parganā Atiya, Post Jāmnrki, Grāma Halāliya. Paṇḍita Gurudāsa Vidyāratna. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशायः ।

अदिदेवं प्रणम्यादौ सर्व्वज्ञं सर्व्वदर्शनं ।

सामुद्रकं प्रवक्ष्यामि सौभाग्यं पुरुषस्त्रियोः ॥

कीदृशः पुरुषो रम्यो निन्द्यो वापि कथं भवेत् ।

कन्या वा कीदृशी रम्या गर्हिता वापि कीदृशी ॥

नारद उवाच ।

शृणु कृष्ण प्रवक्ष्यामि सामुद्रेण यथोदितं ॥ इत्यादि ।

End

यथा कण्ठौ तथापादौ बाहुजङ्घे तथैव च ।

एवं सुललणायुता कन्या लल्लौखरुपिणी ॥

भाग्येनैव च लोकेस्मिन् लभते च तथाविधां ॥

उभयोर्ललणं प्रीतिं नारीपुरुषयोरपि ।

शुभाशुभानि काव्याणि ललणानि तथैव च ।

Colophon. इति सामुद्रकं समाप्तं ॥

विषयः । ललणद्वारेण स्त्रीपुरुषयोर्भाग्यनिरूपणं ।

No. 335. सायंप्रातर्होमप्रयोगः । Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 70 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Late Babu Hariścandra, Benares City. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

देशकालौ स्मृत्वा सायमग्निहोत्रं पयसा होष्यति . प्रातरग्निहोत्रमिति प्रातः
गार्हपत्यं प्रज्वाल्य दक्षिणाग्निसानीय उद्धराहवनीयं . देवं त्वादेवेभ्यः श्रिया-
उद्धारयामि .

End.

हरिणीं त्वा सूर्य्योतिषमह + + + कामुपदधे तेन पूर्व्ववत् + + +
ज्ञातं अग्ने + + + इत्यादि विष्णुस्मरणान्नं समानम् .

Colophon.

इति सायंप्रातर्होमप्रयोगः .

विषयः । सायं प्रातर्होमविधिकथनम् .

No. 336. सारसंग्रहः By विश्वनाथ । Substance, palm-leaf, 15×1½ inches. Folia, 169. Lines, 4 on a page. Extent, 2000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Purī, Rājagopāla Maṭha, Mohanta Śrī Raghunandana Rāmānuja Dāsa. Appearance, fresh. Generally in verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

यस्यार्कचन्द्रदहना नयनानि वातं

पित्तं कफश्च शमयत्यवलोकनेन ।

लोकचयीजननपाल[न]नाशहेतुः

कुर्याच्छुभं विनयनः स सदा नराणां ॥

× × × × ।

प्रयोगास्तैर्विश्वनाथः कुरुते सारसंग्रहं ॥

दोषाः प्रकृतयो वक्त्रिदुष्टाः स्मृत्यवनं वयः । (?)

देशकालौ तथा साम्यमाहारो भेषजानि च ॥

एतानि सर्व्वदा नित्यं × × × × ॥ (?) इत्यादि ।

End.

गा × कफे पित्ते चूर्णं नारा च सज्जितं । नाराचचूर्णं ।

लशुनं सुरपापीतं गुल्मो × × × ।

क्षौद्रं पक्वं घनीभूतं चिह्नमैश्वर्यसंयुतं ॥ (अत परं खण्डितं)

विषयः । गन्धकशुद्धि-रसशुद्धि-लौहादिधातुगुणादि-कल्पतरुस-वासोद्यत-सङ्गाहाग-
ज्जाद्यद्यत-नाराचचूर्णादिनानाविधभेषजविषयकवचनानि ।

No. 337. सारस्वतभाष्यटीका (पदचन्द्रिका) By गोविन्दाचार्य ।
Substance, country-made paper, 14×4 inches. Folia, 169. Lines, 5 on
a page. Extent, 1700 slokas. Character, Bengali. Date, Śaka 1707.
Place of deposit, Elanga via Tangail, Babu Nilakamala Bhaṭṭāchāryya,
Zemindar. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः सुरस्वत्यै ।

धातोः । धातोरित्यधिकृतं वेदितव्यं । अत ऊर्ध्वं ये वक्ष्यन्ते ते प्रत्यया
धातोः परे भवन्ति । भवति भवतः भवन्ति । कर्ता कर्तारौ कर्तार
इति । धातोरिति प्रथमान्तानुकरणं पञ्चम्यन्तं पदं अत ऊर्ध्वं अतः पश्चात् ये
प्रत्यया वक्ष्यन्ते ते धातोः परे भवन्तीत्यर्थः । उक्तञ्च “अत ऊर्ध्वं ऋते
शूद्रे द्वादशाङ्गो विधीयते” इति ॥ इत्यादि ।

End. इह् अथयने अस्य सौ परे वा गीः अथगोष्ठ पत्ते अथेष्ट दिवा-
दावट्स्वरादेश्य अजगतौ अस्य वीः गुणः × × ।

Colophon. इति श्रीगोविन्दाचार्य-विरचितायां सारस्वतभाष्यटीकायां पदचन्द्रिका-
यामाख्यातेऽष्टमः पादः समाप्तः । श्रीहरिः । शकान्दाः १७०७ ।

विषयः । सारस्वतभाष्यस्य स्फुटीकरणम् ॥

No. 338. साहित्यदर्पणलोचनम् । Substance, palm-leaf, 12×2 inches.
Folia, 143. Lines, 5 on a page. Extent, 2860 slokas. Character, Uriā.
Date ? Place of deposit, District Puri, pargana Rāhan, grāma
Jagannātha Vidyādharpura, Paṇḍita Rāmcandra Miśra. Appearance,
tolerable. Generally in prose. Correct.

Beginning. प्रवृत्तामि परां देवीं मुक्ताधारधृतीदयां ।

यद्विषयमिमं कृतुं प्रपद्यं परिचक्षते ॥

आसीत् कपिलकुलचोराकूपारचन्द्रमाः ।

विकलिङ्गाधिकधराधामधौमविषः कृती ॥

अशेषभाषारमणीभुजङ्गः साहित्यविद्यार्णवकर्णधारः ।

ध्वन्ध्वनिप्रौढधियां पुरोगः श्रीविश्वनाथः कविचक्रवर्त्ती ॥
 स्वल्पाक्षरः सुबोधार्थः प्रध्वस्त्राशेषदूषणः ।
 साहित्यदर्पणो नाम ग्रन्थस्तेन विनिर्मितः ॥
 पारं साहित्यविद्याभ्यर्गेणुं वाञ्छन्ति ये क्षितौ ।
 हतिरेषा तरिक्षेषां विश्वनाथसहाकवेः ॥
 श्रयाभिनेयालङ्कारतलं सत्कविसम्मतं ।
 यदीहास्ति तदन्यत्र यन्नेहास्ति न तत् क्वचित् ॥
 अस्य सत्कविवाग्गुम्फजीवातोः हतिनां मुदे ॥
 मया विधीयते टीका दुर्वोधार्यविवोधिनी ॥ इत्यादि ॥

End.

एतयोः कुलकादिबन्धवाङ्मयादीर्घसमासरचना विरुध्यते ।
 इति साहित्यदर्पणलोचने नवमः परिच्छेदः ।
 द्वितीया चेदतिशयोक्तिरस्तु किमलङ्कारान्तरकल्पनया
 अतः परं खण्डितं ।

विषयः । साहित्यदर्पणस्य व्याख्यानं ।

No. 339. साहित्यदर्पणटीका (प्रभास्फूर्तिनाम्नी) By लोकनाथदीक्षित ।
 Substance, palm-leaf, 15×1 inches. Folia, 88. Lines, 7 on a page.
 Extent, 1850 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit,
 Dāmodarapura Śāsan, Zilla Purī, Paṇḍita Sadāsiva Kāvyakaṭṭha.
 Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

व्रजजनवनिनानां केलि कौतुहलं यो
 युगपदनुबभूषुर्निर्मितानेककायः ।
 यितजनभवदुःखच्छेदनानन्ददायी
 स मम भवतु भूयै क्षीरपायोधिशायी ॥
 श्रीगोपीनाथगुणभिर्निर्मितां दर्पणप्रभां ।
 आलोच्य लोकनाथेन प्रभास्फूर्तिर्विविच्यते ॥

ग्रन्थ इति । रचनाविशेषविशिष्टं वाक्यजातं ग्रन्थः । आरम्भः प्रथम-
 प्रशस्तिः ग्रन्थारम्भोपलक्षितः काल इत्यर्थः । इत्यादि ।

End. तत्त्वं अनारोपितं रूपं सुखं अनयासेन वीः लक्ष्मीः प्रथितः प्रख्यातः ।

शास्त्रार्थज्ञानिजपरकृतौ निर्विशेषा + + +

नला नला प्रतिदिनमयं याचते लोकनाथः

गोपीनाथप्रणिहितदिशा जायमाने मदीये

ग्रन्थे दोषोदररसिकं मानसं स्यात् शुभं वः ॥

Colophon. इति श्रीलोकनाथदीक्षितकृतौ साहित्यदर्पणप्रभास्कृतौ दशमः परिच्छेदः ।

समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । साहित्यदर्पणस्य व्याख्यानं ।

No. 340. साहित्यरत्नाकरटीका By कृष्णमिश्र । Substance, palm-leaf. 12×2 inches. Folia, 112. Lines, 9 on a page. Extent, 6048 slokas. Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Puri, pargana Rāhan, grāma Jagannātha Vidyādhara-pura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

नानाशास्त्रविशारदो द्विजवरो यो रामनामा महान्

यज्वा कौत्सकुलावलीहिमकरः प्रादुर्भवत्युत्कले ।

कृष्णसत्तनयात्मजः कविशुद्धीः साहित्यरत्नाकर-

स्यालङ्कारसुधाकराख्यममलं व्याख्यानमाख्यात्मकौ ॥

विघ्नध्वंसपूर्वकममाप्रित्वावच्छिन्नं प्रति विघ्नध्वंसमात्रं प्रति वा मङ्गलस्य

हेतुतायाः सिद्धत्वात् ग्रन्थादौ शिष्यशिष्यायं तदुपनिबध्नाच्च + +

+ + + आलिङ्गेदित्यादि इत्यादि ।

End. एवमन्येऽपि शब्दालङ्कारा इति दिक् ।

Colophon. इति श्रीकौत्सकुलतिलकमहामहोपाध्यायकृष्णमिश्रकृतयासलङ्कारसुधाकर
समाख्यायां साहित्यरत्नाकरटीकायां शब्दालङ्कारनिरूपणा षष्ठी कौमुदी

विषयः । साहित्यरत्नाकरस्य व्याख्यानं ।

No. 341. प्रौढमनोरमाटीका By हरिदीक्षित । Substance, country-made paper, 10×4 inches. Folia, 540. Lines, 10 on a page. Extent, 16,200 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Pātnā City, Sanskrit-saṅjivani, Paṇḍita Jayanārāyaṇa Bājpeyi. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

शेषविभूषणमीडे शेषाशेषार्थलाभाय ।

दातुं सकलमभीष्टं फलमीष्टे यत्कृपादृष्टिः ॥ इत्यादि ।

End.

एतेन द्वन्द्वे चेत्यस्य समुदायसर्वनामसंज्ञानिषेधकले प्रथमानिर्देशेनैव उपपत्तौ सप्तमीनिर्देशो + + + मन्दोक्तमपास्तं ॥

Colophon.

इति श्रीभट्टोजिदीक्षितपौत्रेण वीरेश्वरदीक्षितस्त्रुना हरिदीक्षितेन कृते शब्दरत्ने सुवन्तपादः समाप्तः ।

विषयः । भट्टोजिदीक्षितकृतपौढमनोरमायाः सिद्धान्तकौमुदीटीकाया व्याख्यानं ।

No. 342. सिद्धान्तरत्नावली (खण्डित) By अग्निचिद्वलभद्रमिश्र । Substance, Teḍetpatra, 14½×1½ inches. Folia, 53. Lines, 4 on a page. Extent, 543 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Purī, Sāukara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

गणपतये नमः ।

क्षौणीबुद्धिगतः प्रदक्षिणपथं कृत्वा स्वमातुर्मुदा

गौर्या मोदकभक्षणेक परतदन्तावली यो दधे । (?)

+ + + + +

+ + + + +

नन्दीनन्दनतां स्वपङ्कजपदे भृङ्गो च भृङ्गायते

बालो बालसभाजनेन विधिना प्रागान् महाकालतां ।

यस्यैते मदनद्विषः + + + + +

अथान्नीलगलः फणीन्द्रवल्लयो देवो षडानीपतिः ॥

यो रामो हलमस्तके निहितवान् चेचं कुरुष्णां प्रभु-

र्यः कृष्णो गिरिराजमन्दरगिरिं वामेन + + + + + ।

+++ निधाय शिरसि प्रारब्धमौहेऽधुना

सुन्देहाङ्गुश + + मोक्षजननीं भिद्वान्तरत्नावलीं ॥

ननु प्रत्यक्चैतन्यमावाश्रिता विद्याविषयकताद्वया + + + + +

ऽकारणमिति ते मतं तच्च च नाविद्याजीवाश्रया + + + इति प्रतीतेः

इति चेदित्यादि ।

End.

तत्र श्रवणादीनां सकृदनुष्ठानमात्रेण किमर्थं फलं न सम्भवतीति न
वक्तव्यं यावता फलोत्पत्तिस्त्वावदनुष्ठानं कर्तव्यं यथाग्रीचीनवचन्यादित्यत्र
दृष्टफलस्य तण्डुलनिष्पत्तेः सकृदनुष्ठानेनासम्भवात् पुनः पुनरावृत्तिः
क्रियते तद्वत् ।

Colophon.

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य- ~~श्री~~ अनुभवानन्दपूज्यपादशिष्येनाग्नि-
शिद् बलभद्रमिश्रेण विरचितायां ~~विष्णु~~ ~~विष्णु~~ साधननिरूपणं नाम
तृतीयोऽध्यायः ।

विषयः ।

समन्वयनिरूपणं नाम प्रथमोऽध्यायः ।

अविरोधनिरूपणं नाम द्वितीयोऽध्यायः ।

साधननिरूपणं नाम तृतीयोऽध्यायः ।

No. 343. सुन्दरीरत्नावली or सौन्दर्यरत्नावली । Substance, country-
made paper, 8x3 inches. Folia, 64. Lines, 6 on a page. Extent,
750 slokas. Date ? Place of deposit, Sākrañil, vid Tangail,
Babu Bijaya Simha Dāsagupta. Appearance, old. Verse. Generally
correct.

Beginning.

नमः परमदेवतायै ।

एकदा मन्त्रवर्णांश्च वटपत्रे विलिख्य च ।

त्यक्त्वा च जाऋवीतीरे प्रयागे निजमन्दिरं ॥

दर्शनं वटमूले च एकां रामां मनोहरां ।

का त्वं बाले तरोर्मूले मिलिता मम भाग्यतः

आलिङ्गनेन हृदयानन्दं जनय भाविनि ॥

देवुवाच । तिष्ठ तिष्ठेति चे शृद्धं स्थिरचित्तं कुरुष्व ते ।

किमर्थं त्यक्तमन्त्रत्वं तददृष्टं मदप्रतः ॥

शिशुबवाच । सम्यगनुष्ठितो मन्त्रः शिवोक्तविधिना मया ।
 पुरस्कर्त्तव्यं कृत्वा न च किञ्चित्फलोदयः ॥
 शरीरञ्च यतो नष्टं विरक्तो ह्यन्यसाधने ।
 अतोऽहं त्यक्तमन्त्रोऽपि का लं मे वद सुन्दरि ॥
 इति श्रुत्वा शिशोर्वाक्यं जननी सुदयावती ।
 सत्यं कृत्वा शिशौ प्राह ईषडास्ययुता सती ।
 दद्याहं तव मृदात्मा बडाहं तव कर्मणा ॥ इत्यादि ॥

End. अहं वेद्मि समयेण मानवोऽपि क्वचित् क्वचित् ।
 अस्यसंसर्गिणः पुण्यास्तरिप्यन्ति कलौ युगे ॥

Colophon. इति श्रीसुन्दरीरत्नावल्यां जगन्मातृद्रविडशिशु-संवादे शरत्कृत्यवर्ण-
 नाम पञ्चमः पटलः ॥

विषयः । जगन्माता द्रविडशिशवे साधनस्योपदेशप्रदानं, तत्र शरदि देवीपूजनेन
 सिद्धिर्भविष्यतीतिकथनं, शरत्कालीनदेवीपूजनस्य विधिकथनपूर्वकं जपमन्त्रक्रमादिरूपणं ।

No. 344. सुवेरप्रश्नः । Substance, country-made paper, $8\frac{1}{2} \times 4$
 inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent, 196 slokas. Character,
 Nāgara. Date, Sam. 1823. Place of deposit, Puri, Śaṅkara Maṭha, Ma-
 dhusūdana Tirthasvāmī. Appearance, old. Verse and prose. Generally
 correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अवयदेत्यादिके वर्णेश्चतुर्भिर्भाषितः पुरा ।

सरस्वत्या सुवेरप्रश्नोऽभीष्टज्ञापकः सदा ॥

अ व य द इत्यक्षरचतुष्टयं पाशिकापार्श्वे लिखितं सरस्वत्याः पूजनं
 देवतामन्त्रेण पाशकं सप्ताभिमन्त्रितं कार्यं चिन्तनीयं जपति मन्त्रं ।
 ॐ विपुरसि × × × × × स्वाहा ।
 अ अ अ भोः पृच्छकं षट्पु तव बलमेकजगदीश्वरस्य शत्रुवञ्जितं
 जगदीश्वलेन शत्रुक्षयो भविष्यति तव एतत्कार्यमपरं च सर्वं सिध्यति
 व्यापारादि सर्वं कार्यं हस्तो आगमिष्यति तत्र सन्देहो नास्ति । इत्यादि ॥

End. द व च भो षष्कं गृह्ण । त्वया चिन्तितं कार्यं शशुवेष्टितं कष्टसाध्यं
तव एवैवः परोक्षेऽपवादं कथयन्ति मष्टदिनष्टं जातं त्वं कुचापि गमनं
वाञ्छसि तव गते सति किञ्चिद्भुभं किञ्चिद्गुभमधुना तव मद्यानुद्गो
वर्जते इष्टदेवतायाः पूजां कुष तेन शुभं कल्याणं भविष्यति ।

Colophon. इति श्रीमहाब्रह्मापितं (?) सरस्वत्या प्रोक्तः सुवेरप्रभः समाप्तः ॥

मार्गे चतुर्दशदिने ऽमितपद्युक्ते

रामदिनागशिवत्सर इन्दुवारे ।

पुस्तकलेखि प्रथमाश्रमधर्मपारी-

वाल्याप्रसिद्धिगिरिधार्यहमङ्कृतं वै ॥

विषयः । शुभाशुभजिज्ञासोरवयदेतिवर्णचतुष्टयस्याष्टनिविशेषेण शुभाशुभविवेचन-
मित्यनुमीयते ।

No. 345. सूर्यपूजापद्धतिः । Substance, country-made paper, 13×3 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 80 ślokās. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipura, Post Gaḍavetā, grāma Khunvedā, Babu Baikunṭhātha Cakravartī. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमः सूर्याय ।

अथ सूर्यव्रतं ।

कृतनित्यक्रियो यजमानः प्राङ्मुख आचम्य विष्णुं धृत्वा आसनशुद्ध्या
दिकं विधाय गन्धपुष्पादिना गुणं विष्णुं नत्वा पश्चान् वाङ्माणां सम्पूज्य
सस्तिवाचनपूर्वकं संकल्पं कुर्यात् । यथा कुशतिलफलमहितजल-
पूर्णताम्रादिपात्रं गृहीत्वा तत्र गन्धपुष्पादिकं दत्वा ॐ सूर्यः सोम इति
पठित्वा ॐ गङ्गेचेत्यादिना तीर्थमावाह्य ॐ तत्सदित्युच्चार्य अष्टासुकमास्य
मुकपत्रे असुकगोत्रः श्री असुकदेवशर्मा ऐहिकारोग्यधनधान्यपारस्मै
किङ्कोतमख्यानप्राप्तिकामः सूर्यव्रतमहं करिष्ये इति संकल्प्य । इत्यादि ।

End.

आदित्य भास्कर रवे भानो सूर्य दिवाकर ।

प्रभाकर नमस्तेऽस्तु सूर्यान् पापान् विमोचय ।

इति मन्त्रेणादित्यं विष्णुरूपं विभाज्य पुष्पाञ्जलिं दत्वा प्रथमेत् । ततो
यथाशक्ति मन्त्रं जप्त्वा अर्घ्यादिकेन जपं समर्थं कथां श्रुत्वा दक्षिणां दत्वा

अच्छिद्रवाचनं कृत्वा चमस इत्यनेन विसर्जयेत् । निर्मास्यपश्च शिरसि
न कुर्यात् । मदर्चाकृतनिर्मास्यं शरीरे न तु धारयेदितिवचनात् ॥

Colophon. इति सूर्यपूजापद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । सूर्यस्य पूजाविधिकथनं ।

No. 346. सूर्यव्रतं । Substance, country-made paper, $13\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 11. Lines, 6 on a page. Extent, 176 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipur, Post Gadvetā, grāma Khunvedā, Babu Vaikunṭhanātha Cakravartī. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. ॐ सीतारामाभ्यां नमः । अथ सूर्यव्रतकथा ।

उदयगिरिसुपेतं भास्करं पद्महस्तं
निखिलभुवननेत्रं रत्नरत्नोपमेयं ।
तिमिरकरिन्द्रेण बोधकं पद्मिनीनां
सुरवरमभिवन्दे सुन्दरं विश्वदीपं ॥

कथय ऊचुः ।

कथितं भवता सर्वं सूत तत्त्वार्थकोविद ।
धर्माश्च बहुधा प्रोक्ता व्रतानि बहुविस्तरं ॥
इदानीं श्रोतुमिच्छामः सूर्यव्रतकथां शुभां ।
तपया परयाविष्टो अथावद्वक्तुमर्हसि ॥ इत्यादि ।

श्रीसूत उवाच ।

End. एतद्युष्माकमाख्यातमाख्यानं पुण्ड्रं शुभं ।
जन्ममृत्युजरायाधि यदभ्यासान्न जायते ॥
सर्वं पातकिनं दृष्ट्वा यत्पापं लभते नरः ।
आख्यानश्रवणेनैव भस्मीभूतं भविष्यति ॥

Colophon. इति श्रीआदित्यसंहितायां ऋषिगणप्रपञ्चे श्रीकृष्णार्जुनसम्वादे सूर्यव्रतं
सम्पूर्णं ॥ ॐ सूर्याय नमः ।

या केलिच्युतकेशलेशविषमां शय्यां न खेचे पुरा
या यानान्नरसंगतार्ककिरणद्योतादपि स्नायति ।

मेयं निष्ठुरकाहसञ्चितचित्तां दृश्यत्करालाननां
क्षेरास्या मक्षसा प्रियस्य भजते स्नेहस्य किं दुष्करं ॥

विषयः । श्रीकृष्णात् अञ्जुनस्य सूर्यव्रतस्य फलादिश्रवणं ।

No. 347. स्कन्दगीता । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 35. Lines, 9 on a page. Extent, 630 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1905. Place of deposit, Benares City, late Babu Harisandra. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning.

नारद उवाच ।

कार्तिकेय महाबाहो शिवस्य गिरिजापतेः
पूजनस्य विधिं ब्रूहि येन शम्भुः प्रसीदति । स्कन्द उवाच ।

End.

आष्टक्यं त्वं गमिष्येहं नरनारायणायमं
आम्रुचि त्वं सदा तात सुखं विष्णुप्रसादतः ।

Colophon.

इति श्रीस्कन्दगीतास्त्रपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां स्कन्दनारदसंवादे दशमो-
ध्यायः समाप्तः शुभमस्तु । सम्वत् १९०५ ।

विषयः । प्रथमतः लिङ्गपूजाफलकथनं ततः ब्रह्मविद्याकथनं ।

No. 348. स्तम्भनकपार्श्वनाथचरित्रम् By अभयदेव । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 70 slokas. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Vālacandra Śūri. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

अथ तिऊयणवरकण्णकल्ल अथ जिनधम्मन्तरी,
अथ तिऊयणकण्णकोस दुरियक्करिकेसरि ।
तिऊयणजनसंबिल्लित्ठियाण भुवनत्तयसामिय,
कुण्ठसुत्तहार जिनेस पास यम्मणय पुर दिट्ठिय ॥

End.

मुनिवरमिति अभयदेव विस्वरं च निन्दिय ।

Colophon.

इति श्रीस्तम्भनकपार्श्वनाथचरित्रम् ।

विषयः । अभयदेवस्वरिवरचितपार्श्वनाथस्तोत्रं ।

No. 349. स्नानचन्द्रिका By अनन्तदेव । Substance, country-made paper, 12×5 inches. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 200 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1876. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, new. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

यस्मिन् प्रसन्ने किलनिर्गुणेऽपि वचो विकाशं लभतेऽचिरेण ।
तज्ज्ञानरूपं गिरिजार्द्धदेहं शिवं शिवायै च नमामि नित्यम् ।

End.

अनन्तविबुधार्थेण श्रीमदुडवस्त्रनुना ।
योऽत्र श्रमः कृतस्तेन प्रीयतां गिरिजापतिः ॥
इति श्रीमद्विद्वेदिउडवात्मज द्विवेदिअनन्तदेवविरचितायां स्नानसूच-
पद्धतौ द्वितीयकण्डिकापद्धतिः ।

Colophon.

इति श्रीपदवाक्यप्रमाणज्ञश्रीमद्विद्वेदि-उडवात्मजद्विवेदि-अनन्तदेवविर-
चिता स्नानचन्द्रिकापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । स्नानादिविचारः ।

No. 350. स्नानविधिः By श्रीदेव । Substance, country-made paper, 11×6 inches. Folia, 33. Lines, 14 on a page. Extent, 858 slokas. Character, Nāgara. Date, Samvat 1801. Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, new. Prose. Correct.

श्रीगणेशाय नमः ।

Beginning.

अथ नित्यस्नानस्येतिकर्तव्यता लिख्यते । तत्रा + + + विभक्तस्य
दिवसस्य चतुर्थे भागे मृद्गोमयकुशतिलालतदूर्ध्वपामार्गपुष्पवस्त्रयुग्म
+ + + पात्रादीनि स्नानोपकरणान्यादाय नदीदेवखानतडागाद्युद-
काश्रयं गत्वा हस्तेन तटं प्रक्षाल्य मृद्गोमयादीनि पृथक् पृथक् स्थापयेत् ।

End.

तदशक्तौ तन्नामधेयं मन्त्रैर्नमस्कारान्ते पूजनं, अथवा वेदाद्यविरुद्धदीक्षानु-
सारेण देवतार्चनं कुर्यात् । इति देवार्चनम् ।

Colophon.

अग्निचित्-सम्राट्-स्थपति-महायाज्ञिक-श्रीदेवकृतः स्नानविधिः । संवत्
१८०१ ।

विषयः । वैदिकस्नानादिविधिः ।

No. 351. स्वयम्भूदेवचरित्रम् । Substance, country-made paper, 9×12 inches. Folia, 15. Lines, 23 on a page. Character, Nagāra. Date, Samvat 1940. Place of deposit, Kailādeva Maṭha, Hātūā, District Chāprā. Appearance, new. Verse. Generally incorrect.

Beginning.

श्रीमते महात्मन्यै नमः ।

प्रहोऽजः मनकादिभिर्मुनिवरैर्योगस्य सूक्तां गतिं
चेतसाविशते गुणेषु च गुणाभेदः + + + + +
भिन्नाभिन्नमतं विधाय च शुभं ज्ञानं स्वभक्तैरहो
धर्मं भागवतं मनू वसुशशिसंख्यश्च शिष्याः कृताः
ज्ञानं नैष्ठिकसम्प्रदायानुमतं स्नात्मिकनिष्ठाभिधं
तापानां शमनात् सत्त्वरत्ननाडं ? सम्भजे श्रीपतिं । [?]

End.

श्रीधर्मदेवपादाङ्गं स्वभूवशाब्धिसम्भवं
संसारतापशान्दर्थं बुद्धौ संधारयऽनिशं ।
धर्मं महान्तं युतिमारगम्यं मुक्तोपपद्यं [?] पुरुषोत्तमाख्यं
ददन्निजभ्यः स्वद्यावग्रेन श्रीधर्मदासो जयति स देवः ।
वन्दे द्वादशदेशनिर्मितयथायोग्योऽपुण्ड्रस्थिति
वाक्त्राविधत्तमङ्गमप्यरिद्रोक्तं प्रसन्नाननम् ।
वासः शुभतरं वसानमनिशं संसारतापापहं
वक्तुंशोभिमुखोऽहं कृतुंशोदासाभिराम गुणः ।

Colophon.

इति श्रीस्वयम्भूदेवचरित्रे पञ्चदशमोऽध्यायः । संवत् १९४० ।

विषयः । चरित्रभक्तिमाहात्म्यकथनं । तुलसीमाहात्म्यकथनं । तुलसीधारणविध्यादिकथनं ।
स्वयम्भूतलक्षणमुक्तिकथनं । लक्षणेन स्वयम्भवो गूढपदेशादिकथनं । प्राप्तवैष्णवधर्मज्ञानस्वभावो
दिग्विजयादिकथनं ।

No. 352. स्वरूपविवरणम् By आनन्दज्ञान । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 4. Lines, 16 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Puri. Śāṅkara Maṭha. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ विधूतविविधोपाधिव्याधिबोधैकमूर्तये ।

प्रीतये परमानन्दवपुषे ब्रह्मणे नमः ॥

स्वरूपाख्यं स्वरूपविषयं प्रकरणं प्रतिचिकीर्षुरधिकारिणी हेयोपादेय-
विवेकार्थमनर्थहेतुं पुरुषार्थहेतुञ्च प्रथमं गृह्णाति । अनात्मभूत इति ।
इत्यादि ।

End.

तदेवमनर्थतद्हेतुजिह्वासता पुरुषार्थतद्हेतुजिघृक्षतानेन भवतीति प्रकरण-
मिदं श्रोतव्यमिति भावः ।

हेयादेयाभिधावादो यस्मिन्नर्थो न गाह्यते ।

तं प्रत्यक्षं परानन्दपुरुषोत्तममाश्रये ॥

Colophon.

इति श्रीपरमहंसपरिब्राजकाचार्यश्रीशुभानन्दपूज्यपादशिष्य-श्रीभगवदा-
नन्दज्ञानविरचितं स्वरूपविवरणं समाप्तम् ॥

विषयः । अविद्याजनितसंसारस्य स्वरूपनिरूपकग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

No. 353. हंसदूतटीका By पुरुषोत्तममिश्र । Substance, palm-leaf,
12×2 inches. Folia, 121. Lines, 7 on a page. Extent, 3872 ślokās.
Character, Uriā. Date ? Place of deposit, District Purī, pargana
Rāhan, grāma Jāgannātha Vidyādhara-pura, Paṇḍita Rāmacandra Miśra.
Appearance, old. Prose. Generally correct.

श्रीकृष्णाय नमः ।

Beginning.

कोऽपि पुरुषः मे मम हृदि मनसि स्फुरतु प्रकाशीभवतु इत्यन्वयः
कोपीत्यनिर्दष्टत्वेन विशिष्टाशक्यनिर्वचनता सूचिता किंविशिष्टः दृक्कूलं
विधाणः दधत् दृक्कूलं किंविशिष्टं दलितं पिष्टं यद्हरितालं पीतवर्णवस्त्रं
गैरिकनिर्देशः तस्य या द्युतिः तां हरति अनुकरोति जयति तथोक्तं
हरितालं धातुभेदे क्लीदूर्वाभ्यामरेखयोः इति मेदिनी ।
इत्यादि ।

End.

प्रकृष्टो मदो हर्षः प्रमदः, मदो रेतसि कसूर्यां गर्वे हर्षभेदानयोरिति
विश्वः ।

येषां दोषविदां विदूषणविधेर्नैसर्गिकोऽज्ञानिनां

ये वातोर्णपदार्थवैरतिकृते रज्जीकृतं दूषणं ।

कृतेषां स सते + + निजगुह्याख्यानवैतस्मृतेः
 येऽन्येषां गुह्यविलक्षणपि परां प्रीतिं ययौ नौमि तान् ॥ (?)
 अङ्गे श्रीनरसिंहभूपतिलकस्याधोधिसख्ये मया
 कालेनापि कृता यथायथमिति टीका सतां प्रीतये (?) ।
 अस्यां यद्यदलेखि विभ्रमवशाद् वा सम्यग्माद् वा धमात्
 शीर्ष्यं तत्तदमध्यमेव निपुणैर्याचे नतः साङ्गलिः ॥

Colophon. इति श्रीपुरुषोत्तममित्रविरचिता हंसदूतटीका समाप्ता ।
 विषयः । हंसदूतव्याख्या ।

No. 354. हनूमत्कवचं । Substance, country-made paper, 15 x 3 inches. Folia, 2. Lines, 5 on a page. Extent, 30 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zilla Medinipura, Post Gadvetā, grāma Khunveḍā, Babu Vaikunṭhanātha Cakravarti. Appearance, fresh. Verse. Correct

Beginning. ॐ हनूमते नमः । ब्रह्मोवाच ।

अस्य श्रीहनूमत्कवचस्य ब्रह्महृदिरनुष्टुप्छन्दो हनूमान्
 परमात्मन् देवता सावतात्मज इति वीजं अङ्गनास्त्रनुरिति शक्तिरात्मनः सक-
 लार्थसिद्धये विनियोगः ।

ध्यायेद्बालादिवाकरद्युतिनिभं देवारिदर्पापहं
 देवेन्द्रप्रतिमं प्रशस्तयशसं देदीप्यमानं रक्षा ।
 सुपीवादिममस्तवानरयुतं सुव्यक्ततत्त्वप्रियं
 मंहतावणलोचनं पवनजं पीताम्बरालङ्कृतं ॥
 ॐ हनूमान् पूर्व्वतः पातु दक्षिणे पवनात्मजः ।
 पातु प्रतीच्यामक्षत्रः पातु सागरपारगः ॥ इत्यादि ।

End. यो वारां निधिमन्त्रपञ्चलमिवोद्भूष्य प्रतापान्वितो
 वैदेहीघनशोकतापहरणो वैकुण्ठभक्तप्रियः ।
 अलाट्यूर्जितराजसेखरमहादर्पापहारी रणे
 सोऽयं बानरपुङ्गवोऽवतु मदा चाम्भान् समीरात्मजः ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणे हनूमत्कवचं समाप्तम् ॥

विषयः । हनूमतः कवचकथनं

No. 355. हस्तसञ्जीवनी By मेघविजयगणक । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 24. Lines, 13 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1874. Place of deposit, District Chāprā, P.O. Gopālgan̄ja, Harapura, Jagadeo Paṇḍita. Appearance, tolerable. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः .

श्रीशङ्खेश्वरपार्श्वप्रणमन् ध्यायं स्तमेव जिनदृषभं ।

हस्तप्रशस्तलक्षणयाक्षणे, लक्षतां, वक्ष्ये ॥

श्रीनाभेयः प्रभुर्जियात् सर्वतो जगदीश्वरः ।

येन लाक्षिका विद्या निर्दिष्टा भुवनत्रये ॥ इत्यादि ।

End.

अनुष्णुपभासपदाभ्यां ज्ञेया पञ्चशती ध्रुवं

ग्रन्थे सतां प्रसादाच्च श्रेयः श्रीरस्तु शाश्वती ।

Colophon.

इति श्रीहस्तसञ्जीवने सिद्धिज्ञाने मन्त्रीपाध्याय-श्रीमेघविजयगणक विरचितं सम्पूर्णम् । सम्वत् १८७४ ।

विषयः । हस्तलक्षणादिनिरूपणम् ।

No. 356. ऊताशन्युपहाससूक्तभाष्यम् । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent, 240 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Govinda Bhaṭṭa. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Beginning.

संभोगाय प्रार्थितोभाव राजा स्वभार्यां रोमशां अप्रोद्धां मत्वा परिहसन् अनुष्टुभाच्च ॥

आगधिता परिगधिता या कशीकेय जङ्गहे । ददाति मद्यं या दुरौ या शूनां भोज्यशता ॥

भोज्या भोगयोग्या एषा, आगधिता आसमन्नाद्भुहीता स्त्रीकृता इत्यादि ।

End.

किमर्थमहमेवं प्रपद्ये इत्युच्यते श्वेतं वर्णतः पक्ववदरसमं रोहितं तथा अदत्तं दन्तरहितमपि अदत्तं भक्षयित्वा स्त्रीव्यञ्जनं तत्प्रेविनां तेजोबल-वीर्यविज्ञानधर्माणामपहन्तु विनाशयित्वा इत्येतत् तदेवं लक्षणं श्वेतं इति ।

Colophon. श्रीमद्रोपालकृत्याय नमः ।

विषयः । कृताश्रयपद्मसूक्त्याख्या । “असम्पूर्णाऽयम्” ।

No. 357. हेमलघुव्याकरणदुण्डिका By उदयश्रीलगणि । Substance, country-made paper, 12×4 inches. Folia, 128. Lines, 19 on a page. Extent, 9960 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, Dīnmaṇḍalācārya Mahārāja Vālacandra Sūri. Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. श्रीशारदां नमस्कृत्य + + + परस्मृति हेतवे
हेमव्याकरणस्येयं लिख्यते दुण्डिका यथा
अहो प्रथमेति ।

End. आकारान्तवर्जितेभ्यो विकल्पं केचिद्विच्छन्ति, तन्मते दुःशामः दुर्योधः ।
दुर्दर्शः दुर्धर्मः दुर्मर्षः इत्याद्यपि + + + भवति ।

Colophon. श्रीस्वरतरंगके श्रीजिनवर्द्धनसूरिपटे श्रीजिनचन्द्रसूरिपटोदयालङ्कार
+ + + श्रीजिनसागरसूरिभिः उदयश्रीलगणिनामापहेष परोप-
कारार्थं शिष्यजनसुबोधार्थं च कृतायां श्रीहेमलघुव्याकरणदुण्डिकायां
पद्मसस्याध्यायस्य तृतीयः पादः समाप्तः ।

विषयः । जैनव्याकरणम् ।

No. 358. होमपद्धतिः By लम्बोदर । Substance, country-made paper, 9×5 inches. Folia, 21. Lines, 12 on a page. Extent, 1000 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Purī, Śāṅkara Maṭha. Appearance, bad. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ होमपद्धतिः ।

सुखतः प्राङ्मुखो भूत्वा यजमानः कृताङ्गिकः ।

आह्वयं ब्राह्मणान् कुर्यात् प्रतिज्ञां विधिवत् तथा ॥

इमान्यां मण्डलं कृत्वा यज्ञाणां व्यापनं ततः ।

वर्षनं स्त्रलिपुष्पाञ्जवः चनं कङ्कणं तथा ॥

ज्वलनं स्थापनं कृत्वा समाप्य कुशकण्डिकां ।
 वेदमन्त्रैः प्रतिष्ठाञ्च कुम्भस्यावाहयेत् सुरान् ॥
 पुष्पमाख्यादिभिः सर्वान् पूजयेत् भक्तिसंयुतः ।
 गुडौदनदिनैवेद्यं सर्वेभ्योऽप्ये निवेदयेत् ॥ इत्यादि ।

End.

कृतस्मैतस्य × × × नातिरिक्तं यत् कृतं तत् सुकृतमस्तु यत्र कृतं तद्
 विष्णोः प्रसादाद् ब्राह्मणवचनात् सर्वं × × परिपूर्णमस्तु । ततो
 ब्राह्मणैः कुटुम्बजनैः परिष्ठतो भोजनं कुर्यात् ।
 दिवि भुव्यन्तरीक्षेषु उत्यातेषु जातेषु उद्देगात् भूतादिषु च शान्त्यर्थं
 कर्त्तव्यं ।
 अनेन विधिना यस्तु ग्रहपूजां समाचरेत् ।
 सर्वान् कामानवाप्नोति स्वर्गलोके महीयते ॥

Colophon.

इति श्रीलम्बोदरविरचिता होमपद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । ग्रहाणां होमविधानकथनम् ।

No. 359. होरासुधानिधिः । By Nārāyaṇa. Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 93. Lines, 11 on a page. Extent, 2790 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Benares City, late Babu Hariścandra. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीशायैः सहितं गजेन्द्रवदनं श्रीशारदा + + + कृतं
 पात्रं मोदकपूर्णमाद्यकलशं मालाचस्त्रं भुजैः,
 विभ्राणं शुचिनागसम्भवलसत्कायं सहस्रार्कभं
 वन्दे मूषकवाहणं गणपतिं त्रैलोक्यचिन्तामणिम् ।

End.

यदंशगृहगण्डः सकेन्द्रस्थश्च भैरुतः,
 शय्यादानात्मकं कर्म दोलालीलाप्रदायकं ।

Colophon.

इति सामुद्रिकोपनामकसाधवात्मजनारायणविरचिते होरासारसुधानिधौ
 राजयोगाध्यायः ।

विषयः । होराणां विवरणम् ।

